
V
B
J
C
J
B

ZBIÓR SPRAWOZDAŃ

Z DZIAŁALNOŚCI

STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK

W KRAKOWIE

OBEJMUJĄCY OKRES CZTERDZIESTOLETNI

OD 1873—1913 ROKU.

W KRAKOWIE
Nakładem Stow. Nauczycielek. — Czcionkami drukarni „Czasu"
1913

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

 roku bieżącym upłynęło lat 40 od założenia Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie: jest ono zatem najstarszym związkiem nauczycielek na ziemiach polskich.

Coroczne sprawozdania z czynności Wydziału stwierdzają doniosłość łączenia się kobiet, pracujących na polu pedagogicznem.

Aby dać dokładny obraz stopniowego rozwoju Stowarzyszenia w ciągu lat 40-tu, uważaliśmy za stosowne wszystkie sprawozdania od początku istnienia naszej instytucyi aż po ostatni rok sprawozdawczy ująć w jedną całość i wydać, dodając na końcu broszury tabelę statystyczną.

Rok 1873. jest datą powstania Stowarzyszenia, sprawozdania rozpoczynają się jednak od 1878, ponieważ dopiero w powyższym roku pierwsze sprawozdanie wyszło w druku.

Mamy nadzieję, że niniejszy zbiór sprawozdań zainteresuje osoby, Stowarzyszeniu nauczycielek życzliwe i żywo zajmujące się zawsze wszystkiemi jego sprawami.

WYDZIAŁ.

Kraków, w listopadzie 1913.

I.

Sprawozdanie za rok 1878.

Stowarzyszenie nauczycielek zawiązało się w 1873 r. Statut zatwierdziło wys. c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 8. czerwca 1873 r. do L. 26730. Od r. 1873—1877 pełniły funkcye przewodniczących Stowarzyszenia, Panie: Seweryna Górska, Karolina Krynicka i Marya Nowobilska. Sekretarką w tym czasie była P. Marcela Holska.

W r. 1877 uznało Walne Zebranie potrzebę reformy Stowarzyszenia i poruczyło tę czynność wybranemu wówczas Wydziałowi, w którego skład weszli: Antonina Zubrzycka, jako Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, jako Wiceprezes, Julian Maciołowski, jako skarbnik, Franciszka Rylska, jako sekretarka.

Jako członkowie Wydziału: Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Ksiądz Kanonik Waleryan Serwatowski, Piotr Umiński i Antoni Marfiewicz.

Wydział ten wywiązał się ze swego zadania, zaprowadził bowiem wiele ulepszeń w administracyi i rachunkowości; a co najważniejsza wypracował projekt zmiany statutu i takowy Walnemu Zebraniu dnia 24. lutego 1878 przedstawił. Przyjęty przez Walne Zebranie projekt jako nowy statut, przedłożył następnie Wydział wys. c. k. Namiestnictwu, które reskryptem z dnia 24. marca 1878 do L. 13743 takowy zatwierdziło.

Główną zaletą, jaką się nowy statut odznacza, jest, że zawiera łatwiejsze warunki dla przystępujących do Stowarzyszenia członków

zwyczajnych, z drugiej strony zapewnia tymże członkom daleko większe korzyści, niż statut pierwotny.

Stowarzyszenie liczyło z końcem roku ubiegłego 20 członków dobrodziejów, 129 członków honorowych i 48 członków zwyczajnych.

Dochody Stowarzyszenia składają się:

a) z wkładek członków zwyczajnych po 30 ct. miesięcznie i jednorazowego wpisowego 1 złr.

b) z darów jednorazowych członków dobrodziejów przynajmniej 50 złr.

c) z dowolnych datków członków honorowych.

d) z odsetków od funduszu żelaznego.

e) z Biura umieszczeń nauczycielek i innych przypadkowych wpływów.

Zarząd Stowarzyszenia prowadzi Wydział, w którego skład weszli na rok 1878: Antonina Zubrzycka, jako Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, jako Wiceprezes, Julian Maciołowski, jako skarbnik, Franciszka Rylska, jako sekretarka.

Jako członkowie: Seweryna Górska, Anastazya hr. Dieduszycka, Włodzimira Kraińska, Karolina Krynicka, Joanna Pogonowska, Ksiądz Kanonik Waleryan Serwatowski i Piotr Umiński.

A. Fundusz żelazny:

Z początkiem roku 1877 odebrano od poprzedniego Wydziału:

a)	książeczkę Kasy oszczędności L. 11297 na .	2.856	złr.	13 ct.
b)	list zastawny L. 41611 na	100	»	— »
c)	wykaz przyrzeczonych kapitałów w łącznej kwocie	2.956	»	— »
	Fundusze te przeznaczyło Walne Zebranie w r. 1877 na fundusz żelazny.			
	Z końcem r. 1877 przybyło do funduszu żelaznego:			
d)	1/3 część dochodu z 1877 r. w myśl ostatniego ustępu § 9 statutu w ilości	181	»	— »
e)	akcya kolei węgierskiej L. 21930, dar Wgo Władysława Papary	200	»	— »

B. Dochody w ciągu roku 1878:

a)	reszta kasowa z r. 1877	291	złr.	66 ct.
b)	wpisowe od członków zwyczajnych . . .	14	»	— »
c)	wkładki od członków zwyczajnych . . .	100	»	80 »
d)	datki członków honorowych	186	»	— »
e)	odsetki od funduszu żelaznego, a mianowicie:			
	od książeczki Kasy oszczędn. L. 11297 .	182	»	15 »
	od kapitału przyrzeczonego przez Wgo Ant. Marfiewicza za ½ roku . . .	25	»	— »
	kupon od akcyi kolei węg. 5 złr., 2 kupony od listu zastawn. 4 złr. 60 ct. .	9	»	60 »
f)	z biura umieszczeń do 1 października . .	43	»	48 »
g)	od fortepianu do 1. października	35	»	— »
h)	zapis śp. Józefa Zubrzyckiego, członka dobrodzieja na fundusz żelazny	200	»	— »
i)	różne dochody	94	»	— »
k)	odsetki od dochodów bieżących na książeczkę Kasy oszczędn. L. 25192 ulokowanych . .	17	»	10 »
	uiszczone zaległości z 1877 r.:			
l)	wkładki od członków zwyczajnych . . .	23	»	— »
m)	z biura umieszczeń	38	»	— »
n)	od fortepianu	20	»	— »
	razem	1.279	złr.	79 ct.

C. Wydatki:

a)	trzy stypendya w rocznych ratach po 50 złr.	150	złr.	— ct.
b)	zapomogi trzem członkom zwyczajnym . .	50	»	— »
c)	koszta administracyi	150	»	— »
d)	podatki od biura umieszczeń	23	»	29 »
	razem	373	złr.	29 ct.

odjąwszy od powyższego dochodu	1.279	złr.	79 ct.
wydatki	373	»	29 »
pozostaje czysty dochód .	906	złr.	50 ct.

Z tego czystego dochodu przelano kwotę 200 złr., pochodzącą z zapisu ś. p. Józefa Zubrzyckiego na fundusz żelazny; pozostałą

zaś resztę 706 złr. 50 ct. podzielono w myśl ostatniego ustępu § 9 statutu na 3 części, z których $^1/_3$ w ilości 235 złr. również wcielono do funduszu żelaznego, pozostałe zaś $^2/_3$ w ilości 471 złr. 50 ct. umieszczono na książeczkę Kasy oszczędności do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w r. 1879 na cele § 1 statutu wskazane.

Stan więc funduszów z końcem 1878 r. jest następny:

ad A. Fundusz żelazny składa się:

a)	z książeczki Kasy oszczędności na	3.472	złr.	13 ct.
b)	z obligacyi na	300	»	— »
c)	z kapitałów przyrzeczonych	1.400	»	— »
	ad B. Fundusz obrotowy z kwoty	471	»	50 »

D. Zaległości z r. 1878 na 1879 wynoszą 106 złr. $43^1/_2$ ct., i 11 rs. 66 kop.

Oprócz udzielania pomocy pieniężnej należy do zadania Stowarzyszenia nauczycielek także opieka nad choremi osobami, które jako członkowie zwyczajni do Stowarzyszenia należą. W tej mierze wyświadczył Stowarzyszeniu nadzwyczaj wielką usługę obywatelską **Dr. Tomasz Zaremba,** b. sekundaryusz szpitala św. Łazarza, a później lekarz sądowy, który się podjął udzielać bezpłatnie pomocy lekarskiej wszystkim członkom, o których wspomniano. Szlachetny ten mąż mieszka pod L. 222 Dz. I, piętro II przy ulicy Szewskiej i ordynuje od 2 do 3 popołudniu.

Członkowie Dobrodzieje

(§ 3, *b* statutu).

Jego Cesarska Wysokość Arcyksiąże Jan Salwator, J. G. Bloch, hr. Branicka, książe Czartoryski Władysław, baronowa Helcel Anna, Klobasa Karol, Kluczycki Stanisław, Łukasiewiczowa z Chorchówki, Marfiewicz Antoni, Matejko Jan, Papara Władysław, hr. Potocka Arturowa, hr. Potocka Adamowa, hr. Potocki Artur, książe Sanguszko Roman, ksiądz Prałat Schindler, ksiądz Kanonik Teliga, Znamięcka, Zubrzycki Józef, Żurowska Cecylia.

Członkowie honorowi

(§ 3, *c* statutu)

a) wspierający jednorazowym datkiem:

Boberska Felicya
Bobowski Juliusz
Bochenek Leontyna
Brandowski, prof. Uniw.
Br. Budwiński Wacław
Bukowska Helena
Chrome Dyzma
Chwalibóg Teofil
Hr. Cielecka
Czerepowicz
Dr. Czerkawski Euzebiusz
Dr. Czerwiakowski Feliks
Dr. Czerwiński
Dr. Dietl Józef
Dobrzyński Adolf
Br. Eichhorn z Zakopanego
Epstein
Fleschenberg Tekla
Dr. Foryst, adwokat
Ksiądz biskup Gałecki Antoni
Dr. Geissler, adwokat
Dr. Hałubiński
Ksiądz biskup Hirschler Maciej
Ksiądz infułat Hoppe Józef
Ksiądz Jackowski z Nowej Wsi
Janowski Jan Nepomucen
Jakubowski Łukasz
Jerzmanowska Anna
Ksiądz Kaczkowski Romuald
Kopycińska
Kosz Jan
Kremerowa Modesta
Krupecki
Kruszewski, jenerał
Leśniewiczowa
Lisicka Anna
Dr. Majer Józef
Matejkowa Teodora
Marszałkowicz Maksymilian
Mendelsburg Albert
Hr. Mostowska
Nagel Jan
Niemojowska
Ksiądz Nowiński Stanisław
Omiecińska Celina
Ksiądz Patyński Jan
Płaziński Leopold
Ksiądz Pobudkiewicz Franc.
Dr. Rettinger Antoni
Rotterowa Józefa
Rydzowska Helena
Rzewuski Walery
Sapalski Józef
Dr. Schmidt Michał
Dr. Ściborowski Władysław
Seredyński Hipolit
Seredyński Adolf, starosta
Skarżyńska Seweryna
Stablewski
Hr. Stadnicka
Stahlberger, dyrektor
Strażyńska Stefania
Strzelecki Stanisław
Dr. Strzelecki Feliks

Sumowski Joachim
Szczepanowska M.
Tarasiewicz Tadeusz
Hr. Tarnowski J. z Dzikowa
Tomaszewski Władysław
Dr. Trembecki
Trzetrzewińska Teodora
Ujejski Kornel
Umiński Piotr
Waszkiewicz Wincenty
Dr. Weigel Ferdynand
Ksiądz Kanonik Wilczek
Wiśniewski
Witaszewska Ludwika
Hr. Wodzicka Teresa
Wróblewski Hugo
Hr. Załuska, jenerałowa
Hr. Załuska z Iwonicza
Hr. Zamojska z Potockich Z.
Zapalska Aleksandra
Dr. Zaremba Tomasz
Zawadzka Tekla
Zdanowicz z Tenczynka
Zdzieński z Płaszowa
Zgórek Ludwik
Dr. Ziemba Teofil
Dr. Zyblikiewicz Mikołaj
Żółtowski Ignacy
Dr. Zatorski Maksymilian

b) wspierający rocznemi datkami:

Armółowicz Jan
Baruch Emil
Bełcikowski Adam
Hr. Biniński
Dr. Cyfrowicz Leon
Czerny Antoni
Czosnowska
Dalińska Zofia
Domaradzka Marya
Englisch Karol, radca dworu
Feintuch Stanisław
Feintuch Leon
Fischer Władysław
Georgeon Ludwik
Gettlich Antoni
Dr. Girtler Józef
Glixelli Władysław
Graff Bolesław
Gostomski Stanisław
Haller Cezar
Hupkowa Marya
Jankowska Olimpia
JEksc. Dr. Kopf Wiktor
Kraińska Wiktorya
Kraińska Włodzimira
Maciołowski Julian
Hr. Małachowska Helena
Maurizio Parys
Riedel Teodor
Schwarz Henryk
Ksiądz Kan. Serwatowski Wal.
Siermontowski Piotr
Hr. Skarbek Józef
Skotnicki Piotr
Ksiądz Słotwiński Adam
Szaflarski A.
Hr. Tarnowska Marya

Członkowie zwyczajni

(§ 3, *d* statutu).

Bauda Marya
Bukowska Aleksandra
Czener Franciszka
Czerepowicz
Hr. Dzieduszycka Anastazya.
Górska Seweryna
Gross Klementyna
Grünfeld Julia
Grzywińska Marya
Jabłonowska Zofia
Jaklińska Marya
Jarzymowska W.
Jezierska Sabina
Jordan Helena
Kieres Alojza
Koncka Joanna
Konopczanka Katarzyna
Kopecka Antonina
Krynicka Karolina
Krynicka Teodora
Krzyżanowska Aleksandra
Łuszczyńska Matylda
Maciejowska Iza
Malewicz Adela
Mazurowa Aleksandra
Minkasiewicz Domicela
Nowobilska Marya
Nowobilska Helena
Olszewska Zofia
Pogonowska Joanna
Poznańska Justyna
Pituła Elżbieta
Remer Bogumiła
Rozwadowska Celina
Rylska Franciszka
Rudolph A.
Schultze Felicya
Schultze Zofia
Starkel Aurelia
Stypkowska Augusta
Świętosławska Saturnina
Trzetrzewińska Teodora
Włączyńska Teodora
Wojnarska Teofila
Wyrobisz Emilia
Wyrobisz Marya
Wysocka Laura
Zdrojkowska Kazimiera

Członkowie zmarli. Hr. Potocka Arturowa, Zubrzycki Józef, Bobowski Julian, Dr. Dietl Józef, Marszałkowicz Maksymilian, Rydzowska Helena, Seredyński Hipolit, Seredyński Adolf, Dr. Strzelecki Stanisław, Waszkiewicz Wincenty.

II.

Sprawozdanie za rok 1879.

W dniu 16. lutego 1878 r. wybrało Walne Zebranie do prowadzenia Zarządu Stowarzyszenia Wydział, do którego weszły następujące osoby:

Antonina Zubrzycka, jako Prezesowa. Dr. Michał Schmidt, jako Wiceprezes, Julian Maciołowski, jako skarbnik, Franciszka Rylska, jako sekretarka.

Jako członkowie: Dr. Leon Cyfrowicz, Seweryna Górska, Anastazya hr. Dzieduszycka, Włodzimira Kraińska, Karolina Krynicka, Joanna Pogonowska, Piotr Umiński.

Z powodu rezygnacyi p. Franciszki Rylskiej, pełniła od września zastępczo obowiązki sekretarki p. Joanna Pogonowska.

Wydział odbył 11 posiedzeń.

Na posiedzeniach tych załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich lokowaniem;

b) przyjmował nowych członków, honorowych i zwyczajnych;

c) rozpatrywał podania wniesione i udzielał stypendyj i zapomóg;

d) wypracował regulamin do udzielania pożyczek członkom Stowarzyszenia, a załatwiwszy wstępne czynności, wprowadził już w ubiegłym roku tę instytucyę w życie;

e) zajmował się sprawą biura umieszczeń i powierzył kierownictwo takowem na lat trzy p. Anieli Dembowskiej.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem roku 1878 wynosił:

a) na książeczce Kasy Oszczędności L. 11297 .	3.472	złr.	13 ct.
b) list zastawny L. 41611 na	100	»	— »
c) akcya kolei węgierskiej L. 21930 na . . .	200	»	— »
d) w kapitałach przyrzeczonych	1.400	»	— »

B. Dochody w ciągu roku 1879:

a) reszta kasowa z r. 1878	471	złr.	50 ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych	12	»	— »
c) wkładki od członków zwyczajnych	158	»	90 »
d) datki członków honorowych	222	»	36 »
e) odsetki od funduszu żelaznego, a mianowicie: procent od gotówki na książeczce Kasy Oszcz. L. 11297 umieszczonej	193	»	76 »
zmiana kuponów od akcyj i listów zastawn.	23	»	40 »
f) z biura umieszczeń	68	»	15 »
g) od fortepianu	25	»	— »
h) różne dochody	100	»	62 »
i) odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności ulokowanych . .	21	»	97 »
razem .	1.297	złr.	66 ct.

C. Wydatki:

a) na fundusz pożyczkowy osobno administrowany przelano z dochodów bieżących . .	200	złr.	— ct.
b) cztery stypendya roczne po 50 złr.	200	»	— »
c) zapomoga jednej nauczycielce	50	»	— »
d) koszta administracyjne	177	»	— »
razem .	627	złr.	— ct.

odjąwszy od powyższego dochodu	1.297	złr.	66 ct.
wydatki	627	»	— »
pozostaje czysty dochód .	670	złr.	66 ct.
W myśl § 9 statutu przelano do fund. żelaz. 1/3 część tego czystego dochodu w ilości . .	223	»	56 »
pozostałe zaś 2/3 części w ilości	447	złr.	10 ct.

umieszczono na książeczkę Kasy Oszczędności do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1880 na cele w § 1 statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochód:

a) kapitał zakładowy, powzięty z dochodów bieżących	200	złr.	— ct.
b) procenta od pożyczek	4	»	34 »
c) spłacone raty pożyczek	41	»	66 »
d) procent od dochodów funduszu pożyczkowego na książeczkach Kasy Oszczędności umieszczonych	2	»	72 »
razem .	248	złr.	72 ct.

II. Wydatki:

Trzem członkom udzielono pożyczek po 50 złr.	150	złr.	— ct.
razem .	150	złr.	— ct.
Odjąwszy od powyższego dochodu	248	złr.	72 ct.
Wydatki	150	»	— »
pozostaje dochód w gotówce .	98	złr.	72 ct.
Doliczywszy do tego pożyczki niespłacone . . .	108	»	34 »
wynosi fundusz pożyczkowy .	207	złr.	06 ct.

Stan funduszów z końcem roku 1879 jest następujący:

A) Fundusz żelazny. Z gotówki na książeczce Kasy Oszczędności L. 11297 w kwocie 3.472 złr. 13 ct., ulokowano część w papierach, a mianowicie: zakupiono list hipoteczny na 300 złr. za 275 złr. 55 ct., zostało gotówką 3.196 złr. 58 ct., do tego dołączono $^{1}/_{3}$ część z dochodów bieżących roku 1879 w kwocie 223 złr. 56 ct., jest więc z końcem roku 1879:

a) na książ. Kasy Oszczędn. L. 11297 .	3.420	złr.	14 ct.
b) w obligacyach	600	»	— »
c) w kapitałach przyrzeczonych . . .	1.400	»	— »
B) fundusz obrotowy	447	»	10 »
C) fundusz pożyczkowy	207	»	06 »
D) zaległości z roku 1879 wynoszą	96	»	60 »
E) fortepian, wartości	420	»	— »

	w gotówce, papierach i zaległościach	w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1879 wynoszą fundusze	5.190 złr. 90 ct.	1.400 złr.
W r. 1877 wynosiły fundusze . . .	2.956 » 13 »	1.400 »

Za ten czas powiększył się majątek o 2.234 złr. 77 ct.

Majątek Stowarzyszenia, jak powyższe zestawienie dowodzi, za niecałe trzy lata prawie się podwoił, mimo, iż rok rocznie znaczne i coraz znaczniejsze kwoty na zapomogi, stypendya, pożyczki i t. p. datki na korzyść stowarzyszonych udzielane bywają. W roku 1879 udzielono stypendyj, zapomóg, pożyczek w łącznej kwocie 400 złr. Koszta administracyjne mimo zwiększonej czynności skutkiem zaprowadzenia pożyczek, wynoszą zaledwie kwotę 177 złr. Biuro umieszczeń, które przyniosło w r. 1878 czystego dochodu 43 złr. 48 ct., w r. 1879 przyniosło 68 złr. 15 ct., a według zawartej umowy dochód z tego tytułu będzie w r. 1880 potrojony.

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem ubiegłego roku członków:

a) Dobrodziejów	18
b) honorowych	122
c) zwyczajnych	48
razem . .	188
Z tych zmarło w ciągu roku . .	7
pozostało .	181

Z końcem roku ubiegłego liczba wszystkich członków wynosiła 208, przybyło więc członków 27.

Członkowie zmarli. Wacław Br. Budwiński, Ludwik Georgeon, Bolesław Graff, Sabina Jezierska, Ignacy Kruszewski, jenerał, Teodora Krynicka, Dr. Antoni Rettinger.

III.

Sprawozdanie za rok 1880.

W dniu 15 lutego 1880 r. wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, jako Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, jako Wiceprezes, Julian Maciołowski, jako skarbnik, Joanna Pogonowska, jako sekretarka.

Jako Członkowie: Dr. Leon Cyfrowicz, Seweryna Górska, Anastazya hr. Dzieduszycka, Ksiądz Kanonik Teofil Midowicz, Włodzimira Kraińska, Karolina Krynicka, Piotr Umiński.

Wydział odbył 9 posiedzeń. Na posiedzeniach tych załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem:

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo powierzył p. Anieli Dembowskiej;

e) zastanawiał się nad dalszemi środkami pomocy moralnej i materyalnej.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem roku 1879 wynosił:

a) na książeczkach Kasy Oszczędności . . .	3.420	złr.	14 ct.
b) w obligacyach	600	»	— »
c) w kapitałach przyrzeczonych	1.400	»	— »

B. Dochody w ciągu roku 1880:

a) reszta kasowa z r. 1879	447	złr.	10 ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych	37	»	— »
c) wkładki od członków zwyczajnych:			
1) zaległe z roku 1879	31	»	50 »
2) za rok 1880	193	»	07 »
3) na rok 1881	11	»	40 »
d) datki członków honorowych	84	»	50 »
e) odsetki od funduszu żelaznego:			
1) procent od gotówki na książeczce Kasy Oszczędności	187	»	09 »
2) zmiana kuponów od obligacyi . . .	32	»	55 »
f) z biura umieszczeń	204	»	— »
g) dar Najjaśniejszego Pana	100	»	— »
h) odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności umieszczonych . .	22	»	32 »
razem .	1.350	złr.	63 ct.

C. Wydatki:

a) na fundusz pożyczkowy przelano z dochodów bieżących	200	złr.	— ct.
b) dziesięciu członkom dano jednorazowe zapomogi w łącznej kwocie	220	»	— »
c) wydatki administracyjne	50	»	— »
razem .	470	złr.	— ct.

Po odjęciu od powyższego dochodu wydatków pozostaje czysty dochód	880	złr.	63 ct.
w myśl § 9 statutu przelano do funduszu żelaznego $^{1}/_{3}$ część tego czystego dochodu w ilości	293	»	— »
pozostałe zaś $^{2}/_{3}$ części w ilości	587	złr.	63 ct.

umieszczono na książeczkę Kasy Oszczędności do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w r. 1881 na cele w § 1. Statutu wkazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochód:

a) reszta kasowa z r. 1879	98	złr.	72 ct.
Do przeniesienia .	98	złr.	72 ct.

Z przeniesienia .	98 zł.	72 ct.	
b) dalsza wpłata na kapitał zakładowy z dochodów bieżących	200	»	— »
c) procenta od pożyczek	14	»	29 »
d) spłacone raty pożyczek	261	»	34 »
e) procent od dochodów fund. pożyczkowego na książeczkach Kasy Oszczędn umieszczonych	2	»	68 »
razem .	577	zł.	03 ct.

II. Wydatki:

Udzielono pożyczek: *a*) 1 osobie	100	zł.	— ct.
b) 5 osobom po 50 zł.	250	»	— »
c) 2 osobom po 40 zł.	80	»	— »
d) 1 osobie	30	»	— »
razem .	460	zł.	— ct.

Gdy się odejmie od powyższego dochodu wydatki, pozostaje czysty dochód w gotówce . . .	117	zł.	03 ct.
Gdy się doliczy do tego pożyczki niespłacone . .	307	»	— »
Wynosi fundusz pożyczkowy	424	zł.	03 ct.
Gdy fundusz zakładowy pożyczkowy wynosił . .	400	»	— »
Zwiększył się fundusz pożyczkowy o .	24	zł.	03 ct.

E. Stan funduszów z końcem 1880 r. jest następujący:

1. Fundusz żelazny:			
a) w gotówce na książ. Kasy Oszczędn. .	3.713	zł.	14 ct.
b) w obligacyach	600	»	— »
c) w kapitałach przyrzeczonych . .	1.400	»	— »
2. Fundusz obrotowy	587	»	63 »
3. Fundusz pożyczkowy	424	»	03 »
4. Zaległości:			
a) wkładki	165	»	60 »
b) różne	72	»	— »
5. Fortepian wartości	420	»	— »

	w gotówce, papierach i zaległościach	w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1880 wynoszą fundusze	5.982 zł. 40 ct.	1.400 zł.
Z końcem r. 1879 wynosiły fundusze	5.190 » 90 »	1.400 »
Za ten czas powiększył się majątek o	791 zł. 50 ct.	

Blisko o 800 złr. powiększył się majątek Stowarzyszenia nauczycielek w tym roku mimo, że udzielono stowarzyszonym zapomóg i pożyczek w łącznej kwocie 680 złr., a więc o wiele więcej niż lat poprzednich. Do tak pomyślnego stanu przyczyniły się: 1) zwiększone dochody od członków zwyczajnych, których w roku ubiegłym znaczna (36) liczba do Stowarzyszenia przystąpiła, 2) potrojone (204 złr.) dochody z biura umieszczeń, a wreszcie 3) oszczędności w wydatkach administracyjnych, które przy dosyć rozwiniętej czynności Wydziału zaledwie kwotę 50 złr. wyniosły.

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem roku 1880 członków:

a) Dobrodziejów	16
b) honorowych	125
c) zwyczajnych	67
razem . .	208
Z tych zmarło	3
pozostało .	205

Z końcem roku ubiegłego liczba wszystkich członków wynosiła 241; przybyło więc 36 członków.

Członkowie zmarli. Anna Br. Helcel, Kopycińska, Ksiądz Kanonik Wilczek.

IV.

Sprawozdanie za rok 1881.

W dniu 20. lutego 1881 r. wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, jako Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, jako Wiceprezes, Julian Maciołowski, jako Skarbnik, Joanna Pogonowska, jako Sekretarka.

Jako Członkowie: Dr. Leon Cyfrowicz, Anastazya hr. Dieduszycka, Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Mieczysława Śleczkowska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył ośm posiedzeń.

Na posiedzeniach tych załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo powierzył nadal p. Anieli Dembowskiej;

e) zajął się urządzeniem odczytu;

f) urządził i zawiadywał wypożyczalnią książek dla nauczycielek przystępujących do egzaminów.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem r. 1880 wynosił:

a) na książeczkach Kasy Oszczędności . . .	3.713 zł.	14	ct.
b) w obligacyach	600 »	—	»
c) w kapitałach przyrzeczonych	1.400 »	—	»

B. Dochody w ciągu roku 1881:

a) reszta kasowa z r. 1880	587	złr.	63	ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych . . .	36	»	—	»
c) wkładki od członków zwyczajnych:				
1) zaległe z r. 1880	21	»	30	»
2) za r. 1881	263	»	90	»
3) na r. 1882	16	»	90	»
4) na r. 1883	3	»	60	»
d) datki członków honorowych	56	»	40	»
e) dar Wnej Włodzimiery Kraińskiej . . .	50	»	—	»
f) składka na prywatnej zabawie	81	»	—	»
g) z odczytu Wgo Szczepaniaka	15	»	$52^{1}/_{2}$	»
h) od wypożyczenia fortepianu:				
1) zaległość z r. 1880	84	»	—	»
2) procent za zwłokę	3	»	—	»
3) za r. 1881	72	»	—	»
i) z biura umieszczeń	204	»	—	»
k) odsetki od funduszu żelaznego:				
1) procent od gotówki na książeczkach Kasy Oszczędności	174	»	52	»
2) zmiana kuponów od obligacyi . .	32	»	72	»
l) procent od kapitału przyrzeczonego . .	25	»	—	»
ł) procent od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności umieszczonych .	33	»	52	»
razem .	1.761	złr.	$01^{1}/_{2}$	ct.

C. Wydatki:

a) na fundusz pożyczkowy przelano z dochodów bieżących	300	złr.	—	ct.
b) dziewięciu członkom dano jednorazowe zapomogi w łącznej kwocie	195	»	—	»
c) zakupiono książek za	31	»	44	»
d) wydatki administracyjne	25	»	—	»
razem .	551	złr.	44	ct.

Po odjęciu od dochodu wydatków pozostaje czysty dochód	1.209 złr. 57½ ct.	
w myśl § 9 statutu przelano do funduszu żelaznego ⅓ część tego czystego dochodu w ilości	403 » — »	
pozostałe zaś ⅔ części w ilości	806 złr. 57½ ct.	

umieszczono na książeczkę Kasy Oszczędności do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w 1882 na cele w § 1 statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochód:

a) Reszta kasowa z r. 1880	117	złr.	03	ct.
b) dalsza wpłata na kapitał zakładowy z dochodów bieżących	300	»	—	»
c) procenta od pożyczek	36	»	60	»
d) spłacone raty pożyczek	538	»	—	»
razem .	991	złr.	63	ct.

II. Wydatki:

Udzielono pożyczek:

a) 2 osobom po 100 złr.	200	złr.	—	ct.
b) 2 osobom po 70 złr.	140	»	—	»
c) 2 osobom po 60 złr.	120	»	—	»
d) 8 osobom po 50 złr.	400	»	—	»
e) 1 osobie	36	»	—	»
f) 2 osobom po 30 złr.	60	»	—	»
g) 1 osobie	20	»	—	»
razem .	976	złr.	—	ct.

Po odjęciu od dochodu wydatków pozostaje czysty dochód w gotówce	15	złr.	63	ct.
Pożyczki niespłacone	745	»	—	»
Fundusz pożyczkowy wynosi ogółem	760	złr.	63	ct.
Gdy fundusz zakładowy wynosi	700	»	—	»
Zwiększył się fundusz pożyczkowy o	60	złr.	63	ct.

E. Stan funduszów z końcem r. 1881 jest następujący:

1. Fundusz żelazny:			
a) w gotówce na książ. Kasy Oszcz. .	4.116 zł.	14	ct.
b) w obligacyach	600 »	—	»
c) w kapitałach przyrzeczonych . . .	1.400 »	—	»
2. Fundusz obrotowy	806 »	57 $^1/_2$	»
3. Fundusz pożyczkowy	760 »	63	»
4. Zaległości	46 »	10	»
5. Fortepian wartości	420 »	—	»

	w gotówce, papierach i zaległościach	w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1881 wynoszą fundusze	6.749 zł. 44 $^1/_2$ ct.	1.400 zł.
Z końcem r. 1880 wynosiły fundusze	5.982 » 40 »	1.400 »
Za ten czas powiększył się majątek o	767 zł. 04 $^1/_2$ ct.	

W minionym roku powiększył się majątek Stowarzyszenia o znaczną kwotę 767 zł. 04 $^1/_2$ ct., mimo, że na zapomogi, zakupno książek i pożyczki wydano kwotę 1.202 zł. 44 ct., a więc blisko dwa razy tyle, co w r. 1880. Dochody z biura umieszczeń stanowią poważną kwotę 204 zł., a dochód od wypożyczenia fortepianu, który przed wielu laty Stowarzyszenie za 420 zł. zakupiło, wyniósł w roku zeszłym wraz ze zaległościami i procentami 159 zł. Zaznaczyć także wypada, że oszczędności w wydatkach administracyjnych doprowadzono do możebnych granic: wydatki te wyniosły zaledwie kwotę 25 zł. Również i w roku ubiegłym zwiększyła się znacznie liczba członków.

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem 1881 roku członków:

a) Dobrodziejów	16
b) honorowych.	122
c) zwyczajnych	103
razem . .	241
Z tych zmarł	1
pozostało .	240

Z końcem roku ubiegłego liczba wszystkich członków wynosiła 281; przybyło więc 41 członków.

Zmarł członek: Ksiądz Lorecki.

V.

Sprawozdanie za rok 1882.

W dniu 12. lutego 1882 r. wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, Wiceprezes, Julian Maciołowski, Skarbnik, Joanna Pogonowska, Sekretarka.

Członkowie: Dr. Leon Cyfrowicz, Anastazya hr. Dzieduszycka, Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Mieczysława Śleczkowska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył dziesięć posiedzeń.

Na posiedzeniach tych załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania; udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo powierzył na dalsze trzy lata p. Anieli Dembowskiej;

e) zawiadywał wypożyczalnią książek dla kandydatek nauczycielskich przystępujących do egzaminów;

f) założył bibliotekę dla swoich członków i zajmował się jej rozwojem.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem roku 1881 wynosił:

a)	na książeczkach Kasy Oszczędności . . .	4.116	złr.	14 ct.
b)	w obligacyach	600	»	— »
c)	w kapitałach przyrzeczonych	1.400	»	— »

B. Dochody w ciągu roku 1882:

a) Reszta kasowa z 1881 r.	806	złr.	57½	ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych . . .	46	»	—	»
c) wkładki od członków zwyczajnych:				
1) zaległe z r. 1881	35	»	30	»
2) za rok 1882	408	»	65	»
3) na rok 1883	19	»	20	»
4) na rok 1884	3	»	60	»
d) datki członków honorowych	63	»	50	»
e) dar Wgo Jana Matejki	100	»	—	»
f) dar Wnej Bogumiły Remer na fundusz żelazny	384	»	—	»
g) od wypożyczania fortepianu	55	»	—	»
h) z biura umieszczeń	210	»	—	»
i) odsetki od funduszu żelaznego:				
1) procent od gotówki na książeczkach Kasy Oszczędności	184	»	77	»
2) zmiana kuponów od obligacyi . .	23	»	72	»
k) procent od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności umieszczonych .	21	»	17	»
razem .	2.361	złr.	48½	ct.

C. Wydatki:

a) Na fundusz pożyczkowy przelano z dochodów bieżących	300	złr.	—	ct.
b) na fundusz żelazny im. Bogumiły Remer, osobno administrowany	384	»	—	»
c) na zakupno książek i inne wydatki do nowo założonej Biblioteki dla nauczycielek	50	»	—	»
d) na zakupno książek dla kand. stanu naucz.	11	»	02	»
e) zapomogi:				
1) jednorazowe 4 osobom	90	»	—	»
2) miesięcznie 4 osobom	223	»	—	»
f) wynagrodzenie roczne służącemu . . .	25	»	—	»
razem .	1.083	złr.	02	ct.

Po odjęciu od dochodów wydatków pozostaje czysty dochód	1.278 złr.	$46^{1}/_{2}$	ct.
w myśl § 9 statutu przelano do funduszu żelaznego $^{1}/_{3}$ część tego czystego dochodu w ilości	426 »	—	»
pozostałe zaś $^{2}/_{3}$ części w ilości	852 złr.	$46^{1}/_{2}$	ct.

umieszczono na książeczkę Kasy Oszczędności do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w r. 1883 na cele w § 1 Statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochód:

a) Reszta kasowa z r. 1881	15 złr.	63	ct.
b) dalsza wpłata na kapitał zakładowy z dochodów bieżących	300 »	—	»
c) procenta od pożyczek	44 »	06	»
d) spłacone raty pożyczek	936 »	19	»
razem .	1.295 złr.	88	ct.

II. Wydatki;

Udzielono pożyczek:

a) 5 osobom po 100 złr.	500 złr.	—	ct.
b) 6 » » 60 »	360 »	—	»
c) 5 » » 50 »	250 »	—	»
d) 2 » » 40 »	80 »	—	»
e) 1 osobie	30 »	—	»
f) 1 »	15 »	—	»
razem .	1.235 złr.	—	ct.

Reszta kasowa z końcem roku 1882	60 złr.	88	ct.
Pożyczki niespłacone	1.043 »	81	»
Fundusz pożyczkowy wynosi ogółem	1.104 złr.	69	ct.
Fundusz zakładowy	1.000 »	—	»
Zwiększył się fundusz pożyczkowy o	104 złr.	69	ct.

E. Fundusz imienia Bogumiły Remer:

Kwota ofiarowana przez p. Bog. Remer . . .	384 złr.	—	ct.
Procenta przypisane	9 »	75	»
razem .	393 złr.	75	ct.

F. Biblioteka:

I. Dla nauczycielek otwartą została w dniu 4. czerwca 1882 roku w szkole wydziałowej żeńskiej. Zarząd biblioteki objęła komisya przez Wydział Stowarzyszenia zamianowana pod przewodnictwem hr. Anastazyi Dzieduszyckiej. Komisya urzęduje w bibliotece każdej niedzieli od godz. 11—1 w południe. Członkowie Stow. Nauczycielek tak honorowi jak zwyczajni mają prawo wypożyczania książek z biblioteki za złożeniem opłaty na drobne potrzeby w kwocie 25 centów rocznie. Bliższe szczegóły zawiera regulamin, który w chwili otwarcia biblioteki Członkom Stowarzyszenia do wiadomości podano.

1. Dochód:

Z dochodów bieżących Stowarzyszenia wpłynęło . .	50 złr.	— ct.
opłata 51 członków po 25 ct.	12 »	75 »
dobrowolne datki na bibliotekę	4 »	50 »
razem .	67 złr.	25 ct.

2. Rozchód:

Zakupiono książek za	41 złr.	81 ct.
oprawa 96 tomów	21 »	05 »
księga kasowa i klucz do szafy	1 »	40 »
obsługa sali bibliotecznej	1 »	50 »
razem .	65 złr.	76 ct.
Reszta kasowa z r. 1882	1 »	49 »

3. Stan biblioteki:

a)	Wny Dr. Leon Cyfrowicz, Członek Wydziału Stow. Nauczycielek oddał zarządowi do użytku	tom. 2000
b)	Wny Piotr Umiński, Czł. Wydz. Stow. Naucz. . . .	» 2000
c)	Wna Bog. Remer, Czł. Stow. Nauczycielek	» 312
d)	zakupiono	» 18
e)	zamieniono	» 5
f)	otrzymano w darze	» 188
	Biblioteka rozporządza	tom. 4523
	Z tych posiada na własność	» 211

II. Wypożyczalnia książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego otwartą została w r. 1881 na mocy uchwały Wydziału Stowarzyszenia z dnia 8. kwietnia 1881 r. l. 59.

Kandydatki stanu nauczycielskiego, które ukończyły seminaryum nauczycielskie i sposobią się do egzaminu nauczycielskiego, przystąpiwszy do Stowarzyszenia Nauczycielek, nabywają prawa korzystania bezpłatnie z podręczników naukowych, które Stowarzyszenie na ten cel w miarę potrzeby zakupuje.

Wypożyczalnia posiada:

Dzieł	tomów 27 wartości	44 zł.	27	ct.

Z tych wypożyczono:

4 kandydatkom	tomów 26 wartości	38 »	87	»
Na składzie	tom 1 wartości	5 zł.	40	ct.

G. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1882:

1. Fundusz żelazny:			
a) w gotówce na książeczkach Kasy Oszczędności	4.542 zł.	14	ct.
b) w obligacyach	600 »	—	»
c) w kapitałach przyrzeczonych	1.400 »	—	»
d) imienia Bogumiły Remer	393 »	75	»
2. Fundusz obrotowy	852 »	46½	»
3. Fundusz pożyczkowy	1.104 »	69	»
4. Fundusz biblioteczny	1 »	49	»
5. Zaległości	81 »	30	»
6. Biblioteka wartości	100 »	—	»
7. Wypożyczalnia książek dla kandydatek naucielskich	44 »	27	»
Fortepian wartości	420 »	—	»

	w gotówce, papierach i zaległościach	w kapitalach przyrzeczon.
Z końcem r. 1882 wynosi majątek .	8.140 zł. 10½ ct.	1.400 zł.
Z końcem r. 1881 wynosił majątek .	6.749 » 44½ »	1.400 »
Za ten czas powiększył się majątek o	1.390 zł. 66 ct.	

Przyrost majątku Stowarzyszenia w ubiegłym roku o dwa razy tak wielką kwotę jak w roku poprzednim świadczy najwymowniej o stałym i znacznym rozwoju tej instytucyi, gdy się zważy, iż wydatki na cele statutem określone również z każdym rokiem się wzmagają i tak: w roku 1881 wydano na zapomogi 195 złr., gdy w roku minionym wydatek ten stanowi o wiele znaczniejszą kwotę 313 złr.; w r. 1881 udzielono pożyczek w kwocie 976 złr., gdy w roku minionym kwota ta wynosi 1.235 złr.; wydatek na bibliotekę w r. 1881 wynosił 31 złr. 44 ct., w roku upłynionym 61 złr. 2 ct. Rozwoju Stowarzyszenia dowodzi nadto ciągły wzrost liczby członków zwyczajnych i wkładek rocznych od tychże; w r. 1881 wynosiły wkładki od członków zwyczajnych 305 złr. 70 ct., gdy w roku upłynionym podniosły się do kwoty 466 złr. 75 ct.

Oględny zarząd funduszów niezawodnie przyczynia się w znacznej części do takich pomyślnych rezultatów. Że Wydział wszelkiej dokłada usilności, aby jak najoszczędniej administrować funduszami Stowarzyszenia, dostatecznie dowodzi ta okoliczność, iż prawie żadnych nie wykazuje wydatków administracyjnych; nieznaczna bowiem kwota 25 złr. cała obraca się na opłacenie sługi, zajętego ściąganiem wkładek i rat pożyczkowych; wydatki na potrzeby kancelaryjne, portorya, druki, księgi i t. p. ponosili dotąd dobrowolnie członkowie Wydziału, aby nie uszczuplać funduszów Stowarzyszenia.

Miło też Wydziałowi zaznaczyć, iż Stowarzyszenie Nauczycielek zyskuje sobie coraz większe uznanie i zaufanie ogółu. Z całego kraju nauczycielki garną się do Stowarzyszenia, poświęcając chętnie obok zwykłych wkładek i znaczniejsze fundusze na cele Stowarzyszenia, jak np. ofiarowana przez p. Bogumiłę Remer kwota na powiększenie funduszu żelaznego.

W końcu Wydział musi podnieść i tę okoliczność, iż stale miał na uwadze zapewnienie swym członkom coraz większych korzyści, czego dowodzi rozdawnictwo jednorazowych i miesięcznych zapomóg, ustanowienie kasy pożyczkowej, założenie biblioteki dla nauczycielek, wypożyczalni podręczników naukowych dla kandydatek stanu nauczycielskiego, urządzenie i należyte kierowanie biurem umieszczeń.

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem 1882 roku członków:

a) Dobrodziejów	. . . . . .	16
b) honorowych	. . . .	124
c) zwyczajnych	. . . . . .	141
	razem . .	281
Z tych umarło	. . . .	2
	pozostało .	279

Z końcem roku ubiegłego liczba wszystkich członków wynosiła 325; przybyło więc 44 członków.

Członkowie zmarli. Gąsiorowska Emilia, Łętowska Kazimiera.

VI.

Sprawozdanie za rok 1883.

W dniu 25. lutego 1883 r. wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, Wiceprezes, Julian Maciołowski, Skarbnik, Joanna Pogonowska, Sekretarka.

Członkowie: Dr. Leon Cyfrowicz, Anastazya hr. Dzieduszycka, Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Mieczysława Śleczkowska, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył dziesięć posiedzeń. Na posiedzeniach tych załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo prowadzi p. Aniela Dembowska;

e) zawiadywał wypożyczalnią książek dla kandydatek nauczycielskich, przystępujących do egzaminów;

f) zawiadywał biblioteką i zajmował się jej rozwojem.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem roku 1882 wynosił:

a) na książeczkach Kasy Oszczędności . . .	4.542	złr.	14 ct.
b) w obligacyach	600	»	— »
c) w kapitałach przyrzeczonych	1.400	»	— »

B. Dochody w ciągu roku 1883:

a) Reszta kasowa z r. 1882	852	złr.	$46^1/_2$	ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych . .	21	»	—	»
c) wkładki członków zwyczajnych:				
1) zaległe z r. 1882	41	»	20	»
2) za rok 1883	385	»	50	»
3) na rok 1884	31	»	80	»
d) datki członków honorowych	103	»	10	»
e) dar Wgo Opoczyńskiego Bolesława . . .	50	»	—	»
f) od wypożyczania fortepianu	70	»	—	»
g) z biura umieszczeń	240	»	—	»
h) odsetki od funduszu żelaznego:				
1) procent od gotówki na książeczkach Kasy Oszczędności	6	»	27	»
2) zmiana kuponów od obligacyi . .	156	»	41	»
3) procent od fund. Bogumiły Remer:				
a) z roku 1882	9	»	75	»
b) za rok 1883	19	»	94	»
i) odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności	16	»	46	»
razem .	2.003	złr.	$89^1/_2$	ct.

C. Wydatki:

a) Na fundusz pożyczkowy przelano z dochodów bieżących	300	złr.	—	ct.
b) na zakupno książek i inne wydatki biblioteczne	100	»	—	»
c) na zakupno książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego	33	»	50	»
d) zapomogi:				
1) jednorazowe	50	»	—	»
2) miesięczne 5 osobom	266	»	—	»
e) wydatki administracyjne	52	»	75	»
razem .	802	złr.	25	ct.

Zestawienie:

Dochody	2.003	złr.	$89^1/_2$	ct.
Wydatki	802	»	25	»
Czysty dochód	1.201	złr.	$64^1/_2$	ct.

W myśl § 9 statutu przelano do fund. żelaz. $^1/_3$ część tego czystego dochodu w kwocie 400 » — »
pozostałe zaś $^2/_3$ części w kwocie 801 złr. $64^1/_2$ ct.
jako resztę kasową z roku 1883 umieszczono na książeczkę Kasy Oszczędności do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1884 na cele w § 1 statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochód:

a) Reszta kasowa z r. 1882	60	złr.	88	ct.
b) dalsza wpłata na kap. zakł. z doch. bież.	300	»	—	»
c) procenta od pożyczek	52	»	27	»
d) spłacone raty pożyczek	1.073	»	61	»
razem	1.486	złr.	76	ct.

II. Rozchód:

Udzielono pożyczek:

a) 4 osobom po 100 złr.	400	złr.	—	ct.
b) 4 » » 80 »	320	»	—	»
c) 2 » » 70 »	140	»	—	»
d) 7 » » 60 »	420	»	—	»
e) 2 » » 50 »	100	»	—	»
f) 1 osobie	40	»	—	»
g) 1 »	30	»	—	»
h) 1 »	25	»	—	»
razem	1.475	złr.	—	ct.

Zestawienie:

Dochód	1.486	złr.	76	ct.
Rozchód	1.475	»	—	»
Reszta kasowa z końcem r. 1883 wynosi	11	złr.	76	ct.
Pożyczki niespłacone wynoszą	1.445	»	20	»
Fundusz pożyczkowy wynosi ogółem	1.456	złr.	96	ct.
Fundusz zakładowy	1.300	»	—	»
Zwiększył się fundusz pożyczkowy o	156	złr.	96	ct.

E. Fundusz imienia Bogumiły Remer:

Kwota ofiarowana przez p. Bog. Remer			384 złr. — ct.
Procent za rok 1882 . . .	9 złr.	75 ct.	
» za rok 1883 . . .	19 »	94 »	
razem .	29 złr.	69 ct.	

włączono do dochodów bieżących na rok 1883.

F. Biblioteka:

I. Dla nauczycielek umieszczona w szkole wydziałowej żeńskiej, otwarta każdej niedzieli od godz. 11—1 w południe.

1. Dochód:

Reszta kasowa z r. 1882	1 złr.	49	ct.
opłata od 52 członków po 25 ct.	13 »	—	»
dobrowolne datki na bibliotekę	8 »	—	»
z dochodów bieżących na zakupno dzieł i inne wydatki	100 »	—	»
razem .	122 złr.	49	ct.

2. Rozchód:

Zakupiono książek za	102 złr.	49	ct.
Oprawa książek	12 »	—	»
Obsługa sali bibliotecznej	8 »	—	»
razem .	122 złr.	49	ct.

3. Zestawienie:

Dochód	122 złr.	49	ct.
Rozchód	122 »	49	»
Reszta kasowa .	— złr.	—	ct.

4. Stan biblioteki po koniec r. 1882:

a) Wny Dr. Leon Cyfrowicz, Członek Wydziału Stow. oddał zarządowi do użytku	tom.	2000
b) Wny Piotr Umiński, Czł. Wydz. Stow. Naucz. . . .	»	2000
c) Wna Bogumiła Remer, Czł. Stow.	»	312
d) Zakupiono i otrzymano na własność	»	211
Do przeniesienia	tom.	4523

Z przeniesienia tom. 4523.

W roku 1883 przybyło:

e) Wna Pawlikowska oddała Zarządowi do użytku	»	200
f) Zakupiono	»	100
g) Otrzymano na własność	»	40
Biblioteka rozporządza	tom.	4863
Z tych posiada na własność	»	351

Z biblioteki korzystało w roku 1883 osób 72; z tych bezpłatnie osób 20.

II. Wypożyczalnia książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego, umieszczona razem z biblioteką posiada:

Dzieł . . . . . . 41 w 55 tom. wartości 77 złr. 77 ct.
Z tych wypożyczono:
6 kandydatkom . . . . . . 35 »
zostaje na składzie . . . . 20 tom.

G. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1883:

1. Fundusz żelazny:

a) Gotówka na książeczkach Kasy Oszczędności złożona wynosiła z końcem roku 1882 kwotę . . . 4.542 złr. 14 ct.

Procent za 3 miesiące (po strąceniu $1^{0}/_{0}$ za dni 60 za natychmiastową wypłatą kapitału) wynosił . . . 51 » 08 »

razem . 4.593 złr. 22 ct.

Z tej kwoty użyto w d. 7. kwietnia 1883 r. . . 4.590 złr. — ct.

na zakupno obligacyi pożyczki król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krak., płacąc po 90 za 100,

a mianowicie: 4 obligacye Ser. C. Nr. 613, 614, 615, 616 po 1.000 złr. 4.000 złr. — ct.
11 oblig. Ser. A. Nr. 2727—2737 po 100 złr. 1.100 » — »
razem . 5.100 złr. — ct.
w obligacyach dawniej nabytych . . . . . 600 » — »

w obligacyach razem	5.700 złr.	—	ct.
b) w gotówce na książeczkach Kasy Oszczędności	403 »	22	»
c) w kapitałach przyrzeczonych	1.400 »	—	»
d) fundusz im. Bogumiły Remer	384 »	—	»
2. Fundusz obrotowy	801 »	64½	»
3. Fundusz pożyczkowy	1.456 »	96	»
4. Biblioteka wartości	200 »	—	»
5. Wypożyczalnia książek wartości	77 »	77	»
5. Fortepian wartości	420 »	—	»
7. Zaległości	111 »	—	»

	w gotówce, papierach i zaległościach		w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1883 wynosi majątek .	9.554 złr.	59½ ct.	1.400 złr.
Z końcem r. 1882 wynosił majątek .	8.140 »	10½ »	1.400 »
Za ten czas powiększył się majątek o	1.414 złr.	49 ct.	

Przez ulokowanie kapitału żelaznego w obligacyach pożyczki krajowej podniosą się dochody Stowarzyszenia, albowiem kapitał żelazny dotąd na książeczkach Kasy Oszczędności lokowany przynosił 4½%, zaś ulokowany w obligacyach kupowanych po 90 za 100 przyniesie 5%.

O pomyślnym stanie funduszów świadczy ta okoliczność, iż mimo znaczniejszych, niż w latach poprzednich, wydatków w każdym dziale, majątek Stowarzyszenia stale się powiększa. W tym roku jak widzimy powiększył się majątek o 1.000 złr. przeszło.

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem 1883 roku członków:

a) Dobrodziejów	16
b) honorowych	128
c) zwyczajnych	181
razem . .	325
Z tych umarło	2
pozostało .	323

Z końcem roku ubiegłego liczba wszystkich członków wynosiła 350; przybyło więc 27 członków.

Członkowie zmarli. Karpińska Julia, Zientkiewicz Anna.

VII.

Sprawozdanie za rok 1884.

W dniu 17. lutego 1884 r. wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, Wiceprezes, Julian Maciołowski, Skarbnik, Joanna Pogonowska, Sekretarka.

Członkowie: Dr. Leon Cyfrowicz, Anastazya hr. Dzieduszycka, Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Mieczysława Śleczkowska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył siedm posiedzeń. Na posiedzeniach tych załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo prowadzi p. Aniela Dembowska;

e) zawiadywał wypożyczalnią książek dla kandydatek nauczycielskich, przystępujących do egzaminów;

f) zawiadywał biblioteką i zajmował się jej rozwojem.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem r. 1883 wynosił:

a) w obligacyach . . . . 5.700 złr. — ct.

b) fundusz im. Bogumiły Remer na książce Zakł. Kredyt. Ziemsk. w Krakowie Nr. 2996 . . 384 » — »

c) na książce Kasy Oszczędności krak. . .	403 zł r.	22	ct.
d) w kapitałach przyrzeczonych	1.400 »	—	»

B. Dochody w ciągu roku 1884:

a) Reszta kasowa z roku 1883	801 zł r.	64 1/2	ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych . .	24 »	—	»
c) wkładki od członków zwyczajnych:			
1) zaległe w r. 1883	57 »	10	»
2) za rok 1884	347 »	30	»
3) na rok 1885	29 »	80	»
d) datki członków honorowych	71 »	10	»
e) połowa kapitału przyrzeczonego od Wgo Antoniego Marfiewicza	500 »	—	»
f) inne jednorazowe dary	10 »	—	»
g) od wypożyczenia fortepianu	49 »	—	»
h) z biura umieszczeń	200 »	—	»
i) odsetki od funduszu żelaznego:			
1) zmiana kuponów od obligacyi . .	283 »	60	»
2) od funduszu Bogumiły Remer . .	19 »	60	»
3) od gotówki na książ. Kasy Oszczędn.	— »	14	»
k) Odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności	9 »	43	»
razem .	2.402 zł r.	71 1/2	ct.

C. Wydatki:

a) Na fundusz żelazny przelano:			
1) dar Wgo Ant. Marfiewicza . . .	500 zł r.	—	ct.
2) uzup. got. fund. żel. na zak. obligac.	8 »	37	»
b) na fund. pożyczk. przelano z doch. bież.	200 »	—	»
c) na zakup. książek i inne wydatki do bibl.	53 »	80	»
d) na zakup. książek dla kand. stanu naucz.	3 »	—	»
e) zapomogi: 1) jednorazowe 5 osobom . .	145 »	—	»
2) miesięczne 5 osobom . .	267 »	—	»
f) naprawa fortepianu	40 »	—	»
g) wydatki administracyjne	35 »	62	»
razem .	1.252 zł r.	79	ct.

Zestawienie:

Dochody	2.402 zł r.	$71^{1}/_{2}$	ct.
Wydatki	1.252 »	79	»
Czysty dochód .	1.149 zł r.	$92^{1}/_{2}$	ct.
W myśl § 9 Statutu przelano do fund. żel. $^{1}/_{3}$ część tego czystego dochodu w kwocie .	400 »	—	»
pozostałe zaś $^{2}/_{3}$ części w kwocie	749 zł r.	$92^{1}/_{2}$	ct.

jako resztę kasową z roku 1884 umieszczono na książeczkę Kasy Oszczędności do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1885 na cele w § 1 Statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochód:

a) Reszta kasowa z r. 1884	11 zł r.	76	ct.
b) dalsza wpłata na kap. zakł. z doch. bież.	200 »	—	»
c) spłacone raty pożyczek	1.446 »	35	»
d) procenta od pożyczek	46 »	59	»
razem .	1.704 zł r.	70	ct.

II. Rozchód:

Udzielono pożyczek:

a) 8 osobom po 100 zł r.	800 zł r.	—	ct.
b) 2 » » 80 »	160 »	—	»
c) 1 osobie	60 zł r.	—	»
d) 4 osobom po 50 zł r.	200 »	—	»
e) 1 osobie	36 »	—	»
f) 1 »	30 »	—	»
g) 1 »	20 »	—	»
h) 1 »	15 »	—	»
19 osobom razem	1.321 zł r.		ct.

Zestawienie:

Dochód	1.704 zł r.	70	ct.
Rozchód	1.321 »	—	»
Reszta kasowa z końcem roku 1884	383 zł r.	70	ct.
Pożyczki niespłacone wynoszą	1.319 »	85	»
Fundusz pożyczkowy wynosi ogółem	1.703 zł r.	55	ct.
Fundusz zakładowy	1.500 »	—	»
Zwiększył się fundusz pożyczkowy o	203 zł r.	55	ct.

E. Biblioteka:

I. Dla nauczycielek umieszczona w szkole wydziałowej żeńskiej, otwarta każdej niedzieli od godz. 11—1 w południe.

1. Dochód:

a)	Z dochodów bieżących wpłynęło . . .	50	złr.	—	ct.
b)	opłata od 48 członków po 25 ct. . . .	12	»	—	»
c)	dobrowolne datki na bibliotekę	4	»	15	»
	razem .	66	złr.	15	ct.

2. Rozchód:

a)	Zakupiono książek za	45	złr.	74	ct.
b)	oprawa książek	5	»	80	»
c)	obsługa i inne drobne wydatki	14	»	02	»
	razem .	65	złr.	56	ct.

3. Zestawienie:

Dochód	66	złr.	15	ct.
Rozchód	65	»	56	»
Reszta kasowa .	—	złr.	59	ct.

4. Stan biblioteki:

Po koniec roku 1883:

a)	Wny Dr. Leon Cyfrowicz, Członek Wydziału Stow., oddał Zarządowi do użytku	tom.	2000
b)	Wny Piotr Umiński, Członek Wydziału Stow. . . .	»	2000
c)	Wna Helena Pawlikowska, Członek honor. Stow.	»	200
d)	Ś. p. Bogumiła Remer, Członek Stow.	»	312
e)	zakupiono i otrzymano na własność	»	351
	W roku 1884:		
f)	otrzymano w darze	»	26
g)	zakupiono	»	18
	Biblioteka rozporządza	tom.	4907
	Z tych posiada na własność	»	395

Z biblioteki korzystało w roku 1884 osób 68; z tych bezpłatnie osób 20.

II. Wypożyczalnia książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego, umieszczona razem z biblioteką, posiada:

Dzieł . . . . 42 w 57 tom. wartości 80 złr. 77 ct.
Z tych wypożyczono:
12 kandydatkom . . . . . 37 »
Zostaje na składzie . . . . 20 tom.

F. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1884:

1. Fundusz żelazny:
a) w obligacyach:
1) dawniej nabytych . . . . 5.700 złr. — ct.
2) gotówka z końcem r. 1883 wynosiła . . . 403 złr. 22 ct.
do tego dodano z fund. bieżących . . . . . . 8 » 37 »
razem . 411 złr. 59 ct.
Z tej kwoty użyto w d. 14. marca 1884 r. . . 408 złr. 37 ct.
na zakupno 4 oblig. indemniz. gal. Nr. 7697, 12871, 28212, 49975; płacono za jednę oblig. po 100 złr. 35 ct., co czyni razem . . . . 401 złr. 40 ct.
kupon od listop. 1883 6 » 97 »
zapłacono razem . . 408 złr. 37 ct.
przybyło więc w obligacyach . . . . . . 400 » — »
3) za 500 złr. ofiarowane przez Wgo Ant. Marfiewicza zakupiono List zastawny gal. Tow. Kredyt. ziems. lwowskiego Serya IV. Nr. 4703 na . . . . . . 500 » — »
razem więc w obligacyach . . . . . . 6.600 złr. — ct.

b) w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności	403	złr.	22	ct.
c) fundusz im. Bogumiły Remer na książeczce Zakładu Kredytowego ziemsk. Nr. 2996 .	384	»	—	»
d) w kapitałach przyrzeczonych	900	»	—	»
2. Fundusz obrotowy	749	»	92½	»
3. Fundusz pożyczkowy	1.703	»	55	»
4. Fundusz biblioteczny	—	»	59	»
5. Biblioteka wartości	270	»	—	»
6. Wypożyczalnia książek wartości	80	»	77	»
7. Fortepian wartości	420	»	—	»
8. Zaległości	131	»	60	»

	w gotówce, papierach i zaległościach	w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1884 wynosi majątek .	10.743 złr. 65½ ct.	900 złr.
Z końcem r. 1883 wynosił majątek	9.554 » 59½ ct.	1.400 »
Za ten czas powiększył się majątek o	1.189 złr. 06 ct.	

Znaczny wzrost majątku, zwłaszcza kapitału żelaznego, w roku ubiegłym zawdzięcza Stowarzyszenie głównie hojności Wgo Antoniego Marfiewicza, który, jak wyżej przytoczono, 500 złr. jako połowę przyrzeczonego kapitału złożył na fundusz żelazny. Stowarzyszenie nasze wiele zawdzięcza temu zacnemu Dobrodziejowi. Jest on jednym z założycieli Stowarzyszenia i przez wszystkie lata nie szczędził mu moralnej i materyalnej pomocy.

Mimo przelania znacznej, bo przeszło 900 złr. wynoszącej kwoty na fundusz żelazny w tym roku, wydatki na cele stowarzyszonych w porównaniu z latami ubiegłymi znacznie się podniosły. W roku 1883 wydano na zapomogi 316 złr., gdy w roku 1884 kwota ta wzrosła do 412 złr. Pożyczek udzielono w ubiegłym roku w kwocie 1.321 złr. Wydatki administracyjne były bardzo nieznaczne, bo wynosiły zaledwie kwotę 35 złr. 62 ct.; znaczną część niezbędnych wydatków pokrywa Prezesowa i Członkowie Wydziału z własnych funduszów, aby o ile można nie uszczuplać majątku Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem 1884 roku członków:

a) Dobrodziejów	17
b) honorowych	134
c) zwyczajnych	199
razem . .	350
Z tych umarło	4
pozostało .	346

Z końcem roku 1884 liczba wszystkich członków wynosiła 372; przybyło więc 26 członków.

Członkowie zmarli. Ksiądz Biskup Maciej Hirschler, Ksiądz Kanonik Karol Teliga, Bogumiła Remer, Aniela Spławińska.

VIII.

Sprawozdanie za rok 1885.

W dniu 22. lutego 1885 r. wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, Wiceprezes, Henryk Müldner, Skarbnik, Joanna Pogonowska, Sekretarka.

Członkowie: Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Julian Maciołowski, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył dziesięć posiedzeń.

Na posiedzeniach tych załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo powierzył nadal p. Anieli Dembowskiej;

e) zawiadywał wypożyczalnią książek dla kandydatek nauczycielskich, przystępujących do egzaminów;

f) zawiadywał biblioteką i zajmował się jej rozwojem.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem roku 1884 wynosił:

a) w obligacyach . . . . 6.600 złr. — ct.

b) fundusz im. Bogumiły Remer na książ. Zakł. Kredyt. ziems. w Krakowie Nr. 2996 . . 384 » — »

c) w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności			403 »	22 »
d) w kapitałach przyrzeczonych			900 »	— »

B. Dochody w ciągu roku 1885:

a) Reszta kasowa z roku 1884			749 złr.	92 ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych . . .			16 »	— »
c) wkładki od członków zwyczajnych:				
1) zaległe w r. 1883 i 1884	58 złr.	60 ct.		
2) za rok 1885	372 »	— »		
3) na rok 1886	38 »	10 »		
4) na rok 1887	1 »	20 »	469 »	90 »
d) datki członków honorowych			36 »	— »
e) od wypożyczenia fortepianu			29 »	— »
f) z biura umieszczeń			280 »	— »
g) dochód z prywatnej zabawy			81 »	— »
h) odsetki od funduszu żelaznego:				
1) zmiana kupon. od oblig.	303 złr.	53 ct.		
2) od funduszu Bog. Remer	21 »	79 »		
3) od gotówki z książeczki Kasy Oszczędności . .	— »	12 »		
4) od kap. 400 złr. umieszczonego w Tow. zaliczkowem w Jaśle . . .	19 »	80 »	345 »	24 »
i) odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności			40 »	18 »
razem .			2.047 złr.	24 ct.

C. Wydatki:

a) na fund. pożyczk. przelano z dochodów bież.			109 złr.	— ct.
b) na zakupno książek i inne wyd. do bibliot.			50 »	— »
c) na zakupno książek dla kand. stanu naucz.			2 »	97 »
d) za druk sprawozd. i plak. o Waln. Zgrom.			16 »	30 »
e) za przewiezienie fortepianu			3 »	50 »
f) na zap. jednoraz. 3 osobom	40 złr.	— ct.		
miesięcz. 5 »	249 »	— »	289 »	— »
g) na wydatki administracyjne			50 »	— »
Ogółem .			520 złr.	77 ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1885	2.047 złr.	24 ct.
Wydatki wyniosły w roku 1885	520 »	77 »
Czysty dochód wynosi więc	1.526 złr.	47 ct.
W myśl § 9 statutu przelano do fund. żelaznego $^1/_3$ część tego czystego dochodu	500 »	— »
Pozostałe zaś $^2/_3$ części w kwocie	1.026 złr.	47 ct.

jako resztę kasową z roku 1885 umieszczone na książeczce Kasy Oszczędności przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1886 na cele w § 1 statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

Dochód:

a) Reszta kasowa z roku 1884	383 złr.	70 ct.
b) dalsza wpłata na kapitał zakł. z doch. bież.	109 »	— »
c) spłacone raty pożyczek	1.465 »	33 »
d) odsetki od pożyczek	71 »	64 »
Ogółem	2.029 złr.	67 ct.

Rozchód:

Udzielono pożyczek:

a) 4 osobom po 100 złr.	400 złr.	— ct.	
b) 8 » » 80 »	640 »	— »	
c) 1 osobie	75 »	— »	
d) 2 osobom po 70 złr.	140 »	— »	
e) 4 » » 60 »	240 »	— »	
f) 5 » » 50 »	250 »	— »	
g) 1 osobie	30 »	— »	
25 osobom ogółem			1.775 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1885	2.029 złr.	67 ct.
Rozchody wyniosły w roku 1885	1.775 »	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1885	254 złr.	67 ct.
Pożyczki niespłacone wynoszą	1.629 »	50 »
Fundusz pożyczkowy wynosi ogółem	1.884 złr.	17 ct.
A ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1.609 »	— »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o	275 złr.	17 ct.

E. Biblioteka:

I. Dla nauczycielek umieszczona w szkole wydziałowej żeńskiej, otwarta w każdą niedzielę od godz. 10—12 w południe.

1. Dochody:

a) Reszta kasowa z roku 1884	— zł r.	59 ct.
b) Z dochodów bieżących wpłynęło	50 »	— »
c) Opłata od 44 członków po 25 ct.	11 »	— »
d) Dobrowolne datki na bibliotekę	— »	99 ct.
Ogółem .	62 złr.	58 ct.

2. Rozchody:

a) Zakupiono książek za	33 złr.	99 ct.
b) Oprawa książek	10 »	— »
c) Obsługa i inne drobne wydatki	14 »	92 »
Ogółem .	58 złr.	91 ct.

3. Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1885	62 złr.	58 ct.
Rozchody wyniosły w roku 1885	58 »	91 »
Pozostaje reszta kasowa na rok 1886 .	3 złr.	67 ct.

4. Stan biblioteki:

a) Wna Helena Pawlikowska, czł. hon. Stow. oddała Zarządowi do użytku	tom.	300
b) Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1884	»	500
c) Zakupiono w roku 1885	«	20
d) Otrzymano w darze w roku 1885	»	40
Biblioteka rozporządza .	tom.	860
Z tych posiada na własność	»	560

II. Wypożyczalnia książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego, umieszczona razem z biblioteką posiada:

Dzieł	tom. 33	wartości	50 złr.	ct.
Z tych wypoż. 7 kandydatkom	» 20			
Zostaje	tom. 13	na składzie.		

F. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1885:

1. Fundusz żelazny:		
a) w obligacyach	6.600 złr. — ct.	
b) w gotówce na książeczce Tow. zaliczkowego w Jaśle	400 » — »	
c) w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności . . .	3 » 22 »	
d) w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności . . .	500 » — »	
e) fundusz im. Bogumiły Remer na książeczce krak. Zakładu kredyt. ziemsk. Nr: 2996	384 » — »	
f) w kapitałach przyrzeczonych (po odtrąceniu 400 złr. z powodu śmierci dwóch osób, które przyobiecały tę sumę wypłacić . . .	500 » — »	8.387 złr. 22 ct.
2. Fundusz obrotowy		1.026 » 47 »
3. Fundusz pożyczkowy		1.884 » 17 »
4. Fundusz biblioteczny		3 » 67 »
5. Biblioteka wartości . . .	333 złr. — ct.	
po odtrąceniu na amortyzacyę	33 » — »	300 » — »
6. Wypożyczalnia książek wart.	50 złr. — ct.	
po odtrąceniu na amortyzacyę	5 » — »	45 » — »
7. Fortepian po odtrąceniu amortyzacyi za ubiegłe lata wartości		220 » — »

	w gotówce, papierach i zaległościach	w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1885 wynosi majątek .	11.366 złr. 53 ct.	500 złr.
Z końcem r. 1384 wynosił majątek .	10.743 » 65 »	900 »
Za ten czas powiększył się majątek o	622 złr. 88 ct.	

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem roku 1885 członków:

a) Dobrodziejów		17
b) honorowych		134
c) zwyczajnych		221
	Ogółem .	372
Z tych umarło		2
	Pozostało .	370

Z końcem roku 1885 liczba wszystkich członków wynosiła 387, przybyło więc 17 członków.

Członkowie zmarli. Malwina Jakobi, Paulina Studniarska.

IX.

Sprawozdanie za rok 1886.

W dniu 14. marca 1886 r. wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, Prezesowa, Dr. Michał Schmidt, Wiceprezes, Henryk Müldner, Skarbnik, Joanna Pogonowska, Sekretarka.

Członkowie: Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Julian Maciołowski, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył dziesięć posiedzeń.

Na posiedzeniach tych jak w poprzednich latach załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo powierzył nadal p. Anieli Dembowskiej;

e) zawiadywał wypożyczalnią książek dla kandydatek nauczycielskich, przystępujących do egzaminów;

f) zawiadywał biblioteką i zajmował się jej rozwojem.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem roku 1885 wynosił:

a)	w obligacyach	6.600	złr.	—	ct.
b)	w gotówce na książ. Tow. zaliczk. w Jaśle	400	»		
c)	w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności	3	»	22	»

d) w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności 500 złr. — ct.
e) fundusz im. Bogumiły Remer na książ. Zakł. kredyt. ziems. w Krakowie Nr. 2996 . . 384 » — »
f) w kapitałach przyrzeczonych . . . . . . 500 » — »

B. Dochody w ciągu roku 1886:

a) Reszta kasowa z roku 1885 . . . . . . 1.025 » 47 ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych . . . 7 » — »
c) wkładki od członków zwyczajnych . . . 306 » 50 »
d) datki członków honorowych . . . . 67 » 80 »
e) połowa kapitału przyrzecz.
od p. marsz. Sumowskiej 100 złr. — ct.
dar p. Pawlikowskiej . . 100 » — »
dar p. N. N.. . . . . . 10 » 50 » 210 » 50 »
f) od wypożyczenia fortepianu . . . . . . 40 » — »
g) z biura umieszczeń . . . . 200 » — »
h) odsetki od funduszu żelaznego:
1) zmiana kup. od oblig. 342 złr. 49 ct.
2) od fund. Bog. Remer . 36 » 95 »
3) od gotówki z książeczek Kasy Oszcz. Nr. 55308, 84032 . . . . . . 1 » 02 »
4) od kapit. 400 złr. umieszczonego w Tow. zal. w Jaśle (do 31. maja) 9 » 40 » 389 » 86 »
i) odsetki od doch. bież. na książ. Kasy Oszcz. 48 » 98 »

Ogółem . 2.297 złr. 11 ct.

C. Wydatki:

a) Na fund. pożyczkowy przelano z doch. bież. 100 złr. — ct.
b) Na fund. żelazny przelano z doch bież . 200 » — »
c) Na zakup. książek i inne wydatki do bibl. 74 » 55 »
d) na stamp. kas.. ks. wkład., ks. poż. i wpłat 20 » 60 »
e) na zapom. jednoraz. 3 osob. 155 złr. — ct.
na zapom. miesięcz. 5 osob. 318 » — » 473 » — »
f) na wydatki administracyjne . . . . . . 100 » — »

Ogółem . 968 złr. 15 ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1886	2.297 złr. 11 ct.
Wydatki wyniosły w roku 1886	968 » 15 »
Czysty dochód wynosi więc .	1.328 złr. 96 ct.
W myśl § 9 statutu przelano do funduszu żelaznego $^1/_3$ część tego czystego dochodu . .	443 » — »
Pozostałe zaś $^2/_3$ części w kwocie	885 złr. 96 ct.

jako resztę kasową z roku 1886 umieszczone na książeczce Kasy Oszczędności przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1887 na cele w § 1 statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

Dochody:

a) Reszta kasowa z roku 1885	254 złr. 67 ct.
b) dalsza wpłata na kapitał zakładowy z dochodów bieżących	100 » — »
c) spłacone raty pożyczek	1.725 » — »
d) odsetki od pożyczek	87 » 11 »
Ogółem .	2.166 złr. 78 ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

a) 11 osobom po 100 złr. .	1.100 złr. — ct.	
b) 5 » » 80 » .	400 » — »	
c) 4 » » 60 » .	240 » — »	
d) 1 osobie	50 » — »	
e) 2 osobom po 30 złr. .	60 » — »	1.850 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1886	2.166 złr. 78 ct.
Rozchody wyniosły w roku 1886	1.850 » — »
Reszta kasowa z końcem roku 1886	316 złr. 78 ct.
Pożyczki niespłacone wynoszą	1.764 » 50 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem	2.081 złr. 28 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1.709 » — ct.
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . . .	372 złr. 28 ct.

F. Biblioteka:

I. Dla nauczycielek, umieszczona w szkole wydziałowej żeńskiej, otwarta w każdą niedzielę od godz. 10—12 w południe.

1. Dochody:

a) Reszta kasowa z roku 1885	3 zlr.	67	ct.
b) Z dochodów bieżących wpłynęło	50 »	—	»
c) Opłata od 35 członków po 25 ct.	8 »	75	ct.
d) Dobrowolne datki na bibliotekę	1 »	65	»
Ogółem .	64 zlr.	07	ct.

2. Rozchody:

a) Zakupiono książek za	47 zlr.	47	ct.
b) Oprawa książek	5 »	60	»
c) Obsługa biblioteki	10 »	50	»
Ogółem .	63 zlr.	57	ct.

3. Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1886	64 zlr.	07	ct.
Rozchody wyniosły w roku 1886	63 »	57	»
Pozostaje reszta kasowa na rok 1887	— zlr.	50	ct.

4. Stan biblioteki:

a) Wna Helena Pawlikowska, członek honorowy Stowarzyszenia oddała Zarządowi do użytku . . . . . tom.	300
b) Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1885 . . . . »	560
c) Zakupiono w roku 1886 . . . . »	25
Biblioteka rozporządza tom.	885
Z tych posiada na własność . . . . »	585

Biblioteka otrzymała z końcem roku 1886 kilkanaście roczników pism peryodycznych, które dopiero w roku 1887 będą oddane do użytku czytelniczek.

II. Wypożyczalnia książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego, umieszczona razem z biblioteką posiada:

Dzieł . . . . 37 wartości 56 zlr. — ct.
Z tych wypożyczono 5 kandydatkom 10
Zostaje . . . . 27 na składzie.

F. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1886:

1. Fundusz żelazny:				
a) w obligacyach	7.800 zł.	— ct.		
b) w got. na książ. K. Oszcz.	3 »	22 »		
c) w got. na książ. K. Oszcz.	40 »	77 »		
d) w got. na książ. K. Oszcz.	443 »	— »		
e) fund. im. Bog. Remer na książ. krak. Zakł. kredyt. ziems. Nr. Nr. 2996 . .	384 »	— »		
f) w kapitał. przyrzeczonych	600 »	— »	9.270 zł.	99 ct.
2. Fundusz obrotowy			885 »	96 »
3. Fundusz pożyczkowy			2.081 »	28 »
4. Fundusz biblioteczny			— »	50 »
5. Biblioteka wartości	353 zł.	— ct.		
po odtrąc. na amortyzac.	35 »	— »	318 »	— »
6. Wypożycz. książek wartości	56 zł.	— ct.		
po odtrąc. na amortyzac.	5 »	— »	51 »	— »
7. Fortepian wartości	220 zł.	— ct.		
po odtrąc. na amortyzac.	11 »	— »	209 »	— »

	w gotówce, papierach i przedmiotach		w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1886 wynosi majątek .	12.816 zł.	73 ct.	600 zł.
Z końcem r. 1885 wynosił majątek .	11.366 »	53 »	600 »
Za ten czas powiększył się majątek o	1.450 zł.	50 ct.	

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem 1886 roku członków:

a) Dobrodziejów	17
b) honorowych	135
c) zwyczajnych	235
razem . .	387
Z tych zmarło w ciągu roku . .	2
pozostało .	385

Z końcem roku 1886 liczba wszystkich członków wynosiła 400, przybyło więc 15 członków.

Członkowie zmarli. Emil Baruch, Karol Klobasa.

X.

Sprawozdanie za rok 1887.

W dniu 27. lutego 1887 roku wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, jako Prezesowa, Joanna Pogonowska, jako Wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako Skarbnik, Daniela Mikiewiczowna, jako Sekretarka.

Członkowie: Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Julian Maciołowski, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył dziesięć posiedzeń.

Na posiedzeniach tych jak w poprzednich latach załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo powierzył nadal p. Anieli Dembowskiej;

e) zawiadywał wypożyczalnią książek dla kandydatek nauczycielskich, przystępujących do egzaminów;

f) zawiadywał biblioteką i zajmował się jej rozwojem.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem r. 1887 wynosił:

a)	w obligacyach	7.800 złr.	— ct.
b)	w gotówce w książeczce Kasy Oszczędności	3 »	22 »

c) w gotówce w książeczce Kasy Oszczędności	40	złr.	77 ct.
d) » » » » »	443	»	— »
e) fundusz im. Bog. Remer w książeczce krak. zakładu kredytowego ziemskiego Nr. 2996 .	384	»	— »
f) w kapitałach przyrzeczonych	600	»	— »

B. Dochody w ciągu roku 1887:

a) reszta kasowa z r. 1886			885	złr.	96 ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych . . .			11	»	— »
c) wkładki od członków zwyczajnych . . .			348	»	20 »
d) datki członków honorowych			28	»	60 »
e) dar Dra Teofila Gerstmana			10	»	— »
f) od wypożyczenia fortepianu			20	»	— »
g) dochód z prywatnej zabawy			36	»	— »
h) odsetki od funduszu żelaznego:					
1) zmiana kuponów od obligacyi	402	złr. 18 ct.			
2) od funduszu B. Remer	19	» 66 »			
3) od gotówki z książeczek Kasy Oszcz. Nr. 55308, 84032	2	» 25 »	424	»	09 »
i) odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności			56	»	87 »
Ogółem .			1.820	złr.	72 ct.

C. Wydatki:

a) Na zakupno książek i inne wydatki do bibl.			25	złr.	— ct.
b) na zapom. jednoraz. 5 osob.	185	złr. — ct.			
na zapom. miesięcz. 6 osob.	442	» — »	627	»	— »
c) na wieniec ze wstęgą na trumnę ś. p. M. Zyblikiewicza			14	»	»
d) na koszta pogrzebu ś. p. W. Sochackiej .			50	»	»
e) na wydatki administracyjne			216	»	06 »
f) na zakupno książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego			12	»	60 ct.
Ogółem .			944	złr.	66 ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1887	1.820 złr. 72 ct.
Rozchody wyniosły w roku 1887	944 » 66 »
Czysty dochód wynosi więc	876 złr. 06 ct.
W myśl § 9 statutu przelano do funduszu żelaznego $^1/_3$ część tego czystego dochodu . .	292 » — »
Pozostałe zaś $^2/_3$ części w kwocie	584 złr. 06 ct.

jako resztę kasową z roku 1887 umieszczone na książeczkę Kasy Oszczędności przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1888 na cele w § 1 statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochody:

a) Reszta kasowa z r. 1886	316 złr. 78 ct.
b) spłacone raty pożyczek	1.627 » — »
c) odsetki od pożyczek	79 » 02 »
Ogółem .	2.022 złr. 80 ct.

II. Rozchody:

Udzielono pożyczek:

a) 12 osobom po 100 złr. .	1.200 złr. — ct.	
b) 1 osobie	90 » — »	
c) 4 osobom po 80 złr. .	320 » — »	
d) 1 osobie	75 » — »	
e) 2 osobom po 60 złr. .	120 » — »	
f) 2 » » 50 » .	100 » — »	
22 osobom ogółem . . .		1.905 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1887	2.022 złr. 80 ct.
Rozchody wyniosły w roku 1887	1.905 » — »
Reszta kasowa z końcem roku 1887	117 złr. 80 ct.
Pożyczki niespłacone wynoszą	2.032 » 50 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem	2.150 złr. 30 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1.709 » — »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . .	441 złr. 30 ct.

E. Biblioteka:

I. Dla nauczycielek, umieszczona w seminaryum żeńskiem, otwarta w każdą niedzielę od godziny 10—12 w południe.

1. Dochody:

a) Reszta kasowa z roku 1886	— złr.	50 ct.
b) Z dochodów bieżących wpłynęło	25 »	— »
c) Opłata od członków	32 »	75 »
Ogółem .	58 złr.	25 ct.

2. Rozchody:

a) Zakupiono książek za	20 złr.	93 ct.
b) Oprawa książek	20 »	— »
c) Obsługa biblioteki	10 »	— »
Ogółem .	50 złr.	93 ct.

3. Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1887	58 złr.	22 ct.
Rozchody wyniosły w roku 1887	50 »	93 »
Pozostaje reszta kasowa na rok 1888 .	7 złr.	32 ct.

4. Stan biblioteki:

a) Wna Helena Pawlikowska, czł. hon. Stow. oddała Zarządowi do użytku	tom.	340
b) Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1886	»	585
c) Zakupiono w roku 1887 i otrzymano w darze . .	«	50
Biblioteka rozporządza .	tom.	975
Z tych posiada na własność	»	635

Biblioteka otrzymała z końcem r. 1887 kilkanaście roczników pism peryodycznych, które dopiero w r. 1888 będą oddane do użytku czytelniczek.

II. Wypożyczalnia książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego, umieszczona razem z biblioteką, posiada:

Dzieł	39	wartości	68 złr.	60 ct.
Z tych wypoż. 4 kandydatkom . .	15			
Zostaje	24	na składzie.		

F. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1887:

1. Fundusz żelazny:				
a) w obligacyach	8.300 zł.	— ct.		
b) w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności . . .	3 »	22 »		
c) w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności . . .	39 »	27 »		
d) w gotówce na książeczce Kasy Oszczędności . . .	292 »	— »		
e) fundusz im. Bogumiły Remer na książeczce krak. Zakładu kredyt. ziemsk. Nr. 2996	384 »	— »		
f) w kapitałach przyrzeczonych	600 »	— »	9.618 zł.	49 ct.
2. Fundusz obrotowy			584 »	06 »
3. Fundusz pożyczkowy			2.150 »	30 »
4. Fundusz biblioteczny			7 »	32 »
5. Biblioteka wartości . . .	418 zł.	— ct.		
po odtrąceniu na amortyzacyę	42 »	— »	376 »	— »
6. Wypożyczalnia książek wart.	68 zł.	60 ct.		
po odtrąceniu na amortyzacyę	7 »	— »	61 »	60 »
7. Fortepian stosownie do uchwały Wydziału sprzedano na częściowe spłaty, z których dotychczas wpłynęło			70 »	— »

	w gotówce, papierach i przedmiotach		w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1887 wynosi majątek .	12.867 zł.	77 ct.	600 zł.
Z końcem r. 1886 wynosił majątek .	12.816 »	73 »	600 »
Za ten czas powiększył się majątek o	51 zł.	04 ct.	

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem roku 1887 członków:

a) Dobrodziejów	. . . .	17
b) honorowych	. . . .	133
c) zwyczajnych	. . . .	250
	Ogółem .	400
Z tych umarło	. . . .	4
	Pozostało .	396

Z końcem roku 1887 liczba wszystkich członków wynosiła 414, przybyło więc 18 członków.

Członkowie zmarli. Mikołaj Zyblikiewicz, Jan Kosz, Eleonora Kratzerowa, Walerya Sochacka.

XI.

Sprawozdanie za rok 1888.

W dniu 27. lutego 1888 r. wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Antonina Zubrzycka, Prezesowa, Joanna Pogonowska, Wiceprezesowa, Henryk Müldner, Skarbnik, Daniela Mikiewiczówna, Sekretarka.

Członkowie: Seweryna Górska, Karolina Krynicka, Julian Maciołowski, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył dwanaście posiedzeń.

Na posiedzeniach tych jak w poprzednich latach załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo powierzył nadal p. Anieli Dembowskiej;

e) zawiadywał wypożyczalnią książek dla kandydatek nauczycielskich, przystępujących do egzaminów;

f) zawiadywał biblioteką i zajmował się jej rozwojem.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem roku 1887 wynosił:

a)	w obligacyach	8.300	złr.	—	ct.
b)	w gotówce i na książeczk. Kasy Oszczędności	334	»	49	»

c) fundusz im. Bogumiły Remer na książ. Zakł. kredyt. ziems. w Krakowie Nr. 2996 . .	384	złr. —	ct.
d) w kapitałach przyrzeczonych	600	» —	»

B. Dochody w ciągu roku 1888:

a) Reszta kasowa z roku 1887		584	złr. 06	ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych . . .		43	» —	»
c) wkładki od członków zwyczajnych . . .		411	» 80	»
d) datki członków honorowych		35	» —	»
e) dar p. Ig. Żółtowskiego dla chorej nauczycielki P. Br.		50	» —	»
f) dar p. Michała Marfiewicza dobrodzieja . .		51	» —	»
g) dar p. Erazma J. Jerzmanowskiego dobrodz.		100	» —	»
h) dochód z prywatnej zabawy		60	» —	»
i) część dochodu z loteryi fantowej urządzonej na bibliotekę Stowarzyszenia		60	» —	»
k) z biura umieszczeń za listopad i grudzień 1886, za rok 1887 i styczeń do października włącznie 1888		480	» —	»
l) za sprzedany fortepian		150	» —	»
m) odsetki od funduszu żelaznego:				
1) zmiana kup. od oblig.	389 złr. 15 ct.			
2) od fund. im. Bog. Remer	19 » 60 »			
3) od gotówki z książeczek Kasy Oszcz. Nr. 55308, 84032, 94679, 98876 .	17 » 95 »	426	» 70	»
n) odsetki od doch. bież. na książ. Kasy Oszcz.		39	» 76	»
Ogółem .		2.491	złr. 32	ct.

C. Wydatki:

a) na zapom. jednoraz. 5 osob.	290 złr. — ct.			
na zapom. miesięcz. 6 osob.	245 » — »	735	złr. —	ct.
b) na wydatki administracyjne		232	» 36	»
c) na koszta druku sprawozdań i blankietów .		24	» 20	»
d) na koszta pogrzebu ś. p. Sierzputowskiej .		12	» —	»
Do przeniesienia .		1.003	złr. 56	ct.

	Z przeniesienia .	1.003 złr. 56 ct.
e)	na wieniec ze wstęgą na trumnę ś. p. Ant. Marfiewicza	13 » 50 »
f)	przelane do funduszu żelaznego z dochodów bieżących (pozycya *f*, *g*, *l* dochodów) . .	301 » — »
g)	podatek zarobkowy za rok 1883—1888 i dochodowy za rok 1883—1888	190 » 99 »
	Ogółem .	1.509 złr. 05 ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1888	2.491 złr. 32 ct.
Wydatki wyniosły w roku 1888	1.509 » 05 »
Czysty dochód wynosi więc .	982 złr. 27 ct.
W myśl § 9 statutu przelano do fund. żelaznego $^1/_3$ część tego czystego dochodu	328 » — »
Pozostałe zaś $^2/_3$ części w kwocie	654 złr. 27 ct.

jako resztę kasową z roku 1888 umieszczone na książeczce Kasy Oszczędności przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1889 na cele w § 1 statutu wskazane.

D. Fundusz pożyczkowy:

Dochód:

a)	Reszta kasowa z roku 1887	117 złr. 80 ct.
b)	spłacone raty pożyczek	1.515 » — »
c)	odsetki od pożyczek	62 » 90 »
	Ogółem .	1.695 złr. 70 ct.

Rozchód:

Udzielono pożyczek:

a)	8 osobom po 100 złr. .	800 złr. — ct.	
b)	1 osobie	70 » — »	
c)	5 osobom po 60 złr. .	300 » — »	
d)	2 » » 50 » .	100 » — »	
e)	1 osobie	40 » — »	
f)	1 »	30 » — »	
g)	1 »	25 » — »	
	19 osobom ogółem		1.365 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły w roku 1888	1.695	złr.	70 ct.
Rozchody wyniosły w roku 1888	1.365	»	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1888	330	złr.	70 ct.
Pożyczki niespłacone wynoszą	1.883	»	50 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem . . .	2.214	złr.	20 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1.709	»	— »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . . .	505	złr.	20 ct.

E. Biblioteka:

I. Dla nauczycielek, umieszczona we własnym lokalu przy ul. św. Tomasza pod l. 8 na I. piętrze, otwarta jest codziennie od godz. 11—12 przed południem i od 5—7 wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt.

1. Dochody:

a) Reszta kasowa z roku 1887	7	złr.	32 ct.
b) część dochodu z loteryi fantowej	471	»	86 »
c) za sprzedane książki (dublety)	13	»	50 »
d) wpisowe od członków biblioteki	38	»	— »
e) opłata od członków biblioteki	177	»	50 »
Ogółem .	708	złr.	18 ct.

2. Rozchody:

a) Czynsz za lokal biblioteczny	150	złr.	— ct.
b) zakupiono książek za	162	»	70 »
c) oprawa książek	56	»	65 »
d) wydatki na urządzenie lokalu bibliotecznego, mianowicie:			
za 3 szafy na książki . 81 złr. — ct.			
za 2 pary firanek z urządzeniem . . . . . . 16 » 96 »			
za 12 krzeseł trzcinow. 23 » 25 »			
za story do okien z urządzeniem . . . . . 6 » — »			
za 2 kinkiety i lampkę 10 » 40 »	137	»	61 »
Do przeniesienia .	506	złr.	96 ct.

	Z przeniesienia .	506 zł.	96 ct.
e)	opał i oświetlenie	12 »	17 »
f)	obsługa	12 »	— »
g)	druk 1000 odezw i 300 listów dla członków biblioteki	12 »	— »
h)	marki listowe i przybory pisenne	9 »	24 »
i)	różne wydatki	24 »	68 »
	Ogółem .	577 zł.	05 ct.

3. Zestawienie:

Dochody wynosiły w roku 1888	708 zł.	18 ct.
Rozchody wynosiły w roku 1888	577 »	05 »
Pozostaje reszta kasowa na rok 1889 .	131 zł.	13 ct.

4. Stan biblioteki:

a)	Wna Helena Pawlikowska oddała Zarządowi do użytku	dzieł 340	tom. 400
b)	Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1887	» 635	» 938
c)	zakupiono w roku 1888	» 78	» 119
d)	otrzymano w darze w roku 1888 . .	» 571	» 763
	Biblioteka rozporządza ilością	dzieł 1624	tom. 2220

Wypożyczalnia książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego włączoną została do biblioteki.

F. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1888:

1. Fundusz żelazny:

a)	w obligacyach	8.300 zł. — ct.	
b)	gotówką złożoną w książ. Kasy Oszczędności . .	975 » 49	
c)	fundusz im. Bog. Remer w książ. krak. zakł. kred. ziemsk. Nr. 2996 . . .	384 » — »	
d)	w kapitałach przyrzecz.	600 » — »	10.259 zł. 49 ct.

2. Fundusz obrotowy	654 »	27 »
3. Fundusz pożyczkowy	2.214 »	20 »
4. Fundusz biblioteczny	131 »	13 »
5. Inwentarz biblioteczny	137 »	61 »

	w gotówce, papierach i przedmiotach	w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1888 wynosi majątek	. 13.396 złr. 70 ct.	600 złr.
Z końcem r. 1887 wynosił majątek	. 12.867 » 77 »	600 »
Za ten czas powiększył się majątek o	528 złr. 93 ct.	

Uwaga. Wartość biblioteki nie jest w tym rachunku objętą.

Stowarzyszenie Nauczycielek liczyło z początkiem roku 1888 członków:

a) Dobrodziejów	19
b) honorowych	135
c) zwyczajnych	260
ogółem . .	414
Z tych zmarło	3
pozostało .	411

Z końcem roku ubiegłego liczba wszystkich członków wynosiła 448; przybyło więc 37 członków.

Członkowie zmarli. Marfiewicz Antoni, Majewska Bronisława, Sierzputowska Wiktorya.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1888.

W dniu 14. kwietnia 1888 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Żeleńska Wanda, jako Przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni Przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako Bibliotekarka.

Członkowie: Pawlikowska Helena, Pogonowska Joanna, Witowska Teresa, Zakrzewska Anna.

Z powodu zwiększonych czynności Komisya biblioteczna zaprosiła do swego grona: Lutostańską Paulinę i Oczapowską Eugenię.

Komisya odbyła 11 posiedzeń, na których załatwiła sprawy, mające na celu rozwój biblioteki, a mianowicie pomnożenie funduszów i zbiorów. Pierwsze osiągnięto w znacznej części z loteryi fantowej, urządzonej dnia 4. listopada 1888 roku, częścią zaś z dochodów uzyskanych z wpisowego i opłat członków biblioteki.

Zbiory, szczególniej dział literacki i dla młodzieży, zostały wzbogacone ofiarnością osób prywatnych i autorów — niemniej znaczne zakupna książek poczyniła Komisya z funduszów na ten cel przeznaczonych.

W ubiegłym roku korzystało z biblioteki 130 osób, obrót wynosił 2220 przeczytanych dzieł.

XII.

Sprawozdanie za rok 1889.

W dniu 24. lutego 1889 r. wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako Prezesowa, Joanna Pogonowska, jako Wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako Skarbnik, Daniela Mikiewiczówna, jako Sekretarka.

Członkowie: Seweryna Górska, Julian Maciołowski, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Paula Spławińska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

Wydział odbył dwanaście posiedzeń.

Na posiedzeniach tych jak w poprzednich latach załatwiał następujące sprawy:

a) zawiadywał funduszami i ich ulokowaniem;

b) przyjmował nowych członków zwyczajnych;

c) rozpatrywał wniesione podania, udzielał zapomóg i pożyczek;

d) zajmował się biurem umieszczeń, którego kierownictwo powierzył nadal p. Anieli Dembowskiej;

e) zawiadywał wypożyczalnią książek dla kandydatek nauczycielskich, przystępujących do egzaminów;

f) zawiadywał biblioteką i zajmował się jej rozwojem;

g) wziął pod uwagę mającą niezadługo nastąpić budowę własnego budynku dla nauczycielek.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem r. 1888 wynosił:

a)	w obligacyach	8.300 zł.	— ct.	
b)	w gotówce złożonej w książeczkach Kasy Oszczędności i książ. Zakł. kredyt. ziemsk.	1.359 »	49 »	
c)	w kapitałach przyrzeczonych	600 »	— »	

B. Dochody w ciągu roku 1889:

a)	Reszta kasowa z roku 1888		654 zł.	27 ct.
b)	wpisowe od członków zwyczajnych . . .		18 »	— »
c)	wkładki od członków zwyczajnych . . .		422 »	— »
d)	datki członków honorowych		58 »	20 »
e)	dar p. Marfiewicza dobrodzieja	50 zł. — ct.		
	dar p. Ben. Lipkowskiego dobrodzieja	25 » — »	75 »	— »
f)	z biura umieszczeń za listopad i grudzień 1888, styczeń do października 1889 włącznie		240 »	— »
g)	dopłata przy konwersyi listu zastawnego Towarzystwa kredytowego ziemskiego . . .		7 »	50 »
h)	odsetki od funduszu żelaznego:			
	1) zmiana kupon. od oblig.	428 zł. 94 ct.		
	2) od gotówki z książeczek Kasy Oszcz. Nr. 84032, 94679 98876, 106816, 108437	29 » 33 »	458 »	27 »
i)	odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności		41 »	26 »
	Ogółem .		1.974 zł.	50 ct.

C. Dochody w ciągu roku 1889 na Budowę Domu:

Dar p. mecenasowej Faustynowej Jakubowskiej .	25 zł.	— ct.
Dar p. Erazma J. Jerzmanowskiego dobrodzieja .	50 »	— »
Dar p. Adeli Małujanki	100 »	— »
Dar p. Emilii Peszkowej	12 »	90 »
Część dochodu loteryi fantowej	600 »	— »
Ogółem .	787 zł.	90 »

C. Wydatki:

a) na zap. jednoraz. 2 osobom	33 złr. 60 ct.		
» » miesięcz. 5 »	382 » — »	415 złr.	60 ct.
b) na wydatki administracyjne		330 »	— »
c) na koszta druku sprawozdań i blankietów .		30 »	70 »
d) na koszta pogrzebu ś. p. K. Broczkowskiej .		30 »	— »
e) podatek zarobkowy 1889 r.		14 »	38 »
Ogółem .		820 złr.	68 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły w roku 1889	1.974 złr.	50 ct.
Rozchody wynosiły w roku 1889	820 »	68 »
Czysty dochód wynosi więc .	1.153 złr.	82 ct.
W myśl § 9 statutu przelano do fund. żel. ⅓ część tego czystego dochodu w kwocie . .	384 »	60 »
pozostałe zaś ⅔ części w kwocie	769 złr.	22 ct.

jako resztę kasową z r. 1889, umieszczone na książeczkach Kasy Oszczędności, przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1890 na cele w § 1 statutu wskazane.

Fundusz zebrany w r. 1889 na budowę domu (jak powyżej 787 złr. 90 ct.) wcielono w całości do funduszu żelaznego.

E. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochody:

a) Reszta kasowa z r. 1888	330 złr.	— ct.
b) spłacone raty pożyczek	1.468 »	70 »
c) odsetki od pożyczek	69 »	37 »
Ogółem .	1.868 złr.	07 ct.

II. Rozchody:

Udzielono pożyczek:

a) 8 osobom po 100 złr. . .	800 złr. — ct.	
b) 1 osobie	80 » — »	
c) 3 osobom po 60 złr. . .	180 » — »	
d) 3 » » 50 » . .	150 » — »	
e) 1 osobie	30 » — »	
16 osobom ogółem		1.240 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły w roku 1889	1.868 zł.	07 ct.
Rozchody wynosiły w roku 1889	1.240 »	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1889	628 zł.	07 ct.
Pożyczki niespłacone wynoszą	1.662 »	80 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem . . .	2.290 zł.	87 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1.709 »	— »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . .	581 zł.	87 ct.

E. Biblioteka.

umieszczona we własnym lokalu przy ul. św. Tomasza pod l. 8, na I-em piętrze, otwarta jest codziennie od godziny 11—12 przedpołudniem i od 5—7 wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt.

1. Dochody:

a) Reszta kasowa z roku 1888	131 zł.	13 ct.
b) część dochodu z loteryi fantowej	184 »	12 »
c) za sprzedane książki (dublety)	10 »	— »
d) dar p. Grudzińskiej na zakupno książek . .	4 »	— »
e) wpisowe od członków biblioteki	38 »	— »
f) opłata od członków biblioteki	181 »	62 »
Ogółem .	548 zł.	87 ct.

2. Rozchody:

a) Czynsz za lokal biblioteczny			150 zł.	— ct.
b) zakupno książek			137 »	69 »
c) oprawa książek			39 »	85 »
d) prenumerata czasopisma »Mały Światek« .			4 »	65 »
e) wydatki na urządzenie lokalu bibliotecznego, mianowicie:				
za stół	9 zł.	— ct.		
za szafę na książki . .	27 »	— »		
za wieszadło na suknie	13 »	50 »		
za dorobienie półek do szaf	2 »	30 »		
za obicie 3 foteli . .	6 »	50 »	58 »	30 »
f) opał i oświetlenie			17 »	05 »
Do przeniesienia .			407 zł.	54 ct.

	Z przeniesienia .	407 złr.	54 ct.
g)	obsługa	12 »	— »
h)	karton na spisanie katalogu	3 »	76 »
i)	księga inwentarska i katalogowa	1 »	55 »
k)	przybory pisemne	4 »	11 »
l)	różne wydatki	9 »	03 »
	Ogółem .	437 złr.	99 ct.

3. Zestawienie:

Dochody wynosiły w roku 1889	548 złr.	87 ct.
Rozchody wynosiły w roku 1889	437 »	99 »
Pozostaje reszta kasowa na rok 1890 .	110 złr.	88 ct.

Stan biblioteki:

a)	Wna Helena Pawlikowska oddała Zarządowi do użytku	dzieł	405	tom.	485
b)	Wna Prof. Marya Piotrowska oddała do użytku dla młodzieży	»	200	»	250
c)	Wny Adolf Jełowicki ofiarował bibliotece Stowarzyszenia	»	509	»	565
d)	Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1888	»	1284	»	1820
e)	zakupiono w roku 1889	»	58	»	86
f)	otrzymano w darze w roku 1889 . .	»	273	»	435
	Biblioteka rozporządza ilością .	dzieł	2730	tom.	3641

Wypożyczalnia książek dla kandydatek stanu nauczycielskiego włączoną została do biblioteki.

Stowarzyszenie otrzymało w darze:

Od JW. Zofii Wołodkowiczowej: 3 karła z materyą do obicia; 1 samowar mosiężny; 1 serwis porcelanowy do herbaty; 1 tuzin łyżeczek z chińskiego srebra; 2 lampy stojące salonowe; 2 żardinierki z kwiatami; 1 tacę; 2 kapy wełniane na stół.

Od Wnego Władysława Bojarskiego: 1 zegar.

G. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1889:

1. Fundusz żelazny:			
a) w obligacyach	9.300 złr. — ct.		
b) w gotówce złożonej w książeczkach Kasy Oszczędności Nr. 84032, 94679, 98876, 106816, 108437 .	1.685 » 14 »		
d) w kapit. przyrzeczonych	600 » — »	11.585 złr.	14 ct.
2. Fundusz obrotowy		769 »	22 »
3. Fundusz pożyczkowy		2.290 »	87 »
4. Fundusz biblioteczny		110 »	88 »
5. Inwentarz w roku 1888 .	137 złr. 61 ct.		
po odtrąceniu 10% na zużycie	13 » 76 »		
	123 złr. 85 ct.		
przybyło w roku 1889 .	58 » 30 »	182 »	15 »

	w gotówce, papierach i przedmiotach	w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1889 wynosi majątek .	14.938 złr. 26 ct.	600 złr.
Z końcem r. 1888 wynosił majątek	13.396 » 70 »	600 »
Za ten czas powiększył się majątek o	1.541 złr. 56 ct.	

Z końcem roku 1889 Stowarzyszenie liczyło członków:

a) Dobrodziejów 20
b) honorowych 55
c) zwyczajnych 130
d) bibliotecznych 168

Członkowie zmarli. Barabaszowa Ida, Broczkowska Kamila, Dr. Chałubiński Tytus, Sumowska Amalia, Zalewska M. J.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1889.

W dniu 24. lutego 1889 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Witowska Teresa, jako Przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako Zastępczyni Przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako Bibliotekarka.

Członkowie: Friedberg Ernestyna, Lutostańska Paulina, Oczapowska Eugenia, Pawlikowska Helena, Pogonowska Joanna, Zakrzewska Anna.

Komisya odbyła 7 posiedzeń, na których załatwiła sprawy, mające na celu rozwój biblioteki, a mianowicie pomnożenie funduszów i zbiorów. Pierwsze osiągnięto w znacznej części z loteryi fantowej, urządzonej dnia 17. listopada 1889 roku, częścią zaś z dochodów uzyskanych z wpisowego i opłat członków biblioteki. Zbiory, szczególniej dział literacki i dla młodzieży, zostały wzbogacone ofiarnością osób prywatnych i autorów — niemniej znaczne zakupna książek poczyniła Komisya z funduszów na ten cel przeznaczonych.

W ubiegłym roku korzystało z biblioteki 168 osób; obrót wynosił 4697 przeczytanych dzieł.

XIII.

Sprawozdanie za rok 1890.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 22. lutego 1891 roku w auli uniwersyteckiej.

Witam Szanowne Zgromadzenie z tem samem uczuciem zadowolenia, co w roku zeszłym, z powodu ciągłego wzrostu naszej instytucyi, której majątek z końcem 1890 r. wynosił 14.958 złr. 26 ct. licząc w to fundusz żelazny w obligacyach i gotówce złożonej na książeczkach Kasy Oszczędności, oraz fundusz ogólny, pożyczkowy, biblioteczny i nareszcie inwentarz ruchomy. Nadto mamy w kapitałach przyrzeczonych 600 złr. Wprawdzie najgłówniejszej sprawy, zyskania placu pod budowę domu schronienia, nie możemy uważać za załatwioną, gdyż dotąd nie doszła nas decyzya Świetnej Rady miejskiej; mamy jednak wszelką nadzieję, że podanie nasze zostanie uwieńczone dobrym skutkiem a tymczasem gromadzimy na ten cel fundusze. Może Panie zechcą już to małym datkiem ze swej strony, już też staraniem między znajomymi przyczynić się do ich wzrostu.

Dochód tegoroczny funduszu na budowę domu, z ofiarowanego nam koncertu, z loteryi fantowej i z daru ś. p. M. Łazarskiej, wzrósł o 1.020 złr. Ogółem mamy dopiero 1.807 złr. 90 ct. Byłaby to nader skromna suma, gdyby nas nie ratowała nadzieja jej wzrostu,

oraz pewność, że znaczna część naszego kapitału żelaznego przejdzie na budowę domu za wolą Wydziału i Szanownego Zgromadzenia.

Gdy w zeszłym roku dokonało się wydrukowania tak niezbędnego w bibliotece katalogu, w bieżącym zreformowaliśmy statut, oddawna wymagający zmiany i uzupełnienia. Mamy nadzieję, że ten, który przedstawiamy Szanownym Członkom, okaże się praktycznym z powodu jasnego określenia poszczególnych paragrafów, oraz praw i obowiązków Stowarzyszonych.

Przystępując z kolei do ważnej sprawy uzupełnienia składu naszego zarządu, zaznaczamy, że dotychczas tytuły Protektora i Protektorki Stowarzyszenia istniały tylko na papierze. Pragniemy je urzeczywistnić i w tym celu stawiamy na porządku dziennym odnośne wnioski.

Wydział nasz zmuszonym też był dopełnić liczby swoich członków, z powodu usunięcia się w ciągu roku panów Maciołowskiego i Umińskiego, którym brak czasu nie pozwolił nadal pełnić przyjętych na siebie obowiązków. Za tyloletnią gorliwą pracę i życzliwość dla Stowarzyszenia, należy się tym panom gorące słowo podzięki. Ponieważ statut nic nie stanowi na podobny wypadek a Wydział nie mógł pozostać w uszczuplonej liczbie, przeto zaprosił do wspólnej pracy z pomiędzy Członków Stowarzyszenia X. kanonika Spisa i profesora Dra Cyfrowicza, którym za chętną pomoc wyrażam podziękowanie.

Dowiaduję się też ze smutkiem, że szanowny filantrop p. Ignacy Żółtowski, opuszcza nasz Wydział ze względu na podniszczone zdrowie. Coprawda, już od kilku lat zatrzymywaliśmy go niemal przemocą. Wiedząc, jak bardzo był zawsze zajęty losami naszej instytucyi, jesteśmy pewni, że także nadal pozostanie jej wiernym przyjacielem.

Teraz trzeba nam się zwrócić do strat, jakie Stowarzyszenie poniosło w ubiegłym roku przez śmierć zasłużonych Członków.

Niezbadanym wyrokiem Opatrzności ta, która była niegdyś duszą naszej instytucyi i jedną z najświatlejszych i najdzielniejszych kobiet w kraju, skończyła ciężki swój żywot po strasznej, długoletniej chorobie. Imię ś. p. Anastazyi Dzieduszyckiej przywodzić nam zawsze będzie na pamięć szereg wzniosłych, dobrych uczynków, z których składało się jej życie. Cześć jej pamięci!

Mamy też i inne straty doniosłe do zaznaczenia, a mianowicie Członków Dobrodziejów ś. p. Hr. Artura Potockiego, X. Prałata Schindlera, pani Bakałowiczowej, profesorowej Łazarskiej i profesorowej Kasparkowej. Raczcie państwo przez powstanie uczcić tych, którzy nas odumarli, a którzy dawali nam dowody czynnego poparcia za życia.

Tegoroczne sprawozdanie da Szanownemu Zgromadzeniu obraz całorocznych czynności Wydziału. Pożądanąby była w roku przyszłym większa łączność moralna i umysłowa Członków między sobą. Za długo czekać nam trzeba na gmach własny, aby rozpocząć zebrania, których celem zaznajomienie się, wymiana myśli i szlachetna rozrywka. Mamy więc zamiar urządzać od czasu do czasu wieczorki w wynajętej sali, gdzie za drobną opłatą, dla pokrycia niezbędnych kosztów, schodzić się będziemy dla gawędki, dla posłuchania muzyki, odczytu lub deklamacyi. O terminie wyznaczonym na pierwsze zebranie zostaną Członkowie Stowarzyszenia zawiadomieni.

Jeżeli wolno mi na przyszłość rzucić myśl, pragnęłabym, ażeby nasze Stowarzyszenie założyło własną kasę oszczędności i żeby nad tem zastanowił się przyszły Wydział. Członkowie związani z instytucyą własnym interesem, zabezpieczając byt własny, przyczynią się do rozwoju bytu instytucyi. Po naradzeniu się Wydziału nad tą rzuconą przezemnie myślą, da Pan Bóg doczekać, za rok Walne Zgromadzenie samo rozstrzygnie o użyteczności projektowanej nowej gałęzi działalności Stowarzyszenia.

Raczcie Państwo teraz rozejrzeć się w pocieszającym wzroście cyfr naszego sprawozdania, i starajcie się o ile możności, aby wynik naszych szczerych usiłowań znajdował u ogółu coraz żywsze poparcie. To jedyny warunek rozwoju naszego Stowarzyszenia.

W dniu 23. lutego 1890 r. wybrało Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako Prezesowa, Joanna Pogonowska, jako Wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako Skarbnik, Daniela Mikiewiczowna, jako Sekretarka.

Członkowie: Seweryna Górska, Julian Maciołowski, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Paula Spławińska, Piotr Umiński, Ignacy Żółtowski.

A. Fundusz żelazny:

Z końcem roku 1889 wynosił:

a) w obligacyach	9.300 złr.	—	ct.
b) w gotówce złożonej w książeczkach Kasy Oszczędności	1.685 »	14	»
c) w kapitałach przyrzeczonych	600 »	—	»

B. Fundusz na Budowę Domu.

Dochody:

Dar ś. p. profesorowej Maryi Łazarskiej . . .	20 złr.	—	ct.
Czysty dochód z koncertu Wład. Żeleńskiego . .	300 »	—	»
Część dochodu z loteryi fantowej	700 »	—	»
Ogółem .	1.020 złr.	—	ct.
W roku 1889 złożono na ten cel	787 »	90	»
Cały więc fundusz na budowę domu wynosi . .	1.807 złr.	90	ct.

C. Fundusz pożyczkowy:

I. Dochód:

a) Reszta kasowa z r. 1889	628 złr.	07	ct.
b) spłacone raty pożyczek	1.670 »	90	»
c) odsetki od pożyczek	103 »	50	»
Ogółem .	2.402 złr.	47	ct.

II. Rozchód:

Udzielono pożyczek:

a) 9 osobom po 100 złr. .	900 złr.	—	ct.	
b) 1 osobie	84 »	—	»	
c) 1 »	70 »	—	»	
d) 5 osobom po 60 złr. .	300 »	—	»	
e) 3 » » 50 » .	150 »	—	»	
f) 1 osobie	30 »	—	»	
20 osobom ogółem				1.534 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły w roku 1890	2.402	złr.	47 ct.
Rozchody wynosiły w roku 1890	1.534	»	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1890	868	złr.	47 ct.
Na pożyczkach zostaje	1.511	»	90 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem . . .	2.380	złr.	37 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1.709	»	— »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . .	671	złr.	37 ct.

F. Biblioteka:

umieszczona we własnym lokalu przy ulicy św. Tomasza pod l. 8, na I-em piętrze, otwarta jest codziennie od godziny 11—12 przed południem i od 5—7 wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt.

1. Dochody:

a)	Reszta kasowa z roku 1889	110	złr.	88 ct.
b)	czysty dochód z zabawy dla dzieci	172	»	51 »
c)	część dochodu z loteryi fantowej	96	»	66 »
d)	za sprzedane książki (dublety) i ryciny Stachiewicza	17	»	50 »
e)	za sprzedane katalogi czytelni	18	»	20 »
f)	składka na bibliotekę w miejsce wieńca na trumnę Mickiewicza od nauczycielek . . .	16	»	40 »
g)	wpisowe od członków biblioteki	45	»	— »
h)	opłata od członków biblioteki	329	»	— »
	Ogółem .	806	złr.	15 ct.

2. Rozchody:

a)	Czynsz za lokal biblioteczny	150	złr.	— ct.
b)	zakupno książek	291	»	46 »
c)	oprawa książek	75	»	45 »
d)	prenumerata czasopism	24	»	85 »
e)	koszta druku katalogu czytelni	106	»	50 »
f)	dwie półki na szafy i schodki (inw. bibliot.)	13	»	50 »
g)	opał i oświetlenie	18	»	67 »
h)	obsługa	12	»	— »
	Do przeniesienia .	692	złr.	43 ct.

Z przeniesienia .	692 zł.	43 ct.
i) dwie książki katalogowe	2 »	32 »
k) przybory pisemne	4 »	69 »
l) różne drobne wydatki	13 »	89 »
Ogółem .	712 zł.	33 ct.

3. Zestawienie:

Dochody wynosiły w roku 1890	806 zł.	15 ct.
Rozchody wynosiły w roku 1890	712 »	33 »
Pozostaje reszta kasowa na rok 1891 .	93 zł.	82 ct.

G. Dochody ogólne w ciągu roku 1890:

a) Reszta kasowa z roku 1889			769 zł.	22 ct.
b) wpisowe od członków zwyczajnych			27 »	— »
c) wkładki od członków zwyczajnych . . .			514 »	07 »
d) datki od członków honorowych			47 »	— »
e) z biura umieszczeń za listopad i grudzień 1889, styczeń i luty 1890			80 »	— »
f) odsetki od funduszu żelaznego:				
ze zmiany kupon. od oblig.	435 zł.	11 ct.		
od gotówki z książeczek Kasy Oszcz. Nr. 84032, 94679, 98876, 106816, 108437	77 »	22 »	512 »	33 »
g) odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności			49 »	11 »
Ogółem .			1.998 zł.	73 ct.

D. Wydatki:

a) na zapom. jednoraz. 5 osob.	119 zł.	— ct.		
na zapom. miesięcz. 6 osob.	474 »	— »	593 zł.	— ct.
b) na wydatki administracyjne			403 »	— »
c) na koszta druku sprawozdań, asygnacyi, zaproszeń i afiszów			42 »	35 »
d) na koszta nabożeństwa za duszę ś. p. A. Dzieduszyckiej			10 »	— »
Do przeniesienia .			1.048 zł.	35 ct.

Z przeniesienia	. 1.048 złr.	35 ct.
e) na podatek dochodowy za rok 1889 . . .	14 »	07 »
f) na podatek zarobkowy za rok 1890 i I półrocze 1891	23 »	— »
g) na różne drobne wydatki	18 »	29 »
Ogółem	. 1.103 złr.	71 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły w roku 1890	1.998 złr.	73 ct.
Rozchody wynosiły w roku 1890	1.103 »	71 »
Czysty dochód wynosi więc .	895 złr.	02 ct.
W myśl § 9 statutu przelano do fund. żelaznego $^1/_3$ część tego czystego dochodu	298 »	34 »
pozostałe zaś $^2/_3$ części	596 złr.	68 ct.

jako resztę kasową z roku 1890 umieszczone na książeczkach Kasy Oszczędności, przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1891 na cele w § 1 statutu wskazane.

Fundusz zebrany w roku 1890 na budowę domu (jak powyżej 1.020 złr.) wcielono w całości do funduszu żelaznego i umieszczono na książeczce Kasy Oszczędności.

Komisya kontrolująca przez Wydział wydelegowana powyższe rachunki sprawdziła i z książkami rachunkowemi zgodne znalazła.

Kraków, 2. lutego 1891 r.

J. Pogonowska. *M. Śleczkowska.* *Dr L. Cyfrowicz.*

H. Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1890:

1. Fundusz żelazny i na budowę domu:

a) w obligacyach	9.300 złr. — ct.		
b) w gotówce złożonej w książeczkach Kasy Oszczędn. Nr. 74032, 94679, 98876, 106816, 108437 . . .	3.021 » 87 »		
c) w kapitałach przyrzeczon.	600 » — »	12.921 złr.	87 ct.
2. Fundusz pożyczkowy		2.380 »	37 »
Do przeniesienia		. 15.302 złr.	24 ct.

	Z przeniesienia .	15.302 złr.	24 ct.
3. Fundusz biblioteczny *)		93 »	82 »
4. Zapas gotówki w dniu 31. grudnia 1890 . .		596 »	68 »
5. Inwentarz w roku 1889 .	182 złr. 15 ct.		
po odtr. 10% za zużycie	18 » 21 »		
	163 złr. 94 ct.		
przybyło w roku 1890 .	13 » 50 »	177 »	44 »

	w gotówce, papierach i przedmiotach	w kapitałach przyrzeczon.
Z końcem r. 1890 wynosi majątek .	15.570 złr. 10 ct.	600 złr.
Z końcem r. 1889 wynosił majątek .	14.938 » 26 »	600 »
Za ten czas powiększył się majątek o	631 złr. 92 ct.	

Z końcem roku 1890 Stowarzyszenie liczyło członków:

a) Dobrodziejów 17
b) honorowych 59
c) zwyczajnych 139
d) bibliotecznych 205

Członkowie zmarli. Bakałowiczowa Emilia, Hr. Dzieduszycka Anastazya, Prof. Łazarska Marya, Prof. Kasparkowa Ida, Hr. Potocki Artur, Ksiądz Prałat Schindler.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi Biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1890.

W dniu 23. lutego 1890 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Witowska Teresa, jako Przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako Zastępczyni Przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako Bibliotekarka.

*) Wartość biblioteki nie jest w tym rachunku objętą.

Członkowie: Friedberg Ernestyna, Lutostańska Paulina, Oczapowska Eugenia, Pawlikowska Helena, Pogonowska Joanna, Zakrzewska Anna.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony obrót przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 8223, dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

a) Wna Prof. Marya Piotrowska oddała do użytku dla młodzieży	dzieł	200	tom.	250
b) Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1889	»	2125	»	2667
c) Zakupiono w roku 1890 63 dzieł czyli 160 tomów.				
d) Otrzymano w darze 265 dzieł czyli 280 tomów.				
Przybyło więc w roku 1890 .	»	328	»	440
Biblioteka rozporządza ilością . . .	dzieł	2653	tom.	3357

XIV.

Sprawozdanie za rok 1891.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 13. marca 1892 roku w auli uniwersyteckiej.

Zaszczycona ponownym wyborem Szanownego Zgromadzenia, pospieszam przedstawić sprawozdanie tegoroczne, opierające się na cyfrach bez porównania pomyślniejszych od zeszłorocznego sprawozdania. Gdy bowiem majątek nasz z końcem 1890 roku wynosił 15.570 złr. 18 ct., doszedł on w ubiegłym roku do wysokości 17.488 złr. 03 ct., a więc powiększył się o 1.917 złr. 85 ct. Pragniemy oczywiście wszyscy szybszego jeszcze wzrostu, ale zważywszy, że dochody nasze pochodzą z drobnych ofiar, zabaw i wpisów niedostatecznej (w stosunku do celu Stowarzyszenia) ilości członków, poczytujemy ten przyrost majątku za nader pomyślny.

Jeżeli przejrzymy szczegółowo nasze sprawozdanie, przekonamy się, że fundusz budowy domu, który w zeszłym roku wynosił 1807 złr. 90 ct., wzrósł obecnie do 2.919 złr. 49 ct.; fundusz pożyczkowy zwiększył się o 761 złr. 02 ct.; fundusz biblioteczny przedstawia się w tym roku cokolwiek mniej świetnie, lecz pochodzi to z opóźnionej dorocznej zabawy na cele biblioteki z powodu niezależnych od Wydziału okoliczności. Niemniej liczba członków biblio-

teki powiększyła się o 35 osób. Stowarzyszenie, które posiadało z końcem 1890 roku 2453 dzieł (3107 tomów), obecnie rozporządza liczbą 2673 dzieł (3348 tomów), ponieważ zakupiliśmy 70 dzieł, a otrzymaliśmy w darze 150. Obrót dzieł przeczytanych był nadzwyczaj znaczny, gdyż przeczytano 8546 dzieł w ciągu ostatniego roku. Niech mi będzie wolno z tego miejsca podziękować serdecznie w imieniu Wydziału i całego Stowarzyszenia zacnym Ofiarodawcom, a przedewszystkiem Wysokiej Akademii Umiejętności, która nas obdarzyła nader cennemi dziełami naukowemi.

Co się tyczy wzrostu członków Stowarzyszenia, liczba ich jest zbyt może małą w stosunku do celów Stowarzyszenia i do wartości naszej biblioteki. Członków zwyczajnych przybyło w ciągu 1891 r. tylko 32. Sympatya, którą cieszy się nasza instytucya w mieście, nie objawia się dostatecznie czynną pomocą i zsolidaryzowaniem się w pracy tak, jak należałoby się spodziewać. Co do biblioteki nadmieniam, że opłata jest znacznie mniejszą od opłat istniejących w Krakowie wypożyczalni; nasza biblioteka posiada książki naukowe, historyczne, pamiętniki i t. d., których te wypożyczalnie książek wcale nie posiadają. W widnych pokojach można prócz tego w godzinach oznaczonych czytać przeglądy i pisma peryodyczne. Co się tyczy Stowarzyszenia, zwracam na to uwagę, że popierając jego cele, wspieramy najbardziej potrzebujących, bo tych, którzy zużyli swe siły, nauczając drugich, niecąc światło dokoła. Wiadomo, że żadna praca tak szybko nie wyczerpuje, jak nauczycielstwo. Jest coś wzruszającego w tej myśli, że społeczeństwo otacza opieką tych, którzy już albo dokonali swego dzieła, albo potrzebują pomocy materyalnej, aby wytrwać na obranej drodze. To są pobudki moralnej natury i obywatelskiego poczucia, do nich dołącza się dobrze zrozumiany interes osobisty nauczycielek tak prywatnych jak publicznych, których obowiązkiem jest jak najliczniej przystępować do Stowarzyszenia. Bez względu na to, czy w nieprzewidzianych kolejach losu wypadnie im samym z pomocy korzystać, czy też szczęśliwe będą, że potrafią ulżyć losu koleżankom z zawodu i groszem swoim podnieść majątek, a więc i znaczenie instytucyi, roztaczającej opiekuńcze skrzydła nad wszystkimi swymi członkami, nauczycielki w całym kraju powinny się poczuwać do obowiązku przysyłania tych kilku złotych rocznie. Ta drobna kwota ich nie zuboży, Stowarzyszenie

zaś bardzo wzbogaci. O ileż Wydział nasz czułby się szczęśliwszym, gdyby był w stanie dać pomoc wszystkim żądającym wsparcia lub pożyczek, na to jednak nie zawsze pozwalają fundusze. Skoro mowa o pożyczkach, muszę też zaznaczyć, że Wydział zniewolonym jest przypomnieć korzystającym z nich członkom, o ile niezbędną tu jest wielka z ich strony sumienność i akuratność w spełnianiu przyjętych na siebie zobowiązań. Wszakże to grosz święty, grosz stowarzyszonych, więc jedynie na mocy rzetelnego przestrzegania przepisów, to jest punktualnego spłacania rat zaciągniętych pożyczek, rozwijać się może ten wzajemny kredyt.

W zeszłym roku poruszoną tu była myśl przymusowych składek od członków na rzecz budowy Schronienia dla nauczycielek. Wymagać tego nie możemy od nikogo, przyjąć jesteśmy zawsze gotowi, nie otrzymaliśmy jednak od członków żadnych darów. W tym celu, aby sprawę posunąć nieco naprzód, podałam myśl, przyjętą przez Wydział Stowarzyszenia, rozebrania między siebie książeczek składkowych właśnie na ten cel. Książeczka złożona ze stu kwitów dziesięciocentowych, przynosi po ich rozdaniu 10 złr. Książeczek tych rozeszła się już znaczna liczba, bo przeszło 80, lecz niedostateczna to jeszcze cyfra, gdyż sposobem próby przygotowało się ich 300! Mając pozwolenie Wysokiego Namiestnictwa do zbierania składek, wzywam najuprzejmiej obecne tu i nieobecne Panie, ażeby zechciały zaopatrzyć się w te książeczki, zapewniające niechybnie wzrost funduszów. Ani należy wątpić, że łatwo będzie o 10-centowych ofiarodawców i że temi drobnemi sumkami można wznieść gmach użyteczny, wprawdzie powolniej, aniżeliby tego dokonała można ręka, któraby nas zechciała wesprzeć większem zasobem. Lecz i to przyjdzie z czasem. Widok usilnych starań i wytrwałej pracy wywołuje zazwyczaj pomoc i zajęcie się ogółu każdą dobrą sprawą. Oto w roku ubiegłym już mamy do zaznaczenia wsparcie krakowskiej Kasy Oszczędności w sumie 150 złr., prócz tego dary p. M. Pawlikowskiej, X. prof. Dra Z. Lenkiewicza, X. kanonika Spisa, p. Grelego i ofiarność J. M. X. rektora Chotkowskiego, który na cele Stowarzyszenia poświęcił cały dochód swojego odczytu. Z pełni wdzięcznością przejętego serca dziękujemy tym wszystkim naszym dobrodziejom, jakoteż Jego Eminencyi księciu Kardynałowi Dunajewskiemu i Jej Ekscellencyi Namiestnikowej Badeniowej za

przyjęcie protektoratu tudzież za przyrzeczoną pomoc i opiekę. Na ostatniem nadzwyczajnem zgromadzeniu Jego Eminencya książę Kardynał był obecnym i udzielił członkom Stowarzyszenia swego pasterskiego błogosławieństwa.

Według przyjętego zwyczaju należy się także słowo wspomnienia o naszych zmarłych członkach. Przedwcześnie zmarła ś. p. M. Ożogowa i tak gorliwa zawsze w pełnieniu dobrych uczynków hr. Morstinowa, również przenieśli się do wieczności dwaj zasłużeni ponad wszystkich mężowie, których nazwiska dość wspomnieć, aby stawić przed oczy całą doniosłość straty — dwaj bohaterowie pracy, poświęcenia, patryotyzmu, mianowicie najzacniejsi członkowie Stowarzyszenia X. Biskup Krasiński i Dr Adryan Baraniecki. Uczcijmy ich pamięć przez powstanie z miejsc. Póki będziemy szli drogą przez nich wskazaną, nie zbłądzimy; jak oni, nie traćmy ducha do końca, pracując z wiarą, nadzieją i miłością! W tych wielkich cnotach zawiera się tajemnica ich zasłużonego i pięknego żywota i niespożytej siły woli, którą cudów dokazali, szerząc dokoła światło i budując swym przykładem.

W dniu 19. kwietnia 1891 r. wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: Seweryna Górska, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Paula Spławińska, Teresa Witowska, Anna Zakrzewska, Prof. Dr Leon Cyfrowicz, X. Kanonik Spis.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 24. kwietnia 1891 r. Wydział zamianował jednomyślnie sekretarką na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. **Fundusz żelazny:**

D o c h o d y:

Zapas gotówki umieszczonej na
książ. Kasy Oszczędności 1.233 złr. 97 ct.

Do przeniesienia . 1.233 złr. 97 ct.

Z przeniesienia . .	1.233 złr. 97 ct.	
dar p. M. Pawlikowskiej . .	50 » — »	
dar X. Kanonika Spisa . . .	5 » — »	
$^1/_3$ część $^0/_0$ funduszu żelazn. (459 złr. 52 ct.) na pomnożenie tegoż funduszu	153 » 17 »	1.442 złr. 14 ct.
w obligacyach	9.300 złr. — ct.	
odchodzi za sprzedane obligacye	1.300 » — »	
zostaje	8.000 złr. — ct.	
przybywa za kupione obligacye	2.500 » — »	10.500 » — »
	Ogółem .	11.942 złr. 14 ct.

Rozchody:

Za zakupioną $4^0/_0$ obligacyę propin. ser. C. Nr. 18301 na 1000 złr.	943 złr. 55 ct.	
Za dopłatę przy zmianie 900 złr. $4^1/_2{}^0/_0$ poż. kraj. 1883 r. na jedną $4^0/_0$ oblig. prop. ser. C. Nr. 4447 na 1000 złr.	48 » 82 »	
Za dopłatę przy zmianie 400 złr. oblig. prop. na jedną $4^0/_0$ obligac. propinac. ser. D. Nr. 3532 na 500 złr. .	94 » 36 »	1.086 złr. 73 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	1.442 złr. 14 ct.
Rozchody wynosiły	1.086 » 73 »
zostaje jako reszta na książ. Kasy Oszczędności	355 złr. 41 ct.
i w obligacyach	10.500 » — »

B. Fundusz Budowy Domu.

Dochody:

Zapas gotówki w książ. Kasy Oszczędn. Nr. 108437 .	1.807 złr. 90 ct.
dar X. Prof. Dra Z. Lenkiewicza	20 » — »
Do przeniesienia .	1.827 złr. 90 ct.

Z przeniesienia . .	1.827 złr. 90 ct.			
dar Kasy Oszczędn. w Krakowie	150 » — »			
dar p. J. Grelego z Wieliczki	10 » — »			
czysty dochód z loteryi fantowej	814 » 85 »			
% od gotówki złożonej w Kasie Oszczędności	56 » 74 »			
za kupony grudniowe od oblig.	60 » — »	2.919 złr. 49 ct.		

Rozchody:

Za kupioną 4% oblig. propin. ser. C. Nr. 4836, 4838 po 941 złr. 16 ct. . .	1.882 złr. 32 ct.	
Za kupioną 4% oblig. propin. ser. C. Nr. 19444 . .	942 » 79 »	2.825 złr. 11 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.919 złr. 49 ct.
Rozchody wynosiły	2.825 » 11 »
zostaje jako reszta na książ. Kasy Oszczędności	94 złr. 38 ct.
i w obligacyach	3.000 » — »

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1890 .	868 złr. 47 ct.	
spłacone raty pożyczek . . .	1.431 » 90 »	
odsetki od pożyczek	101 » 65 »	2.402 złr. 02 ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	150 złr. — ct.	
12 osobom po 100 złr.	1.200 » — »	
2 » » 80 » . . .	160 » — »	
4 » » 50 » . . .	200 » — »	
1 osobie	35 » — »	
20 osobom ogółem		1.745 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły		2.402 złr. 02 ct.
Rozchody wyniosły		1.745 » — »
Reszta kasowa z końcem roku 1891		657 złr. 02 ct.
Pożyczki niespłacone wynoszą		1.813 » — »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem		2.470 złr. 02 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi		1.709 » — ct.
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o		761 złr. 02 ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1890	93 złr. 82 ct.	
zapomoga udzielona bibliotece z fund. bież.	100 » — »	
za sprzedane książki (dublety)	3 » 80 »	
za sprzedane katalogi czytelni	5 » — »	
wpisowe od członków biblioteki	37 » — »	
opłata od członków biblioteki	400 » — »	639 złr. 62 ct.

Rozchody:

Pensya bibliotekarki od 1/4 do 31/12 1891 roku	45 złr. — ct.	
czynsz za lokal od 1/4 1891 r. do 31/3 1892 roku	218 » 50 »	
zakupno książek	135 » 36 »	
oprawa książek	51 » 80 »	
prenumerata czasopism	48 » 85 »	
półki na szafy (inwent. bibl.)	20 » — »	
opał i oświetlenie	27 » 80 »	
obsługa od 1/2 do 31/12 1891	11 » — »	
papier na katalog	2 » 80 »	
przybory pisem., stemple, marki pocztowe	9 » 01 »	
różne wydatki	17 » 72 »	587 złr. 84 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	639 złr. 62 ct.
Rozchody wynosiły	587 » 84 »
Pozostaje reszta kasowa z końcem roku 1891	51 złr. 78 ct.

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa z r. 1890		596 złr. 68 ct.
wpisowe od członków zwyczajnych		28 » — »
wkładki od członków zwyczajnych		538 » 50 »
datki od członków honorowych		35 » — »
z biura umieszczeń za marzec do grudnia 1890, styczeń 1891		220 » — »
odsetki od funduszu żelaznego:		
ze zmiany kuponów od obligacyi	443 złr. 27 ct.	
od gotówki z książeczek Kasy Oszczędności	16 » 25 »	459 » 52 »
odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności		58 » 09 »
czysty dochód z odczytu X. Prał. Chotkowskiego		80 » 66 »
Ogółem .		2.016 złr. 45 ct.

Rozchody:

Na zapom. jednorazową 1 osobie	20 złr. — ct.	
na zapom. miesięczne 7 osobom	490 » — »	510 » — »
na pensyę sekretarki od 1. kwtetnia do 31. grudnia 1891 roku		225 » — »
na koszta druku statutu, afiszów, sprawozdania za rok 1890, blankietów, kwitaryuszów i cyrkularzy		80 » 60 »
na podatek dochodowy za rok 1890 i 1891 . .		26 » 74 »
na podatek zarobkowy 2-gie półrocze 1891 r. .		7 » 90 »
na pensyę kursora od 1. marca 1891 do 29. lutego 1892		24 » — »
na wieniec ze wstęgą na trumnę ś. p. X. Biskupa Krasińskiego		17 » — »
na zapomogę udzieloną bibliotece		100 » — »
na papier, porto i inne drobne wydatki . . .		35 » 30 »
na $^1/_3$ część od $^0/_0$ funduszu żelaznego 459 złr. 52 ct. na pomnożenie tegoż funduszu . .		153 » 17 »
Ogółem .		1.179 złr. 71 ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły		2.016 zł.	45 ct.
Rozchody wyniosły		1.179 »	71 »
Czysty dochód wynosi więc		836 zł.	74 ct.
Stosownie do § 2 statutu zostaje przelaną $^1/_3$ część do funduszu żelaznego .	278 zł. 91 ct.		
$^1/_3$ część do fund. bud. domu	278 » 91 »	557 »	82 »
pozostałą zaś $^1/_3$ część		278 zł.	92 ct.

jako resztę kasową z r. 1891, umieszczoną na książeczkach Kasy Oszczędności, przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1892 na cele w § 1 statutu wskazane.

Za zgodność z księgami rachunkowemi

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 17. stycznia 1892 i znaleziono w porządku.

Śleczkowska. *Grynfeltt.* *Januszówna.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1891.

A. Fundusz żelazny:

w obligacyach		10.500 zł. — ct.
a mianowicie:		
1 5% akcya węg. kolei półn.-wschodn. Nr. 21930 . .	200 zł. — ct.	
1 5% węg. renta pap. lit. A. Nr. 16472, 131135 po 100 zł.	200 » — »	
1 5% węg. renta papierowa lit. B. Nr. 3573, 40931, 48922 po 500 zł. . . .	1.500 » — »	
1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 385735, 437544 po 100 zł.	200 » — »	
Do przeniesienia .	2.100 zł. — ct.	

Z przeniesienia	2.100	złr. —	ct.
1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 356014	1.000	» —	»
1 oblig. 5% indemniz. obrębu krakowskiego Nr. 12871, 7697 po 100 złr. . . .	200	» —	»
1 oblig. 5% indemniz. obrębu lwowskiego Nr. 28212, 41611 po 100 złr. . . .	200	» —	»
1 4½% list zastawny galic. Tow. kredyt. ziemskiego ser. IV. Nr. 649 . . .	500	» —	»
1 4½% list zastawny galic. Tow. kredyt. ziemskiego ser. III. Nr. 4986 . . .	1.000	» —	»
1 4½% oblig. pożyczki galic. z r. 1883 ser. C. Nr. 613, 614, 616 po 1000 . .	3.000	» —	»
1 4½% oblig. pożyczki galic. z r. 1883 ser. A. Nr. 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2733, 2734, 2736, 2737, po 100 złr.	900	» —	»
1 4½% oblig. funduszu prop. ser. E. Nr. 2330, 2331, 8928, 8947 po 100 złr.	400	» —	»
	9.300	złr. —	ct.
odchodzi za sprzedane ostatnie dwie pozycye	1.300	» —	»
	8.000	złr. —	ct.
1 4½% oblig. funduszu propin. ser. C. Nr. 4447 . . .	1.000	» —	»
1 4½% oblig. funduszu propin. ser. C. Nr. 18301 . . .	1.000	» —	»
1 4½% oblig. funduszu propin. ser. D. Nr. 3532 . . .	500	» —	»
ogółem jak powyżej . . .	10.500	złr. —	ct.

gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . . . . 355 złr. 41 ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . . . . 278 » 91 » 634 złr. 32 ct.

B. Fundusz budowy domu:
w obligacyach . . . . 3.000 złr. — ct.
a mianowicie:
1 4% oblig. funduszu propin. ser. C. Nr. 4836, 4838, 19444 po 1000 złr. razem 3.000 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . . . . 94 złr. 38 ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . . . . 278 » 91 » 373 złr. 29 ct.

C. Fundusz pożyczkowy:
Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności . . 657 złr. 02 ct.
Fund. obrotowy na pożyczkach 1.813 » — » 2.470 złr. 02 ct.

D. Fundusz biblioteczny:
Reszta kasowa na rok 1892 . . . . 51 złr. 78 ct.

E. Fundusz obrotowy ogólny:
Reszta kasowa na rok 1892 w książeczce Kasy Oszczędności . . . . 278 złr. 92 ct.

F. Fundusz inwentarzowy:
Inwentarz w r. 1890 wynosił . 177 złr. 44 ct.
po odtrąceniu 10% na zużycie 17 » 74
159 złr. 70 ct.
przybyło w roku 1891 . . . 20 » — » 179 złr. 70 ct.

w gotówce, papierach, przedmiotach
Z końcem r. 1891 wynosi majątek . . . . . . 17.488 złr. 03 ct.
Z końcem r. 1890 wynosił majątek . . . . . 15.570 » 18 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . . . 1.917 złr. 85 ct.

Liczba członków	dobrodziejów . . .	18
» »	honorowych	60
» »	zwyczajnych . . .	167
» »	bibliotecznych . . .	180

Członkowie zmarli. Dr. Adryan Baraniecki, Ks. Biskup Adam Krasiński, Sabina hr. Morstinowa, Marya Ożogowa.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi bibliotecznej Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1891.

W dniu 19. kwietnia 1891 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Witowska Teresa, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Friedberg Ernestyna, Lutostańska Paulina, Oczapowska Eugenia, Pawlikowska Helena, Pogonowska Joanna, Spławińska Paula, Zakrzewska Anna.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony obrót przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 8546, dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1890	dzieł 2453	tom. 3107
Zakupiono w r. 1891 70 dzieł czyli 91 tom.		
otrzymano w darze 150 dzieł czyli 150 tom.		
Przybyło więc w roku 1891	» 220	» 241
Biblioteka rozporządza ilością	dzieł 2673	tom. 3348

XV.

Sprawozdanie za rok 1892.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 25. marca 1893 roku w auli uniwersyteckiej.

Tegoroczne sprawozdanie z czynności Wydziału i obrotu funduszów Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie jest znowu wymownym dowodem rozwoju naszej instytucyi. Każda z poszczególnych pozycyi, jak fundusz budowy domu, fundusz pożyczkowy, a zwłaszcza też fundusz biblioteczny wzrosły o tyle, że majątek Stowarzyszenia, który z końcem roku 1891 wynosił 17.488 złr., z końcem 1892 roku dorasta do okrąglejszej już cyfry 20.205 złr.

Ta upragniona cyfra 20 tysięcy, w której fundusz żelazny i budowy domu wynosi blisko 17.000 złr., zapewne mile przez Panie będzie powitaną, a ponieważ utrzymują, że początkowa suma najtrudniejszą jest do zebrania, miejmy nadzieję, że na zebranie drugich dwudziestu tysięcy nie będzie nam potrzeba równie długiego okresu czasu.

Zapytacie może Panie, jakie źródła dochodu miało Stowarzyszenie przy dość wolno wzmagającej się liczbie członków? Oto najważniejszym faktem finansowym było nadesłanie jako zapomoga Wysokiego Sejmu na budowę domu 1.000 złr. na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego.

Urządzenie wyjątkowo dwóch loteryi fantowych, letniej w ogrodzie Strzeleckim, a zimowej w sali hotelu Saskiego, przyniosło również znaczną cyfrę dochodu, będącą corocznie najważniejszą niemal pozycyą w naszych finansowych obrotach. Nareszcie, aby skończyć rachunek dochodów, zaznaczam, że 100 książeczek składkowych rozeszło się między publicznością, co oznacza, jeżeli całkowita suma wpłynie, kapitał 1.000 złr., nie objęty jeszcze rachunkiem. Tak więc powoli ale systematycznie Stowarzyszenie nasze pracuje nad powiększeniem funduszów, a powiększanie się ilości członków dowodzi, jak bardzo jest pożytecznem.

Ten ruch objawia się najwymowniej w cyfrach naszej biblioteki, rozporządzającej ilością 2965 dzieł (3690 tomów). Dzieł przeczytanych w ciągu roku było 9684.

Przystępuję do ważnego faktu przejęcia na siebie biura umieszczeń i stręczeń nauczycielek. Dotychczasowa kierowniczka zdała nam to biuro jakby w przeczuciu czekającej ją śmierci. Przedwcześnie zmarła ś. p. Aniela z Żychoniów Dembowska była szczerze życzliwą i oddaną naszemu Stowarzyszeniu. To też zgon tej zacnej kobiety dotknął nas boleśnie; a gdy o śmierci wspominam, dołączę również imiona zmarłych członków, mianowicie: ś. p. Pauliny Bryk i X. Franciszka Pobudkiewicza. Uczcijmy ich pamięć przez powstanie z miejsc.

Wracając do spraw naszego biura, muszę nadmienić, iż jest to nowa gałąź w naszem Stowarzyszeniu, którą wszystkim życzliwym osobom najgoręcej polecam. Powodzenie biura zdaje się być zapewnionem z trzech względów: naprzód z powodu wygody i bezpieczeństwa stron, Stowarzyszenie daje bowiem wszelką możliwą rękojmię, następnie z powodu kierownictwa, które Wydział z całem zaufaniem oddał p. Beaupré; nareszcie z powodu uwzględnienia trudności składania nieraz wygórowanych opłat, które dla naszych członków ustanowiliśmy na najdogodniejszych warunkach. Zaufanie, jakie budzi w kraju nasze Stowarzyszenie, spowoduje niewątpliwie, że szukając tej najważniejszej rękojmi moralnej, jaką dać zawsze pragniemy, do nas udawać się będą ci wszyscy, którzy pragną bezpieczeństwa w zawieraniu umów obopólnych.

Na tem kończę, oddając do rąk Szanownych Zgromadzonych sprawozdanie roczne i prosząc o zachowanie gorącej życzliwości dla

Stowarzyszenia, a zarazem jednanie nam licznych członków, abyśmy mogli własnemi siłami przeprowadzić te wszystkie cele, których spełnienie, daj Boże rychłe, tak bardzo leży nam na sercu.

W dniu 13. marca 1892 r. wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: Seweryna Górska, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Paula Spławińska, Augustyna Stypkowska, Stanisława Wańkowiczowa, Anna Zakrzewska, Prof. Dr Leon Cyfrowicz, X. Kanonik Spis.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 18. marca 1892 roku Wydział zamianował jednomyślnie sekretarką na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. Fundusz żelazny.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1891 umieszczona w książeczce Kasy Oszczędności	355 złr. 41 ct.	
za $^1/_3$ część czystego dochodu z r. 1891	278 » 91 »	
za sprzedaną obligacyę indemn. Nr. 7697	99 » 80 »	
za $^1/_3$ część $^0/_0$ z funduszu żelaznego (482 złr. 96 ct.) na pomnożenie tego funduszu	160 » 98 »	895 złr. 10 ct.
w obligacyach	10.500 złr. — ct.	
odchodzi za sprzedane obligac.	2.000 » — »	
zostaje	8.500 złr. — ct.	
przybywa za kupione obligac.	2.500 » — »	11.000 » — »
Ogółem .		11.895 złr. 10 ct.

Rozchody:

Za dopłatę przy zakup. dwóch $4^{1}/_{2}\%$ listów zast. galic. Tow. kredytow. ziemsk. po 1.000 złr. Nr. 6460 i Nr. 17676	91 złr. — ct.		
za zakup. 4% oblig. prop. ser. D. Nr. 2380 na 500 złr. .	474 » 88 »	565 złr.	88 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	895	złr.	10 ct.
Rozchody wynosiły	565	»	88 »
Zostaje jako reszta na książ. Kasy Oszczędności	329	złr.	22 ct.
i w obligacyach	11.000	»	— »

B. Fundusz budowy domu.

Dochody:

Reszta kasowa umieszczona na książ. Kasy Oszcz.	94	złr.	38	ct.
dar JEm. X. Kardynała Dunajewskiego . . .	25	»	—	»
dar p. Erazma Jerzmanowskiego z N. Jorku . .	50	»	—	»
dar pp. Anny i Kamili Jerzmanowskich . . .	100	»	—	»
dar Kasy Oszczędności miasta Krakowa . . .	150	»	—	»
dar p. Moroczyńskiej 10 rs.	12	»	50	»
Zapomoga udzielona przez Wys. Sejm krajowy .	1.000	»	—	»
Czysty dochód z loteryi fantowej	638	»	68	»
% od gotówki złożonej w Kasie Oszczędności .	11	»	76	»
kupony od obligacyj	150	»	—	»
$^{1}/_{3}$ część czystego dochodu z r. 1891	278	»	91	»
Ogółem .	2.511	złr.	23	ct.

Rozchody:

Za kupioną 4% oblig. propin. ser. C. Nr. 9972	948	złr.	—	ct.
za kupioną 4% oblig. propin. ser. C. Nr. 27992	954	»	—	»
za kupioną 4% oblig. propin. ser. D. Nr. 4590	474	»	—	»
Ogółem .	2.376	złr.	—	ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.511	złr.	23 ct.
Rozchody wynosiły	2.376	»	— »
zostaje jako reszta na książ. Kasy Oszczędności	135	złr.	23 ct.
i w obligacyach	5.500	»	— »

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1891 na książ. Kasy Oszcz.	657	złr.	02 ct.
spłacone raty pożyczek	1.386	»	50 »
dobrowolne datki na pomnożenie fund. pożyczkowego	75	»	40 »
Ogółem .	2.118	złr.	92 ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

9 osobom po 100 złr.	900 złr. — ct.		
1 osobie	90 » — »		
2 osobom po 80 złr.	160 » — »		
3 » » 50 »	150 » — »		
1 osobie	30 » — »		
16 osobom ogółem		1.330 złr.	— ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.118	złr.	92 ct.
Rozchody wynosiły	1.330	»	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1892	788	złr.	92 ct.
na pożyczkach zostaje	1.763	»	— »
Fundusz pożyczkowy wynosi ogółem	2.551	złr.	92 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1.709	»	— »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . .	842	złr.	92 ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Reszta kasowa z roku 1891	51	złr.	78 ct.
dar hr. Adamowej Potockiej	10	»	— »
czysty dochód z zabawy ogrodowej	548	»	14 »
Do przeniesienia .	609	złr.	92 ct.

Z przeniesienia .	609	zł r.	92	ct.
wpisowe od członków biblioteki	37	»	—	»
opłata od członków biblioteki	463	»	65	»
za wspólną prenumeratę Biblioteki warszawsk.	6	»	—	»
za sprzedane katalogi czytelni	4	»	80	»
za sprzedane książki (dublety)	—	»	65	»
za % od kwoty 548 złr. 14 ct. w Kasie Oszczędności	11	»	72	»
Ogółem .	1.133	złr.	74	ct.

Rozchody:

Pensya bibliotekarki za rok 1892	60	złr.	—	ct.
czynsz za lokal od 1. kwietnia do 31. grudnia 1892	195	»	—	»
obsługa	22	»	—	»
prenumerata czasopism	57	»	60	»
zakupno książek	188	»	42	»
oprawa książek	75	»	96	»
półki na książki (inwentarz biblioteki)	22	»	30	»
szafa z półkami (inwentarz biblioteki)	25	»	—	»
opał i oświetlenie	29	»	90	»
papier na katalog	3	»	—	»
przybory pisemne, stemple, marki pocztowe . .	9	»	26	»
różne drobne wydatki	10	»	48	»
Ogółem .	698	złr.	92	ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	1.133	złr.	74	ct.
Rozchody wynosiły	698	»	92	»
Pozostaje reszta kasowa z końcem roku 1892 .	434	złr.	82	ct.

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa z roku 1891	278	złr.	92	ct.
wpisowe od członków zwyczajnych	30	»	—	»
wkładki od członków zwyczajnych	514	»	10	»
datki od członków honorowych	42	»	—	»
Do przeniesienia .	865	złr.	02	ct.

	Z przeniesienia .		865 złr. 02 ct.
odsetki od funduszu żelaznego:			
ze zmiany kuponów od oblig.	462 złr. 59 ct.		
od gotówki książeczek Kasy Oszczędności	20 » 37 »		482 » 96 »
odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności			23 » 26 »
dochód z biura umieszczeń nauczycielek od 15. października do 31. grudnia . . .			31 » — »
	Ogółem .		1.402 złr. 24 ct.

Rozchody:

Na zapomogę jednorazową dla jednej osoby	25 złr. — ct.	
na zapom. miesięcz. 7 osobom	564 » — »	589 złr. — ct.
na pensyę sekretarki za rok 1892		300 » — »
na koszta druku afiszów, blankietów z kopertami, zaproszeń, warunków biura umieszczeń i sprawozdania za rok 1891 . .		44 » 80 »
na podatek dochodowy za rok 1892 . . .		14 » $94^1/_2$ »
na podatek zarobkowy za rok 1892 . . .		15 » $97^1/_2$ »
na pensyę kursora od 1. marca 1892 do 28. lutego 1893		36 » — »
na papier, porto, stemple i inne drobne wyd.		37 » 28 »
na prowadzenie biura umieszczeń od 15. października do 31. grudnia 1892		67 » 24 »
na $^1/_3$ część od $^0/_0$ fund. żel. 482 złr. 96 ct. na pomnożenie tego funduszu		160 » 98 »
	Ogółem .	1.266 złr. 22 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły		1.402 złr. 24 ct.
Rozchody wynosiły		1.266 » 22 »
Czysty dochód wynosi więc		136 złr. 02 ct.
Stosownie do § 2 stat. zostaje przel. $^1/_3$ c. do fund. żel.	45 złr. 34 ct.	
$^1/_3$ część do fund. bud. domu	45 » 34 »	90 » 68 »
pozostałą zaś $^1/_3$ część		45 złr. 34 ct.

jako resztę kasową z roku 1892 umieszczoną na książeczkach Kasy Oszczędności, przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w r. 1893 na cele w § 1 statutu wskazane.

Za zgodność z księgami rachunkowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 22. stycznia 1893 i znaleziono w porządku.

W. Śleczkowski. *L. Podgórska.* *L. Owczarkiewicz.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1892.

A. Fundusz żelazny:

w obligacyach		11.000 złr. — ct.
a mianowicie:		
1 5% akcya węgierskiej kolei półn.-wschod. Nr. 21930	200 złr. — ct.	
1 5% węg. renta pap. lit. A. Nra 16472, 131135 po 100 złr.	200 » — »	
1 5% węg. renta pap. lit. B. Nra 3573, 40931, 48922 po 500 złr.	1.500 » — »	
1 oblig. zapisu długu państwa Nra 385735, 437544 po 100 złr.	200 » — »	
1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 356014	1.000 » — »	
1 oblig. 5% indemniz. okręgu lwowsk. Nra 28212, 41611 po 100 złr.	200 » — »	
1 oblig. 5% indemniz. okręgu krak. Nra 12871, 7697 . po 100 złr.	200 » — »	
1 $4^1/_2$% list zast. galic. Tow. kred. ziem. ser. IV, Nr. 649	500 » — »	
Do przeniesienia .	4.000 złr. — ct.	

Z przeniesienia . . 4.000 złr. — ct.
1 $4^1/_2{}^0/_0$ list zast. galic. Tow.
kred. ziem. ser. III. Nr. 4986 1.000 » — »
1 $4^1/_2{}^0/_0$ oblig. pożyczki galic.
z r. 1883 ser. C. Nr. 613,
614, 616 po 1000 złr. . 3.000 » — »
1 $4^0/_0$ obligac. fund. propinac.
ser. C. Nr. 4447, 18301
po 1000 złr. . . . . . 2.000 » — »
1 $4^0/_0$ obligac. fund. propinac.
ser. D. Nr. 3532 . . . 500 » — » 10.500 złr. — ct.
odchodzi za sprzedane oblig. mianowicie:
1 $5^0/_0$ akcya węg. kolei półn.-
wschodn. Nr. 21930 . . 200 złr. — ct.
1 $5^0/_0$ węg. renta papier. lit. A.
Nr. 16472, 131135, lit. B.
Nr. 3573, 40931, 48922 1.700 » — »
1 oblig. ind. okr. krak. Nr. 7697 100 » — » 2.000 » — »
8.500 złr. — ct.
przybywa za kupione obligacye, mianowicie:
1 $4^1/_2{}^0/_0$ list zast. gal. Tow. kred.
ziemsk. ser. III. Nr. 6460,
17676 po 1000 złr. . . 2.000 złr. — ct.
1 $4^0/_0$ obligac. propin. ser. D.
Nr. 2380 . . . . 500 » — » 2.500 » — »
Ogółem jak powyżej . . . . 11.000 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . . 329 » 22 »

B. Fundusz budowy domu:
w obligacyach . . . . 5.500 złr. — ct.
a mianowicie:
1 $4^0/_0$ oblig. fund. prop. ser. C.
Nr. 4836, 4838, 9972,
19444, 27992 po 1000 złr. 5.000 złr. — ct.
1 $4^0/_0$ oblig. fund. prop. ser. D.
Nr. 4590 . . . . 500 » — » 5.500 » — »
gotówką w książeczkach Kasy Oszczędności . . 135 » 23 »

C. Fundusz pożyczkowy:

Reszta kasowa w książeczkach Kasy Oszczędności . .	788 złr. 92 ct.	
Fundusz obrotowy na pożyczkach	1.763 » — »	2.551 złr. 92 ct.

D. Fundusz biblioteczny:

Reszta kasowa w książ. Kasy Oszczędności . . 434 złr. 82 ct.

E. Fundusz obrotowy ogólny:

Reszta kasowa w książ. Kasy Oszczędności . . 45 złr. 34 ct.

F. Fundusz inwentarzowy:

Inwentarz w r. 1891 wynosił .	179 złr. 70 ct.	
po odtrąceniu 10% na zużycie	17 » 97 »	
	161 złr. 73 ct.	
przybyło w roku 1892 . . .	47 » 30 »	209 złr. 03 ct.

	w gotówce, papierach przedmiotach
Z końcem r. 1892 wynosi majątek	20.205 złr. 56 ct.
Z końcem r. 1891 wynosił majątek	17.488 » 03 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . . .	2.717 złr. 53 ct.

Liczba członków dobrodziejów . . .	19
» » honorowych	58
» » wspierających . . .	5
» » zwyczajnych . . .	169
» » bibliotecznych . . .	166

Członkowie zmarli. Paulina Bryk, Aniela Dembowska, X. Franciszek Pobudkiewicz.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1892.

W dniu 18. marca 1892 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Zakrzewska Anna, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Friedberg Ernestyna, Lutostańska Paulina, Oczapowska Eugenia, Pawlikowska Helena, Pogonowska Joanna, Spławińska Paula.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony odbyt przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 9684 dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1891	dzieł 2673	tom. 3348
Zakupiono w r. 1892 101 dzieł czyli 142 tom.		
otrzymano w darze 191 » » 200 »		
Przybyło więc w roku 1892	» 292	» 342
Biblioteka rozporządza ilością	dzieł 2965	tom. 3690

XVI.

Sprawozdanie za rok 1893.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 18. marca 1894 roku w auli uniwersyteckiej.

Zamykając znowu rok pracy i usiłowań w celu podniesienia naszej instytucyi podjętych, oddajemy Szanownym Członkom do ręki sprawozdanie, dowodzące, że i tym razem zbliżyliśmy się nieco do upragnionego celu. Oprócz wkładek członków były głównemi źródłami dochodu, jak zwykle, loterya fantowa, zapomoga krakowskiej Kasy Oszczędności, tudzież dary p. Heleny Pawlikowskiej i p. Erazma Jerzmanowskiego. Wszystkim tym ofiarodawcom składamy na tem miejscu serdeczne podziękowanie.

Ogólny majątek Stowarzyszenia wynosił z końcem 1893 roku 21.053 złr. 99 ct., w porównaniu więc do poprzedzającego roku wzrósł o 848 złr. 43 ct.

Fundusz żelazny wynosi obecnie 11.200 złr., wzrósł więc o 200 złr., a fundusz budowy domu 6.500 złr., przysporzono go zatem o 1.000 złr., nie wliczając w to rozesłanych 10-centowych książeczek na pomnożenie funduszu budowy domu, z których dotychczas już przeszło 600 złr. wpłynęło.

Fundusz pożyczkowy wykazuje z końcem roku 1893 w gotówce i na pożyczkach zwrotnych sumę 2.593 złr., a ponieważ jest w nie-

ustannym obrocie, przeto też oddaje stowarzyszonym nieocenione usługi. W ciągu roku 1893 korzystało z tego funduszu 40 osób.

Fundusz biblioteczny pozostawia wprawdzie bardzo szczupłą resztę kasową, lecz też dochody były mniejsze a wydatki znaczne. Za to biblioteka wzrosła o 300 tomów, tak, że dziś już bardzo niewiele nam brakuje do poważnej liczby 4000 tomów. Ponieważ zaś mamy pewne obietnice niektórych osób, zamierzających swemi zasobami wzbogacić naszą bibliotekę, więc pod tym względem można mieć pewność coraz większego rozwoju. Z czasem obok rozrywki znajdą stowarzyszeni także pomoc naukową, jeżeli wzrost funduszów umożebni nabywanie książek poważnych zarówno w naszym języku jak w innych obcych językach. Obecnie mogliby się członkowie schodzić w naszej czytelni, przeznaczając na to sobotni lub niedzielny wieczór, dla wzajemnej wymiany myśli i przejrzenia pism peryodycznych, a może też przy zdarzonej sposobności dla wysłuchania jakiego odczytu. Byłoby też rzeczą wielce pożądaną, ażeby panie nauczycielki zechciały wygłosić w małem kółku współpracownic wrażenia i uwagi zaczerpnięte z dziedziny pedagogii. Przykład godny naśladowania da nam dziś p. Marya Piechocka, która odczyta swą pracę na temat Hotelu Lambert w Paryżu.

Nasza biblioteczka dla młodzieży wciąż wzrasta w różne dzieła i daje tem pewniejsze bezpieczeństwo, że osobna Komisya czuwa nad wyborem książek. To też dziatwa skwapliwie garnie się do czytania i chętnie z biblioteczki korzysta. Nie potrzeba dowodzić, że większa ilość członków stanowi o kapitale, jakim wolno nam rozporządzać — odwołując się zatem do obowiązującej solidarności i nakłaniając do zapisywania się w poczet członków, prosimy w obopólnym interesie, ażeby obdarzano nas z domów prywatnych pismami peryodycznemi i przeczytanemi książkami. Rozesłane na prowincyę, mogą tam rozniecać światło i wiedzę i dostarczać najszlachetniejszej rozrywki, jaką sprawia czytanie pożytecznej i pouczającej książki. Na zbytek gazety i książki nie stać często nauczycielki przebywające na prowincyi, trzeba więc, ażeby ta nić intelektualna wiązała je z ogniskiem cywilizacyi, z większem miastem.

Na tem miejscu wynurzamy też z głębi serca płynące podziękowanie dla tych wszystkich, którzy nam w ciągu roku nadsyłali czasopisma i książki.

Wypada mi jeszcze nadmienić o działalności prowadzonego przez nas biura umieszczeń bon i nauczycielek. Jak wiadomo, każdy początek jest zawsze trudnym. Biuro nie opłaciło się w pierwszym roku swego istnienia, lecz nas to małe niepowodzenie wcale nie zraża, bo jesteśmy na dobrej drodze, a rozwój instytucyi jak zawsze zależy od żywszego zajęcia się nią publiczności. Ruch żądań i korespondencyi jest tak znaczny, że już ta sama okoliczność dowodzi o zaufaniu i daje niepłonną nadzieję powodzenia na przyszłość, tem bardziej, że rozszerzając swoje pole działania, chce biuro również pośredniczyć w umieszczaniu panienek na pensyach i w domach prywatnych w Krakowie, co niezaprzeczenie dla osób zamieszkałych na prowincyi niemałe stanowi udogodnienie. Biuro samo musi zaskarbić sobie dobrą opinię i rozgłos, jaki zdobywa zawsze rzecz prowadzona sumiennie i umiejętnie.

Podnieść muszę nakoniec znaną zresztą z dzienników uchwałę naszego Wydziału, mocą której nauczycielki szkół ludowych na prowincyi zwolnione zostały od opłaty wpisowego i mają zmniejszoną wkładkę miesięczną. Mamy nadzieję, że im to ułatwi chętne przystępowanie do Stowarzyszenia, które je przyjmie gorącem sercem i otoczy opieką.

Nie mogę zakończyć swojego przemówienia, nie wspominając o zmarłych w zeszłym roku członkach naszego Stowarzyszenia. Cześć więc pamięci ks. Romualda Kaczkowskiego, zasłużonego dla miasta naszego przeora i prowincyała XX. Karmelitów, Michała Schmidta, długoletniego czynnego wiceprezesa naszego Stowarzyszenia, wiceprezydenta miasta, znanego z zacności i obywatelskich prac, następnie Aleksandry Mazurowej i Teodory Jaworskiej. Nieubłagana śmierć nie oszczędziła nam także straty genialnego mistrza Jana Matejki, który o ile wielkim pozostanie w swej sztuce, o tyle niedoścignionym na polu obywatelskich, patryotycznych uczuć. Chlubą to naszego Stowarzyszenia, że do grona członków zaliczało Jana Matejkę. Raz jeszcze z głębi serca wynurzając głęboki żal nad przedwczesnym jego zgonem, powtarzam: Cześć jego pamięci, która wśród nas żyje i żyć nie przestanie jako idealny wzór pracy i energii, płynącej z gorącej miłości kraju i cnoty!

W dniu 25. marca 1893 r. wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: Seweryna Górska, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Paula Spławińska, Augustyna Stypkowska, Stanisława Wańkowiczowa, Anna Zakrzewska, Prof. Dr Leon Cyfrowicz, X. Kanonik Spis.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 14. kwietnia 1893 r. Wydział zamianował jednomyślnie sekretarką na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. Fundusz żelazny.

1. Dochody:

Reszta kasowa z r. 1892, umieszczona na książ. K. Oszcz.	329 złr.	22 ct.			
za $^1/_3$ część czystego dochodu z roku 1892	45 »	34 »			
za dopłatę przy konwersyi 4 szt. $4^1/_2\%$ listów zast. Tow. kredyt. ziems. na takież listy 4%	61 »	25 »	435 zł.	81 ct.	
w obligacyach	11.000 złr.	— ct.			
odchodzi za sprzedane 3 oblig. indemnizacyjne	300 »	— »			
	10.700 złr.	— ct.			
przybywa za kupioną obligacyę	500 »	— »	11.200 »	— »	
Ogółem .			11.635 złr.	81 ct.	

2. Rozchody:

Za dopłatę przy zakupnie 4% obligacyi propin. ser. D. Nr. 4088 na 500 złr. . . . . . . 172 złr. 45 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	435 złr.	81 ct.
Rozchody wynosiły	172 »	45 »
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędności	263 złr.	36 ct.
i w obligacyach	11.200 »	— »

B. Fundusz budowy domu.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1892, umieszczona w książ. K. Oszcz.	135 złr. 23 ct.		
dar p. H. Pawlikowskiej . .	50 » — »		
dar p. E. Jerzmanowskiego .	100 » — »		
dar p. M. Piekosińskiej . . .	4 » — »		
dar p. Palędzkiej	1 » — »		
dar Kasy Oszczędn. w Krakowie	150 » — »		
dar p. Ponikłowej	5 » — »		
Czysty dochód z loteryi fant.	514 » 41 »		
% od gotówki złożonej w Kasie Oszczędności	9 » 53 »		
kupony od obligacyi	240 » — »		
1/3 część czystego dochodu za rok 1892	45 » 33 »	1.254 złr. 50 ct.	
w obligacyach	5.500 złr. — ct.		
przybywa za kupione obligacye	1.000 » — »	6.500 » — »	
	Ogółem .	7.754 złr. 50 ct.	

Rozchody:

Za kupioną 4% oblig. propin. ser. C. Nr. 28708, na 1.000 złr. ze zmianą ser. D. Nr. 4590 na 500 złr. .	491 złr. 05 ct.	
za kupioną 4% oblig. ser. D. Nr. 937 na 500 złr. . .	498 » 16 »	
wydzielono z dochodu loteryi fantowej na cele biblioteki	50 » — »	1.039 złr. 21 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	1.254 złr. 50 ct.
Rozchody wynosiły	1.039 » 21 »
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędności	215 złr. 29 ct.
i w obligacyach	6.500 » — »

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1892 w książ. Kasy Oszczędn.	788 zł.	92 ct.	
spłacone raty pożyczek	1.890 »	40 »	
dobrowolne datki na pomnożenie fund. pożyczk.	69 »	76 »	
Ogółem .	2.749 zł.	08 ct.	

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	150 zł.	— ct.
7 osobom po 100 zł.	700 »	— »
1 osobie	75 »	— »
1 »	65 »	— »
1 »	60 »	— »
1 »	50 »	— »
1 »	40 »	— »
1 »	25 »	— »
14 osobom ogółem	1.165 zł.	— ct.

3. Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.749 zł.	08 ct.
Rozchody wynosiły	1.165 »	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1893	1.584 zł.	08 ct.
na pożyczkach zostaje	1.009 »	60 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem. . . .	2.593 zł.	68 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1.709 »	— »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . .	884 zł.	68 ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1892	434 zł.	82 ct.
wpisowe od członków biblioteki	24 »	— »
opłata od członków biblioteki	395 »	50 »
% od gotówki złożonej w Kasie Oszczędności .	11 »	13 »
część dochodu z loteryi fantowej	50 »	— »
sprzedane katalogi	4 »	— »
dar X. Fonferki	2 »	— »
Ogółem .	921 zł.	45 ct.

Rozchody:

Pensya bibliotekarki za rok 1893	80	złr.	— ct.
czynsz za lokal	260	»	— »
obsługa	24	»	50 »
prenumerata czasopism	63	»	80 »
zakupno książek	249	»	77 »
oprawa książek	87	»	30 »
odnowienie szafy na książki (dar ś. p. Librowskiej)	6	»	70 »
opał i oświetlenie	36	»	57 »
przybory pisemne, stemple, marki pocztowe . .	7	»	52 »
różne drobne wydatki	14	»	16 »
Ogółem .	830	złr.	32 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	921	złr.	45 ct.
Rozchody wynosiły	830	»	32 »
Pozostaje reszta kasowa z końcem roku 1893 .	91	złr.	13 ct.

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa z roku 1892		45	złr.	34 ct.
wpisowe od członków zwyczajnych		16	»	— »
wkładki od członków zwyczajnych		570	»	88 »
datki członków honorowych		30	»	— »
odsetki od funduszu żelaznego:				
ze zmiany kupon. od obligacyi	473 złr. 25 ct.			
od got. książeczek Kasy Oszcz.	9 » 23 »	482	»	48 »
odsetki od dochodów bieżących w książeczce Kasy Oszczędności		23	»	61 »
% od długu ś. p. A. Dembowskiej		20	»	— »
dochód z biura umieszczeń		392	»	92 ct.
Ogółem .		1.518	złr.	23 ct.

Rozchody:

Na zap. jednoraz. dla 2 osób .	105 złr. — ct.			
na zap. miesięczne 7 osobom .	554 » — »	659	złr.	— ct.
na pensyę sekretarki		330	»	— »
Do przeniesienia .		989	złr.	— ct.

Z przeniesienia . .	989 złr.	— ct.	
na koszta druku afiszów, asygnacyi, zaproszeń i sprawozdania za rok 1892	38 »	10 »	
na podatek dochodowy za rok 1893	14 »	74 »	
na podatek zarobkowy za rok 1893	15 »	98 »	
na prowadzenie biura umieszczeń	300 »	— »	
na ogłoszenia, portorya i inne wydatki biura umieszczeń	94 »	75 »	
na datek dla biednych uczniów szkół ludowych zamiast wieńca na trumnę śp. Jana Matejki	20 »	— »	
na papier, porto, stemple i inne drobne wydatki	38 »	46 »	
Ogółem .	1.511 złr.	03 ct.	

Zestawienie:

Dochody wynosiły		1.518 złr.	23 ct.
Rozchody wynosiły		1.511 »	03 »
Czysty dochód wynosi więc		7 złr.	20 ct.
Stosownie do § 2 statutu zostaje przelaną $^1/_3$ część do funduszu żelaznego . . .	2 złr. 40 ct.		
$^1/_3$ część do fund. bud. domu	2 » 40 »	4 »	80 »
pozostałą zaś $^1/_3$ część		2 złr.	40 ct.

jako resztę kasową z roku 1893, umieszczoną na książeczce Kasy Oszczędności, przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1894 na cele w § 1 statutu wskazane.

Za zgodność z księgami rachunkowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 28. stycznia 1894 r. i znaleziono w porządku.

W. Śleczkowski. *Wł. Zniełkiewiczówna.* *R. Frenklowa.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1893.

A. Fundusz żelazny:

W obligacyach . . . . 11.200 złr. — ct.

a mianowicie:

1 oblig. zapisu długu państw. Nr. 385735, 437544 po 100 złr.	200 złr. — ct.	
1 oblig. zapisu długu państw. Nr. 356014	1.000 » — »	
1 5% oblig. okręgu lwowskiego Nr. 28212, 41611 po 100 złr.	200 » — »	
1 5% oblig. indemn. okręgu krak. Nr. 12871 . . .	100 » — »	
1 4½% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. IV. Nr. 649	500 » — »	
1 4½% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. III. Nr. 4986	1.000 » — »	
1 4½% oblig. pożyczki galic. z r. 1883 ser. C. Nr. 613, 614, 616 po 1.000 złr. .	3.000 » — »	
1 4% oblig. funduszu propin. ser. C. Nr. 4447, 18301 po 1.000 złr.	2.000 » — »	
1 4% oblig. funduszu propin. ser. D. Nr. 3532 . . .	500 » — »	
1 4½% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. III. Nr. 6460, 17676 . . .	2.000 » — »	
1 4% oblig. propinac. ser. D. Nr. 2380	500 » — »	11.000 złr. — ct.

odchodzi za sprzedane obligacye mianowicie:

1 5% oblig. indemn. okręgu lwows. Nr. 28212, 41611	200 złr. — ct.	
1 5% oblig. indemn. okręgu krak. Nr. 12871 . . .	100 » — »	
Do przeniesienia .	300 złr. — ct.	11.000 » — »

Z przeniesienia . .	300 złr. — ct.	11.000 złr. — ct.
1 4½% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. IV. Nr. 649	500 » — »	
1 4½% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. III. Nr. 4986	1.000 » — »	
1 4½% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. III. Nr. 6460, 17676 . . .	2.000 » — »	3.800 » — »
		7.200 złr. — ct.
przybywa za kupione obligacye, mianowicie:		
1 4% oblig. propinac. ser. D. Nr. 4088	500 złr. — ct.	
1 4% list. zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. III. Nr. 11529	1.000 » — »	
1 4% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. III. Nr. 14682	1.000 » — »	
1 4% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. IV. Nr. 3868	500 » — »	
1 4% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. IV. Nr. 8857	500 » — »	
1 4% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. IV. Nr. 8858	500 » — »	4.000 » — »
Ogółem jak powyżej		11.200 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . .		263 » 36 »

B. Fundusz budowy domu:

W obligacyach	6.500 złr. — ct.

a mianowicie:

1 4% obligac. funduszu propinacyjnego ser. C. Nr. 4836,

4838, 9972, 19444, 27992,
28708 po 100 złr. . . 6.000 złr. — ct.
1 4% oblig. funduszu propin.
ser. D. Nr. 937 . . . 500 » — » 6.500 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . . 215 » 29 »

C. Fundusz pożyczkowy:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności	1.584 złr.	08 ct.
Fundusz obrotowy na pożyczkach	1.009 »	60 »
Ogółem .	2.593 złr.	68 ct.

D. Fundusz biblioteczny:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności 91 złr. 13 ct.

E. Fundusz obrotowy ogólny:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności 2 złr. 40 ct.

F. Fundusz inwentarzowy:

Inwentarz w roku 1892 wynosił	209 złr.	03 ct.
po odtrąceniu 10% na zużycie	20 »	90 »
Ogółem .	188 złr.	13 ct.

	w gotówce, papierach, przedmiotach	
Z końcem r. 1893 wynosi majątek	21.053 złr.	99 ct.
Z końcem r. 1892 wynosił majątek	20.205 »	56 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . .	848 złr.	43 ct.

Liczba członków dobrodziejów . . .	19
» » honorowych . . .	56
» » wspierających . . .	6
» » zwyczajnych . . .	168
» » bibliotecznych . . .	161

Członkowie zmarli. Jan Matejko, Ks. Romuald Kaczkowski, Teodora Jaworska, Aleksandra Mazurowa, Michał Schmidt.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1893.

W dniu 14. kwietnia 1893 r. wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Zakrzewska Anna, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Friedberg Ernestyna, Lutostańska Paulina, Oczapowska Eugenia, Pawlikowska Helena, Pogonowska Joanna, Spławińska Paula.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony odbyt przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 9745, dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1892	dzieł 2965	tom. 3690
Zakupiono w r. 1893 123 dzieł czyli 157 tom.		
otrzymano w darze 134 » » 143 »		
Przybyło więc w roku 1893	» 257	» 300
Biblioteka rozporządza ilością	dzieł 3222	tom. 3990

XVII.

Sprawozdanie za rok 1894.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 17. marca 1895 roku w auli uniwersyteckiej.

Stając przed Szanownem Zgromadzeniem z dorocznem sprawozdaniem z naszego moralnego i materyalnego dorobku, zaznaczam, że pod jednym i drugim względem postępujemy pomyślnie naprzód. Skromnemi ofiarami i składkami istniejące Stowarzyszenie nie może wprawdzie robić skoków nagłych, ale wszystkie działy rozwijają się pomyślnie. Największym przybytkiem może się pochlubić nasza biblioteka, która wzrosła o 452 tomów. W ciągu roku nabyliśmy książek pierwszorzędnej wartości 61 dzieł czyli 85 tomów, otrzymaliśmy zaś w darze 315 dzieł czyli 367 tomów, zatem posiadamy obecnie 3437 dzieł czyli 4442 tomów. Liczba przeczytanych w ciągu roku dzieł doszła do 9875. Ze załączonego sprawozdania może się Szanowne Zgromadzenie przekonać, że ogólna suma majątku Stowarzyszenia w gotówce, papierach i przedmiotach wynosi obecnie 21.899 złr. 65 ct., zatem w ciągu 1894 roku powiększył się nasz majątek o 845 złr. 66 ct.

Z funduszu pożyczkowego korzystało 21 osób, które otrzymały pożyczki w ogólnej kwocie 1.645 złr.

Prowadzone przez nas biuro umieszczeń nauczycielek nie zawiodło naszych oczekiwań, wyrażonych w zeszłorocznem przemówieniu. Zaufanie publiczności wzrasta w miarę wyrobionych spraw, z dobrą wolą, umiejętnością i wielką gorliwością ze strony zarządu.

Stowarzyszenie nasze wraz z innemi dało znak życia na zewnątrz, gdyż posłało na wystawę lwowską tablicę porównawczą, od zawiązania naszej instytucyi do roku 1893, wykazującą wzrost poszczególnych działów, oraz sprawozdania z ubiegłych lat.

Pięćdziesięciu członków przybyło Stowarzyszeniu w ciągu ubiegłego roku; jest to cyfra dość pomyślna, wszelako rok rocznie nie przestajemy wyrażać życzenia, aby większa ilość członków Stowarzyszenia ustaliła moralną łączność, powiększając też materyalne zasoby naszej instytucyi. Każda z nauczycielek, tak prywatnych jak publicznych powinna uważać za obowiązek, ażeby należeć do instytucyi, założonej w celu dogodności, opieki i pomocy dla stanu nauczycielskiego. Zamożniejsze przez solidarność powinny ten grosz składać do ogólnej sumy, im większym będzie majątek, tem większa możność niesienia pomocy. Dlatego nie przestaję prosić i nawoływać, a panie czyńcie to samo i nakłaniajcie koleżanki w zawodzie, aby połączyły z nami usiłowania ponoszone w celu podniesienia instytucyi.

Zakres działalności Wydziału pod względem budzenia ruchu umysłowego, stanowczo rozszerza się z każdym rokiem. Mieliśmy świetny odczyt uczonego prof. Dra Kazimierza Morawskiego p. t. »Romans z czasów Nerona«, który tłumnie zebrana publiczność z taką wdzięcznością oklaskiwała i który przysporzył Stowarzyszeniu dużo grosza. Z tego miejsca raz jeszcze wyrażamy podziękowanie Szanownemu Prelegentowi również J. Mag. Panu Rektorowi Uniwersytetu, który łaskawie udzielił Stowarzyszeniu pozwolenia korzystania z auli w czasie odczytów. Odczyty dla dzieci stanowią urozmaicenie i pouczającą rozrywkę, za którą rodzice wyrażają wdzięczność osobom, zajmującym się niemi. Całą rękojmią i bezpieczeństwem, że prelegentkami są nauczycielki. Dotychczas odbyły się trzy takie odczyty, autorką wszystkich jest p. Mieczysława Sleczkowska, która dla młodzieży niejeden już utwór napisała. Pierwszy odczyt miał tytuł: »Dzieci księcia Czartoryskiego, jenerała ziem podolskich«; drugi: »Znojem i bojem«, powiastka historyczna; trzeci: »Kilka chwil z dziecięcych lat Gabryeli, Narcyzy Żmichowskiej«.

Raz na miesiąc zaś zbieramy się w czytelni dla wymiany myśli w sferze pedagogiki lub krytyki literackiej. Oto tytuły odczytanych prac:

1. P. Śleczkowska: »Kilka chwil z życia Kościuszki«.
2. P. Spławińska: »Pogadanka o Emancypantkach Prusa«.
3. P. dyr. Trzaskowski: »O chorobach duszy«.
4. P. Kopaczówna: Urywek z pamiętnika p. t. »W mogile«.
5. P. Grynfelttówna: »Wycieczka na górę Świętokrzyską«.
6. P. Świderska: Pogadanki o powieści Sewera »Nafta«.
7. P. dyr. Trzaskowski: »O początku i naturze mowy ludzkiej«.
8. P. Śleczkowska: »Dwie nauczycielki« (pogadanka literacko-pedagogiczna) Tańska i Żmichowska.

Ponieważ odczyty odbywają się bezpłatnie, przeto całe ich zadanie ogranicza się na wymianie myśli. Na te pogadanki mają prawo wstępu wszyscy członkowie. Osoba, mająca zamiar przemawiać, ma się zgłosić do Wydziału; odczyty dla dzieci zaś ulegają kontroli Komisyi bibliotecznej, której są oddane do poprzedniego czytania.

Wyrażamy przy tej sposobności życzenie, ażeby nasza sala biblioteczna miała magnes pociągający dla członków, którzy znaleźć tam mogą do przejrzenia wiele czasopism, jak: Ateneum, Bibliotekę warszawską, Bibliotekę uniwersalną, Przegląd polski, powszechny i pedagogiczny, Tygodnik ilustrowany, Misye katolickie, Kronikę rodzinną, Czas. Oprócz tego prenumerujemy dla młodzieży Wiek młody i Mały światek.

Głównym dochodem Stowarzyszenia był zysk, osiągnięty z loteryi, odbytej na początku grudnia; przeszedł on w roku ubiegłym nasze oczekiwania, darząc nas 900 złr. czystego dochodu. Ale bo też zacne panie nasze prześcigały się w ofiarności. Usiłowania nasze, aby do tej dobroczynnej zabawy wprowadzić jak najwięcej przedmiotów rzeczywistego pożytku, uwieńczył pomyślny skutek; stoły komisowe, jak praca kobiet, zegarki, porcelana, gospodarczy dział spożywczy miały wielkie powodzenie obok stołów z zabawkami.

Znany filantrop, p. Erazm Jerzmanowski, życzliwy przyjaciel i dobrodziej naszego Stowarzyszenia także w minionym roku o niem nie zapomniał, nadsyłając 100 złr. Również pani Jadwiga Gąsiorowska z Belgradu jak corocznie przysłała cenne dary na loteryę. Prawdziwie wzruszającą jest ta pamięć o nas, gdyż dowodzi ona,

jak wiele osób sympatyzuje z celami instytucyi, zacząwszy od protektorki naszej JE. Pani Namiestnikowej hr. Badeniowej, która pospieszyła z hojnym datkiem, a skończywszy na panach kupcach, którzy czynią nam wielkie ustępstwa i przysyłają dary, wszyscy zaś starają się o powiększenie ogólnych dochodów.

Inwentarz biblioteczny zwiększonym też został (oprócz książek, których największą liczbę otrzymaliśmy od p. Ehrenberga po ś. p. córce jego pozostałych), portretem ś. p. Anastazyi Dzieduszyckiej, jednej z założycielek instytucyi, której była duszą. Wykonała go i ofiarowała p. Pająkówna, jej więc należą się od nas słowa wdzięcznej podzięki.

Skład Komisyi bibliotecznej powiększony został wyborem pani Baudouin de Courtenay. Zgromadzenie dziś dokonać zechce nietylko wyboru Wydziału, ale i zastępców, ponieważ nie wszyscy członkowie mają czas uczęszczać stale na sesye, a komplet jest wymagany statutem do powzięcia decyzyi. W razie niemożności stawienia się członków na naradę przybędą ich zastępcy.

Rok ubiegły zaznaczył się wieloma ciężkiemi stratami w naszem mieście — dotknęły one kraj cały! Instytucya nasza osieroconą została wraz z Krakowem śmiercią Księcia Kardynała Dunajewskiego, który był jej protektorem. Mimo rozlicznych obowiązków, przechodzących siły jednego człowieka, Przewielebny Kapłan bez wahania uczynił zadość prośbom Wydziału i przyjął tytuł protektora, dając tem dowód wielkiej życzliwości i zaufania, że nie nadużyjemy imienia Jego i opieki!

Zbyt znanym był wszystkim ten żywot błogosławiony, pełen cnót i ofiar, abym potrzebowała powtarzać to, co tylokrotnie wymowne usta już wypowiedziały. Cześć pamięci tego prawdziwego wyznawcy Bożej prawdy i Polaka, miłującego ojczyznę całem sercem!

Do straty Księcia Kardynała Dunajewskiego dodajmy inne, niemniej bolesne, ludzi najzacniejszych charakterów, którzy życie swe poświęcili służbie krajowej. Dość wymienić nazwiska księcia Władysława Czartoryskiego i hr. Jana Tarnowskiego, aby ocenioną została doniosłość tej straty. Obok tych mężów zasłużonych wymienię ś. p. M. Łuszczyńską, której skromny żywot w ciaśniejszym zakresie

nauczycielskim upłynął pożytecznie. Pamięć zmarłych uczcijmy przez powstanie z miejsc.

W dniu 18. marca 1894 roku wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: Seweryna Górska, Helena Pawlikowska, Mieczysława Śleczkowska, Paulina Spławińska, Augustyna Stypkowska, Stanisława Wańkowiczowa, Anna Zakrzewska, Prof. Dr Leon Cyfrowicz, X. Kanonik Spis.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 14. kwietnia 1894 r. Wydział zamianował jednomyślnie sekretarką na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. Fundusz żelazny.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1893 umieszczona w książeczce Kasy Oszczędności	263	złr.	36 ct.
za $^1/_3$ część czystego dochodu z roku 1893 . .	2	»	40 »
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędności	265	złr.	76 ct.
i w obligacyach	11.200	»	— »

B. Fundusz budowy domu.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1893 w książeczce Kasy Oszczędności	215	złr.	29 ct.
Dar p. E. Jerzmanowskiego	100	»	— »
Dar ś. p. E. Kosińskiej	50	»	— »
kupony od obligacyi	270	»	— »
% od gotówki złożonej w Kasie Oszczędności .	6	»	83 »
za $^1/_3$ część czystego dochodu z roku 1893 . .	2	»	40 »
Ogółem .	644	złr.	52 ct.

Rozchody:

Za kupioną 4% oblig. propin. ser. D. Nr. 429 .	488	złr.	89 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	644	zł r. 52	ct.
Rozchody wynosiły	488	» 89	»
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędności	155	zł r. 63	ct.
i w obligacyach	7.000	» —	»

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1893 w książ. Kasy Oszcz.	1.584	zł r. 08	ct.
spłacone raty pożyczek	1.175	» 60	»
dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego . .	71	» 20	»
Ogółem .	2.830	zł r. 88	ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

11 osobom po 100 zł r. . . .	1.100 zł r. — ct.			
1 osobie	80 » — »			
1 »	75 » — »			
2 osobom po 60 zł r. . . .	120 » — »			
4 » » 50 » . . .	200 » — »			
1 osobie	40 » — »			
1 »	30 » — »			
21 osobom ogółem		1.645	zł r. —	ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.830	zł r. 88	ct.
Rozchody wynosiły	1.645	» —	»
Reszta kasowa z końcem roku 1894	1.185	zł r. 88	ct.
Na pożyczkach zostaje	1.521	» —	»
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem . .	2.706	zł r. 88	ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi . . .	1.709	» —	»
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . .	997	zł r. 88	ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1893	91	zł r. 13	ct.
wpisowe od członków biblioteki	29	» —	»
Do przeniesienia .	120	zł r. 13	ct.

Z przeniesienia .	120	złr.	13	ct.
opłata od członków biblioteki	427	»	20	»
czysty dochód z odczytu prof. Dra Morawskiego	127	»	69	»
czysty dochód z wieczorku 3. kwietnia 1894 r.	15	»	95	»
czysty dochód z odczytu dla dzieci	27	»	80	»
część dochodu z loteryi fantowej	100	»	—	»
dar H. Krawczyńskiej i N. N. na zakup. książek	17	»	—	»
Ogółem .	835	złr.	77	ct.

Rozchody:

Pensya bibliotekarki	100	złr.	—	ct.
czynsz za lokal	260	»	—	»
obsługa	24	»	—	»
prenumerata czasopism	71	»	20	»
zakupno książek	128	»	86	»
oprawa książek	68	»	90	»
opał i oświetlenie	39	»	50	»
przybory pisemne, stemple, marki pocztowe . .	10	»	51	»
różne drobne wydatki	13	»	23	»
Ogółem .	716	złr.	20	ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	835	złr.	77	ct.
Rozchody wynosiły	716	»	20	»
Pozostaje reszta kasowa z końcem roku 1894 .	119	złr.	57	ct.

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa z roku 1893					2	złr.	40	ct.
wpisowe od członków zwyczajnych					17	»	—	»
wkładki od członków zwyczajnych					575	»	65	»
datki członków honorowych					30	»	—	»
dar Kasy Oszczędności miasta Krakowa . . .					150	»	—	»
% od długu ś. p. A. Dembowskiej					20	»	—	»
odsetki od funduszu żelaznego								
ze zmiany kupon. od oblig.	463	złr.	70	ct.				
od gotówki książ. Kasy Oszcz.	10	»	65	»	474	»	35	»
Do przeniesienia .					1.269	złr.	40	ct.

Z przeniesienia .		1.269 złr. 40 ct.
odsetki od dochodów bieżących w książ. Kasy Oszczędności		27 » 95 »
czysty dochód z loteryi fantowej		918 » 27 »
różne dochody		609 » 50 »
Ogółem .		2.825 złr. 12 ct.

Rozchody:

na zapom. jednoraz. dla 4 osób	255 złr. — ct.	
na zapom. miesięcz. 7 osobom	564 » — »	819 złr. — ct.
na pensyę sekretarki	360 złr. — ct.	
na pensyę sekretarki dodatek za 3 miesiące	60 » — »	420 » — »
na 12 stołków		21 » — »
na zakupno książek wydzielono z dochodu loteryi fantowej		100 » — »
na druk blankietów, kopert, księgi wkładek .		35 » 15 »
na podatek zarobkowy . . .	15 złr. 54 ct.	
na podatek dochodowy . . .	9 » 12 »	
na podatek ekwiwal. za r. 1891 do 1894 i % zwłoki . .	118 » 55 »	143 » 21 »
na datek na odnowienie katedry na Wawelu zamiast wieńca na trumnę ś. p. X. Kardynała Dunajewskiego		15 » — »
na płacę kursora od 1/3 1893 do 31/12 1894 .		66 » — »
na ogłoszenia, portorya, stemple i inne . . .		415 » 01 »
Ogółem .		2.034 złr. 37 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły		2.825 złr. 12 ct.
Rozchody wynosiły		2.034 » 37 »
Czysty zysk wynosi więc		790 złr. 75 ct.
Stosownie do § 2 statutu zostaje przelaną 1/3 część do funduszu żelaznego	263 złr. 58 ct.	
1/3 część do fund. bud. domu	263 » 58 »	527 » 16 »
pozostałą zaś 1/3 część		263 » 58 »

jako resztę kasową z roku 1894 umieszczoną w książeczce Kasy Oszczędności, przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1895 na cele w § 1 statutu wskazane.

Za zgodność z księgami rachunkowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 10. lutego 1895 r. i znaleziono w porządku.

W. Śleczkowski. *A. Pałkowska.* *L. Horaczkówna.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1894.

A. Fundusz żelazny:

W obligacyach		11.200 złr. — ct.
a mianowicie:		
1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 385735 i 437544 po 100 złr.	200 złr. — ct.	
1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 356014	1.000 » — »	
1 $4^1/_2$% oblig. pożyczki galic. z r. 1883 ser. C. Nr. 613, 614 i 616 po 1000 złr. .	3.000 » — »	
1 $4^1/_2$% oblig. fund. propin. ser. C. Nr. 4447 i 18301 po 1.000 złr.	2.000 » — »	
1 $4^1/_2$% oblig. fund. propin. ser. D. Nr. 2380, 3532 i 4088 po 500 złr. . .	1.500 » — »	
1 4% list zast. gal. Tow. kred. ziems. ser. III. Nr. 12529 i 14682 po 1.000 złr. .	2.000 » — »	
1 4% list zast. gal. Tow. kred. ser. IV. Nr. 3868, 8857 i 8858 po 500 złr. . .	1.500 » — »	
ogółem jak powyżej		11.200 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . .		265 » 76 »

B. Fundusz budowy domu:

W obligacyach . . . . 7.000 złr. — ct.

a mianowicie:

1 4% oblig. fund. prop. ser. C.
Nr. 4836, 4838, 9972,
19444, 27992 i 28708
po 1.000 złr. . . . . . . 6.000 złr. — ct.

1 4% oblig. fund. prop. ser. D.
Nr. 429 i 937 po 500 złr. 1.000 » — » 7.000 złr. — ct.

gotówka w książeczce Kasy Oszczędności . . . 155 » 63 »

C. Fundusz pożyczkowy:

Reszta kasowa w książ. Kasy
Oszczędności . . . . . 1.185 złr. 88 ct.

Fund. obrotowy na pożyczkach 1.521 » — » 2.706 złr. 88 ct.

D. Fundusz biblioteczny:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności 119 złr. 57 ct.

E. Fundusz obrotowy ogólny:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności 263 złr. 59 ct.

F. Fundusz inwentarzowy:

Inwentarz w r. 1893 wynosił 188 złr. 13 ct.
zakupiono 12 krzeseł . . . 21 » — »
209 złr. 13 ct.
po odtrąceniu 10% na zużycie 20 » 91 » 188 złr. 22 ct.

w gotówce, papierach, przedmiotach

Z końcem r. 1894 wynosi majątek . . . . . . 21.899 złr. 65 ct.
Z końcem r. 1893 wynosił majątek . . . . . 21.053 » 99 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . . 845 złr. 66 ct.

Liczba członków dobrodziejów . . . 18
» » honorowych 54
» » wspierających . . . 10
» » zwyczajnych . . . 161
» » bibliotecznych . . . 214

Członkowie zmarli. JEm. X. Kardynał Dunajewski. Władysław ks. Czartoryski, Jan hr. Tarnowski, Matylda Łuszczyńska.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi Biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1894.

W dniu 14. kwietnia 1894 r. wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Zakrzewska Anna, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Friedberg Ernestyna, Lutostańska Paulina, Oczapowska Eugenia, Pawlikowska Helena, Pogonowska Joanna, Spławińska Paula.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony odbyt przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 9875, dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1893	dzieł	3222	tom.	3990
Zakupiono w r. 1894 61 dzieł czyli 85 tom.				
Otrzymano w darze 315 » » 367 »				
Przybyło więc w roku 1894	»	376	»	452
Biblioteka rozporządza ilością	dzieł	3598	tom.	4442

Dzienniki i czasopisma znajdujące się w bibliotece Stowarzyszenia:

»Ateneum«, »Biblioteka uniwersalna«, »Biblioteka warszawska«, »Czas«, »Kronika rodzinna«, »Mały światek«, »Młody wiek«, »Misye katolickie«, »Przegląd pedagogiczny«, »Przegląd polski«, »Przegląd powszechny«, »Tygodnik ilustrowany«.

XVIII.

Sprawozdanie za rok 1895.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK P. WANDY ŻELEŃSKIEJ NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 1. marca 1896 roku w sali Radnej.

Szanowne Zgromadzenie!

Z wielką radością przy dorocznem sprawozdaniu donoszę, że tak pod względem ilości zyskanych członków, jak funduszów i książek, posunęliśmy się znacznie naprzód, od ostatniego ogólnego zebrania. Bóg błogosławi pracy, mającej doniosłe cele, a ludzie dobrej woli dopomagają do ich spełnienia.

Z końcem 1895 roku ogólna suma naszego majątku, w gotówce, papierach, przedmiotach wynosi 23.704 złr. 06 ct. przeto powiększoną została o 1.804 złr. 41 ct.

Każda z pozycyi wyszczególnioną jest w sprawozdaniu, ja tylko nadmienię, że z funduszu pożyczkowego mogliśmy 17 osobom dopomódz. Udzielono pożyczek ogółem w kwocie 1.385 złr. Fundusz pożyczkowy zwiększył się o 1.014 złr. 78 ct.

Z zapomogi korzystało 8 osób w sumie 654 złr.

Nowo wprowadzone odczyty nauczycielek trwały w dalszym ciągu zarówno w naszej czytelni, jak w auli uniwersyteckiej, a obecnie w sali radnej.

Panu Prezydentowi Friedleinowi należy się nasze gorące podziękowanie za łaskawe udzielenie sali, służącej zazwyczaj do poważnych rozpraw i oglądającej może po raz pierwszy w swoich murach małoletnią publiczność. Dowodzi to głębokiego zrozumienia wpływu, jaki wywiera żywe słowo na młode pokolenie. Odczyty te stanowią najszlachetniejszą rozrywkę świąteczną. Powiastki przeważnie historyczne, zajmują korzystnie czas i mogą się stać pobudką do głębszych studyów w późniejszym wieku. W każdym razie budzą gorętsze zamiłowanie rzeczy swojskich. Odczytów dla młodzieży było 4 w ciągu roku, mianowicie:

1) »Dwie wilie« (opowieść z czasów Stefana Czarnieckiego) wypowiedziała p. Aniela Kopaczówna.

2) »Powrót do gniazda« (opowiadanie na tle historyi legionów) przez p. Józefę Januszównę.

3) »Młode lata J. Ursyna Niemcewicza« przez Mieczysławę Śleczkowską.

4) »Młodość Tadeusza Czackiego« przez p. Mieczysławę Śleczkowską.

Odczytów, odbywających się w sali naszej czytelni, mieliśmy sześć. W tych dwa zawdzięczamy Szanownemu dyr. Trzaskowskiemu, a mianowicie:

1) O Amazonkach mitycznych i historycznych.

2) O wyższem wykształceniu kobiet we Francyi.

3) Stacherska: O podniosłości zawodu nauczycielskiego.

4) Januszówna: Pani Antoniowa, obrazek z życia małego miasteczka.

5) Paula Spławińska: O postaciach niewieścich w powieściach Orzeszkowej.

6) Marya Świderska: Walka o piękno (szkic estetyczny).

Szczupłość miejsca nie pozwala na gromadzenie się większej ilości osób w czytelni, jednak przyjmowaliśmy w salce bibliotecznej panią Sewerynę Duchińską (Pruszakową), bawiącą tu w przejeździe, okazała ona bowiem żywe zainteresowanie się naszą instytucyą. Chcieliśmy ją ucieszyć widokiem dziatwy szkolnej, śpiewającej chórem i deklamującej jej własne wiersze lub na cześć jej napisane. Dziatwa ofiarowała kwiaty, a jedna z nauczycielek obrazek własnego pendzla na pamiątkę pobytu w Krakowie. W końcu odbył się odczyt,

mający za treść »Młode lata Czackiego« p. Miecz. Śleczkowskiej. Pani Duchińska odwdzięczając się za przyjęcie, nadesłała wiersz.

Ponieważ doroczna loterya fantowa stanowi główną cyfrę dochodu, przeto też odgrywa nader ważną rolę w naszym budżecie. Zabawa ta daje sposobność okazania, ilu życzliwych liczymy w mieście i w kraju. Ogólny dochód z loteryi zeszłorocznej był 1.221 złr., a po potrąceniu wydatków za najem sali, orkiestrę, zakupno drobnych fantów, komisów i druków, wyniósł czysty zysk 829 złr. 90 ct.

Wdzięczność nasza należy się przedewszystkiem pani Dr. Gąsiorowskiej, nadsyłającej co roku cenne fanty z Belgradu. Wydział na posiedzeniu odbytem dnia 15. lutego b. r. wpisał ją w poczet członków dobrodziejów, gdyż faktycznie dobrodziejką naszego Stowarzyszenia stała się już od lat kilku.

Wydział przedstawia na członków honorowych kilka osób, które okazały wyjątkową życzliwość i ofiarność dla Stowarzyszenia. Ogólne Zgromadzenie niewątpliwie wybór nasz najchętniej zatwierdzi, łącząc się z nami w uznaniu pożytecznej działalności wyszczególnionych osób. — Oto ich imiona: Pan Prezydent miasta Józef Friedlein, panie Delegatowa Laskowska, hrabina Krystyna Potocka, Seweryna Duchińska (Pruszakowa), Lucyna Hallerowa i Ludwina Podgórska.

Niech mi tu wolno będzie wspomnieć i podziękować za hojną ofiarę p. Erazmowi Jerzmanowskiemu, który jak co roku nadesłał 100 złr. na cele naszego Stowarzyszenia. Jako wniosek na rok bieżący stawia Wydział projekt urządzenia w miesiącu kwietniu uroczystego obchodu stuletniej rocznicy urodzin ś. p. Stanisława Jachowicza. Nasz bajkopisarz o zacnej, gołębiej duszy, filantrop dobrze znany Warszawie ze swoich miłosiernych uczynków, był tak oddanym przyjacielem dzieci, że zasłużył na trwałą pamięć młodego pokolenia. Uroczystość złożona z deklamacyi, dyalogów, żywych obrazów, chórów i utworów fortepianowych, z pewnością będzie należała do najsympatyczniejszych, zwłaszcza, że czynnymi bohaterami będą same dzieci.

Kończymy zazwyczaj sprawozdanie nasze żałobną kroniką; zaznaczyć więc musimy, że również w ubiegłym roku poniosło Stowarzyszenie ciężkie straty. Z żalem wspomnieć muszę o zgonie zacnej poprzedniczki mojej ś. p. Antoniny Zubrzyckiej. Długoletnia

choroba odjęła jej możność przewodniczenia naszemu Stowarzyszeniu; przez lata, od 1877 do 1889 roku, pełniąc najgorliwiej swe obowiązki, przywiązała się do naszej instytucyi bardzo serdecznie. Czuwała nad wzrostem funduszów, uważając je za podstawę materyalną przyszłego gmachu. — Ogólny nasz majątek dochodził 12.000 złr. z chwilą ustąpienia ś. p. Zubrzyckiej. Cześć jej pamięci, która w Stowarzyszeniu nauczycielek wiernie przechowywaną będzie! Wspomnieć tu muszę również o zgonie nieodżałowanego ś. p. Wincentego Jabłońskiego, naszego członka honorowego; niespożytych jego zasług niema potrzeby podnosić w tem zbyt dobrze znającem go gronie. Dzielna artystka-rzeźbiarka, ś. p. Aniela Rożniatowska, przeniosła się do wieczności, pozostawiając szczery żal za sobą; rzewne wspomnienie należy się tej, która w ostatnich czasach sprzyjała całą duszą naszemu Stowarzyszeniu. Również nadmieniam o śmierci ś. p. Anastazyi Linowskiej i naszego długoletniego członka honorowego ś. p. Władysława Glixellego. Cześć ich pamięci!

W końcu dziękuję Szanownemu Zgromadzeniu za pełną i jednomyślną ufność, jaką darzy nasz Wydział. Kto ma tak ściśle wytknięte cele, stara się wszystkiemi siłami o coraz większy rozwój instytucyi. Zbiorową siłą posuwamy się krok za krokiem naprzód, z tem przekonaniem, że nadejdzie dzień, który uwieńczy dobrym skutkiem nasze usiłowania. Im więcej osób dzieli naszą pracę, tem skutek nieomylniejszy i szybszy. Dlatego życzę Stowarzyszeniu, aby w jak najkrótszym czasie podwoiło liczbę swoich członków i cyfrę dochodów. W ten sposób okaże się możność rozszerzenia sfery działania i spełnienia najgorętszych pragnień.

W dniu 17. marca 1895 roku wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: Seweryna Górska, Mieczysława Śleczkowska, Paulina Spławińska, Augustyna Stypkowska, Stanisława Wańkowiczowa, Anna Zakrzewska, Prof. Dr Leon Cyfrowicz, X. Kanonik Spis, Bronisław Trzaskowski.

Członkowie zastępcy: Józefa Barańska, prof. Romualda Baudouin de Courtenay, Marya Mayerberg, prof. Sławomir Odrzywolski.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 27. kwietnia 1895 r. Wydział zamianował jednomyślnie jako sekretarkę na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. Fundusz żelazny.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1894 umieszczona na książ. K. Oszcz.	265 złr. 76 ct.	
% w Kasie Oszczędności . .	— » 90 »	
za 1/3 część czystego dochodu z roku 1894	263 » 58 »	
za dopłatę przy zmianie 4½% obligacyi pożyczki krajowej .	80 » 70 »	610 złr. 94 ct.

Rozchody:

Za kupioną 4½% oblig. prop. ser. D. Nr. 8825	494 złr. 83 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	610 złr. 94 ct.
Rozchody wynosiły	494 » 83 »
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędności	116 złr. 11 ct.
i w obligacyach	11.700 » — »

B. Fundusz budowy domu.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1894 umieszczona na książ. K. Oszcz.	155 złr. 63 ct.	
za 1/3 część czystego dochodu z roku 1894	263 » 58 »	
za kupony od obligacyi . . .	280 » — »	
za % w Kasie Oszczędności .	8 » 23 »	
za sprzedane bilety 10 ct. wraz z % do 31/12 1895 .	771 » 02 »	1.478 złr. 46 ct.

Rozchody:

Za kupiony 4% list zastawny Banku kraj. na 1000 kor. ser. III. Nr. 520	492 złr. 56 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	1.478 złr. 46 ct.
Rozchody wynosiły	492 » 56 »
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędności	985 złr. 90 ct.
i w obligacyach	7.500 » — »

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1894 w książ. Kasy Oszcz. .	1.185 złr. 88 ct.	
spłacone raty pożyczek . . .	1.230 » 50 »	
dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego	77 » 40 »	2.493 złr. 78 ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	200 złr. — ct.	
7 osobom po 100 złr. . . .	700 » — »	
1 osobie	80 » — »	
3 osobom po 60 złr. . . .	180 » — »	
4 » » 50 » . . .	200 » — »	
1 osobie	25 » — »	
17 osobom ogółem		1.385 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.493 złr. 78 ct.
Rozchody wynosiły	1.385 » — »
Reszta kasowa z końcem roku 1895	1.108 złr. 78 ct.
Na pożyczkach zostaje	1.615 » — »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem . .	2.723 złr. 78 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi . . .	1.709 » — »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . .	1.014 złr. 78 ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1894 .	119 złr. 57 ct.		
wpisowe od członków biblioteki	38 » — »		
opłata » » »	390 » 60 »		
dochód z odczytów dla dzieci	25 » 35 »		
dochód z odczytu p. radcy Trzaskowskiego	11 » 20 »		
część dochodu z loteryi fantowej	200 » — »		
za sprzedane katalogi . . .	4 » — »	788 złr. 72 ct.	

Rozchody:

Pensya bibliotekarki	100 złr. — ct.	
czynsz za lokal	272 » 50 »	
obsługa	24 » — »	
prenumerata czasopism . . .	58 » — »	
zakupno książek	103 » 07 »	
oprawa książek	69 » 42 »	
opał i oświetlenie	36 » 32 »	
przybory pisem., stemple, marki pocztowe	6 » 16 »	
różne drobne wydatki . . .	18 » 68 »	688 złr. 15 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	788 złr. 72 ct.
Rozchody wynosiły	688 » 15 »
Pozostaje reszta kasowa z końcem roku 1895 .	100 złr. 57 ct.

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa z r. 1894 . .	263 złr. 59 ct.
wpisowe od członków zwyczajnych	17 » — »
wkładki od członków zwyczajnych	540 » 55 »
datki członków honorowych .	25 » — »
dar K. Oszcz. m. Krakowa . .	150 » — »
Do przeniesienia .	996 złr. 14 ct.

Z przeniesienia .		996 zł. 14 ct.
dar E. Jerzmanowskiego		100 » — »
% od długu ś. p. Dembowskiej		20 » — »
odsetki od funduszu żelaznego:		
ze zmiany kuponów od obligacyi	478 zł. 75 ct.	
od gotówki z książeczek Kasy Oszczędności	3 » 65 »	482 » 40 »
odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczędności		44 » 78 »
czysty dochód z loteryi fantowej		829 » 90 »
różne dochody		609 » 64 »
.		3.082 zł. 86 ct.

Rozchody:

Na zapom. jednorazową 1 osobie	50 zł. — ct.	
na zapom. miesięczne 7 osobom	604 » — »	654 zł. — ct.
na pensyę sekretarki	360 » — »	
na pensyę sekretarki dodatek za 3 miesiące	60 » — »	420 zł. — ct.
na zakupno książek wydzielono z dochodu loteryi fantowej		200 » — »
na druk blankietów, afiszów, sprawozdań		38 » 10 »
na podatek zarobkowy . . .	15 » 36 »	
na podatek dochodowy . . .	4 » 70 »	
na podatek ekwiwalent. . .	27 » 52 »	47 » 58 »
za wieniec na trumnę ś. p. A. Zubrzyckiej		24 » 25 »
za płacę kursora		36 » — »
za ogłoszenia, portorya, stemple i inne		438 » 07 »
Ogółem .		1.858 zł. — ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	3.082 zł. 86 ct.
Rozchody wynosiły	1.858 » — »
Czysty zysk wynosi więc	1.224 zł. 86 ct.

Stosownie do § 2 stat. zostaje

przel. $^1/_3$ część do fund. żel. 408 złr. 28 ct.

$^1/_3$ część do fund. bud. domu 408 » 28 » 816 złr. 56 ct.

pozostałą zaś $^1/_3$ część . . . . 408 » 30 »

jako resztę kasową z roku 1895, umieszczoną w książeczce Kasy Oszczędności, przeznaczono do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w r. 1896 na cele w § 1. statutu wskazane.

Za zgodność z księgami rachunkowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 26. stycznia 1896 i znaleziono w porządku.

W. Śleczkowski. *E. Łatkiewiczówna.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1895.

A. Fundusz żelazny:

w obligacyach . . . . 11.700 złr. — ct.

a mianowicie:

1 oblig. zapisu długu państwa Nra 385735, 437544 po 100 złr. . . . . 200 złr. — ct.

1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 356014 . . . . . . 1.000 » — »

1 $4^1/_2$% oblig. pożyczki galic. z r. 1883 ser. C. Nr. 613, 614, 616 po 1000 złr. . 3.000 » — »

1 4% obligac. fund. propinac. ser. C. Nr. 4447, 18301 po 1000 złr. . . . . . 2.000 » — »

1 4% obligac. fund. propinac. ser. D. Nr. 2380, 3532, 4.088 po 500 złr. . . 1.500 złr. — ct.

1 4% list zast. gal. Tow. kred. ziemsk. ser. III. Nr. 12529, 14682 po 1000 złr. . . 2.000 złr. — ct.

Do przeniesienia . 9.700 złr. — ct.

Z przeniesienia . 9.700 złr. — ct.

1 $4^0/_0$ list. zastawny galic. Tow. kred. ser. IV. Nr. 3868, 8857, 8858 po 500 . . 1.500 » — »

Ogółem . 11.200 złr. — ct.

1 $4^0/_0$ obligac. fund. propin. ser. D. Nr. 8825 . . 500 » — »

Ogółem . 11.700 złr. — ct.

wskutek konwersyi odchodzą:

1 $4^1/_2{}^0/_0$ oblig. pożyczki gal. z r. 1883 ser. C. Nr. 613, 614, 616 . . . . 3.000 » — »

Ogółem . 8.700 złr. — ct.

a natomiast przybywają:

1 $4^0/_0$ list zastawny Banku kraj. na 5000 kor. ser. IV. Nr. 615 i na 1000 kor. ser. III. Nr. 1800 3.000 złr. — ct.

Ogółem jak powyżej . . . . 11.700 złr. — ct.

gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . . 116 » 11 »

B. Fundusz budowy domu:

w obligacyach . . . . 7.500 złr. — ct.

a mianowicie:

1 $4^0/_0$ oblig. fund. prop. ser. C. Nr. 4836, 4838, 9972, 19444, 27992, 28708 po 1000 złr. . . . . . . 6.000 złr. — ct.

1 $4^0/_0$ oblig. fund. propin. ser. D. Nr. 429, 937 po 500 złr. . . . . . . 1.000 » — »

1 $4^0/_0$ list zastawny Banku kraj. na 1000 kor. ser. III. Nr. 520 . . . . . 500 » — »

Ogółem jak powyżej . . . . 7.500 złr. — ct.

gotówką w książeczkach Kasy Oszczędności . . 985 » 90 »

C. Fundusz pożyczkowy:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności . .	1.108 złr. 78 ct.	
Fundusz obrotowy na pożyczkach	1.615 » — »	2.723 złr. 78 ct.

D. Fundusz biblioteczny:

Reszta kasowa . . . . 100 złr. 57 ct.

E. Fundusz obrotowy ogólny:

Reszta kasowa . . . . 408 złr. 30 ct.

F. Fundusz inwentarzowy:

Inwentarz w r. 1894 wynosił .	188 złr. 22 ct.
po odtrąceniu 10% na zużycie	18 » 82 »
	169 złr. 40 ct.

	w gotówce, papierach przedmiotach
Z końcem r. 1895 wynosi majątek	23.704 złr. 06 ct.
Z końcem r. 1894 wynosił majątek	21.899 » 65 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . .	1.804 złr. 41 ct.

Liczba członków		dobrodziejów . . .	20
»	»	honorowych	52
»	»	wspierających . . .	09
»	»	zwyczajnych . . .	212
»	»	bibliotecznych . . .	218

Członkowie zmarli. Antonina Zubrzycka, Anastazya Linowska, Antonina Rożniatowska, Wincenty Jabłoński, Władysław Glixelli.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi Biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1895.

W dniu 27. kwietnia 1895 r. wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Zakrzewska Anna, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Friedberg Ernestyna, Baudouin de Courtenay Romualda, Schwarz Zofia, Szołayska Włodzimira, Pogonowska Joanna, Spławińska Paula.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony odbyt przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 9948, dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1895	dzieł 3598	tom. 4442
Zakupiono w r. 1895 58 dzieł czyli 77 tom.		
Otrzymano w darze 204 » » 231 »		
Przybyło więc w roku 1895	» 262	» 308
Biblioteka rozporządza ilością	dzieł 3860	tom. 4750

w tych 146 książek szkolnych nieobjętych katalogiem.

Dzienniki i czasopisma znajdujące się w bibliotece Stowarzyszenia:

»Ateneum«, »Biblioteka warszawska«, »Biblioteka uniwersalna«, »Czas«, »Kronika rodzinna«, »Mały światek«, »Młody wiek«, »Misye katolickie«, »Przegląd pedagogiczny«, »Przegląd polski«, »Przegląd powszechny«, »Tygodnik ilustrowany«.

XIX.

Sprawozdanie za rok 1896.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 7. marca 1897 roku w sali radnej

Szanowne Zgromadzenie!

Gdy rzucimy okiem wstecz, chcąc zrobić obrachunek całoroczny, przekonamy się, że majątek Stowarzyszenia podniósł się o 1.604 złr. 40 ct., t. j., że z końcem 1896 roku majątek nasz w gotówce, papierach i przedmiotach wynosił 25.308 złr. 46 ct.

Dochód z loteryi fantowej był cokolwiek mniejszy, aniżeli lat poprzednich, mimo, że ofiarność publiczności okazała się niezmienną; jako jeden z ważniejszych powodów podaję, że oprócz naszej dwie inne instytucye o tej samej godzinie urządzały zabawy dla dzieci. Wobec tego napływ dzieci okazał się mniejszym, niż w poprzednich latach. Sam dzień św. Mikołaja, jakkolwiek uroczystość ta przypadła w niedzielę, okazał się mniej szczęśliwym z powodu tego współzawodnictwa innych instytucyj. Zapisujemy to sobie w pamięci na przyszłość, gdyż fundusz, jaki loterya fantowa co roku przynosi, stanowi najpoważniejszą cyfrę dochodu. W każdym razie należy się

od nas podziękowanie pani Jadwidze Gąsiorowskiej, która wierną pamięć zachowuje o naszej instytucyi, i wszystkim paniom, biorącym żywy współudział w urządzaniu loteryi. Gorące podziękowanie należy się też hojnym ofiarodawcom: panu Erazmowi Jerzmanowskiemu, pani Helenie Pawlikowskiej i Wielkiemu Wydziałowi Kasy oszczędności miasta Krakowa, który przyznał Stowarzyszeniu Nauczycielek 100 złr. Fundusz biblioteki zasilony został darami hr. Adamowej Potockiej, profesorowej Sokołowskiej i p. Antoniny Machczyńskiej. Ofiarność p. Machczyńskiej nie ograniczyła się na tem, gdyż jako uczenica Jachowicza, zaproszona przez nas, najchętniej przybyła ze Lwowa i ciepłem przemówieniem swojem podniosła i upamiętniła znaczenie obchodu stuletniej rocznicy jego urodzin.

Skoro już wspominam o tej uroczystości, niech mi będzie wolno podziękować panu profesorowi Cynkowi, który obdarzył Stowarzyszenie umyślnie dla nas wymalowanym portretem ś. p. Stanisława Jachowicza, zdobiącym naszą czytelnię. Przypomina on wiernie rysy przezacnego pedagoga - filantropa, przyjaciela dzieci i ludzkości.

Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek stawia więc wniosek, który niezawodnie przez Szanowne Zgromadzenie gorąco będzie popartym, aby p. Antoninę Machczyńską, zasłużoną wzorem mistrza również na polu pedagogii i filantropii, kierowniczkę młodzieży, oraz ofiarnego artystę, p. profesora Cynka, zapisać w poczet swych członków honorowych.

Mam do zaznaczenia pomyślny rozwój naszej biblioteki, tak pod względem znacznie wzrastającej liczby członków, jak zdwojonego odbytu przeczytanych książek (10.000), jak nareszcie przybytku nowych dzieł. Do dzisiejszego dnia niezawodnie biblioteka wzrosła do 5.000 tomów, gdyż z końcem r. 1896 posiadała już 4.050 dzieł czyli 4.960 tomów. Komisyi bibliotecznej wraz z przewodniczącą należy się tu podziękowanie za tak świetny wynik ich pracy. Staramy się o nabywanie wszystkich wartościowych nowości; między ofiarowanemi książkami znajdują się także bardzo poważne, a 14 czasopism i dzienników, umieszczonych na końcu sprawozdania, służy do użytku członków czytelni. Chociażby ta jedna okoliczność powinna przyciągać coraz więcej członków do biblioteki. Wiadomo, że wpisowe wynosi tylko 1 złr., miesięczna opłata 40 ct. Jest to więc stanowczo najtańszy abonament w Krakowie.

Postaraliśmy się obecnie, o czem pilno mi wspomnieć, choć to do następnego sprawozdania już należy, o znakomity Conversations-Lexicon Brockhausa najnowszego wydania, mogący być nadzwyczaj pomocnym dla pań nauczycielek.

Wyrazić jeszcze musimy szczerą wdzięczność naszemu skarbnikowi p. Müldnerowi za jego nieocenioną pracę i opiekę nad sprawami Stowarzyszenia. Fundusz pożyczkowy, który wzrósł obecnie przeszło o 1000 złr., przy oględnym zarządzie oddaje prawdziwe przysługi członkom, potrzebującym chwilowej pomocy.

Co się tyczy Domu Schronienia, specyalna komisya niejednokrotnie w ciągu roku naradzała się i oglądała budynki, będące do nabycia. Dotychczas żaden nie zadowolnił jej w zupełności, lecz nowa sprawa i rokowania są w toku. Jest więc nadzieja, że wkońcu trafimy na coś odpowiedniego.

Wypada mi jeszcze wspomnieć o zgonie ś. p. Teodory Matejkowej, która była członkiem Stowarzyszenia i dała niejeden dowód życzliwości dla naszej instytucyi. Raczcie Państwo uczcić jej pamięć przez powstanie z miejsca.

W dniu 1. marca 1896 r wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: Seweryna Górska, Mieczysława Śleczkowska, Paula Spławińska, Augustyna Stypkowska, Stanisława Wańkowiczowa, Anna Zakrzewska, Prof. Dr Leon Cyfrowicz, X. Kanonik Spis, Bronisław Trzaskowski.

Członkowie zastępcy: Józefa Barańska, prof. Romualda Baudouin de Courtenay, Marya Mayerberg, prof. Sławomir Odrzywolski.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 14. marca 1896 roku Wydział zamianował jednomyślnie sekretarką na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. Fundusz żelazny.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1895 umieszczona w książeczce Kasy Oszczędności	116 złr. 11 ct.	
za $^1/_3$ część czystego dochodu z r. 1894	408 » 28 »	524 złr. 39 ct.

Rozchody:

Za zakup. 4% oblig. prop. ser. D. Nr. 1536	496 złr. 28 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	524	złr.	39 ct.
Rozchody wynosiły	496	»	28 »
Zostaje jako reszta na książ. Kasy Oszczędności	28	złr.	11 ct.
i w obligacyach	12.200	»	— »

B. Fundusz budowy domu.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1895 umieszczona na książeczce Kasy Oszczędności	985	złr.	90 ct.
za $^1/_3$ część czystego dochodu z r. 1895 . . .	408	»	28 »
» kupony od obligacyj	340	»	— »
za % w Kasie Oszczędności	26	»	35 »
» legat ś. p. A. Marfiewicza z % do 31/12 1896	508	»	73 »
» dar p. Maryi Heurteux	10	»	— »
Ogółem .	2.279	złr.	26 ct.

Rozchody:

Za kupioną 4% oblig. propin. ser. C. Nr. 32263	992	złr.	55 ct.
za kupioną 4% oblig. propin. ser. D. Nr. 2239	493	»	03 »
Ogółem .	1.485	złr.	58 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.279 złr.	26 ct.
Rozchody wynosiły	1.485 »	58 »
zostaje jako reszta na książ. Kasy Oszczędności	793 złr.	68 ct.
i w obligacyach	9.000 »	— »

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1895 na książeczce Kasy Oszczędn.	1108 złr.	78 ct.	
spłacone raty pożyczek	1.429 »	21 »	
dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego	55 »	59 »	2.593 złr. 58 ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	150 złr.	— ct.	
5 osobom po 100 złr. . . .	500 »	— »	
1 osobie	80 »	— »	
1 »	60 »	— »	
5 osobom po 50 złr. . . .	250 »	— »	
1 osobie	40 »	— »	
1 »	24 »	— »	
15 osobom ogółem			1.104 złr. — ct.

Zestawienie.

Dochody wynosiły	2593 złr.	58 ct.
Rozchody »	1104 »	— »
zostaje jako reszta kasowa z końcem r. 1896 .	1489 złr.	58 ct.
na pożyczkach zostaje	1301 »	79 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem	2791 złr.	37 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi	1709 »	— »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . . .	1082 złr.	37 ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1895 . . .		100 złr. 57 ct.		
wpisowe od członków biblioteki .		32 » — »		
opłata » » » .		400 » 20 »		
dochód z odczytów		18 » 30 »		
dar hr. K. A. Potockiej	20 złr.			
» prof. M. Sokołowskiej	10 »			
» Ant. Machczyńskiej .	5 »	35 » — »		
część dochodu z loteryi fantowej		100 » — »		
za sprzedane katalogi		3 » — »		
za % od gotówki w Kasie oszcz.		5 » 61 »	694 złr. 68 ct.	

Rozchody:

Pensya bibliotekarki	100 » — »	
czynsz za lokal	285 » — »	
obsługa	24 » — »	
prenumerata czasopism . . .	65 » 51 »	
zakupno książek	44 » 23 »	
oprawa książek	72 » 37 »	
opał i oświetlenie	38 » 30 »	
koszta urządzenia odczytów . .	14 » 81 »	
przybory pisemne, stemple, marki pocztowe	6 » 90 »	
różne drobne wydatki	22 » 72 »	673 » 84 »

Zestawienie.

Dochody wynosiły	694 złr. 68 ct.
Rozchody »	673 » 84 »
zostaje jako reszta kasowa z końcem r. 1896 . .	20 złr. 84 ct.

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa z roku 1895 . .	408 złr. 30 ct.
wpisowe od członków zwyczaj. .	20 » — »
wkładki » » » .	590 » 05 »
Do przeniesienia .	1.018 złr. 35 ct.

Z przeniesienia .	1.018 zł.	35 ct.			
dary członków dobrodziei:					
E. Jerzmanowski . 200 zł.					
H. Pawlikowska . 60 »	260 »	— »			
dar kasy oszcz. m. Krakowa . .	100 »	— »			
datki członków honorowych . .	5 »	— »			
odsetki od funduszu żelaznego ze zmiany kuponów od oblig. .	488 »	— »			
odsetki od gotówki książeczek kasy oszczędności	1 »	88 »			
odsetki od dochodów bieżących w książeczkach kasy oszcz.	37 »	38 »			
czysty dochód z loteryi fantowej	408 »	54 »			
różne dochody	601 »	74 »	2920 zł. 89 ct.		

Rozchody:

Za zapomogę jednorazową dla 2 os.	120 zł.	— ct.	
» zapomogi mies. 8 osobom . .	639 »	— »	
» pensyę sekretarki	360 »	— »	
» » » dodatek za 3 miesiące	60 »	— »	
» zakupno książek (wydzielono z dochodu loteryi fantowej)	100 »	— »	
» druk blankietów, afiszów, sprawozdań za rok 1893 . . .	36 »	40 »	
» druk blankietów, afiszów, sprawozdań za rok 1895 . . .	45 »	60 »	
» druk statyst. zestawień . . .	38 »	30 »	
» podatek zarobkowy	15 »	36 »	
» » dochodowy . . .	6 »	58 »	
» » ekwiwalentowy . .	27 »	52 »	
» honoraryum za poradę prawn.	25 »	— »	
» płacę kursora	36 »	— »	
» ogłoszenia, portorya, stemple i różne wydatki	444 »	95 »	1954 zł. 71 ct.

Zestawienie:

Dochody wyniosły			2.920 złr. 89 ct.
Rozchody wyniosły			1.954 » 71 »
Czysty dochód wynosi więc			966 złr. 18 ct.
Stosownie do § 2 statutu zostaje przelaną $^1/_3$ część do funduszu żelaznego .	322 złr. 06 ct.		
$^1/_3$ część do fund. bud. domu	322 » 06 »		644 » 12 »
pozostałą zaś $^1/_3$ część			322 złr. 06 ct.

jako resztę kasową z r. 1896, umieszczoną na książeczkach Kasy Oszczędności, przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1897 na cele w § 1 statutu wskazane.

Za zgodność z księgami rachunkowemi

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 31. stycznia 1897 i znaleziono w porządku.

W. Śleczkowski. *Wanda Eliaszówna.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1896.

A. Fundusz żelazny:

w obligacyach		12.200 złr. — ct.
a mianowicie:		
1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 356014 na 1000 złr., 2 Nr. 385735 i 437544 po 100	1.200 złr. — ct.	
1 4% oblig. funduszu propin. ser. C. Nr. 4447 i 18301 po 1000 złr., ser. D. Nr. 1536, 2380, 3532, 4088 i 8825 po 500 złr. . .	4.500 » — »	
Do przeniesienia .	5.700 złr. — ct.	

Z przeniesienia . .	5.700 złr. — ct.	
1 4% list zastawny galicyjsk. Tow. kredyt. ziemskiego ser. III. Nr. 12529 i 14682 po 1000 złr., ser. IV. Nr. 3868, 8857 i 8858 po 500 złr.	3.500 » — »	
1 4% list zast. Banku kraj. na 5000 kor. ser. IV. Nr. 615 i na 1000 kor. ser. III. Nr. 1810	3.000 » — »	
ogółem jak powyżej		12.200 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności		28 » 11 »

B. Fundusz budowy domu:

w obligacyach		9.000 złr. — ct.
a mianowicie:		
1 4% oblig. funduszu propin. ser. C. Nr. 4836, 4838, 9972, 19444, 27992, 28708 i 32263 po 1000 złr., ser. D. Nr. 429, 937, 2239 po 500 złr.	8.500 » — »	
1 4% list zast. Banku kraj. na 1.000 kor. ser. III. Nr. 520 .	500 » — »	
ogółem jak powyżej		9.000 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności		793 złr. 68 ct.

C. Fundusz pożyczkowy:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności . .	1489 złr. 58 ct.	
Fund. obrotowy na pożyczkach	1.301 » 79 »	2.791 złr. 37 ct.

10*

D. Fundusz biblioteczny:
Reszta kasowa na rok 1896 . . . . 20 złr. 84 ct.

E. Fundusz obrotowy ogólny:
Reszta kasowa na rok 1896 w książeczce Kasy Oszczędności . . . . 322 złr. 06 ct.

F. Fundusz inwentarzowy:

Inwentarz w r. 1895 wynosił .	169 złr.	40 ct.	
po odtrąceniu 10% na zużycie	17 »	— »	
	152 złr.	40 ct.	

	w gotówce, papierach, przedmiotach	
Z końcem r. 1896 wynosi majątek	25.308 złr.	46 ct.
Z końcem r. 1895 wynosił majątek	23.704 »	06 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . . .	1.604 złr.	40 ct.

Liczba członków dobrodziejów . . .	20
» » honorowych . . .	57
» » wspierających . . .	7
» » zwyczajnych . . .	219
» » bibliotecznych . . .	221

Zmarła w roku 1896 ś. p. Teodora Matejkowa.

SPRAWOZDANIE
z czynności Komisyi bibliotecznej Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1896.

W dniu 14. marca 1891 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Zakrzewska Anna, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Friedberg Ernestyna, Baudouin de Courtenay Romualda, Szołayska Włodzimira, Pogonowska Joanna, Spławińska Paula,

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony odbyt przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 10.100, dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1896	dzieł	3860	tom.	4750
Zakupiono w r. 1896 42 dzieł czyli 48 tom.				
otrzymano w darze 148 dzieł czyli 162 tom.				
Przybyło więc w roku 1896	»	190	»	210
Biblioteka rozporządza ilością	dzieł	4050	tom.	4960

z tych 169 książek szkolnych nieobjętych katalogiem.

Dzienniki i czasopisma znajdujące się w bibliotece Stowarzyszenia.

Ateneum, Biblioteka uniwersalna, Biblioteka warszawska, Czas, Kronika rodzinna, Mały światek, Młody wiek, Misye katolickie, Przegląd pedagogiczny, Przegląd polski, Przegląd powszechny, Ster, Tygodnik illustrowany, Deutsche Rundschau.

XX.

Sprawozdanie za rok 1897.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 20. lutego 1898 roku w lokalu Stowarzyszenia
(ul. Krupnicza L. 16. II. piętro).

Szanowne Zgromadzenie!

Zdając sprawę z upłynionego roku, mam, jak zwykle dwa względy na myśli: moralny i materyalny. Pod tym ostatnim względem cyfry objaśniają najdokładniej, a są wymownym dowodem, że Stowarzyszenie nasze rozwija się prawidłowo; majątek nasz podniósł się w tym roku o sumę 1.583 złr.

Jeżeli suma majątku wynosi pokaźną cyfrę 26.891 złr. w gotówce, papierach i przedmiotach, zawdzięczamy to oczywiście ofiarności publicznej.

Hojnym darem 500 złr. dała p. Seweryna Górska dowód wielkiej przychylności, a nawet przywiązania do instytucyi, której była niegdyś pierwszą prezesową; do dziś dnia wchodząc w skład Wydziału, energicznie dzieli wszelkie jego zajęcia i trudy.

Również obdarzyły Stowarzyszenie następujące osoby: pp. Hupkowa, córka zasłużonej b. prezesowej ś. p. Zubrzyckiej (100 złr.), hr. Marya Broel-Platerowa (50 złr.), Helena Pawlikowska (30 złr.), tudzież Świetny Wydział krakowskiej Kasy Oszczędności (100 złr.).

Inne dochody czerpaliśmy ze zwykłych źródeł, mianowicie: z loteryi fantowej, odczytu p. radcy Trzaskowskiego i z wkładek członków, niemniej z urządzonego w marcu wieczoru Gabryeli (Narcyzy Żmichowskiej), z którego połowa czystego dochodu przypadła Stowarzyszeniu.

Wieczór poświęcony wielkiej poetce był pierwszym tego rodzaju w kraju. Z wyjątkiem »Tatrów« Żeleńskiego i tegoż »Marsza Mickiewiczowskiego«, które to kompozycye ku czci Gabryeli dołączono, wszystkie inne utwory tak deklamacyi, jak śpiewu, były jej pióra. Jej poezya natchnęła muzyków do tworzenia pieśni.

Z chętną pomocą w wypełnieniu programu pospieszyły nasze artystki dramatyczne, mianowicie: pp. Tekla Trapszówna, Pomian i umyślnie w tym celu przybyła z Warszawy p. Jadwiga Mielęcka. Pan Józef Kotarbiński z wielką siłą wypowiedział oba utwory z »Poganki«. Zadaniem Stowarzyszenia będzie urządzaniem podobnych wieczorów, rozpowszechniać arcydzieła literatury i sztuki.

Teraz nam to łatwiej przyjdzie, odkąd przeniosło się Stowarzyszenie do obszernego i wygodnego lokalu. Bez porównania lepiej można było rozłożyć się z książkami i urządzić osobny pokój do czytania pism peryodycznych. Za najważniejszą rzecz uważam, że możemy już udzielać dachu nad głową przejezdnym nauczycielkom, pragnącym się przygotować do egzaminów lub pozbawionym chwilowo posady.

Częste zapotrzebowanie tego oddzielnego i stosownie umeblowanego pokoju, dowodzi, jak bardzo podobne urządzenie było pożądane i potrzebne.

Jubileuszowy wieczór urządzony na cześć p. Seweryny Górskiej, zgromadził w lokalu naszej czytelni przeszło 100 osób z pośród rodziny Szanownej Jubilatki, uczenic przybyłych zdaleka, grona nauczycielek i znajomych. Przemówienie powitalne, muzyka, deklamacya urozmaiciły to piękne zebranie, które było objawem żywych uczuć łączących dwa pokolenia, związane wspólną pracą i miłością. Zebraną składkę na fundusz jej imienia »stara nauczycielka« jak się nazwała p. Seweryna Górska, złożyła w Stowarzyszeniu celem zabezpieczenia bytu towarzyszkom w żmudnej pracy nauczycielskiej i wychowawczej. Wydział Stowarzyszenia dla uczczenia za-

sług Szanownej jubilatki, złożył na pamiątkę zbiorową fotografię członków z jej portretem w pośrodku.

Nie zdradzając tajemnic przyszłości, czuję się w obowiązku zapewnić Szanowne Zgromadzenie, że nasze Stowarzyszenie oddawna myśli o uczczeniu zasług Klementyny z Tańskich Hoffmanowej w stuletnią rocznicę jej urodzin, że program w tym celu mamy bardzo obszerny i ważny — dziś chciałam tylko zaznaczyć naszą inicyatywę w tej sprawie.

Nareszcie wspomnieć muszę, że ważna uchwała powzięta przez ogólne Zgromadzenie w r. z., a dotycząca osobnych kursów uniwersyteckich, weszła w życie, dzięki uprzejmości Świetnego Senatu Akademickiego i pp. profesorów, którzy na pierwszą prośbę naszych pań ofiarowali swój czas i trud, aby im ułatwić zdobywanie światła i wiedzy za pomocą poważnej pracy. Fakt ten wpłynie niezawodnie na podniesienie umysłowego poziomu naszych nauczycielek, a pośrednio i na całe młode pokolenie, zostające pod wpływem swoich kierowniczek.

Na zakończenie z serdecznym żalem muszę wygłosić imiona tych, których zgon opłakujemy. Fatalny to był rok dla poetów, a raczej dla społeczeństwa, które straciło wkrótce po Adamie Asnyku także Kornela Ujejskiego. Wielcy wieszcze, natchnieni miłością Ojczyzny i ideału, pozostawili po sobie próżnię nie do zastąpienia. Również zmarła ś. p. Marya Ilnicka, znana poetka, długoletnia redaktorka »Bluszczu«.

Z Maryą Ilnicką zespoliłyście się, Panie, ściśle, czytując jej pismo, do którego była tak przywiązaną, że mu poświęciła życie, mając na celu dobro kobiet polskich, ich rozwój moralny, wyrabianie charakterów i umysłową dojrzałość.

Również zaznaczyć muszę w tej żałobnej kronice śmierć życzliwych Stowarzyszeniu członków ś. p. Domiceli Bellisomi, Zofii Szewczykowej i Honoraty Łukaszewiczowej. Cześć ich pamięci!

Co do składu Wydziału zachodzi konieczność pewnej zmiany. P. Helena Strażyńska obowiązkami nauczycielskiemi zmuszoną została do opuszczenia Krakowa. W zastępstwie tej ze wszech miar sympatycznej siły, stawia Wydział kandydaturę tak znanej i poważanej w naszem mieście osobistości, że całe zgromadzenie wyborowi naszemu z pewnością przyklaśnie. Jest to p. Ulanowska, za-

służona i szczęśliwa inicyatorka urządzenia centowych puszek na odnowienie zamku królewskiego na Wawelu. W zdobyciu takiej siły dodatniej niepłonną żywimy nadzieję, że Instytucya nasza tem pomyślniej rozwijać się będzie przy jej energicznem współdziałaniu.

Na zakończenie mojego przemówienia uważam za stosowne wyrazić w imieniu naszego Stowarzyszenia najserdeczniejsze podziękowanie gronu pp. profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, którzy z całą gotowością przyczynili się do rozpoczęcia specyalnych wykładów dla nauczycielek. Imiona te zaznaczą się na zawsze we wdzięcznej pamięci naszych kobiet.

Na członków dobrodziei zaś przedstawiam pp. Sewerynę Górską, hr. Maryę Broel-Platerową i Maryę Hupkową w odwdzięczeniu ich wielkiej obywatelskiej ofiarności.

Stowarzyszenie nauczycielek, łącząc się z ogólnym prądem, brało udział w uroczystościach ogólnych, urządziło bowiem nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Maryi Ilnickiej, następnie wysłało adres do Seweryny Duchińskiej i o czem mnie zwłaszcza zapomnieć nie wolno — ofiarowało Wł. Żeleńskiemu śliczne album pamiątkowe z adresem.

Za tą serdeczną pamięć o jubileuszu mojego męża, składam niniejszem publiczne podziękowanie w ręce Szanownej Wiceprezesowej p. Joanny Pogonowskiej.

W dniu 7. marca 1897 r. wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: Seweryna Górska, Mieczysława Śleczkowska, Paulina Spławińska, Augustyna Stypkowska, Helena Strażyńska, Anna Zakrzewska, Prof. Dr. Leon Cyfrowicz, X. Kanonik Spis, Bronisław Trzaskowski.

Członkowie zastępcy: Józefa Barańska, Prof. Romuald Baudouin de Courtenay, Marya Mayerberg, Prof. Sławomir Odrzywolski.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 9. kwietnia 1897 r. Wydział zamianował jednomyślnie jako sekretarkę na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. Fundusz żelazny:

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1896, umieszczona w książeczce Kasy Oszczędności	28 złr.	11 ct.
za $^1/_3$ część czystego dochodu z r. 1896 . .	322 »	06 »
Ogółem .	350 złr.	17 ct.

Rozchody:

Za kupione 4% listy zastawne Tow. kredyt. ziem. ser. V. Nr. 2237, 6820, 6822 . .	296 złr.	27 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	350 złr.	17 ct.
Rozchody wynosiły	296 »	27 »
zostaje jako reszta na książ. Kasy Oszczędności	53 złr.	90 ct.
i w obligacyach	12.500 złr.	— ct.

B. Fundusz budowy domu.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1896, umieszczona w książeczce Kasy Oszczędności	793 złr.	68 ct.
za $^1/_3$ część czystego dochodu z r. 1896 . . .	322 »	06 »
» kupony od obligacyi	400 »	— »
» % w Kasie Oszczędności	11 »	43 »
» fundusz jubileuszowy p. S. Górskiej z % do 31/12 1897 r.	507 »	44 »
» dar ś. p. Kazimiery Zdrojkowskiej i p. Wandy Rutkowskiej	23 »	— »
Ogółem .	2.057 złr.	61 ct.

Rozchody:

Za kupiony 4% list zastawny Tow. kred. ziem. ser. VI. Nr. 27988	987 »	56 »

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2057 »	61 »
Rozchody	987 »	56 »
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędn. .	1.070 »	05 »
i w obligacyach	10.000 złr.	— ct.

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1896 w książ. Kasy Oszczędn.	1.489 złr.	58 ct.
spłacone raty pożyczek	1.085 »	55 »
dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego .	73 »	65 »
Dochód z koncertu Wł. Żeleńskiego na fundusz im. Narcyzy Żmichowskiej	83 »	50 »
Ogółem .	2.732 złr.	28 ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

9 osobom po 100 złr. . . .	900 złr. — ct.		
2 » » 80 » . . .	160 » — »		
4 » » 50 » . . .	200 » — »		
1 osobie	40 złr. — ct.		
16 osobom ogółem		1.300 złr.	— ct.

3. Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.732 złr.	28 ct.
Rozchody wynosiły	1.300 »	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1897	1.432 złr.	28 ct.
na pożyczkach zostaje	1.548 »	24 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem. . .	2.980 złr.	52 ct.
a ponieważ fundusz zakładowy wynosi. . . .	1.709 »	— »
przeto fundusz pożyczkowy zwiększył się o . .	1.271 złr.	52 ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1896	20 złr.	84 ct.
wpisowe od członków biblioteki	32 »	— »
opłata od członków biblioteki	285 »	10 »
Wydano z dochodów ogóln. na zakupno książek	100 »	— »
Dochód z odczytu p. Br. Trzaskowskiego . . .	3 »	60 »
Dar p. Szołayskiej	5 »	— »
część dochodu z loteryi fantowej	200 »	— »
za sprzedane katalogi	3 »	20 »
za % od gotówki złożonej w Kasie Oszczędn. .	10 »	32 »
Ogółem .	760 złr.	06 ct.

Rozchody:

Pensya bibliotekarki za rok 1897	100	złr.	—	ct.
czynsz za lokal	146	»	87	»
obsługa	24	»	—	»
prenumerata czasopism	60	»	25	»
zakupno książek	259	»	96	»
oprawa książek	56	»	35	»
opał i oświetlenie	42	»	97	»
przybory pisemne, stemple, marki pocztowe	8	»	13	»
półki na książki	11	»	50	»
różne drobne wydatki	11	»	28	»
Ogółem	721	złr.	31	ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	760	złr.	06	ct.
Rozchody wynosiły	721	»	31	»
Pozostaje jako reszta kasowa z końcem r. 1897	38	złr.	75	ct.

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa z roku 1896					322	złr.	06	ct.
wpisowe od członków zwyczajnych					5	»	—	»
wkładki od członków zwyczajnych					512	»	90	»
Dary członków dobrodziei:								
M. Hupkowa	100	złr.	—	ct.				
Hr. M. Broel-Platerowa	50	»	—	»				
H. Pawlikowska	30	»	—	»	180	»	—	»
Dar Kasy Oszczędności m. Krakowa					100	»	—	»
datki członków honorowych					20	»	—	»
odsetki od funduszu żelaznego:								
ze zmiany kupon. od obligacyi	500	złr.	60	ct.				
od got. książeczek Kasy Oszcz.	1	»	99	»	502	»	59	»
odsetki od dochodów bieżących w książeczce Kasy Oszczędności					26	»	42	»
Czysty dochód z loteryi fantowej					582	»	—	»
różne dochody					534	»	31	»
Ogółem					2.785	złr.	28	ct.

R o z c h o d y:

na zap. miesięczne 8 osobom		694 złr. — ct.
na pensyę sekretarki	360 złr. — ct.	
na pensyę sekretarki dodatek za 3 miesiące	60 » — »	420 » — »
na zakupno książek wydzielono z dochodu loteryi fantowej i funduszów bieżących		300 » — »
na druk blankietów, afiszów i sprawozdań za rok 1896		52 » 50 »
na czynsz za lokal		206 » 87 »
na podatek zarobkowy . . .	15 złr. 30 ct.	
na podatek dochodowy . . .	4 » 77 »	
na podatek ekwiwal. . . .	27 » 58 »	47 » 65 »
na płacę kursora		36 » — »
na ogłoszenia		19 » 75 »
na opał		18 » 50 »
na przeniesienie biblioteki, zakupno mebli i koszta urządzenia nowego lokalu		212 » 32 »
stemple, marki i przybory pisemne		15 » 01 »
różne wydatki		429 » 07 »
Ogółem .		2.451 złr. 67 ct.

Z e s t a w i e n i e:

Dochody wynosiły		2.785 złr. 28 ct.
Rozchody wynosiły		2.451 » 67 »
Czysty zysk wynosi więc		333 złr. 61 ct.
Stosownie do § 2 statutu zostaje przelaną 1/3 część do funduszu żelaznego . . .	111 złr. 20 ct.	
1/3 część do fund. bud. domu	111 » 20 »	222 » 40 »
pozostałą zaś 1/3 część		111 » 20 »

jako resztę kasową z roku 1897 umieszczoną w książeczce Kasy Oszczędności, przekazano do dyspozycyi przyszłemu Wydziałowi w roku 1898 na cele w § 1 statutu wskazane.

Za zgodność z księgami rachunkowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 23. stycznia 1898 r. i znaleziono w porządku.

W. Sleczkowski. *Wanda Estreicherówna.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1897.

A. Fundusz żelazny:

W obligacyach		12.500 złr. — ct.
a mianowicie:		
1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 356014	1.000 złr. — ct.	
1 oblig. zapisu długu państwa Nr. 385735 i 437544 po 100 złr.	200 » — »	
1 4% obligacye fund. propin. ser. C. Nr. 4447 i 18301 po 1.000 złr.	2.000 » — »	
1 4% obligacye fund. propin. ser. D. Nr. 1536, 2380, 3532, 4088 i 8825 po 500 złr.	2.500 » — »	
1 4% list zast. gal. Tow. kred. ziems. ser. III. Nr. 12529 i 14682 po 1.000 złr. .	2.000 » — »	
1 4% list zast. gal. Tow. kred. ser. IV. Nr. 3868, 8857 i 8858 po 500 złr., ser. V. Nr. 2237, 6820, 6822 po 100 złr.	1.800 » — »	
1 4% list zast. Banku kraj. na 5000 kor., ser. IV. Nr. 615 i na 1000 kor., ser. III. Nr. 1810	3.000 » — »	
ogółem jak powyżej		12.500 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . .		53 » 90 »

B. Fundusz budowy domu:

W obligacyach		10.000 złr. — ct.
a mianowicie:		
1 4% oblig. fund. prop. ser. C. Nr. 4836, 4838, 9972,		

19444, 27992 28708 i
32263 po 1.000 złr., ser.
D. Nr. 429, 937 i 2239
po 500 złr. . . . . . 8.500 złr. — ct.
1 4% list zast. Banku kraj. na
1000 kor., ser. III. Nr. 520 500 » — »
1 4% list zast. Tow. kred. z.
ser. III. Nr. 27988 . . 1000 » — »
ogółem jak powyżej . . . . 10.000 złr. — ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . . 1.070 » — »

C. Fundusz pożyczkowy:
Reszta kasowa w książ. Kasy
Oszczędności . . . . . 1.432 złr. 28 ct.
Fund. obrotowy na pożyczkach 1.548 » 24 » 2.980 złr. 52 ct.

D. Fundusz biblioteczny:
Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności 38 złr. 75 ct.

E. Fundusz obrotowy ogólny:
Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności 111 złr. 21 ct.

F. Fundusz inwentarzowy:
Inwentarz w r. 1896 wynosił 152 złr. 40 ct.
po odtrąceniu 10% na zużycie 15 » 24 » 137 złr. 16 ct.

w gotówce, papierach, przedmiotach
Z końcem r. 1897 wynosi majątek . . . . . . 26.891 złr. 59 ct.
Z końcem r. 1896 wynosił majątek . . . . . . 25.308 » 46 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . . . 1.583 złr. 13 ct.

Liczba członków dobrodziejów . . . 23
» » honorowych 56
» » wspierających . . . 6
» » zwyczajnych . . . 206
» » bibliotecznych . . . 205

Członkowie zmarli. Bellisomi Domicela, Ilnicka Marya, Ujejski Kornel, Szewczykowa Zofia, Łukaszewiczowa Honorata.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1897.

W dniu 9. kwietnia 1897 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Zakrzewska Anna, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Baudouin de Courtenay Romualda, Friedberg Ernestyna, Pogonowska Joanna, Schwarz Zofia, Spławińska Paula, Stahlberger Julia, Szołayska Włodzimiera.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony odbyt przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 10.169 dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1896	dzieł	4050	tom.	4960
Zakupiono w r. 1897 74 dzieł czyli 88 tom.				
otrzymano w darze 112 » » 123 »				
Przybyło więc w roku 1897	»	186	»	211
Biblioteka rozporządza ilością	dzieł	4236	tom.	5171

Dzienniki i czasopisma, znajdujące się w czytelni Stowarzyszenia.

Ateneum, Biblioteka uniwersalna, Biblioteka warszawska, Czas, Kronika rodzinna, Mały światek, Młody wiek, Misye katolickie, Przegląd pedagogiczny, Przegląd polski, Przegląd powszechny, Rodzina i szkoła, Ster, Szkoła, Tygodnik ilustrowany, Deutsche Rundschau, Illustrierte Zeitung.

XXI.

Sprawozdanie za rok 1898.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 5 marca 1899 roku w lokalu Stowarzyszenia.

Szanowne Zgromadzenie!

Przedewszystkiem wypada mi uczynić mały przegląd całorocznej działalności naszej instytucyi celem zdania sobie sprawy z tego, co nam jeszcze do zrobienia pozostaje.

Fundusz budowy domu razem z funduszem żelaznym, przeznaczonym również na budowę domu, wynosi obecnie (oprócz gotówki w książeczkach Kasy Oszczędności 1200 złr.) w obligacyach ogółem 23.500 złr. Na wniesione w swoim czasie podanie do Świetnej Rady miasta celem udzielenia nam gruntu pod budowę własnego budynku po przystępnej cenie, nie otrzymaliśmy dotychczas odpowiedzi. Sprawa ta jest w pertraktacyi i nie została jeszcze stanowczo załatwioną. Nadmienić wypada, że p. Julia Wiemann złożyła za pośrednictwem p. E. Żypowskiej kwotę 300 złr. na powyższy cel, za co jej na tem miejscu składamy serdeczne podziękowanie i zapisujemy do grona naszych członków dobrodziejów.

Wydział naszego Stowarzyszenia może się poszczycić inicyatywą obchodu jubileuszowego na cześć Klementyny z Tańskich

Hoffmannowej. Urządzony z tego powodu festyn w parku Jordana poruszył wspomnienia niespożytych zasług autorki »Rozrywek«. W celu uczczenia setnej rocznicy urodzin zajęła się nasza instytucya wydawnictwem książki, której treść zaczerpniętą została ze współczesnej epoki. Znana ze swych prac, przeznaczonych dla młodego wieku, p. Mieczysława Śleczkowska, oddała bezinteresownie swoje dzieło, chcąc tym sposobem zapobiedz brakowi dobrych polskich książek dla młodzieży. Za przedmiot swego opowiadania »Z naszego skarbca« wybrała autorka tak sympatyczną u nas postać Tadeusza Czackiego z epoki jego lat młodzieńczych, wróżących już wiele na przyszłość. Zarówno dla uczczenia Hoffmannowej, pierwszej w Polsce inicyatorki książek polskich, napisanych dla dzieci, jak niemniej dla pożytku dziatwy, wydał Wydział Stowarzyszenia znacznym nakładem ten pierwszy tom »Biblioteki imienia Klementyny z Tańskich Hoffmannowej«. Wydawnictwo to, wzorowe pod względem treści, papieru, druku, tudzież przystępnej ceny, powinno znaleźć jak najszersze rozpowszechnienie, mamy też niepłonną nadzieję, że Wysoka Rada szkolna krajowa książkę tę poleci na nagrody i do czytelń. Tymczasem zaś udajemy się do Szanownych Pań z uprzejmą prośbą o usilne rozpowszechnienie w kołach znajomych tego dzieła, zasługującego ze wszech miar na poparcie.

Majątek Stowarzyszenia wynosił z końcem roku 1898 ogółem 27.323 złr., w porównaniu więc do poprzedniego wzrósł o 432 złr.

Zaprowadzone kursa przygotowawcze do matury i egzaminów były w pierwszym roku istnienia wprawdzie nie tak licznie uczęszczane, jak się tego spodziewać należało, lecz ponieważ każdy początek jest trudny, przeto mamy nadzieję, iż rzecz tak pożyteczna nie upadnie. Leży to w interesie samych uczenic, dla których wygody, oszczędności i pożytku kursa te otwarte zostały. Z uwagi na dobrane, zdolne i sumienne siły nauczycielskie zbiorowe te lekcye śmiało polecić możemy.

Loterya fantowa, jeden z głównych bieżących dochodów, wykazała w ubiegłym roku dobry wynik finansowy, mogliśmy zatem naszą bibliotekę wspomódz kwotą 200 złr. na zakupno nowych dzieł. Najserdeczniejsze podziękowanie należy się wszystkim tym łaskawym paniom, których pomysłowości i ofiarności zawdzięczamy pomyślny obrót tej sprawy. Niektóre cenne fanty, przysłane już

później przez p. Zofię Wołodkowiczową, naszą stałą opiekunkę i dobrodziejkę, odłożone zostały do następnej loteryi fantowej.

Fundusz pożyczkowy, ów ratunek na czarną godzinę i nieraz pomoc w gwałtownej potrzebie pieniężnej, nie przestaje być przedmiotem troskliwości Wydziału w celu pomnożenia zasobów. Dla tem większej pewności oddania pożyczonych kwot, postanowił Wydział na jednem z ostatnich posiedzeń, ażeby rewersy dłużne odtąd podpisywane były przez dwóch poręczycieli.

Fundusz biblioteczny, pokrywający wydatki na zakupno i oprawę książek, prenumeratę czasopism, częściowy lokal itp., zakończył swój rachunek nadwyżką 58 złr. W ciągu roku 1898 zakupiono 70 dzieł, a ponieważ otrzymano w darze 60 dzieł, przeto biblioteka nasza powiększyła się o 130 dzieł. Obecnie posiada biblioteka dzieł 4366 czyli 5310 tomów.

Biuro pośrednictwa nauczycielek rozwija prawidłowo swoją czynność, lecz wobec licznej konkurencyi nie może przysparzać wiele zysków. Kładziemy umyślnie nacisk na to, ażeby tak członkowie naszego Stowarzyszenia, jak i otoczenie, z całą ufnością zechcieli się udawać do naszego biura, dającego wszelką rękojmię odpowiednich osobistości ze sfery nauczycielskiej. Teraz zwłaszcza pod względem sprowadzania cudzoziemek rękojmia ta jeszcze się powiększy z powodu stosunku zawartego z zakładem »Oeuvre internationale catholique de la protection de la jeune fille« we Fryburgu szwajcarskim, posiadającym odpowiednie filie w całej Europie. Dyrektor Canisianum, X. Dr. Speiser, celem porozumienia się w tej sprawie bawił w swoim czasie w Krakowie. Mając wolny pokój, możemy przyjmować na czasową opiekę młode nauczycielki z odpowiedniemi świadectwami, zanim znajdą stosowne pomieszczenie. Sprawa będąca w toku, oddaną została w doświadczone ręce p. Joanny Pogonowskiej i sumiennej kierowniczki biura, p. Matyldy Szremerówny.

Wspomnieć także wypada o zamiarze, który już w najbliższych dniach stanie się czynem, mianowicie urządzania w naszej czytelni zebrań towarzyskich w czasie zimowych miesięcy. Oddawna było pożądane ognisko swobodnej wymiany myśli i szlachetnej rozrywki. Rozmowa, odczyty, muzyka, deklamacya, teatra amatorskie mają stanowić tło tych zebrań, które będą się odbywały w każdą drugą niedzielę wieczorem od godziny 7 do 10. Niezależnie zaś od

tych zebrań przeznaczone zostały drugie dwie niedziele w miesiącu na zabawy dziecinne w godzinach popołudniowych. Cały program przysposobiła już specyalna komisya. Mamy nadzieję, że próba pod tym względem uczyniona pomyślnie się uda, a rodzice niezawodnie radzi będą mieć dla dzieci zapewnioną rozrywkę pod opieką starszych.

Myśląc o ciężkiej i smutnej starości niezdolnych już do pracy nauczycielek, pozbawionych nieraz najniezbędniejszych środków utrzymania, zastanawiałam się nad sposobami samopomocy i ubezpieczenia. Osoby kompetentne przedstawiły mi plan asekuracyi pod najkorzystniejszymi warunkami. W razie większej ilości osób przystępujących naraz do ubezpieczenia na wypadek starości, mamy przyrzeczone pewne ustępstwa co się tyczy płacenia premii. Proszę zatem, ażeby osoby, zamierzające wziąć udział w proponowanem ubezpieczeniu, zechciały zgłosić się do p. sekretarki w godzinach biurowych i podać swoje wnioski. Kto o tem zawczasu pomyśli, może dojść za uiszczeniem niewielkiej stosunkowo corocznej opłaty do kapitału 3000 złr. w 60 roku swego życia, a jeżeli ten kapitał pozostawi w tym okresie czasu nietkniętym w Towarzystwie ubezpieczeń, może pobierać 300 złr. dożywotnej renty rocznej.

Na zakończenie należy się wspomnieć o zmarłych w roku ubiegłym członkach Stowarzyszenia. Ś. p. Helena Jaworska, nauczycielka w szkole wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki, zakończyła życie pełne trudu i cichej, lecz pożytecznej pracy, niemniej profesorowa Stopczańska i Helena Szlachtowska, wdowa po b. prezydencie m. Krakowa, obie nader życzliwe dla naszego Stowarzyszenia, przeniosły się do wieczności, również ś. p. Jadwiga Gąsiorowska, żona lekarza w Białogrodzie, której serce łączyło się z naszą instytucyą tak licznemi stałemi dowodami pamięci. Corocznie zasilała ś. p. Gąsiorowska naszą loteryę fantową kosztownemi i pięknemi fantami, nadsyłanemi z Białogrodu. Nareszcie wspomnieć też muszę o ś. p. Annie Jerzmanowskiej, która złożona od kilku lat niemocą, tylko pośrednio z daleka łączyła się z nami, przysyłając w darze książki dla naszej biblioteki. Była to osoba niepospolitej inteligencyi i serca pełnego rzadkich zalet. Gruntownie wykształcona w naukach, również dobroczynna, nie dała się złamać ciężkiemi ciosami, jakie przebyła w swojem życiu.

Cześć pamięci tych zmarłych członków naszych!

W dniu 20. lutego 1898 roku wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa. Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: Seweryna Górska, Mieczysława Śleczkowska, Paula Spławińska, Augustyna Stypkowska, Aleksandra Ulanowska, Anna Zakrzewska, Prof. dr. Leon Cyfrowicz, X. kanonik Spis, Bronisław Trzaskowski.

Członkowie zastępcy: Józefa Barańska, prof. Romualda Baudouin de Courtenay, Marya Mayerberg, prof. Sławomir Odrzywolski.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 15. marca 1898 r. Wydział zamianował jednomyślnie jako sekretarkę na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. Fundusz żelazny.

1. Dochody:

Reszta kasowa z roku 1897, umieszczona w książeczce Kasy Oszczędności . .	53 złr. 90 ct.		
za $1/3$ część czystego dochodu z r. 1897	111 » 20 »		
za dopłatę przy zmianie oblig. prop. ser. D. Nr. 1536 .	6 » 50 »	171 złr. 60 ct.	

Zestawienie:

Dochody wynosiły gotówką w książeczce Kasy Oszczędności	171 » 60 »
i w obligacyach	12.500 » — »

B. Fundusz budowy domu.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1897, umieszczona w książ. K. Oszcz.	1070 złr. 05 ct.
$1/3$ część czystego dochodu za rok 1897	111 » 20 »
Fundusz jubil. p. S. Górskiej .	85 » 54 »
Do przeniesienia .	1.266 złr. 79 ct.

Z przeniesienia .	1.266 złr. 79 ct.		
Dar p. Julii Wiemann za pośrednictwem p. E. Żypowskiej	300 » — »		
Za sprzedany wylosowany 4% list zast. Banku kraj. Nr. 520 na 1000 kor. . . .	500 » — »		
kupony od obligacyi	418 » 15 »		
% od gotówki złożonej w Kasie Oszczędności	11 » 73 »		
% od funduszu jubileuszowego p. S. Górskiej	26 » 85 »	2.523 złr. 52 ct.	

Rozchody:

Za zakupiony 4% list zastawny gal. Tow. kr. ziem. ser. IV. Nr. 11469 . .	489 złr. 16 ct.	
za zakupiony 4% list zastawny Banku kraj. Nr. 4786 na 1000 kor.	495 » — »	
Za kupioną 4% oblig. propin. ser. D. Nr. 750	491 » 03 »	1.475 złr. 19 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.523 złr. 52 ct.
Rozchody wynosiły	1.475 » 19 »
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędności	1.048 złr. 33 ct.
i w obligacyach	11.000 » — »

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1897 na książ. Kasy Oszcz.	1.432 złr. 28 ct.
spłacone raty pożyczek	1.101 » 90 »
dary na pomnożenie fund. pożyczkowego . .	50 » 20 »
Ogółem .	2.584 złr. 38 ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

3 osobom po 100 złr. . . .	300 złr. — ct.	
2 » » 75 » . . .	150 » — »	
2 » » 70 » . . .	140 » — »	
5 » » 50 » . . .	250 » — »	
12 osobom ogółem		840 złr. — ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.584 złr. 38 ct.
Rozchody wynosiły	840 » — »
Reszta kasowa z końcem roku 1898	1.744 złr. 38 ct.
na pożyczkach zostaje	1.286 » 34 »
	3030 złr. 72 ct.
Na pokrycie niedoboru dochodów ogóln. wydano	608 » 83 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc	2.421 złr. 89 ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1897		38 złr. 75 ct.
wpisowe od członków biblioteki		34 » — »
opłata od członków biblioteki		341 » 15 »
dar p. W. Szołayskiej	10 złr.	
» p. E. Dziedzickiej	5 »	
» p. Ulanowskiej	10 »	25 » — »
część dochodu z loteryi fantowej		200 » — »
za sprzedane katalogi		2 » 40 »
za % od gotówki w Kasie Oszczędności . . .		7 » 98 »
Ogółem .		649 złr. 28 ct.

Rozchody:

Pensya bibliotekarki za rok 1898	100 złr. — ct.
czynsz za lokal	160 » — »
obsługa	24 » — »
prenumerata czasopism	54 » 56 »
zakupno książek	135 » 50 »
Do przeniesienia .	474 złr. 06 ct.

Z przeniesienia .	474 zł.	06 ct.	
oprawa książek	60 »	28 »	
opał i oświetlenie	39 »	94 »	
przybory pisemne, stemple, marki pocztowe . .	3 »	36 »	
różne drobne wydatki	13 »	30 »	
Ogółem .	590 zł.	94 ct.	

Zestawienie:

Dochody wynosiły	649 zł.	28 ct.
Rozchody wynosiły	590 »	94 »
Pozostaje reszta kasowa z końcem roku 1898 .	58 zł.	34 ct.

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa z roku 1897			111 zł.	21 ct.
wpisowe od członków zwyczajnych			9 »	— »
wkładki od członków zwyczajnych			483 »	80 »
datki od członków honorowych			15 »	— »
dar Kasy Oszczędności m. Krakowa			100 »	— »
» p. M. Elterleinowej	3 zł.	— ct.		
» p. K. Bajkowskiej	6 »	35 »	9 »	35 »
odsetki od funduszu żelaznego ze zmiany kuponów od oblig.	498 zł.	80 ct.		
odsetki od gotówki w książeczkach Kasy Oszczędności	6 »	06 »	504 »	86 »
odsetki od dochodów bieżących w książ. Kasy Oszczędności			14 »	22 »
czysty dochód z loteryi fantowej			626 »	09 »
czysty dochód z festynu jubil. Kl. Hoffmannowej			276 »	62 »
różne dochody			683 »	63 »
Ogółem .			2.833 zł.	78 ct.

Rozchody:

na zapom. miesięcz. 11 osobom	789 zł.	— ct.		
na zapom. jednoraz. 1 osobie .	50 »	— »	839 »	— »
na pensyę sekretarki wraz z dodatk. za 4 mies.			440 »	— »
Do przeniesienia .			1.279 zł.	— ct.

Z przeniesienia . .	1.279	złr.	—	ct.
na zakupno książek wydzielono z dochodu loteryi fantowej	200	»	—	»
na druk dzieła »Biblioteka im. Hoffmannowej« .	925	»	30	»
na druk asygnacyi, afiszów, zaproszeń i sprawozdania za rok 1897	57	»	40	»
na czynsz za lokal	400	»	—	»
na podatek zarobkowy za rok 1898	4	»	38	»
na podatek ekwiwalentowy za rok 1898 . . .	27	»	56	»
na płacę kursora	36	»	—	»
na opał, sprzęty i urządzenie pokoju dla naucz.	50	»	53	»
na oprawę obrazów	8	»	70	»
na różne wydatki	953	»	74	»
Ogółem .	3.442	złr.	61	ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.833	złr.	78	ct.
Rozchody wynosiły	3.442	»	61	»
Niedobór pokryty tymczasowo z fund. poż. wynosi	608	złr.	83	ct.

Za zgodność z księgami rachunkowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 5. lutego 1899 r. i znaleziono w porządku.

W. Śleczkowski. *P. Dąbrowska.* *E. Wyrobiszówna.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1898.

A. Fundusz żelazny:

W obligacyach	12.500	złr.	—	ct.

a mianowicie:

1 oblig. zapisu długu państw. Nr. 356014 na 1000 złr., Nr. 385735, 437544 po 100 złr.	1.200	złr.	—	ct.
Do przeniesienia .	1.200	złr.	—	ct.

Z przeniesienia .	1.200 złr. — ct.		
1 4% oblig. funduszu propin. ser. C. Nr. 4447, 18301 po 1.000 złr., ser. D. Nr. 2380, 3532, 4088, 5528, i 8825 po 500 złr. . .	4.500 » — »		
1 4 % list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. III. Nr. 12529 i 14682 po 1000 złr., ser. IV. Nr. 3868, 8857 i 8858 po 500 złr., ser. V. Nr. 2237, 6820, 6822, po 100 złr.	3.800 » — »		
1 4% list zast. Banku kraj. na 5000 kor. ser. IV, Nr. 615 i na 1000 kor. ser. III, Nr. 1810	3.000 » — »		
Ogółem jak powyżej		12.500 złr.	— ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . .		171 »	60 »

B. Fundusz budowy domu:

W obligacyach		11.000 złr.	— ct.
a mianowicie:			
1 4% obligac. funduszu propinacyjnego ser. C. Nr. 4836, 4838, 9972, 19444, 27992, 28708 i 32263 po 1000 złr., ser. D. Nr. 429, 750, 937. 2239 po 500 złr. .	9.000 » — »		
1 4% list zast. Banku kraj. na 1000 kor. ser. III, Nr. 4786	500 » — »		
1 4% list zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk. ser. VI. Nr. 27988 na 1000 złr.			
Do przeniesienia .	9.500 złr. — ct.		

Z przeniesienia .	9.500 zł**r**. — ct.		
i ser. IV, Nr. 11469 na 500 złr.	1.500 » — »		
Ogółem jak powyżej		11.000 złr.	— ct.
gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . .		1.048 »	— »

C. Fundusz pożyczkowy:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności wraz z funduszem obrot. na pożyczkach .	2.421 złr.	89 ct.

D. Fundusz biblioteczny:

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności	58 złr.	34 ct.

F. Fundusz inwentarzowy:

Inwentarz w roku 1897 wynosił	137 złr.	16 ct.
po odtrąceniu $10^0/_0$ na zużycie	13 »	71 »
Ogółem .	123 złr.	45 ct.

	w gotówce, papierach, przedmiotach	
Z końcem r. 1898 wynosi majątek	27.323 złr.	61 ct.
Z końcem r. 1897 wynosił majątek	26.891 »	59 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . .	432 złr.	02 ct.

Liczba członków	dobrodziejów . . .	22
» »	honorowych . . .	54
» »	wspierających . . .	8
» »	zwyczajnych . . .	184
» »	bibliotecznych . . .	193

Członkowie zmarli. Gąsiorowska Jadwiga, Jaworska Helena, Prof. Stopczańska Marya, Jerzmanowska Anna, Szlachtowska Helena.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1898.

W dniu 15. marca 1898 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w skład której weszły następujące osoby: Zakrzewska Anna, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Baudouin de Courtenay Romualda, Friedberg Ernestyna, Pogonowska Joanna, Schwarz Zofia, Spławińska Paula, Stahlberger Julia, Szołayska Włodzimira.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony odbyt przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 10.190, dowodzi najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1897	dzieł 4236	tom. 5171
Zakupiono w r. 1898 70 dzieł czyli 79 tom.		
otrzymano w darze 60 » » 60 »		
Przybyło więc w roku 1898	» 130	» 139
Biblioteka rozporządza ilością	dzieł 4366	tom. 5310

Dzienniki i czasopisma, znajdujące się w bibliotece Stowarzyszenia.

Ateneum, Biblioteka uniwersalna, Biblioteka warszawska, Czas, Kraj, Kronika rodzinna, Mały światek, Młody wiek, Misye katolickie, Przegląd pedagogiczny, Przegląd polski, Przegląd powszechny, Szkoła, Tygodnik illustrowany, Wieczory rodzinne, Deutsche Rundschau, Revue des revues.

XXII.

Sprawozdanie za rok 1899.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 25. marca 1900 roku w lokalu Stowarzyszenia (ul. Krupnicza L. 16, II piętro).

Szanowne Zgromadzenie!

Spotykamy się znowu na dorocznem posiedzeniu z tem przeświadczeniem, że instytucya nasza znajduje się w stanie pełnego rozwoju. Ruch w Stowarzyszeniu coraz większy w miarę mnożących się celów, dlatego Wydział podzielił się na poszczególne komisye, zajmujące się biblioteką, biurem pośrednictwa, kursami zbiorowemi, zabawami. Ten podział pracy ułatwia dokładność działania i jasne zdanie sprawy ze stanu rzeczy na posiedzeniach miesięcznych.

Lekcye zbiorowe rozpoczęte w tym roku, zarówno jak biuro rozwijają się pomyślnie. Pokój dla przejezdnych lub pozbawionych chwilowo posady nauczycielek, ciągle zajęty, pokrywa w części koszt najmu mieszkania, oddając nieocenione przysługi osobom, potrzebującym zatrzymać się przez jakiś czas w Krakowie.

Wydawnictwo im. Hoffmanowej rozchodzi się powoli; niepodobna jeszcze obliczyć, o ile nakład się zwrócił, bo rachunki z księ-

garniami nie zamknięte. W każdym razie polecam ponownie książeczkę »Z naszego skarbca«, mającą za treść młodość Czackiego, jednego z najsympatyczniejszych bohaterów naszej narodowej przeszłości. Wytrwałe i solidarne działanie pań może się najlepiej przyczynić do rozpowszechnienia dziełka p. Śleczkowskiej.

Majątek Stowarzyszenia nauczycielek do końca grudnia ubiegłego roku wynosił 27.951 złr., nie rachując drobniejszych sum, składanych z oznaczonym celem na książeczki Kasy oszczędności, co kilkaset złr. wynosi.

Oprócz loteryi, z której dochód przysporzył ofiarowany przez p. Gabryelskiego fortepian, pewien dochód przyniosły nam zebrania dla dzieci i zabawy towarzyskie, które w liczbie sześciu odbywały się we własnym lokalu. Składały się one z deklamacyi, muzyki, śpiewu choralnego i solowego, oraz zabaw dzieci. Dzieci odegrały uscenizowany obrazek »Powrót taty«. Urządzaniem tych zabaw zajmowały się bardzo gorliwie pp. dyrektorowa Vimpellerowa, Stanisława Heumann, Marya Estreicherówna, Albina Świderska, Wincencya Richling i Jadwiga Majewska. Tak im, jak osobom biorącym udział w tych zebraniach należy się słowo podzięki.

Miłą niespodziankę, dowodzącą zainteresowania się naszą instytucyą, sprawił nam zapis ś. p. Józefa Majewskiego, wynoszący 800 złr., zahipotekowanych na realności brata Ludwika w Rawie Ruskiej, jako dożywocie. O ś. p. Majewskim nic nie wiemy, nie był związany z naszą instytucyą, niemniej uczcijmy pamięć jego przez powstanie, jako życzliwego choć nieznanego przyjaciela.

Tu również wypada nam złożyć serdeczne podziękowanie Wydziałowi wielkiemu Krakowskiej Kasy oszczędności za nadsyłane corocznie 100 złr.

Odczytów w tym roku nie urządzaliśmy u siebie, zważywszy, jak ograniczone są wolne chwile pań nauczycielek, zwłaszcza odkąd uniwersytet stał się dostępnym dla kobiet; wiem, że z tych wykładów, zarówno jak z kursów Baranieckiego, korzystają panie nader gorliwie.

Ruch biblioteczny ciągle wzrasta; przybyło czytelni 30 członków. Imiona ofiarodawców ogłaszamy stale w pismach, a zakupna czynione wedle możności zaopatrują bibliotekę w dzieła wartościowe i poczytne.

Zbliżająca się wiosna, a więc i pora wakacyjna za parę miesięcy, pobudza mnie do rzucenia kilku słów o umożebnieniu paniom nauczycielkom, znużonym całoroczną pracą, choćby małego odpoczynku na świeżem powietrzu. Zechcą panie w odpowiedniej dyskusyi wyczerpać ten ważny przedmiot, którego przeprowadzenie należeć będzie do zadań Wydziału. Biuro pośrednictwa ofiaruje swą pomoc obustronnym zapotrzebowaniom. Rodzice, odbierający panienki z pensyi, często radzi im dać na czas wakacyjny pomoc w językach, talentach lub przedmiotach szkolnych.

To są posady płatne. Niekiedy dla sposobności spędzenia kilku miesięcy na wsi nauczycielki ofiarują bezpłatnie swe towarzystwo lub gotowe opłacić skromną sumą pokój w wiejskim dworku i utrzymanie przy rodzinie. Te różne kombinacye wzajemnie oddanych przysług, najłatwiej dadzą się pogodzić przy liczniejszym wyborze miejsc i osób.

W tym celu zawczasu polecamy nasze Biuro pośrednictwa, zważywszy, że porozumienie nie odrazu następuje, że zwykle poprzedzone być musi długą i szczegółową korespondencyą. Niech mi wolno będzie rzucić tu gorące marzenie letnich kolonii dla nauczycielek. Bodajby weszły w życie, zarówno jak kolonie dla dzieci i przyjęły się w naszem społeczeństwie, które gorącem sercem przyjmuje każdą myśl pożyteczną i prędzej czy później zawsze dostarcza środków do jej urzeczywistnienia. Zdrowie nauczycielek jest własnością i skarbem uczącej się dziatwy. Od ich wypoczynku zależy cały ustrój nerwowy, energia i cierpliwość niezbędna w tym zawodzie. A cóż dopiero mówić o chorych! Znaczna liczba spracowanych i wyczerpniętych istot musi wykładać bez względu na upadek sił. Kolonie wakacyjne dla nauczycielek stałyby się jedynym ratunkiem i skuteczną pomocą. Zbiorowemi siłami prowadzone życie wspólne, jakiś dom najęty w Zakopanem lub w innej wsi górskiej we wzorowej administracyi — oto początek urzeczywistnienia naszego zamiaru, który z czasem mógłby się znakomicie rozwinąć.

Skromna nasza instytucya, jak może, podąża za ogólnym ruchem społecznym i literackim. W tym jubileuszowym roku Henryka Sienkiewicza, twórcy tylu arcydzieł, łączymy się z całym krajem w uznaniu czci i wdzięczności, przez zamianowanie wielkiego pisa-

rza naszym członkiem honorowym i zawieszenie jego wizerunku w naszej czytelni. Ona to istotnie najwięcej jemu zawdzięcza wraz z całem inteligentnem społeczeństwem naszem i z pokoleniem, które z książek Sienkiewicza uczyło się czytać, czuć, kochać i myśleć.

Z wielkim żalem podaję do wiadomości Szanownego Zgromadzenia, że wieloletni i zasłużony członek Wydziału prof. Dr. Leon Cyfrowicz złożył swój mandat z zastrzeżeniem, że nawet w razie ponownego wyboru nie mógłby przyjąć tego zaszczytu z powodu przeciążenia pracą w tym roku uniwersyteckiego jubileuszu. Jest to siła niełatwa do zastąpienia, zatem jestem pewną, że wyrażę tu powszechne życzenie, zamawiając powrót prof. Dra Cyfrowicza na następne lata. Kończąc, dziękuję najserdeczniej całemu Wydziałowi, oraz nieocenionemu naszemu skarbnikowi, p. Henrykowi Müldnerowi, niemniej p. Podgórskiej, dzielącej wszystkie prace nadmiernie zatrudnionej, a zawsze chętnej do pracy panny sekretarki Mikiewiczównej, której zakres działania z każdym rokiem się zwiększa.

Jeszcze słowo czci należy się z naszej strony ś. p. Józefowi Majerowi. Łącząc się z całym narodem w uczuciu uwielbienia dla jego nauki, patryotyzmu i niespożytych zasług, dumni jesteśmy z tego, że zaliczaliśmy go do grona honorowych członków. Cześć pamięci zacnego obywatela, który bodaj znalazł naśladowców w żelaznej pracy i miłości ojczyzny!

Również wspomnieć na tem miejscu muszę o innych zmarłych członkach w ciągu roku ubiegłego, a mianowicie ubyli z naszego grona: ś. p. Ludwik Michałowski, zasłużona kierowniczka młodzieży ś. p. Wanda Roguska, Marya Buczkowska, Bronisława Pietrzykowska, Antonina Włodarska i przed kilku miesiącami zgasła Marya Żeleńska. Lista żałobna w tym roku jest aż nazbyt długa i bolesna! Cześć pamięci tych zmarłych!

W dniu 5. marca 1899 r. wybrało Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek Wydział, do którego weszły następujące osoby: pp. Wanda Żeleńska, jako prezesowa, Joanna Pogonowska, jako wiceprezesowa, Henryk Müldner, jako skarbnik.

Członkowie: pp. Seweryna Górska, Mieczysława Śleczkowska, Paulina Spławińska, Augustyna Stypkowska, Aleksandra Ulanowska, Marya Vimpellerowa, Anna Zakrzewska, prof. dr. Leon Cyfrowicz, X. kanonik Spis.

Członkowie zastępcy: pp. Józefa Barańska, Ludwika Bojarska, Marya Mayerberg, Kazimiera Wędkiewiczowa, Ernestyna Friedberg.

Na pierwszem posiedzeniu dnia 18. marca 1899 r. Wydział zamianował jednomyślnie jako sekretarkę na rok bieżący p. Danielę Mikiewiczównę.

A. Fundusz żelazny.

pozostaje niezmienionym jak w roku 1898 mianowicie:

w książeczce Kasy Oszczędności	171 złr. 60 ct.
i w obligacyach	12.500 » — »

B. Fundusz budowy domu.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1898 umieszczona na książ. K. Oszcz.	1.048 złr. 63 ct.	
za dar Ludwiny i Jadwigi . .	20 » — »	
» sprzedaną wylosowaną obligacyę prop. Nr. 4838 .	995 » 72 »	
» kupony od obligacyi . .	448 » 30 »	
» sprzedane bilety 10 ct. .	47 » — »	
» % w Kasie Oszczędności .	13 » 34 »	
» » od fund. jubileuszowego p. S. Górskiej	28 » 03 »	2.600 złr. 72 ct.

Rozchody:

Za kupioną oblig. prop. s. 32204	989 złr. 72 ct.	
» 4% list zastawny galic. Tow. kred. ziem. ser. IV. Nr. 3081	482 » 64 »	1.472 złr. 36 ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.600 zł.	72 ct.
Rozchody wynosiły	1.472 »	36 »
zostaje jako reszta w książ. Kasy Oszczędności	1.128 zł.	36 ct.
i w obligacyach	11.500 »	— »

C. Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1898 w książ. Kasy Oszcz.	1.135 zł.	55 ct.	
spłacone raty pożyczek	657 »	04 »	
dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego	42 »	36 »	1.834 zł. 95 ct.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

2 osobom po 100 zł.	200 zł.	— ct.	
1 osobie	60 »	— »	
1 osobie	50 »	— »	
1 »	20 »	— »	
5 osobom ogółem			330 zł. — ct.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	1.834 zł.	95 ct.
Rozchody wynosiły	330 »	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1899	1.504 zł.	95 ct.
Na pożyczkach zostaje	941 »	70 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem	2.446 zł.	65 ct.

D. Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1898	58 zł.	34 ct.	
wpisowe od członków biblioteki	31 »	— »	
opłata » » »	376 »	95 »	
część dochodu z loteryi fantowej	200 »	— »	
za % od gotówki w Kasie oszcz.	5 »	14 »	671 zł. 43 ct.

Rozchody:

Pensya bibliotekarki	100 zła.	— ct.		
czynsz za lokal	160 »	— »		
obsługa	24 »	— »		
prenumerata czasopism . . .	117 »	85 »		
zakupno książek	87 »	96 »		
oprawa książek	29 »	78 »		
opał i oświetlenie	36 »	68 »		
przybory pisemne	3 »	40 »		
różne drobne wydatki	19 »	77 »		
półki na książki i 2 etażerki .	25 »	30 »	604 zła.	74 ct.

Zestawienie.

Dochody wynosiły	671 zła.	43 ct.
Rozchody »	604 »	74 »
zostaje jako reszta kasowa z końcem r. 1899 . .	66 zła.	69 ct.

E. Dochody ogólne.

Wpisowe od członków zwyczaj. .	3 zła.	— ct.
wkładki » » » .	500 »	05 »
datki » » honorow.	25 »	— »
dar Kasy Oszczęd. m. Krakowa	100 »	— »
odsetki od funduszu żelaznego:		
ze zmiany kuponów od obligacyi .	498 »	96 »
odsetki gotówki z książeczek Kasy Oszczędności	6 »	91 »
odsetki od dochodów bieżących na książeczkach Kasy Oszczęd.	15 »	18 »
czysty dochód z loteryi fantowej	523 »	54 »
różne dochody	883 »	93 »
	2.556 zła.	57 ct.

Rozchody:

na zapom. miesięczne 11 osobom	748 zła.	— ct.
na pensyę sekretarki wraz z dodatkiem za 3 miesiące . .	420 »	— »
Do przeniesienia .	1.168 zła.	— ct.

Z przeniesienia .	1.168 złr. — ct.		
na zakupno książek wydzielono z dochodu loteryi fantowej	200 » — »		
za druk afiszów, zaproszeń i sprawozdania za rok 1898 . .	53 » 50 »		
czynsz za lokal	400 » — »		
za kupno fortepianu wydzielono na książeczkę Kasy Oszczędn.	34 » — »		
» podatek zarobkowy za r. 1899	4 » 51 »		
» podatek ekwiwalent. za r. 1899	27 » 52 »		
» płacę kursora	36 » — »		
» opał, sprzęty i urządzenie pokoju dla nauczycielek . .	89 » 56 »		
» różne	405 » 13 »	2.418 złr. 22 ct.	

Zestawienie:

Dochody wynosiły	2.556 złr. 57 ct.
rozchody wynosiły	2.418 » 22 »
zostaje jako reszta kasowa na r. 1900 . . .	138 złr. 35 ct.

Za zgodność z księgami kasowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 11. lutego 1900 i znaleziono w porządku.

W. Śleczkowski. *Kornelia Mayerberg.*

Majątek Stowarzyszenia z końcem roku 1899.

A. Fundusz żelazny:

w obligacyach		12.500 złr. — ct.
a mianowicie:		
1 oblig. zapisu długu państwa Nra 356014, na 1000 złr. Nr. 385735 i 437544 po 100 złr.	1.200 złr. — ct.	
Do przeniesienia .	1.200 złr. — ct.	

Z przeniesienia . 1.200 złr. — ct.

1 4% obligac. fund. propinac. ser. C. Nr. 4447 i 18301 po 1000 złr., ser. D. Nr. 2.380, 3532, 4088, 5528, i 8825 po 500 złr. . . . 4.500 » — »

1 4% list zast. gal. Tow. kred. ser. III. Nr. 12529, i 14682 po 1000 złr., ser. IV. Nr. 3868, 8857 i 8.858 po 500 złr., ser. V. Nr. 2237, 6820, 6822 po 1000 złr. 3.800 » — »

1 4% list zastawny Banku kraj. na 5000 złr. ser. IV. Nr. 615 i na 1000 złr. ser. III. Nr. 1810 . . . . . 3.000 » — »

Ogółem jak powyżej . . . . 12.500 złr. — ct.

gotówką w książeczce Kasy Oszczędności . . 171 » 60 »

B. Fundusz budowy domu.

w obligacyach . . . . 11.500 złr. — ct.

a mianowicie:

1 4% oblig. fund. prop. ser. C. Nr. 4836, 4838, 9972, 19444, 27992, 28708 i 32263 po 1000 złr., ser. D. Nr. 429, 750, 937, 2239 po 500 złr. . . . 9.000 » — »

1 4% list zastawny Banku kraj. na 1000 kor. ser. III. Nr. 4786 . . . . . 500 » — »

1 4% list zastawny Tow. kred. ziemsk. ser. VI. Nr. 27988 na 1000 złr. i ser. IV. Nr. 11469 na 500 złr. . . 1.500 » — » 11.000 złr. — ct.

odchodzi za wylosowaną sprzedaną obligacyę propin. Nr. 4838 . . . . . . 1.000 złr. — ct.
Ogółem . 10.000 złr. — ct.
przybywa za zakupioną obligacyę propin. Nr. 32204 . 1.000 » — »
za kupiony 4% list zastawny galic. Tow. kred. ziemsk. ser. IV. Nr. 3081 . . 500 » — »
Ogółem jak powyżej . . . . 11.500 złr. — ct.
gotówką w książeczkach Kasy Oszczędności . . 1.128 » 36 »

C. Fundusz pożyczkowy:

Dochody:
Reszta kasowa w książ. Kasy Oszczędn. wraz z fund. obrotow. na pożyczkach 2.446 złr. 65 ct.

D. Fundusz biblioteczny:

Dochody:
Reszta kasowa . . . . . . 66 » 69 »

E. Dochody ogólne.

Reszta kasowa w książeczce Kasy Oszczędności . . 138 » 35 »

w gotówce, papierach przedmiotach
Z końcem r. 1899 wynosi majątek . . . . . . 27.951 złr. 65 ct.
Z końcem r. 1898 wynosił majątek . . . . . 27.323 » 61 »
Przeto powiększył się w ubiegłym roku o . . 628 złr. 04 ct.

Liczba członków	dobrodziejów . . .	22
» »	honorowych	52
» »	wspierających . . .	10
» »	zwyczajnych . . .	177
» »	bibliotecznych . . .	176

Członkowie zmarli. Dr. Józef Majer, Wanda Roguska, Ludwik Michałowski, Marya Buczkowska, Antonina Włodarska, Bronisława Pietrzykowska, Marya Żeleńska.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komisyi Biblioteki Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1899.

W dniu 18. marca 1899 roku wybrał Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek Komisyę biblioteczną, w której skład weszły następujące osoby: Zakrzewska Anna, jako przewodnicząca, Śleczkowska Mieczysława, jako zastępczyni przewodniczącej, Mikiewiczowna Daniela, jako bibliotekarka.

Członkowie: Bernatowiczówna Marya, Friedberg Ernestyna, Pogonowska Joanna, Spławińska Paula, Stahlberger Julia, Szołayska Włodzimira.

Rozwój biblioteki przedstawia się bardzo pomyślnie, gdyż wzrastająca liczba członków, zdwojony odbyt przeczytanych dzieł, który doszedł poważnej cyfry 10.260, świadczy najwymowniej o pożytecznej działalności biblioteki i o uznaniu ogółu.

Stan biblioteki:

Stowarzyszenie posiadało własnych dzieł z końcem roku 1898			dzieł	4366	tom. 5171
Zakupiono w r. 1899	65 dzieł czyli	70 tom.			
Otrzymano w darze	80 » »	80 »			
Przybyło więc w roku 1899			»	145	» 150
Biblioteka rozporządza ilością			dzieł	4511	tom. 5321

w tych 214 książek szkolnych i duplikatów nieobjętych katalogiem.

Dzienniki i czasopisma znajdujące się w bibliotece Stowarzyszenia.

»Ateneum«, »Biblioteka uniwersalna«, »Biblioteka warszawska«, »Czas«, »Gazeta polska«, »Kraj«, »Kronika rodzinna«, »Mały światek«, »Misye katolickie«, »Młody wiek«, »Przegląd pedagogiczny«, »Przegląd polski«, »Przegląd powszechny«, »Przyjaciel młodzieży«, »Szkoła«, »Tygodnik ilustrowany«, »Wieczory rodzinne«, »Deutsche Rundschau«, »Revue des revues.

XXIII.

Sprawozdanie za rok 1900 i 1901.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK P. WANDY ŻELEŃSKIEJ NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 23. marca 1902 roku w lokalu Stowarzyszenia (ulica Krupnicza l. 16, II. piętro).

Szanowne Zgromadzenie!

Zanim zdołaliśmy się wprowadzić do nowo nabytego domu, który odnajmujemy do czasu celem wyrównania finansów Stowarzyszenia, zaszły niestety zmiany, wywołane smutnemi okolicznościami a mianowicie śmiercią wieloletniej sekretarki ś. p. Danieli Mikiewiczówney. Zrosła się ona z naszą instytucyą tak bardzo, że dotkliwie musieliśmy uczuć stratę niespodziewaną i nagłą. Zacnej duszy, gorliwej pracy przechodzącej siły nieboszczki, należy się pamięć i wspomnienie od instytucyi, której była tak oddaną i której rozwoju tak gorąco pragnęła. Wspomnieć też muszę o zmarłych członkach ś. p. Weiglu i Michale Bałuckim. Uczcijmy więc ich pamięć przez powstanie.

Wydział Stowarzyszenia zamianował jako sekretarkę pannę Emilię Stypkowską, która pełni swe obowiązki z zapałem i poświęceniem. Zarząd domem odjęła p. Szremerówna, kierowniczka biura pośrednictwa.

Wydział wzmocnił się siłami fachowemi w osobach p. K. Łepkowskiego, adwokata krajowego, i inżyniera pana Stanisława Żeleńskiego.

Do komisyi bibliotecznej weszły pp. Wanda Rafalska, Lutostańska, Różańska, Windakiewiczowa, Łobaczewska i Rosnerówna. Ponieważ zamierzamy drukować katalog i opróżnić bibliotekę z książek bez wartości, przeto panie te mają przed sobą pracowite zadanie uporządkowania szaf i urządzenia poszczególnych działów, zanim się przeniesiemy do nowego domu; na czele tej pracy stoi pani Anna Zakrzewska, przewodnicząca komisyi bibliotecznej.

Z zestawienia przez p. podskarbiego cyfr przekonujemy się że w ubiegłym roku równie jak w poprzednich miłosierdzie ludzkie pamiętało o naszem Stowarzyszeniu. Ze znaczniejszych ofiar wymieniamy : doroczny dar Kasy Oszczędności miasta Krakowa 200 kor., ofiarę pp. Dra Władysława i Julii Ściborowskich 400 kor., właściciela firmy Hawełka p. Fr. Macharskiego 100 kor., p. Maryi Świderskiej list zastawny hipoteczny wartości 200 kor. Przytem zawdzięczamy gorliwości adwokata p. Dra K. Łepkowskiego wydobycie legatu po ś. p. Majewskim z Rawy Ruskiej 1079 kor. 80 h. Dla dopełnienia wiernego obrazu ogólnych w upłynionym roku dochodów, nadmieniamy, że wkładki i wpisowe od członków wynosiły 902 kor. 32 h., dochód z Zakopanego 344 kor., z lekcyj zbiorowych 1624 kor. 20 h, biblioteki i biura 2092 kor. 11 h., loteryi fantowej 941 kor. 94 h., różne dochody wynosiły 7739 kor. 76 h., odsetki od gotówki w Kasie Oszczędności 212 kor. 52 h. Wszystko wraz z resztą kasową z r. 1900, 67 kor. 53 h., wynosi 15203 kor. 96 h. Co się tyczy rozchodów, zapomogi miesięczne i jednorazowe wynoszą 1696 kor., pensya sekretarki 780 kor., czynsz za lokal 1408 kor., zakupno książek z dochodu loteryi fantowej 400 kor., datek na dzieci we Wrześni 100 kor., wypłata nauczycielkom kursów zbiorowych 1045 kor., wydatki biblioteki i biura 1742 kor. 52 h., inne wydatki i koszta administracyi 302 kor. 28 h., wydatki w Zakopanem 150 kor. 43 h., opał, oświetlenie, zakupione biurko 177 kor. 24 h., różne wydatki 4329 kor. 2 h. płaca kursora i służącej 140 kor., różne drobne wydatki 151 kor. 90 h., razem 12422 k. 39 h.,

Zestawienie:

Dochody wynosiły	15.203 kor. 96 h.
Rozchody wynosiły	12.422 » 39 »
Zostaje jako reszta na książ. Kasy Oszczędności	2.781 kor. 57 h.

Fundusz pożyczkowy budzi zawsze największe zajęcie i przedstawia się następująco:

Reszta kasowa	2.580 kor. 50 h.
Spłacone raty pożyczek	1.468 » 30 »
Dary	70 » 40 »
Razem	4.119 kor. 20 h.

Udzielono pożyczek 8 osobom w kwocie 1380 kor., na pożyczkach zostaje 2235 kor. 32 h., fundusz pożyczkowy wynosi więc 4974 kor. 52 h. a ponieważ jest w ciągłym obrocie, przeto przynosi rzeczywistą pomoc stowarzyszonym.

Przedstawiłam na posiedzeniu Wydziału wniosek, który został przyjętym, mianowicie utworzenie sekcyi opieki nad choremi i w trudnych warunkach życia znajdującemi się nauczycielkami. Wobec coraz częściej zgłaszających się o pomoc i wsparcie, wobec najsmutniejszych okoliczności, w jakich się znajdują zasłużone pracownice, obowiązkiem naszym otoczyć je opieką, nie poprzestając na tak skromnej zapomodze. Ograniczeni statutem, a więcej jeszcze brakiem funduszów, zajmować się jedynie możemy członkami Stowarzyszenia. Ponieważ bardzo często zgłaszają się biedne osoby stanu nauczycielskiego, które nie mają funduszów nawet na opłatę wpisowego i rocznej wkładki, przeto proponuje utworzenie sekcyi dobroczynności. Tytularnie nasze Stowarzyszenie jest jedyną instytucyą, do której nauczycielki mogą się odwoływać. Skoro instytucya ta pozbawioną jest możności ich wspierania, przeto odwołać się musimy do sekcyi dobroczynnej Rady miasta o przeznaczenie stałego funduszu, którym Stowarzyszenie nasze mogłoby zarządzać. Panie nauczycielki, znajdujące się w Wydziale, znając stosunki miejscowe, mogą najlepsze dawać informacye i rozdzielać fundusz sprawiedliwie, Nie możemy się na to zgodzić, aby osoby, które przez całe życie pracowały na polu nauki, zostawały na starość lub w chorobie

bez żadnej opieki. Drugostronnie jednak muszę tu wyrazić zdziwienie, że nauczycielstwo nie korzysta liczniej z praw swoich, jakieby zyskało, zapisując się na członków Stowarzyszenia. Jakkolwiek ruch jest coraz znaczniejszy, dużo nauczycielek prywatnych pozostaje poza niem, a przecież celem głównym naszego Stowarzyszenia jest, ażeby ogarnąć wszystkie te osoby i wspólnie pracować. Wtedy dopiero instytucya może wzrastać, oddawać coraz większe usługi stowarzyszonym. Cel mamy wielki przed sobą i prace rozliczne, trzeba więc działać solidarnie, nie lękając się żadnych trudności, wszystkie bowiem dadzą się zwalczyć przy silnej woli i energii.

Podziękować muszę całem sercem wszystkim ofiarodawcom, wszystkim współpracownikom, paniom, które tak gorliwie zajmowały się urządzeniem loteryi, niemmiej naszemu podskarbiemu p. Müldnerowi, oraz jego pomocnicy p. Julii Grynfeltt. Ofiarowując Stowarzyszeniu czas i trudy, zasługują na szczerą wdzięczność instytucyi, której tak po obywatelsku służą.

1900.

Dochody ogólne.

Reszta kasowa z roku 1899				276	kor.	70 h.
wpisowe od członków zwyczajnych				26	»	— »
wkładki od członków zwyczajnych				884	»	— »
datki od członków honorowych				20	»	— »
dar Kasy Oszczędności m. Krakowa				200	»	— »
odsetki od funduszu żelaznego ze zmiany kuponów od oblig.	498	kor.	40 h.			
odsetki od gotówki w książeczkach Kasy Oszczędności	31	»	34 »	529	»	74 »
czysty dochód z loteryi fantowej				1.288	»	90 »
różne dochody				2.739	»	38 »
Ogółem .				5.954	kor.	38 h.

Rozchody:

Zapomogi miesięcz. 11 osobom	1.408	kor.	— h.			
» jednoraz. 4 » .	290	»	— »	1.698	kor.	— h.
Do przeniesienia .				1.698	kor.	— h.

Z przeniesienia .	1.698	kor. —	h.
pensya sekretarki wraz z dodatkiem za 3 mies.	840	» —	»
na zakupno książek wydzielono z dochodu loteryi fantowej	386	» 62	»
druk sprawozdań za rok 1899	90	» —	»
czynsz za lokal	1.120	» —	»
podatek ekwiwalentowy za rok 1900	55	» 07	»
» zarobkowy za rok 1900	4	» 52	»
płaca kursora	72	» —	»
opał i sprawienie inwentarza	138	» 26	»
wydatki administracyjne	37	» 66	»
różne wydatki	1.455	» 06	»
Ogółem .	5.897	kor. 19	h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	5.964	kor. 72	h.
rozchody wynosiły	5.897	» 19	»
zostaje jako reszta kasowa na r. 1901	67	kor. 53	h.

Fundusz kamienicy.

Dochody:

Za sprzedane walory	46.144	kor. 06	h.
dochody w roku 1900	2.482	» —	»
przeniesione z funduszu budowy	1.813	» 48	»
» » żelaznego	354	» 92	»
% od gotówki	73	» 88	»
Ogółem .	50.868	kor. 34	h.

Rozchody:

Wypłacono na kupno domu	44.000	kor. —	h.
% od reszty ceny kupna 6.000 kor.	150	» —	»
zwrot naprzód zapłaconej asekuracyi	13	» 90	»
4% od przeniesienia własności	3.840	» —	»
10% od darowizny p. Małujanki	1.170	» 20	»
1 rata długu hipotecznego	1.322	» 79	»
podatek gruntowy i domowy	120	« 65	»
» gminny	24	» 92	»
różne wydatki	98	» 86	»
Ogółem .	50.741	kor. 32	h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	50.868	kor.	34 h.
rozchody »	50.741	»	32 »
zostaje jako reszta na rok 1901	127	kor.	02 h.

Fundusz żelazny i budowy domu przelany został całkowicie do funduszu kamienicznego.

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1899 na książ. Kasy Oszcz.	3.009	kor.	90 h.
spłacone raty pożyczek	1.026	»	62 »
dary na pomnożenie fund. pożyczkowego . .	103	»	98 »
Ogółem .	4.140	kor.	50 h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

6 osobom po 200 kor.	1.200	kor.	— h.
1 osobie	160	»	— »
2 osobom po 100 kor.	200	„	— »
9 osobom ogółem	1.560	kor.	— h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	4.140	kor.	50 h.
rozchody wynosiły	1.560	»	— »
zostaje jako reszta kasowa z końcem roku 1900	2.580	kor.	50 h.
na pożyczkach zostaje	1.996	»	52 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc	4577.	kor.	02 h.

Fundusz biblioteczny.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1899	133	kor.	38 h.
wpisowe od członków biblioteki	48	»	— »
opłata od członków biblioteki	639	»	60 »
część dochodu z loteryi fantowej	386	»	62 »
Ogółem .	1.207	kor.	60 h.

Rozchody:

Pensya bibliotekarki	200	kor.	—	h.
czynsz za lokal	320	»	—	»
obsługa	48	»	—	»
prenumerata czasopism	76	»	56	»
zakupno książek	386	»	62	»
oprawa »	50	»	64	»
opał i oświetlenie	92	»	56	»
przybory pisemne	4	»	90	»
różne drobne wydatki	8	»	—	»
Ogółem	1.187	kor.	28	h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	1.207	kor.	60	h.
rozchody wynosiły	1.187	»	27	»
zostaje jako reszta kasowa z końcem roku 1900	20	kor.	32	h.

Za zgodność z księgami kasowemi

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 18. lutego 1901 roku i znaleziono w porządku.

W. Śleczkowski. *Stefania Sykutowska.* *Józefa Gumowska.*

1901.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1900	67	kor.	53	h.
legat ś. p. J. Majewskiego z Rawy Ruskiej	1.079	»	58	»
wkładki i wpisowe od członków	902	»	32	»
dar Kasy oszczędności miasta Krakowa	200	»	—	»
dochód z Zakopanego	344	»	—	»
» z lekcyi zbiorowych	1.624	»	20	»
» z biblioteki i biura	2.092	»	11	»
» z loteryi fantowej	941	»	94	»
różne dochody	7.739	»	76	»
odsetki od gotówki w Kasie oszczędności	212	»	52	»
Ogółem	15.203	kor.	96	h.

Rozchody:

Zapomogi miesięcz. 11 osobom 1.488 kor. — h.						
» jednorazowe 2 » 208 » — »	1.696	kor.	—	h.
pensya sekretarki	780	»	—	»
czynsz za lokal	1.408	»	—	»
zakupno książek (wydzielono z dochodu loteryi fantowej)	400	»	—	»
datek na dzieci we Wrześni (z dochodu loteryi fantowej)	100	»	—	»
wypłata nauczycielkom kursów lekcyi zbiorowych	1.045	»	—	»
rozchody biblioteki i biura	1.742	»	52	»
desinfekcya i inne wydatki lokalu wraz z kosztami administracyi	302	»	28	»
wydatki w Zakopanem	150	»	43	»
węgle, drzewo, oświetlenie, biurko	177	»	24	»
różne wydatki	4329	»	2	»
płaca kursora i służby	140	»	—	»
różne drobne wydatki	151	»	90	»
Ogółem	12.422	kor.	39	h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	15.203	kor.	96	h.
Rozchody wynosiły	12.422	»	39	»
Pozostaje reszta na rok 1902	2781	kor.	57	h.

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1900	2.580	kor.	50	h.
spłacone raty pożyczek	1.468	»	30	»
dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego	70	»	40	»
Ogółem	4.119	kor.	20	h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	300	kor.	—	h.
2 osobom po 240 kor.	480	»	—	»
1 osobie	200	»	—	»
4 osobom po 100 kor.	400	»	—	»
8 osobom ogółem	1.380	kor.	—	h.

Zestawienie.

Dochody wynosiły	4.119	kor.	20 h.
Rozchody »	1.380	»	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1901	2.739	kor.	20 »
Na pożyczkach zostaje	2.235	»	32 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc ogółem . . .	4.974	kor.	52 h.

Za zgodność z księgami rachunkowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 22. lutego 1902 roku i znaleziono w porządku.

Irena Rachlewiczówna. *Marya Dłuska.*

Członkowie Wydziału: Wanda Żeleńska, prezesowa, Joanna Pogonowska, wiceprezesowa, Henryk Müldner, podskarbi, Wanda Estreicherówna, Ernestyna Friedberg, Julia Grynfelttówna, Augustyna Stypkowska, Aleksandra Ulanowska, Marya Vimpellerowa, Anna Zakrzewska, Dr Karol Łepkowski, X. kan. Stanisław Spis, Stanisław Żeleński.

Członkowie zastępcy: Józefa Barańska, Ludwika Bojarska, Marya Mayerberg, Kazimiera Wędkiewiczowa.

Liczba członków zwyczajnych . . . 168
» » bibliotecznych . . . 150

Członkowie zmarli. Daniela Mikiewiczówna, Michał Bałucki, Dr Ferdynand Weigel.

XXIV.

Sprawozdanie za rok 1902.

PRZEMÓWIENIE
PREZESOWEJ STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
P. WANDY ŻELEŃSKIEJ
NA ZGROMADZENIU OGÓLNEM CZŁONKÓW

odbytem dnia 15. marca 1903 roku w lokalu Stowarzyszenia (ul. Krupnicza L. 16. II. piętro).

Szanowne Zgromadzenie!

Rok miniony liczy się do dość pomyślnych pod względem materyalnym, skoro go zamykamy z nadwyżką 4.814 kor., jak to wykazuje szczegółowe sprawozdanie. Mimo, że nie było nadzwyczajnych dochodów, wszelako nie obeszło się bez darów bezimiennych wprawdzie, niemniej cennych dla instytucyi. Znana, wielce szanowana obywatelka miasta naszego, umierając, poleciła wypłacić 200 kor. na rzecz domu Stowarzyszenia, ktoś inny 100 kor., Wydział Kasy oszczędności złożył coroczny dar 200 kor., p. Seweryna Górska 28 kor., z wystawy prac uczenic p. Eliaszówny osiągnęliśmy 82 kor., loterya fantowa przyniosła wcale niezły dochód bo 1.198 kor.

Najwięcej jednak cieszyć nas powinien rozwój czytelni i biura umieszczeń, jako dowód wzrostu instytucyi i dobrze zrozumianej samopomocy społeczeństwa. Ważnym faktem dla czytelni jest wydrukowanie niezbędnego katalogu, będącego do nabycia tanio ku wygodzie członków. Również dla wygody i na żądanie członków kursor

zgłaszać się będzie 4 razy do roku o odbiór wkładek. Mimo to p. sekretarka przyjmuje w czytelni pieniądze, gdy kto w umówionym terminie tam woli się uiszczać z należytości. — Można przyznać, że świeżo uporządkowana biblioteka urządzoną została wzorowo i zaopatrzona w nowości. Znaczniejszy dar pism zagranicznych nadesłała nam JW. Pani Wanda z hr. Sierakowskich Jaroszyńska, za co Jej, jak również wszystkim Ofiarodawcom składam w imieniu Stowarzyszenia najserdeczniejsze podziękowanie.

Wdzięczność należy się też od nas Komitetowi zabaw, tak gorliwie krzątającemu się około urządzenia dorocznej loteryi, oraz W. Panu Profesorowi Szarłowskiemu za wypowiedzenie pięknego odczytu na rzecz instytucyi naszej.

Zaznaczyć tu muszę udział Stowarzyszenia w jubileuszu M. Konopnickiej: łącząc się z całym narodem, złożyliśmy dyplom uznania zasług poetki.

Jak wiadomo, największe usługi oddaje w Stowarzyszeniu fundusz pożyczkowy, wynoszący 5114 koron. Dzięki sumienności pożyczających członków, obrót kapitału bardzo jest znaczny w stosunku do skromnych zasobów.

Pokój dla przejezdnych nauczycielek był prawie przez cały rok zajęty, stanowiąc niemałą wygodę. Przyjaciele Stowarzyszenia powinni wytężyć wszystkie siły celem powiększenia funduszów jego, byśmy mogli urządzić schronisko i przenieść się do własnego domu. To jest cel, do którego zmierzamy wszyscy i tylko konieczność liczenia się z funduszami opóźnia urządzenie, wymagające znacznego nakładu i poważnej organizacyi.

Dotychczas dochodziły nas zgłoszenia nielicznych emerytek, żądających przyjęcia do schroniska darmo lub prawie darmo, na to nas nie stać obecnie, lecz w razie urządzenia odpowiedniego domu łatwiej będzie można zadowolnić życzenia niezamożnych członków, którym się tak bardzo należy wypoczynek po pracy wyczerpującej siły. Zanim ten upragniony cel osiągniemy, Wydział udzielał w r. z. 11 osobom miesięczne zapomogi w łącznej kwocie 1.592 kor., tudzież jednorazowo w wypadkach choroby 9 członkom w łącznej kwocie 481 kor., razem przeto 2.073 koron.

Bez pomocy opiekuńczych Instytucyi trudnoby nam było schronienie urządzić. Do nich też raz jeszcze musimy się odezwać, nie

zaniedbując odwołania się do ofiarności prywatnej, która tak chętnie spieszy z poparciem każdej doniosłej sprawy.

Co do domu w Zakopanem, zawczasu przypominamy, że w najmie mieszkania nauczycielki mają pierwszeństwo i że dla nich Stowarzyszenie gotowe jest robić pewne ustępstwa. Ponieważ z wiosną mają być postawione piece, których dotychczas nie było, można będzie pokoje wynajmować przez rok cały.

W zakończeniu, jak zwykle, przez powstanie uczcijmy pamięć naszych zmarłych w ciągu roku członków ś. p. Maryi z Estreicherów Dunajewskiej, Eugenii z Rakowskich Oczapowskiej, Natalii Mareckiej i Wilhelminy Grossowej.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1901	2.781	kor.	57 h.
Wkładki i wpisowe od członków	917	»	50 »
Dar Kasy oszczędności m. Krakowa	200	»	— »
Dochód z lekcyi zbiorowych za styczeń . . .	60	»	— »
Dochód z biblioteki i biura	2.438	»	48 »
» z loteryi fantowej	1.198	»	97 »
» z wystawy p. Eljaszówny	82	»	60 »
Odsetki od gotówki w Kasie oszczędności . .	251	»	07 »
Na uzupełnienie funduszu jubileusz. p. Górskiej	28	»	92 »
Różne dochody	9.128	»	56 »
Razem .	17.087	kor.	68 h.

Rozchody:

Zapom. miesięczne 11 osobom	1.592 kor. — h.				
» jednorazowe 9	» 481 » 05 »	2.073	kor.	05 h.	
Pensya sekretarki		960	»	— »	
Czynsz za lokal		1.664	»	— »	
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .		448	»	18 »	
Wypłata nauczycielkom kursów zbiorowych za styczeń		110	»	— »	
Rozchody biblioteki i biura		943	»	17 »	
Do przeniesienia .		6.198	kor.	40 h.	

Z przeniesienia .	6.198	kor.	40 h.
Wydatki lokalu i administracyi	376	»	54 »
» realności w Zakopanem	316	»	36 »
Węgle, drzewo i oświetlenie	198	»	92 »
Druk sprawozdania i katalogu czytelni . . .	248	»	80 »
Różne wydatki	4.444	»	32 »
Uzupełnienie inwentarza	95	»	18 »
Płaca kursora i służby	144	»	— »
Oprawa książek	96	»	06 »
Różne drobne wydatki	154	»	82 »
Razem .	12.273	kor.	40 h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	17.087	kor.	67 h.
Rozchody wynosiły	12.273	»	40 »
Pozostaje reszta na rok 1903	4.814	kor.	27 h.

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1901	2.739	kor.	20 h.
Spłacone raty pożyczek	1.563	»	80 »
Dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego .	68	»	20 »
Razem .	4.371	kor.	20 h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	240	kor.	— h.
2 osobom po 200 kor. . . .	400	»	— »
1 osobie	160	»	— »
1 »	150	»	— »
1 »	120	»	— »
3 osobom po 100 k. . . .	300	»	— »
9 osobom ogółem	1.370	kor.	— h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	4.371 kor.	20 h.
Rozchody wynosiły	1.370 »	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1902	3.001 kor.	20 h.
Na pożyczkach zostaje	2.113 »	76 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc	5.114 kor.	96 h.

Za zgodność z księgami kasowemi

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 7. lutego 1903 i znaleziono w porządku.

Władysław Fischer. *Stanisława Heumann.*

Członkowie Wydziału: Wanda Żeleńska, prezesowa, Joanna Pogonowska, wiceprezesowa, Emilia Stypkowska, sekretarka, Wanda Estreicherówna, Ernestyna Friedberg, Julia Grynfeltt, Dr Karol Łepkowski, Henryk Müldner, podskarbi, Augustyna Stypkowska, Aleksandra Ułanowska, Marya Vimpellerowa, Anna Zakrzewska, Stanisław Żeleński.

Członkowie zastępcy: Józefa Barańska, Ludwika Bojarska, Marya Dłuska, Wanda Eljaszówna, Wanda Jawornicka, Włodzimira Szołayska.

Członkowie zmarli. Marya z Estreicherów Dunajewska, Wilhelmina z Klugów Grossowa, Eugenia z Rakowskich Oczapowska, Natalia Marecka

XXV.

Sprawozdanie za rok 1903.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1902	4.814 kor.	27 h.
Wkładki członków	2.176 »	— »
Dary członków	300 »	— »
Dar m. Kasy oszczędności	200 »	— »
Loterya	1.199 »	— »
Odczyty	47 »	— »
Biuro umieszczeń	100 »	— »
Różne dochody	10.677 »	73 »
Razem	19.514 kor.	— h.
Ogólne wydatki	18.407 »	— »
Pozostaje reszta na rok 1904	1.107 kor.	— h.

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1902	3.001 kor.	— h.
Spłacone raty pożyczek	1.885 »	20 »
Razem	4.886 kor.	20 h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek;

4 osobom po 100 kor.	400 kor.	— h.
1 osobie	150 »	— »
5 osobom po 200 kor.	1.000 »	— »
2 osobom po 300 kor.	600 »	— »
Razem	2.150 kor.	— h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	4.886 kor. 20 h.
Rozchody wynosiły	2.150 » — »
Reszta kasowa z końcem roku 1903	2.736 kor. 20 h.
Na pożyczkach zostaje	2.503 » 76 ».
Fundusz pożyczkowy wynosi więc	5.239 kor. 96 h.

Za zgodność z księgami kasowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 13. lutego 1904 r. i znaleziono w porządku.

Władysław Fischer. Leontyna Owczarkiewiczówna.
Bronisława Łaska.

Członkowie Wydziału: Wanda Żeleńska, prezesowa, Joanna Pogonowska, wiceprezesowa. Emilia Stypkowska, sekretarka, Wanda Estreicherówna, Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa. Dr Karol Łepkowski, Henryk Müldner, Augustyna Stypkowska, Włodzimira Szołayska, Aleksandra Ulanowska, Anna Zakrzewska, Stanisław Żeleński.

Członkowie zastępcy: Józefa Barańska, Ludwika Bojarska, Wanda Eljaszówna, Stanisława Heumannówna, Ludmiła Horaczkówna, Wanda Jawornicka, Sebalda Münnichowa, Antonina Pałkowska, Józefa Swobodówna.

XXVI.

Sprawozdanie za rok 1904.

Rok 1905 rozpoczyna Wydział Stowarzyszenia nauczycielek z otuchą, że warunki finansowe, przy poparciu społeczeństwa, pozwolą w niedługim czasie na otwarcie schronienia dla członków niezdolnych do pracy. Wydział świadomy swej odpowiedzialności, dokłada wszelkich starań o uzyskanie funduszów na ten cel, mimo jednak zabiegów brakuje jeszcze poważnej sumy, by módz przystąpić do tak upragnionego i oczekiwanego gorąco przez nauczycielki urządzenia schroniska. Zadanie to, po bliższem rozpatrzeniu sprawy, jest bardzo trudne, gdyż nawet w razie, gdyby znalazły się fundusze na pokrycie kosztów odpowiedniego celowi urządzenia domu, potrzeba będzie nadto obmyśleć fundusze na pokrywanie rat amortyzacyjnych od długu Kasy oszczędności oraz na koszta utrzymania schroniska. Z instytucyj publicznych jedynie tylko miejska Kasa oszczędności przychodzi nam w pomoc zasiłkiem 200 koron, za co składamy Dyrekcyi gorące podziękowanie.

Nie mogąc dotąd dla braku potrzebnych funduszów otworzyć schroniska, dajemy stałe miesięczne zapomogi 9 nauczycielkom prywatnym, nadto udzielamy zapomóg jednorazowych.

Rzut oka na sprawozdanie kasowe wystarcza, aby się przekonać, że Wydział nie zaniedbał niczego, coby mogło przynieść materyalną i moralną korzyść członkom, utrzymując oprócz funduszu zapomóg fundusz pożyczkowy. Celem szybkiego i gruntownego załatwienia spraw Stowarzyszenia, podzielił się Wydział na komisye, jak: komisyę inicyatywy, dobroczynną, szkolną i komisyę zebrań zajmującą się urządzaniem koncertów, loteryj fantowych i t. p.

Biura Stowarzyszenia oraz biblioteka i czytelnia mieszczą się tymczasowo w domu przy ul. Krupniczej l. 16, 2. piętro. Ruch w bibliotece w ubiegłym roku wzmagał się z każdym miesiącem, a to wskutek napływu nowych członków bibliotecznych, których liczba z końcem roku wynosiła 296. Popyt o książki treści poważnej wyrównywał prawie popytowi o książki treści beletrystycznej, także biblioteka dla młodzieży była w ciągłym ruchu. Wydawano dziennie 150 do 200 książek, więc w ciągu roku przeszło 50.000. Biblioteka posiada 4.000 dzieł o 11.000 tomach. Dzieł treści naukowej, beletrystycznej i dla młodzieży zakupiono 144, otrzymano w darze 486.

Dla czytelni prenumerowano 16 czasopism: 1) Bibliotekę dzieł wyborowych, 2) Bibliotekę naukową, 3) Bibliotekę warszawską, 4) Biesiadę literacką, 5) Bluszcz, 6) Tygodnik ilustrowany, 7) Kraj, 8) Nową bibliotekę uniwersalną, 9) Muzeum, 10) Wielką Encyklopedyę powszechną, 11) Czas, 12) Przemysłowca, 13) Deutsche Rundschau, 14) Wiek młody, 15) Mały światek, 16) Moje pisemko. Bezpłatnie otrzymujemy: 1) Misye katolickie, 2) Przegląd polskie 3) Przegląd pedagogiczny, 4) Das Blatt der Hausfrau. Członkowie mogą zatem korzystać z 20 czasopism.

Stowarzyszenie utrzymuje w swoim lokalu biuro umieszczeń nauczycielek i bon. Umieszczono w roku ubiegłym: nauczycielek Polek 13, bon Polek 12; bon Francuzek 9; bon Niemek 10. Lekcye otrzymało 9 osób. Ogółem zawarto 53 umów — nie wliczając tych, które po krótkim czasie zerwane, nie przyniosły Stowarzyszeniu dochodu. Z 25 umieszczonych Polek 4 były członkami Stowarzyszenia (płacą połowę należytości biurowej).

Nauczycielki i bony, umieszczone przez nasze biuro, mogą na życzenie zamieszkać w lokalu Stowarzyszenia i otrzymywać całodzienne utrzymanie. W ubiegłym roku korzystało z pokoju 42 osób, spędziły razem 376 dni.

Uderza fakt, że z 25 Polek umieszczonych przez Biuro, tylko 4 były członkami Stowarzyszenia, a zaznaczyć należy że nauczycielki prywatne zapisując się licznie do Stowarzyszenia, przyspieszyłyby niewątpliwie otwarcie Schroniska, co przedewszystkiem leży w ich własnym interesie. Gdyby nauczycielki szkół krakowskich nie zasilały stale swemi wkładkami kasy Stowarzyszenia oraz osoby

życzliwe naszej instytucyi z poza sfer nauczycielskich, egzystencya Stowarzyszenia byłaby zachwiana — dzięki też powyższym okolicznościom oraz umiejętnej, oszczędnej administracyi funduszami zdołano w przeciągu dwudziestu kilku lat zgromadzić 44.000 koron któremi pokryto w mniejszej połowie należytość za dom, nabyty w r. 1900 przy ul. Karmelickiej l. 36, za cenę kupna 96.000 kor., — został więc do pokrycia dług w kwocie 52.000 koron. W ciągu czterech lat spłacono ogółem 8 345 koron 31 halerzy — dług hipoteczny wynosi więc jeszcze 43.645 koron 69 halerzy.

Ufając ofiarności naszego społeczeństwa, spodziewamy się, że pospieszy nam z pomocą do spłacenia długu i otworzenia domu dla nauczycielek. Datki na powyższy cel przyjmuje i udziela wyjaśnień sekretarka, p. Emilia Stypkowska, w lokalu Stowarzyszenia codziennie od godz. 3 do 6 po południu, oprócz niedziel i świąt.

W ubiegłym roku Stowarzyszenie poniosło ciężką stratę przez śmierć zasłużonej prezesowej ś. p. Wandy Żeleńskiej. Niemniej oddajemy cześć pamięci innych zmarłych naszych członków: ś. p. Józefy Boguszowej, Władysławy Heckowej, Wilhelminy Morawskiej i długoletniemu wielce zasłużonemu członkowi Stowarzyszenia ś. p. profesorowi Leonowi Cyfrowiczowi.

ZA WYDZIAŁ:

Emilia Stypkowska, sekretarka.

Joanna Pogonowska, prezesowa.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1903	1.107	kor.	64 h.
Wkładki i wpisowe od członków	1.195	»	50 »
Dar Kasy oszczędności m. Krakowa	200	»	— »
Dochód z biblioteki i biura	3.047	»	20 »
» z loteryi fantowej	1.372	»	07 »
» z realności w Zakopanem	340	»	— »
Odsetki od gotówki w Kasie oszczędności . .	160	»	57 »
Różne dochody	8.821	»	27 »
Razem .	16.244	kor.	25 h.

R o z c h o d y :

Zapomogi miesięczne 9 osobom 1.272 kor. — h.			
» jednorazowe . . . 222 » — »	1.494 kor.	— h.	
Pensya sekretarki i pomocnicy	1.200 »	— »	
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .	873 »	92 »	
Rozchody biblioteki i biura	967 »	94 »	
Wydatki lokalu i administracyi	320 »	36 »	
» realności w Zakopanem	227 »	11 »	
Czynsz za lokal, opał i oświetlenie	1.861 »	42 »	
Płaca kursora i służby	326 »	50 »	
Oprawa książek	101 »	60 »	
Datek na schronienie nauczycielek w Zakopanem	100 »	— »	
Wieniec na trumnę i nabożeństwo za ś. p. Prezesową	70 »	— »	
Koszta pogrzebu ś. p. Boguszowej	68 »	— »	
Przybory pisemne, marki, stemple i drobne . .	89 »	54 »	
Różne wydatki	4.903 »	98 »	
Razem .	12.604 kor.	37 h.	

Z e s t a w i e n i e :

Dochody wynosiły	16.244 kor.	25 h.
Rozchody wynosiły	12.604 »	37 »
Pozostaje reszta na rok 1905 .	3.639 kor.	88 h.

Fundusz pożyczkowy.

D o c h o d y :

Reszta kasowa z roku 1903	2.736 kor.	20 h.
Spłacone raty pożyczek	2.193 »	60 »
Dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego .	67 »	60 »
Razem .	4.997 kor.	40 h.

R o z c h o d y :

Udzielono pożyczek :

1 osobie 250, 5 osobom po 200 kor.	1.250 kor.	— h.
1 » 210, 2 » » 120 »	450 »	— »
5 osobom po 100	500 »	— »
1 osobie	80 »	— »
1 »	60 »	— »
Razem .	2.340 kor.	— h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	4.997 kor.	40 h.
Rozchody wynosiły	2.340 »	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1904	2.657 kor.	40 h.
Na pożyczkach zostaje	2.783 »	32 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc .	5.440 kor.	72 h.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej, który powstał z dobrowolnych datków różnych osób, wynosił z końcem roku 1904 wraz z narosłemi odsetkami 591 koron 71 hal.

Za zgodność z księgami kasowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 11. lutego 1905 roku i znaleziono zgodnie z księgami.

Władysław Fischer. *Marya Eljaszówna.*

Członkowie Wydziału: Joanna Pogonowska, prezesowa, Anna Zakrzewska, wiceprezesowa, Emilia Stypkowska, sekretarka, Józefa Barańska, Wanda Estreicherówna, Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa, Marya Hupkowa, Dr Karol Łepkowski, Henryk Müldner, podskarbi, Włodzimiera Szołayska, Aleksandra Ulanowska, Stanisław Żeleński.

Członkowie zastępcy: Wanda Eljaszówna, Stanisława Heumannówna, Ludmiła Horaczkówna, Wanda Jawornicka, Sebalda Münnichowa, Leontyna Owczarkiewiczówna, Antonina Pałkowska, Józefa Swobodówna.

Członkowie zmarli. Wanda Żeleńska, Józefa Boguszowa, Dr Leon Cyfrowicz, Władysława Heckowa, Wilhelmina Morawska.

XXVII.

Sprawozdanie za rok 1905.

Skład Wydziału: Prezesowa: Joanna Pogonowska. Wiceprezesowa: Anna Zakrzewska. Sekretarka: Emilia Stypkowska.

Członkowie: J. Barańska, W. Estreicherówna, E. Friedberg, A. Giełgudowa, M. Hupkowa, Dr K. Łepkowski, H. Müldner, podskarbi, W. Szołayska, A. Ulanowska, St. Żeleński.

Członkowie zastępcy: W. Eljaszówna, S. Heumanówna, L. Horaczkówna, W. Jawornicka, S. Münnichowa, L. Owczarkiewiczówna, A. Pałkowska, J. Swobodówna, M. Świderska.

Do wspólnej pracy stanął wybrany przez Walne Zgromadzenie członków dnia 12. marca 1905 r. Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie, pełen otuchy i ufności w pomoc i opiekę Bożą, wierząc, że przy usilnych staraniach i wytrwałem dążeniu do głównego celu Stowarzyszenia: »Otwarcia domu dla Nauczyciek« zdoła się do niego przynajmniej znacznie zbliżyć, jeżeli go nie urzeczywistnić.

Dar ś. p. Z. Wołodkowiczowej w kwocie 1.532 koron skłonił Wydział, z inicyatywy prezesowej, do podjęcia myśli wybudowania w ogrodzie własnej realności przy ul. Karmelickiej l. 36, jednopiętrowego domu, z przeznaczeniem na mieszkanie dla nauczycielek wiekowych, samotnych, które oby jak najprędzej w tymże domu mogły znaleźć kąt spokojny, opiekę i utrzymanie za najmniejszą opłatą, a nawet dla najnieszczęśliwszych, zupełnie bezpłatnie, gdy fundusze Stowarzyszenia na to w przyszłości pozwolą. Wydział na

posiedzeniu dnia 4. maja 1905 r. wybrał komitet budowy domu, w skład którego weszli: Prezesowa, jako przewodnicząca, i członkowie Wydziału pp: Szołayska, Swobodówna, Pałkowska, Müldner i Żeleński. Zajęcia wstępne trwały kilka tygodni, poczem inżynier p. St. Żeleński przedłożył Wydziałowi w miesiącu czerwcu 1905 r. plany i kosztorys projektowanego domu. Dom jednopiętrowy mieści w suterenach: kuchnię, pralnię pokój dla służby, piwnice. Na parterze sześć pokoi, każdy z osobnem wejściem z korytarza, łazienką, większą wspólną jadalnią z werandą na ogród. Pierwsze piętro podobnie urządzone jak parter, mieści siedm pokoi. Korytarze i łazienki ogrzewane, nadto wodociągi i oświetlenie elektryczne. Oto w zarysach dom, na którego budowę zgodzono się w czerwcu i postanowiono do niej przystąpić, mimo, iż Stowarzyszenie posiadało gotówki tylko 1.532 K. z daru ś. p. Wołodkowiczowej i 3.000 K., reszty kasowej z r. 1904, a p. St. Żeleński obliczył koszta budowy na 36.000 K., nie wliczając w to planów i własnej pracy, którą ofiarował Stowarzyszeniu bezinteresownie. Pragnąc przyjść z pomocą Stowarzyszeniu p. W. Szołayska, długoletni członek Wydziału Stowarzyszenia ofiarowała tytułem pożyczki 5% kwotę 20.000 K. na budowę Domu dla Nauczycielek. Ponieważ na zaciągnięcie tej pożyczki potrzebną była uchwała wszystkich członków Stowarzyszenia, przeto Prezesowa zwołała nadzwyczajne Walne zgromadzenie dnia 17. września 1905 r., które ofiarowaną pożyczkę z wdzięcznością przyjęło i zobowiązało się płacić p. Szołayskiej tytułem procentu 1.000 K. rocznie, a kapitał 20.000 K. zwrócić w jak najkrótszym czasie. Równocześnie poleciło Wydziałowi, aby uczynił starania celem uzyskania pożyczki amortyzacyjnej, spłacalnej w drobnych ratach, z możliwie najdłuższym terminem, która to pożyczka umożliwi zwrot 20.000 K. p. Szołayskiej, funduszów Stowarzyszenia zbytnio nie obciąży, a zwolna będzie się umarzała. Pożyczkę przeprowadzono w kancelaryi rejenta p. Klemensiewicza, który sprawę tę bezinteresownie i nadzwyczaj życzliwie załatwił. Starania o pożyczkę amortyzacyjną już rozpoczęto.

Budowa domu, zaczęta we wrześniu 1905, doszła do normalnego przedzimowego stadyum, to znaczy, że mury zewnętrzne zostały wykończone i pokrycie całego budynku dachówką w zupełności uskuteczniono.

Celem pomnożenia dochodów Stowarzyszenia, na które dotychczas głównie miesięczne wkładki członków się składały, wniosła Prezesowa Stowarzyszenia imieniem Wydziału petycye: 1. do Wysokiego Sejmu, 2. do Rady miasta Krakowa i 3. do Kasy Oszczędności o subwencyę na cele budowy.

Rada miasta Krakowa udzieliła tytułem zapomogi na cel powyższy 300 K., Kasa Oszczędności 200 K. Jest również uzasadniona nadzieja, że petycya, wniesiona do Wysokiego Sejmu, po przejściu zwykłej w takich razach drogi, zostanie przychylnie załatwioną. Doroczna loterya fantowa, urządzona w grudniu przez komitet Pań krakowskich, które biorą zawsze żywy udział w pracach i rozwoju Stowarzyszenia, przyniosła czystego dochodu 1.649 K. 92 h., który w zupełności przeznaczono na budowę rozpoczętego »Domu dla Nauczycielek«. Dom ten ma stać się w najbliższej przyszłości nietylko mieszkaniem dla wiekowych i spracowanych członków, ale zarazem ogniskiem życia kulturalnego i rodzinnego nauczycielek całego kraju, które podczas pobytu swego w Krakowie, czy to w celu wypoczynku, czy przygotowania się do egzaminów, znajdą w nim miłe, spokojne, a tanie schronisko.

Stowarzyszenie liczy obecnie: członków wspierających 58, członków zwyczajnych 310. Członkami Stowarzyszenia mogą być, prócz nauczycielek, wszystkie kobiety, pracujące w urzędach, biurach itp. Im również Stowarzyszenie zapewnia te same korzyści. Zanim Dom Nauczycielek otwartym zostanie dla członków, Stowarzyszenie odpowiednio do możności swej i potrzeby członków daje miesięczne stałe zapomogi 11 wiekowym nauczycielkom. W celu ułatwienia członkom swym możności korzystania z domu zdrowia w Zakopanem, Stowarzyszenie przystąpiło w charakterze członka założyciela do Towarzystwa domu zdrowia, gdzie członkowie za opłatą 60 do 90 K. miesięcznie znajdą całkowite utrzymanie, opiekę i pomoc lekarską. Bliższych szczegółów udziela p. Emilia Stypkowska, sekretarka Stowarzyszenia.

Dom w Zakopanem, dar p. Małujanki, który obecnie tylko w połowie jest własnością Stowarzyszenia, w tym roku po odtrąceniu kosztów administracyi, podatków, ubezpieczenia, przyniósł kilkadziesiąt koron dochodu. W domu tym członkowie Stowarzyszenia

mogą wynająć mieszkanie na lato za czynszem znacznie mniejszym. niż osoby do Stowarzyszenia nie należące.

Biblioteka Stowarzyszenia wzrosła w tym roku o 257 dzieł; z tych nabyto 118, otrzymano w darze 139. Członków bibliotecznych liczy Stowarzyszenie obecnie 370, a więc w roku 1905 przybyło członków 72. Ruch w bibliotece wzrósł nadzwyczajnie; przeciętnie do 100 osób dziennie zmienia książki, a liczba tomów dziennie wypożyczana waha się między 200 do 250. Popyt na książki treści poważnej był większy od popytu na książki treści beletrystycznej, a biblioteka dla młodzieży była w ciągłym ruchu. Obecnie biblioteka liczy cztery tysiące kilkaset dzieł doborowych o blisko 12000 tomów. Biblioteka posiada Czytelnię, dla której Stowarzyszenie częścią prenumeruje, częścią otrzymuje 21 czasopism polskich, niemieckich, francuskich i angielskich, z których członkowie korzystać mogą w czytelni codziennie między godz. 3 — 6.

W tym roku ubezpieczono od ognia tak bibliotekę, jak własność ruchomą Stowarzyszenia w krakowskiem Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń.

W roku 1905 dwie nauczycielki prywatne ubezpieczyły się za pośrednictwem Stowarzyszenia na dożywotnią rentę, które-to ubezpieczenie zapewni im spokojną starość, każda bowiem po dojściu do oznaczonego przez siebie roku życia, otrzymywać będzie dożywotnią emeryturę od 500 do 1000 k. rocznie. Wydział ma nadzieję, że powoli wszystkie nauczycielki, idąc za dobrym i naśladowania godnym przykładem, w dobrze zrozumianym własnym interesie, przez zabezpieczenie swej starości, życie swe uczynią spokojnem, bo wolnem od trosk na stare lata.

Fundusz wieczysty im. ś. p. Wandy Żeleńskiej, wynoszący 2240 k. 23 h., przyniósł 77 K. 35 h. tytułem odsetek w Kasie oszczędności. Stosownie do uchwały Wydziału odsetki te otrzyma tytułem zapomogi jedna nauczycielka, która jest członkiem Stowarzyszenia.

Z biura umieszczeń, istniejącego przy Stowarzyszeniu, otrzymało posady nauczycielek i bon 66 osób, a mianowicie: Polek nauczycielek 16, bon 13, Francuzek 9, Niemek 17, Angielka 1. Lekcye otrzymało osób 10. Nauczycielki przejezdne lub przybywające na egzamina mogą umieścić się w Stowarzyszeniu, gdzie otrzymają

mieszkanie, światło, opał, usługę za 60 h. na dobę. Na życzenie mogą mieć całkowite utrzymanie za bardzo umiarkowaną opłatą. W roku ubiegłym korzystało z pomieszczenia 64 osób, które razem spędziły w Stowarzyszeniu 758 dni.

Dochody Stowarzyszenia w r. 1905 wraz z dochodem, który przyniosła loterya fantowa, wynosiły 20.643 K. 02 h., rozchody 13.742 K. 64 h., czysty dochód był 6.900 K. 38 h., w porównaniu z rokiem 1904 dochód czysty wzrósł o 3.270 K. 50 h.

Na domu przy ul. Karmelickiej l. 36 został przed 5 laty do pokrycia dług w kwocie 52.000 K. w krakowskiej Kasie oszczędności. W ciągu 5 lat spłacono 8.954 K. 43 h., dług hipoteczny wynosi więc jeszcze 43.045 K. 57 h., co razem z sumą pożyczoną przez p. Szołayską na rozpoczęcie budowy domu dla Nauczycielek czyni 63.045 K. 57 h.

Mimo licznych odwoływań się Wydziału do społeczeństwa o pomoc na cele budowy schroniska dla zasłużonych i ciężko spracowanych kobiet, które w późnej starości cierpią niedostatek, opuszczenie i zapomnienie, społeczeństwo nie spieszy z wydatną pomocą. Wydział nie ma na myśli wielkich ofiar, nietylko tysięcy, ale nawet setek; gdyby jednak Matki, których córki uczą się w domu lub w szkołach, złożyły jako Członkowie wspierający dla tych, które ich dzieciom oddają najlepszą swą cząstkę, choć kilka koron rocznie — te kilka koron, które nawet najmniej zamożne w ciągu roku z łatwością oszczędzić potrafią — jakże prędko urosłyby potrzebne fundusze i Dom dla Nauczycielek mógłby przyjąć w swoje skromne mury już rychło pierwszy zastęp weteranek oświaty, równie zasłużonych i równie potrzebujących opieki, jak weterani oręża. Daj Boże aby słowa te szerokim kręgiem rozbiegły się wśród rodzin dzieci naszych i trafiły do serc dobrych i szczodrych, których jeszcze nie brak.

W roku ubiegłym Stowarzyszenie poniosło stratę przez śmierć ś. p. Seweryny Górskiej, jednej z założycielek Stowarzyszenia oraz bardzo zasłużonego długoletniego członka Wydziału, i ś. p. Elżbiety Chwastkiewiczowej, nauczycielki prywatnej. Cześć ich pamięci!

ZA WYDZIAŁ:

Emilia Stypkowska, sekretarka.

Joanna Pogonowska, prezesowa.

SPRAWOZDANIE
z obrotu funduszów Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1905.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1904		3.639 kor. 88 h.
Wkładki i wpisowe od członków		1.797 » 60 »
Dar Kasy oszczędności m. Krakowa	200 kor. — h.	
Dar grona nauczycielek szkoły im. św. Scholastyki . .	15 » — »	215 » — »
Dochód z biblioteki i biura		3.789 » 04 »
» z realności w Zakopanem		309 » — »
» ze sprzedaży katalogów czytelni . . .		40 » 30 »
Odsetki od gotówki w kasie oszczędności . . .		202 » 48 »
Różne dochody		8.999 » 80 »
Razem .		18.993 kor. 10 h.

Rozchody:

Zapomogi miesięczne 9 osobom	1.578 kor. — h.	
» jednorazowe 2 »	66 » — »	1.644 kor. — h.
Pensya sekretarki i pomocnicy		1.680 » — »
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .		698 » 78 »
Pensya kierowniczki i rozchody biura		1.098 » 69 »
Wydatki na lokal i administracyę		349 » 11 »
Czynsz za lokal, opał i oświetlenie		1.923 » 40 »
Płaca kursora i służby		314 » — »
Oprawa książek		116 » 60 »
Przybory pisemne, marki, stemple i drobne . .		100 » 02 »
Wydatki realności w Zakopanem		262 » 96 »
Meble i sprzęty		206 » 70 »
Druki		171 » 50 »
Różne wydatki		5.176 » 98 »
Razem .		13.742 kor. 64 h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	18.993	kor. 10	h.
Rozchody »	13.742	» 64	»
Pozostaje reszta na rok 1906 .	5.250	kor. 46	h.

Fundusz budowy schroniska.

Dochody:

Z zapisu ś. p. Z. Wołodkowiczowej	1.534	kor. —	h.
Pożyczka zaciągnięta u p. Wł. Szołayskiej . .	20.000	» —	»
Czysty dochód z loteryi fantowej	1.649	» 92	»
Odsetki narosłe od funduszu budowy w Banku krajowym	85	» 75	»
Razem .	23.269	kor. 67	h.

Rozchody:

Wydano na budowę z funduszów bieżących . . .	4.980 kor. 17 h.			
Wydano na budowę z fundusz. w Banku kraj. . . .	12.000 » — »	16.980	kor. 17	h.
% wypłacony p. Szołayskiej za 4. kwartał 1905		250	» —	»
Należytość notaryusza od przeprowadzon. pożyczki		61	» —	»
» prawna od rewersu dłużnego . . .		66	» 50	»
Prenotacya prawa zastawu		131	» 60	»
Stempel i koszta bankowe		1	» 67	»
Razem .		17.490	kor. 94	h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	23.269	kor. 67	h.
Rozchody »	17.490	» 94	»
Pozostaje reszta na rok 1906 . . .	5.778	kor. 73	»

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1904	2.657	kor. 40	h.
Spłacone raty pożyczek	2.337	» —	»
Dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego .	68	» 10	»
Razem .	5.062	kor. 50	h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	300 kor. — h.		
2 osobom po 250 K. . . .	500 » — »		
1 osobie	240 » — »		
5 osobom po 200 K. . . .	1.000 » — »		
2 » » 150 »	300 » — »		
1 osobie	120 » — »		
3 osobom po 100 K. . . .	300 » — »		
1 osobie	50 » — »	2.810 kor. — h.	
	Razem .	2.810 kor. — h.	

Zestawienie:

Dochody wynosiły	5.062 kor. 50 h.
Rozchody »	2.810 » — »
Reszta kasowa z końcem r. 1905 .	2.252 kor. 50 h.
Na pożyczkach zostaje	3.206 » 16 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc .	5.458 kor. 66 h.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej wynosił z końcem r. 1904 wraz z narosłemi odsetkami . . 591 kor. 71 h.

W ciągu r. 1905 wpłynęło na ten cel . . .	1.648 » 52 »
Narosłe odsetki w Kasie oszczędności	77 » 35 »
Z końcem r. 1905 fundusz ten wynosi	2.317 kor. 58 h.

Za zgodność z księgami kasowemi.

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 22. lutego 1906 i znaleziono zgodnie z księgami

Wł. Fischer. *C. Rozwadowska.*

XXVIII.

Sprawozdanie za rok 1906.

Skład wydziału: Prezesowa, Joanna Pogonowska; wiceprezesowa, Anna Zakrzewska; sekretarka, Emilia Stypkowska; skarbnik, Henryk Müldner.

Członkowie Wydziału: J. Barańska. W. Estreicherowna E. Friedberg, A. Giełgudowa, M. Hupkowa, W. Szołayska, A. Ulanowska, M. Świderska, St. Żeleński.

Członkowie Zastępcy: W. Eljaszowna, S. Heumanowna, L. Horaczkowna, W. Jawornicka, A. Kopaczowna, S. Łopuszańska, S. Münnichowa, L. Owczarkiewiczowna, A. Pałkowska, J. Swobodowna.

Stowarzyszenie nauczycielek stanęło nareszcie u celu po dwudziestu sześciu latach mozolnej, mrówczej pracy, w ciągu której zbierał Wydział skrzętnie i zapobiegliwie grosz do grosza, a nie skąpiąc go dla swych członków, dotkniętych niedolą, nigdy nie spuszczał z oka głównego celu: budowy własnego domu. W roku ubiegłym, w miesiącu październiku otwarto dom wybudowany w ogrodzie własnej realności przy ul. Karmelickiej l. 36, przeznaczony na bezpłatne pomieszczenie dla wiekowych nauczycielek, pozbawionych odpowiednich funduszów, zamieszkany oprócz przez wyżej wymienione osoby, także przez nauczycielki uiszczające za swoje utrzymanie skromną opłatę. Budową, we własnym zarządzie, domu dla nauczycielek kierował bezinteresownie inżynier architekt p. Stanisław Żeleński, jak to już w sprawozdaniu zeszłorocznem zaznaczono, za co jeszcze raz składa Wydział p. Żeleńskiemu podziękowanie.

Dom składa się z trzynastu pojedynczych pokoi i wspólnej jadalni, jest jednopiętrowy, na każdem piętrze posiada łazienkę a w suterenach kuchnię, pralnię i pokoje dla służby.

Jak bardzo dom taki był potrzebny, świadczy, że od chwili otwarcia wszystkie pokoje bez przerwy są zajęte. Biblioteka, czytelnia, biuro umieszczeń i pokoje dla nauczycielek przejezdnych mieszczą się od października 1906 r. na I. piętrze w domu frontowym.

Biblioteka od zeszłego roku została powiększoną o 193 dzieł, tak że obecnie liczy przeszło 12000 tomów. Dział dla dzieci i młodzieży zaopatrzony obficie w najlepsze dzieła ściąga mnóstwo czytelników i czytelniczek, zadowolonych i szczęśliwych, że zawsze dostaną dobrą, pouczającą i zajmującą książkę.

Oprócz działu beletrystycznego, dzieła treści poważnej i naukowej niepoślednie zajmują miejsce, a popyt na te dzieła jest może największy, mnóstwo bowiem młodzieży żeńskiej i męskiej ze szkół średnich i wyższych zakładów naukowych czerpie z biblioteki nauczycielek książki potrzebne do studyów i egzaminów. Bibliotekarka Stowarzyszenia wysyła książki nauczycielkom także na prowincyę. Czytelnia pomieszczona w bardzo widnym i pięknym pokoju, zaopatrzona jest w dwadzieścia kilka czasopism polskich, niemieckich, francuskich i angielskich, i otwartą w dni powszednie od godz. 3 — 6 popołudniu. Biuro umieszczeń guwernantek i bon otwarte jest w dni powszednie od 10 — 12 i od 3 — 5.

Ruch w biurze umieszczeń od chwili przeniesienia go na ul. Karmelicką wzrósł znacznie. Obok biblioteki i biura umieszczeń przeznaczono dwa pokoje dla nauczycielek przejezdnych.

Aby dokonać tego; co zrobionem zostało, musiał Wydział wytężyć wszystkie siły i włożyć wielki zapas pracy, tem więcej, że fundusze Stow. były bardzo skromne a wydatki bardzo znaczne. Koszta budowy domu w ogrodzie obliczono na 36.000 koron a Stowarzyszenie posiadało zaledwie kilka tysięcy koron własnych pieniędzy i pożyczkę 20.000 K. od p. Włodzimiery Szołayskiej, którą zobowiązało się zwrócić w jak najkrótszym czasie. Ponieważ powyższe fundusze nie wystarczały na wykończenie budowy, postanowiono zaciągnąć pożyczkę konwersyjną w kwocie 77.000 koron: 1. na spłacenie reszty pożyczki zaciągniętej przed kilku laty w kra-

kowskiej Kasie oszczędności na zakupno realności przy ul. Karmelickiej l. 36 a wynoszącej 43.000 kor.; 2. na spłacenie p. Szołayskiej 20.000 kor.; 3. na wykończenie budowy 10.000 koron; 4. 4.000 koron na przeprowadzenie do własnego domu i urządzenie biblioteki, biura umieszczeń, czytelni, domu w ogrodzie, mieszkania dla nauczycielek przejezdnych, oraz na opłatę kosztów notaryalnych i kasowych wynikłych z przeprowadzenia pożyczki. Na przeprowadzenie pożyczki konwersyjnej potrzebną była uchwała walnego zebrania, które też zwołane zostało na dzień 9. września 1906 roku. Konieczna strona prawna wyżej wspomnianej pożyczki, przeprowadzoną została w kancelaryi rejenta p. E. Klemensiewicza.

Koszta budowy nowego domu w ogrodzie wynoszą wedle szczegółowego zestawienia 37.169 kor. 82 hal. ponieważ jednak w tej sumie mieszczą się także wydatki na roboty adaptacyjne i konserwacyjne frontowego budynku wynoszące około 1.500 kor. przeto właściwe wydatki tej budowy przedstawiają się na 35.669 kor. 82 hal., preliminowany więc kosztorys nie został przekroczony.

Niespodziewana pomoc, jaką otrzymało Stowarzyszenie, sprawiła, że dług, jaki zaciągnięto, wynosi nie 77.000 koron, lecz 67.000 koron. Pani Włodzimiera Szołayska, długoletni członek Wydziału Stowarzyszenia, w liście przesłanym na ręce Prezesowej oświadczyła, że z długu 20.000 koron, 10.000 koron darowuje na cele Stowarzyszenia. Wydział przyjął z wdzięcznością ten hojny dar, za który imieniem całego Stowarzyszenia składa p. Szołayskiej najserdeczniejsze podziękowanie.

Już w roku zeszłym Prezesowa imieniem Wydziału wniosła do Wysokiego Sejmu, na ręce p. Prezydenta Dr. Juliusza Leo, petycyę o subwencyę na budowę domu dla nauczycielek. W tym roku petycya ta ponowiona uwieńczoną została pomyślnym rezultatem. Wysoki Sejm przeznaczył Stowarzyszeniu nauczycielek w Krakowie 20.000 koron płatnych w 20 latach po 1.000 koron rocznie. Za dar ten Wydział Stowarzyszenia składa serdeczne podziękowanie Wysokiej Reprezentacyi krajowej, a w szczególności p. Prezydentowi, którego staraniom głównie zawdzięcza Stowarzyszenie tak wydatną pomoc. Te dwa hojne dary, to pierwsze uśmiechy fortuny w ciągu lat blizko 30, pierwsza pomoc, jaką otrzymało Stowarzyszenie ze strony społeczeństwa. Dotąd Stowarzyszenie własną

pracą i samopomocą istniało, rozwijało się, pamiętając równocześnie o swych członkach i pomagając im. Obecnie jeszcze Stowarzyszenie udziela stałych miesięcznych zapomóg 12 wiekowym spracowanym i chorym nauczycielkom. Wydatek na ten cel wynosi rocznie 1.920 kor.

Zapomogę z wieczystej fundacyi ś. p. Wandy Żeleńskiej w kwocie 77 koron otrzymała jedna wiekowa nauczycielka prywatna.

Z funduszu pożyczkowego korzystało w roku ubiegłym 12 nauczycielek, które pożyczyły razem 2.020 koron. Aby tym wydatkom podołać, urządził Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek przy pomocy Pań krakowskich z p. Prezydentową Leową na czele, doroczną loteryę fantową w dniu 2. grudnia 1906 roku. Bardzo znaczny dochód, jakiego nigdy przedtem żadna loterya nie przyniosła, zasilił fundusze Stowarzyszenia. Ponieważ dom w ogrodzie i pierwsze piętro w domu frontowym przeznaczone są na cele humanitarne dla członków Stowarzyszenia, któremi mogą być wszystkie w zawodzie nauczycielskim pracujące kobiety, poczynił Wydział odpowiednie kroki celem uwolnienia tak domu w ogrodzie, jak i pierwszego piętra w domu frontowym od podatków raz na zawsze. Jeżeli starania te pomyślnym uwieńczone zostaną skutkiem, Stowarzyszenie będzie mogło pomyśleć o tem, aby zbudować i urządzić choćby miniaturowy szpitalik na gruncie własnej realności, w którym nauczycielki pozbawione rodziny i domu własnego, w razie choroby znajdą serdeczną koleżeńską opiekę i pomoc lekarską. Dom w Zakopanem w roku ubiegłym nie przyniósł wielkich korzyści, ale też nie naraził na straty, dzięki bezinteresownej, życzliwej administracyi ze strony p. Karola Kwaśniewskiego.

Stowarzyszenie liczy: członków wspierających 34, członków zwyczajnych 401, członków bibliotecznych 476.

W roku ubiegłym byt materyalny nauczycielek szkół publicznych był poważnie zagrożony. Wydział Stowarzyszenia podjął akcyę w tej ważnej dla nauczycielek sprawie a podjęte starania i zabiegi pomyślnym skutkiem uwieńczone zostały. Aby w przyszłości Stowarzyszenie nauczycielek mogło stawać w obronie interesów i praw swych członków, ilekroć zajdzie tego potrzeba, postanowił Wydział zmianę statutu w tym duchu i w tych ramach, jakich rozwój Stowarzyszenia obecnie wymaga i w przyszłości wymagać będzie, a naj-

bliższe Walne Zgromadzenie powinno uchwalić zmianę statutu we wszystkich punktach.

W roku ubiegłym Stowarzyszenie poniosło stratę przez śmierć ś. p. Karoliny Krynickiej, bardzo zasłużonego, długoletniego członka Wydziału i ś. p. Wandy Świtkowskiej, Maryi Elterleinowej, Leontyny Natmilerowej, Pauliny Suchorzewskiej. Cześć ich pamięci!

ZA WYDZIAŁ:

Emilia Stypkowska, sekretarka. *Joanna Pogonowska*, prezesowa.

SPRAWOZDANIE
z obrotu funduszów Stow. Nauczycielek w Krakowie za rok 1906.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1905	5.250	kor.	46	h.
Wkładki i wpisowe od członków	1.808	»	70	»
Dar kasy oszczędności m. Krakowa	200	»	—	»
Dochód z biblioteki i biura	3.892	»	52	»
» z realności w Zakopanem	1.087	»	80	»
» ze sprzedaży katalogów czytelni . . .	56	»	10	»
» z umieszczenia guwernantek	92	»	40	»
Odsetki od gotówki w kasie oszczędności . . .	97	»	23	»
Różne dochody	7.664	»	80	»
Razem . .	20.150	kor.	01	h.

Rozchody:

Zapomogi miesięczne 9 osobom 1.878 kor. — h.				
« jednorazowe 3 « 170 « — «	2.048	kor.	—	h.
Pensya sekretarki z remuneracyą i pomocnicy .	1.780	»	—	»
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .	1.095	»	72	»
Pensya kierowniczki i rozchody biura	918	»	37	»
Czynsz za dawny lokal 3 kwartały i administracya kamienicy	1.500	»	—	»
Płaca kursora	50	«	—	»
Oprawa książek	158	»	08	»
Koszta przeprowadzenia do nowego lokalu . .	211	»	15	»
Do przeniesienia . .	7.761	kor.	32	h.

Z przeniesienia . .	7.761	kor.	32 h.
Koszta urządzenia nowego lokalu	885	»	02 »
Meble i sprzęty	701	»	— »
Adres z teczką dla Elizy Orzeszkowej	100	»	— »
Druk sprawozdań, zaproszeń i kopert	91	»	— »
Przybory piśmienne, marki, stemple i drobne wydatki	126	»	44 »
Wydatki realności w Zakopanem	951	»	75 «
Różne wydatki	4.635	»	32 »
Razem . .	15.251	kor.	85 h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	20.150	kor.	01 h.
Rozchody wynosiły	15.251	»	85 »
Pozostaje reszta na rok 1907 . .	4.898	kor.	16 h.

Fundusz budowy Schroniska.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1905 . , ...	5.778	kor.	73 h.
Pożyczka hipoteczna w kasie oszczędności . .	67.000	»	— »
Czysty dochód z loteryi fantowej	1.910	»	96 »
Zapomoga gminy m. Krakowa	300	»	— »
Składki na budowę schroniska	86	»	— »
Za sprzedane cegiełki na budowę schroniska (150) z narosłemi %	163	»	21 »
Odsetki w kasie oszczędności	122	»	23 »
Razem . .	75.361	kor.	13 h.

Rozchody:

Wydano na budowę schroniska i konserwacyę frontowej realności	20.189	kor.	65 h.
Zwrot reszty dawnej pożyczki kasie oszczędności	43.035	»	96 »
% od pożyczki 67.000 kor. od $^{24}/_{11}$ do $^{31}/_{12}$ 1906	327	»	09 »
Zostawiono na kaucyę w kasie oszczędności . .	806	»	50 »
Sporządzenie kwitu i drobne wydatki w kasie oszczędności	32	»	75 »
Do przeniesienia . .	64.391	kor.	95 h.

Z przeniesienia . .	64.391	kor.	95 h.
% wypłac. p. W. Szołayskiej wraz z koszt. notar.	764	»	57 »
Zwrot połowy pożyczki p. Szołayskiej *) . .	10.000	»	— »
Razem . .	75.156	kor.	52 h.

*) Druga połowa pożyczki w sumie 10.000 Kor. darowaną została przez p. Szołayską na budowę schroniska.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	75.361	kor.	13 h.
Rozchody wynosiły	75.156	»	52 »
Pozostaje reszta na rok 1907 . .	204	kor.	61 h.

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1905	2.252	kor.	50 h.
Spłacone raty pożyczek	2.219	»	60 »
Dary na pomnożenie funduszu pożyczkowego .	57	»	40 »
Razem . .	4.529	kor.	50 h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	300	kor.	— h.
1 osobie	240	»	— »
4 osobom po 200	800	»	— »
2 osobom po 160	320	»	— »
1 osobie	140	»	— »
1 osobie	120	»	— »
2 osobom po 50	100	»	— »
Razem . .	2.020	kor.	— h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	4.529	kor.	50 h.
Rozchody wynosiły	2.020	»	— »
Reszta kasowa z końcem r. 1906 .	2.509	kor.	50 h.
Na pożyczkach zostaje	3.120	»	16 »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc .	5.629	kor.	66 h.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej

wynosił z końcem r. 1906 wraz z narosłemi odsetkami	2.317	kor.	58	h.
Wydano na wsparcie biednej nauczycielki narosłe odsetki	77	»	35	»
	2.240	kor.	23	h.
Składki i narosłe odsetki w kasie oszczędności .	104	»	67	»
Z końcem r. 1906 fundusz ten wynosi . . .	2.344	kor.	90	h.

Za zgodność z księgami kasowemi:

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono d. 16. marca 1907 i znaleziono zgodnie z księgami.

Wł. Fischer. *H. Strażyńska.*

Wyszczególnienie kosztów budowy Schroniska.

Roboty murarskie	19.497	kor.	15	h.
» ciesielskie	3.253	»	36	»
» blacharskie	2.928	»	63	»
» stolarskie	2.205	»	01	»
» betonowe i cementowe	1.525	»	38	»
» ślusarskie	1.393	»	25	»
» kaflarskie	1.350	»	—	»
» malarskie	804	»	81	»
» dylowe i metalowe	617	»	14	»
» kamieniarskie	707	»	25	»
» szklarskie	360	»	21	»
» konserwacyjne częściowe	774	»	01	»
Żelazne tragarze	534	»	—	»
Winda	180	»	—	»
Dzwonki elektryczne i telefon wewnętrzny . . .	345	»	—	»
Krata żelazna	113	»	—	»
Farby na podłogi	111	»	61	»
Do przeniesienia . .	36.699	kor.	81	h.

Z przeniesienia . .	36.699	kor.	81 h.
Story	109	»	56 »
Wybrukowanie dziedzińca	152	»	85 »
Kocioł z osadzeniem	76	»	60 »
Przerysowanie planów	60	»	— »
Drobne wydatki	71	»	— »
Razem . .	37.169	kor.	82 h.
	1.500	»	— »
	35.669	kor.	82 h.

XXIX.

Sprawozdanie za rok 1907.

Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia nauczycielek, które się odbyło dnia 14. kwietnia 1907 r., wybrało przez aklamacyę ten sam Wydział, który urzędował w roku poprzednim. Skład jego jest następujący: Joanna Pogonowska, prezesowa; Anna Zakrzewska, wiceprezesowa. Członkowie Wydziału: Józefa Barańska, Wanda Estreicherówna, Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa, Marya Hupkowa, Henryk Müldner, skarbnik, Marya Świderska, Włodzimiera Szołayska, Aleksandra Ulanowska, Stanisław Żeleński. Członkowie zastępcy: Wanda Eljaszówna, Stanisława Heumannówna, Ludmiła Horaczkówna, Wanda Jawornicka, Aniela Kopaczówna, Stefania Łopuszańska, Leontyna Owczarkiewiczówna, Antonina Pałkowska, Józefa Swobodówna.

Wydział zajął się ostatecznem opracowaniem zmienionego, a na Walnem Zgromadzeniu uchwalonego statutu, który w czerwcu przesłany został c. k. Namiestnictwu do zatwierdzenia. Nowy statut zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Namiestnictwa z dnia 29. lipca 1907 r. do L. 84.599 rozesłano członkom. W czasie wakacyi w miesiącach lipcu i sierpniu, Wydział był zmuszony przeprowadzić w domu w ogrodzie konieczne zmiany i poprawki, które znaczne za sobą pociągnęły wydatki. Roboty murarskie, kaflarskie, stolarskie, malarskie i wodociągowe kosztowały 1.070 K. Obecnie dom jest w tym stanie, że przez jakiś czas Stowarzyszenie na wydatki narażone nie będzie.

Dnia 20. października po uroczystej mszy św. odprawionej w kościele parafialnym św. Szczepana, proboszcz tejże parafii, Przewielebny X. Józef Błonarowicz, poświęcił nowy »Dom nauczycielek«.

Z powodu bardzo szczupłego miejsca, gdyż w pokoju stołowym pomieścić się może zaledwie kilkanaście osób, przy poświęceniu obecnym był tylko Wydział i mieszkanki domu. Czcigodny ksiądz Proboszcz przemówił serdecznemi słowy do zebranych, podnosząc skrzętną, zapobiegliwą i wytrwałą pracę tych osób, które dzieło tak humanitarne doprowadziły do skutku, równocześnie prosząc Boga o błogosławieństwo dla domu tego i dziękując Mu za natchnienie dane ludziom uczynnym, przez których ofiarność lub staranność zgotował wygodny odpoczynek pracownicom, co przez długie lata rozniecały płomyk oświaty z iskier ciężką pracą wykrzesanych. »Niechajże to natchnienie — kończył czcigodny kapłan — działa dalej i tak potężnie jak dotąd, aby owoc dotychczasowych zabiegów, jako ziarno mocą Boga rozwijało się w potężne i rozgałęzione drzewo, w którego cieniu każda uznojona nauczycielka znalazłaby wytchnienie, jak w kole rodzinnem. Daj Boże, by w domu tym, na którym widnieje obraz św Józefa, wszystkim mieszkankom było tak dobrze, jak świętej Rodzinie pod opieką tegoż Świętego«.

P. Michalina Cięglewicz, imieniem mieszkanek domu w pięknej i pełnej serdecznego uczucia mowie, podziękowała Prezesowej i całemu Wydziałowi, oraz wszystkim, którzy przyczynili się do wzniesienia tej pożytecznej, humanitarnej instytucyi, a w szczególności p. Włodzimierze Szołayskiej, członkowi Wydziału i dobrodziejce Stowarzyszenia.

Uroczystość zakończyła się przemówieniami Prezesowej, pani Szołayskiej i najstarszej mieszkanki domu p. Gnutkiewicz.

Stałych mieszkanek domu nauczycielek jest zawsze tyle, że wszystkie pokoje są zajęte. W domu tym mieszkanki mają nietylko wszelkie wygody, wikt skromny, lecz dostatni za opłatą bardzo umiarkowaną, ale nadto troskliwą opiekę, spokój, swobodę i to przeświadczenie, że są u siebie. Między lokatorkami są cztery nauczycielki emerytki, a więc te, dla których dom jest przeznaczony. Między niemi jedna liczy lat przeszło 80, druga przeszło 70.

Teraz, gdy Stowarzyszenie posiada już dom własny, w którym emerytki mogą używać zasłużonego odpoczynku, pragnie Wydział

dalej urzeczywistniać swe idealne cele. Na wniosek Prezesowej postanowiono dążyć do zbudowania osobnego, choćby najskromniejszego pawilonu, w którym mogą znaleźć pomieszczenie w razie choroby mieszkanki domu a nawet członkowie Stowarzyszenia nie mający rodziny. Jeżeli ta myśl w czyn się zamieni, to Stowarzyszenie krakowskie wyprzedzi wszystkie stowarzyszenia na polu humanitarnem i okaże, że uważa się za jedną wielką rodzinę, w której każdy członek może być pewnym opieki w najprzykrzejszej chwili życia, t. j. w chorobie.

Stowarzyszenie spieszy również swoim członkom z pomocą materyalną we formie pożyczek i zapomóg bezzwrotnych. Fundusz pożyczkowy wynosił w roku ubiegłym 5.104 K. 90 hal. Korzystało z niego 30 nauczycielek, które pożyczyły razem 4.694 K. Zwrot pożyczek w roku ubiegłym wynosił 2595 K. 40 hal. Z funduszu zapomogowego korzystało 12 nauczycielek i otrzymało razem 1.914 K. Z funduszu im. ś. p. Wandy Żeleńskiej otrzymała zapomogę jedna nauczycielka w kwocie 85 K. 67 h.

Praca Wydziału skupiała się w ubiegłym roku w czterech sekcyach: 1. Na czele sekcyi administracyjno-gospodarczej stała p. Józefa Barańska, dyrektorka szkoły wydziałowej. Wyniki materyalne tego działu pracy w ostatnich kilku miesiącach były lepsze, nawet dosyć zadowalniające, to znaczy, że Stowarzyszenie żadnych strat nie poniosło, a sekcya gospodarcza zdołała związać koniec z końcem. Ten pomyślny zwrot zawdzięcza Stowarzyszenie zarówno rozumnej gospodarce przewodniczącej sekcyi, jak i obecnej zarządczyni domu, pani Karolinie Pawłowskiej, byłej nauczycielce. Oprócz mieszkań dla stałych lokatorek, Wydział urządził w domu frontowym dwa pokoje na 10 osób dla nauczycielek przejezdnych. I tu przez rok cały panował ruch ożywiony; prawie zawsze pokoje są zajęte, a w czasie wakacyj lub świąt jest przepełnienie. Nauczycielki, bawiące chwilowo w lokalu Stowarzyszenia, mogą również na żądanie otrzymać w domu całodzienne utrzymanie. W ciągu ubiegłego roku mieszkało czasowo 246 nauczycielek, które spędziły razem w Stowarzyszeniu 1.523 dni, przeciętnie na jedną osobę przypada 7 dni.

2. Sekcya druga pod przewodnictwem p. Ernestyny Friedberg, nauczycielki szkoły wydziałowej św. Scholastyki, zajmowała się sprawami biura umieszczeń guwernantek i bon, zostającego pod kierowni-

ctwem byłej nauczycielki p. Jadwigi Chwalibóg. Biuro wykazuje w roku ubiegłym ruch znacznie więcej ożywiony. W ciągu roku zgłosiło się do biura 355 osób, w tem pracodawców 137, nauczycielek 218, umów zawarto 60.

3. Sekcya zebrań towarzyskich pod przewodnictwem członka Wydziału p. Maryi Hupkowej, zorganizowała w grudniu wielką loteryę fantową dla pomnożenia funduszów Stowarzyszenia na cele wskazane statutem.

4. Sekcya biblioteczna pod przewodnictwem wiceprezesowej pani Anny Zakrzewskiej, przedstawia obszerne i ważne pole pracy, na którem skupia się umysłowa i kulturalna działalność Stowarzyszenia.

Biblioteka rozwija się znakomicie pod kierunkiem bibliotekarki, byłej nauczycielki prywatnej, p. Emilii Stypkowskiej i jej współpracowniczki p. Maryi Radzikowskiej. Cyfry najlepiej przemawiają. Biblioteka liczy obecnie 12.305 tomów W ubiegłym roku przybyło dzieł 166. Ruch osób wypożyczających wynosił 20.000, wypożyczono blizko 45.000 książek. Czytelnia zaopatrzona w 18 czasopism polskich, francuskich, niemieckich, oraz fachowych dla nauczycielek muzyki.

Biblioteka liczy 495 członków, Stowarzyszenie 526 członków. W r. 1907 przybyło członków Stowarzyszenia 91, członków bibliotecznych 19, razem 110.

Sprawy biurowe Stowarzyszenia prowadzi p. Emilia Stypkowska wraz z p. Maryą Gońską, nauczycielką prywatną.

Administracya Stowarzyszenia składa się więc z pięciu funkcyonaryuszek płatnych, mianowicie: bibliotekarki i jej pomocnicy, sekretarki, kierowniczki biura umieszczeń i zarządczyni domu.

W ubiegłym roku powstała sekcya nauczycielek muzyki za inicyatywą członka Wydziału p. Stanisławy Heumann, nauczycielki śpiewu i p. Julii Baranowskiej, nauczycielki muzyki przy c. k. Seminaryum żeńskiem.

Na kilku zebraniach w czerwcu i wrześniu ułożono regulamin, który ma obowiązywać tak nauczycielki muzyki, jak domy zawierające umowę, nadto sekcya opracowała program kursów przygotowywujących nauczycielki do egzaminu państwowego z muzyki i śpiewu.

Do tak pomyślnego w każdym kierunku rozwoju Stowarzyszenia przyczynił się w znacznej mierze dobry stan funduszów. Gdy w r. 1906 reszta kasowa wynosiła 5.102 K. 77 h., w r. 1907 wynosi 10.667 K. 2 h. Na tak wydatne podniesienie dochodów, mimo znacznie wzmożonych wydatków zarówno na administracyę jak na adaptacye i poprawki w domu w ogrodzie, wpłynęła subwencya Wysokiego Sejmu 1.000 K., dar Kasy Oszczędności 200 K., zapis ś. p. Karoliny Krynickiej 360 K., jednorazowa wkładka p. Zawadzkiej, emerytki, stałej mieszkanki domu, 600 K., oraz świetny bo dotąd niebywały rezultat loteryi fantowej, która przyniosła 2.064 K. 10 h.

Jak każdy dobry gospodarz w chwilach najlepszego powodzenia nie zapomina o czarnej godzinie, tak też Wydział przy układaniu nowego statutu nie zapomniał o tem, że Stowarzyszenie może kiedyś znaleźć się w przykrem położeniu i na taką chwilę ustanowiono fundusz rezerwowy, którego znaczenie i przeznaczenie określa bliżej § 13 statutu. Na fundusz ten z końcem każdego roku ma się odkładać z czystego dochodu 10%. W tym roku więc w myśl § 13 l. 2 złożono na ten cel na książeczkę Kasy Oszczędności l. 255.882 przypadającą kwotę 1.066 K. 70 h. Idąc dalej w myśl statutu § 11 l. 7 i § 18 złożono na osobną książeczkę l. 255.883, 25% czystego dochodu t. j. kwotę 2.666 K. 75 h. jako pierwszy fundusz na budowę wyżej wspomnianego pawilonu dla chorych.

Na ten cel również przeznaczył Wydział pieniądze, jakie otrzyma ze sprzedaży bransolety złotej z perłą i brylantami, którą ofiarował hr. Józef Tyszkiewicz.

Aby jak najwięcej nauczycielek mogło korzystać z dobrodziejstw, jakie Stowarzyszenie zapewnia swym członkom, a zarazem, aby obudzić życie wśród stowarzyszonych i zachęcić je do wspólnej pracy, postanowił Wydział zakładać filie Stowarzyszenia po większych i mniejszych miasteczkach.

Regulamin obowiązujący dla filii został opracowany a Wydział nie wątpi, że dobra myśl rychło się przyjmie i dobre wyda rezultaty.

Rok 1907 a 35 istnienia Stowarzyszenia jest jak dotychczas rokiem najpomyślniejszego jego rozwoju, jest dowodem, że uczciwej, bezinteresownej pracy, podejmowanej dla dobra bliźnich w imię braterstwa, Bóg zawsze błogosławi.

Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie jest żywym dowodem prawdziwości przysłowia:

Ziarnko do ziarnka — a będzie miarka.

Składajmyż więc te ziarnka, aby z nich mogły czerpać ratunek siostry nasze, gdy będą w potrzebie, składajmy je pod opiekę św. Józefa, którego obraz widnieje na ścianie Domu nauczycielek.

W ubiegłym roku Stowarzyszenie poniosło stratę przez śmierć ś. p. Wilibalda Śleczkowskiego, członka wspierającego i ś. p. Heleny Spargnapani, nauczycielki szkoły ludowej. Cześć ich pamięci!

Joanna Pogonowska, prezesowa.

Emilia Stypkowska, sekretarka.

Rzut oka na działalność i rozwój Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie od 1873 do 1907 roku.

Dnia 20. października r. z. po odprawionem nabożeństwie w kościele OO. Karmelitów X. Błonarowicz, proboszcz parafii św. Szczepana, dokonał poświęcenia »Domu nauczycielek«, położonego w ogrodzie realności l. 36 przy ul. Karmelickiej.

Dom ten przeznaczony jest na mieszkanie dla wiekowych, spracowanych, a pozbawionych odpowiednich środków do życia nauczycielek prywatnych i szkół publicznych, członków Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie.

Stowarzyszenie nauczycielek zawiązało się dnia 21. września 1873 r. z liczbą członków 24, a mianowicie 10 członków wspierających, 14 członków zwyczajnych. Od r. 1873 do r. 1877 pełniły funkcye przewodniczących Stowarzyszenia pp.: Seweryna Górska, Karolina Krynicka i Marya Nowobilska. Sekretarką w tym czasie była p. Marcela Holska.

W r. 1877 uznało Walne Zgromadzenie potrzebę reformy Stowarzyszenia i poruczyło tę czynność wybranemu wówczas Wydziałowi, w którego skład weszli: Antonina Zubrzycka, prezesowa, dr Michał Schmidt, wiceprezes, Julian Maciołowski, skarbnik, Franciszka Rylska, sekretarka, oraz członkowie Wydziału: Anastazya Dzieduszycka, Seweryna Górska, Włodzimiera Kraińska, Karolina

Krynicka, Joanna Pogonowska, dr Leon Cyfrowicz, Piotr Umiński. Wszystkie urzędy były honorowe, tylko sekretarka brała tytułem wynagrodzenia za swą pracę 600 K. rocznie.

Nowo wybrany Wydział zaprowadził wiele ulepszeń w administracyi i rachunkowości i wypracował projekt zmiany statutu, który c. k. Namiestnictwo resk. z d. 24 marca 1878 l. 13.734 zatwierdziło. Od roku 1877 do r. 1889 prezesową Stowarzyszenia była Antonina Zubrzycka, sekretarką od r. 1878 do 1887 p. Joanna Pogonowska, którą w tym roku Walne Zgromadzenie wybrało wiceprezesową. Na tem stanowisku pracowała do r. 1904, kiedy Stowarzyszenie po śmierci ś. p. Wandy Żeleńskiej godność prezesowej złożyło w jej ręce. W r. 1877, kiedy prezesową Stowarzyszenia została Antonina Zubrzycka, liczba członków wspierających wynosiła 124, członków zwyczajnych 36; w roku 1888 liczba członków zwyczajnych dosięgła poważnej cyfry 280, wspierających 150, razem 430, członków bibliotecznych 54. Majątek Stowarzyszenia, który w r. 1877 wynosił 5.912 K. 26 h. w gotówce, oraz w kapitałach przyrzeczonych 2.800 K. 40 h., wzrósł do sumy 26.793 K. 40 h. w gotówce, oraz 1.200 K. w kapitałach przyrzeczonych, nie wliczając w to biblioteki, która po sześciu latach istnienia obejmowała 1.524 dzieł o 2.220 tomach. Na tak pomyślny rozwój Stowarzyszenia i jego dochodów wpłynęły przedewszystkiem zapobiegliwość i troskliwość prezesowej, która urządzając własnym kosztem i staraniem loterye fantowe, zabawy, odczyty na cele Stowarzyszenia, pomnożyła jego dochody, dalej znakomicie podniosła je bezinteresowna i pełna poświęcenia praca skarbnika, p. Juliana Maciołowskiego, a następnie p. Henryka Müldnera, który jest skarbnikiem Stowarzyszenia od r. 1885, jak również p. Joanny Pogonowskiej, która jako sekretarka pracowała 10 lat, przeznaczając płacę wynoszącą 600 K. rocznie na fundusz żelazny budowy domu dla nauczycielek. Aby zachęcić nauczycielki do zapisywania się na członków Stowarzyszenia, uchwalił Wydział założyć wypożyczalnię książek dla swych członków, którą otwarto 4. czerwca 1882 r. Założycielką biblioteki, która obecnie jest jedną z najpoważniejszych i najbogatszych bibliotek, dostępnych dla szerokiej publiczności, była ś. p. Bogumiła Remer, prefekta szkoły wydziałowej im. św. Scholastyki.

Celem pomnożenia dochodów postanowił Wydział w r. 1888 otworzyć bibliotekę dla osób nie będących członkami. Utworzono sekcyę biblioteczną, a na przewodniczącą tejże sekcyi zaprosiła p. wiceprezesowa Pogonowska p. Władysławową Żeleńską. Komisyę ukonstytuowano d. 20. lutego 1888 r.

Wypełniając cele Stowarzyszenia, Wydział udzielał członkom swym zapomóg bezzwrotnych oraz pożyczek spłacanych w drobnych ratach. W międzyczasie od r. 1877 do r. 1889 Wydział Stowarzyszenia wniósł petycyę do Wysokiego Sejmu o subwencyę i do Rady miasta o darowiznę gruntu pod budowę domu.

W r. 1889 ustąpiła ze stanowiska prezesowej p. A. Zubrzycka z powodu bardzo złego stanu zdrowia. W roku bieżącym na wniosek p. Joanny Pogonowskiej zawieszono portret ś. p. A. Zubrzyckiej w czytelni Stowarzyszenia. Na Walnem zgromadzeniu dnia 24. lutego 1889 r. wybrano prezesową p. Wandę Żeleńską, wiceprezesową p. Joannę Pogonowską, skarbnikiem p. H. Müldnera, sekretarką p. D. Mikiewiczównę; członkami Wydziału: Sewerynę Górską, Helenę Pawlikowską, Juliana Maciołowskiego, Mieczysławę Śleczkowską, Paulę Spławińską, Piotra Umińskiego, Ignacego Żółtowskiego. Godność prezesowej piastowała Wanda Żeleńska od r. 1889 do 1904 t. j. przez lat 15, a wspierana doświadczoną radą wiceprezesowej i skarbnika jak również chętną pomocą wszystkich członków Wydziału, pracowała dla Stowarzyszenia z całą gorliwością i s rdecznością. Przez długi ten szereg lat zbierano grosz do grosza, mając ciągle na myśli budowę własnego domu. Odsetki od kapitału przyłączano do funduszu żelaznego, a do jego pomnożenia przyczyniła się znacznie tak subwencya Wysokiego Sejmu w kwocie 2.000 K., jak również dochód z biura umieszczeń, które założone w r. 1874, nie przynosiło Stowarzyszeniu korzyści aż do chwili, gdy zarząd biura objęła ś. p. Aniela z Żychoniów Dębowska i pracą swoją przysporzyła Stowarzyszeniu przeszło 4.000 K. Do pomnożenia funduszów przyczyniło się również wiele innych darów, które we właściwym czasie w wykazie statystycznym dokładnie wymienione zostaną. Jak poprzednia prezesowa tak też Wanda Żeleńska urządzała co rok loterye fantowe, zabawy, koncerty, odczyty z pomyślnym skutkiem.

Gdy w roku 1901 majątek Stowarzyszenia wzrósł do sumy 50.868 K., nabyto przy ul. Karmelickiej l. 36 dom za sumę 96.000 K.,

na co gotówką zapłacono 44.000 K., na resztę zaciągnięto pożyczkę w krakowskiej Kasie oszczędności. W tym czasie Stowarzyszenie otrzymało w darze od p. Adeli Małujanki połowę domu w Zakopanem. W r. 1904 zmarła ś. p. Wanda Żeleńska. Podówczas liczba członków zwyczajnych wynosiła 211, członków wspierających 29, razem 240, członków bibliotecznych 248. Majątek Stowarzyszenia wynosił 97.571 K. 92 h., w tem dług w Kasie oszczędności 43.648 K. 69 h., a zatem rzeczywisty majątek wykazywał kwotę 53.923 K. 23 h.

Biblioteka Stowarzyszenia liczyła 4.000 dzieł. Na nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu 1904 r. wybrano p. Joannę Pogonowską prezesową, wiceprezesową p. Annę Zakrzewską. Pierwszym czynem prezesowej było uczcić pamięć zmarłej a bardzo zasłużonej swej poprzedniczki przez umieszczenie jej portretu w czytelni Stowarzyszenia, co też Wydział uchwalił jednomyślnie, nadto utworzył stypendyum im. Wandy Żeleńskiej, na który złożono fundusz, wynoszący z końcem 1906 r. 2.344 K. 90 h. Odsetki od tego funduszu otrzymuje co rok jedna nauczycielka tytułem zapomogi.

Walne Zgromadzenie odbyte 1905 r. wybrało Wydział, w którego skład weszli: Joanna Pogonowska prezesowa, A. Zakrzewska wiceprezesowa, H. Müldner skarbnik, E. Stypkowska sekretarka. Członkowie Wydziału: J. Barańska, E. Friedberg, M. Hupkowa, A. Ulanowska, dr K. Łepkowski, W. Estreicherówna, A. Giełgudowa, W. Szołayska, St. Żeleński. Członkowie zastępcy: W. Eljaszówna S. Heumannówna, L. Horaczkówna, W. Jawornicka, S. Münnichowa, L. Owczarkiewiczówna, A. Pałkowska, M. Świderska, J. Swobodówna.

W r. 1905 otrzymało Stowarzyszenie z daru ś. p. Zofii Wołodkowiczowej kwotę 1.532 K. Dar ten stał się zawiązkiem funduszu budowy domu dla nauczycielek emerytek. W kwietniu tegoż roku przedstawiła przewodnicząca Wydziałowi wniosek, aby przystąpić zaraz do rozpoczęcia budowy. Pan inżynier St. Żeleński, członek Wydziału, ofiarował się wypracować plany i kierować budową bezinteresownie. Przedłożony kosztorys opiewał na 36.000 K. Bóg pobłogosławił usiłowaniom. P. Włodzimira z Kraińskich Szołayska ofiarowała na ten cel 10.000 K. i tym sposobem przyspieszyła rozpoczęcie budowy. Na pokrycie reszty kosztów zaciągnięto pożyczkę. Równocześnie prezesowa imieniem Wydziału wniosła petycyę do Wysokiego Sejmu o subwencyę. Po dwóch latach zabiegów otrzy-

mało Stowarzyszenie w r. 1907 od Wysokiego Sejmu subwencyę 20.000 K. płatną w rocznych ratach po 1.000 K. Tę wydatną pomoc zawdzięcza Stowarzyszenie poparciu pp. posłów, a przedewszystkiem usilnym staraniom prezydenta m. Krakowa, dr Juliusza Leo. W październiku r. 1906 ukończono dom dla nauczycielek emerytek; w tym też miesiącu Stowarzyszenie przeniosło się z ulicy Krupniczej do własnego domu przy ulicy Karmelickiej l. 36.

Wydział zajął się bezzwłocznie urządzeniem biura umieszczeń, mieszkania dla nauczycielek przejezdnych, domu dla mieszkanek stałych. Otwarto czytelnię, rozszerzono także i urządzono bibliotekę, która obejmuje obecnie 5.000 dzieł o 12.000 tomach, a bibliotekę wraz z wszystkiemi ruchomościami ubezpieczono od ognia na sumę 24.000 K. Za pośrednictwem Stowarzyszenia mogą nauczycielki ubezpieczać się na dożywotnią rentę. Dotąd dwie nauczycielki zabezpieczyły byt swój na starość. Wobec szybkiego rozrostu i rozwoju Stowarzyszenia obowiązujący od r. 1891 statut okazał się niewystarczającym, to też na wniosek prezesowej postanowiono zmianę statutu, której dokonała komisya, złożona z prezesowej i członków Wydziału E. Friedberg i J. Swobodówny. Zmieniony statut został uchwalony przez Walne Zgromadzenie dnia 14. kwietnia 1907 r., a zatwierdzony przez Wysokie c. k. Namiestnictwo resk. z dnia 29. lipca 1907 r. do l. 84.599.

Stowarzyszenie zatrudnia obecnie stale 5 funkcyonaryuszek: sekretarkę, bibliotekarkę i jej pomocnicę, kierowniczkę biura umieszczeń i zarządczynię domu. Wszystkie inne czynności spełniają członkowie Wydziału honorowo.

Majątek Stowarzyszenia w r. 1907 przedstawia:

2 domy w Krakowie i dom w Zakopanem wartości	152.000	K.	—	h.
Biblioteka z urządzeniem	24.000	»	—	»
Fundusz pożyczkowy	5.629	»	66	»
W gotówce	9.000	»	—	»
Fundusz im. W. Żeleńskiej	2.344	»	90	»
W kapitałach zapewnionych	19.000	»	—	»
Razem .	211.974	K.	56	h.

Na majątku tym ciąży pożyczka amortyzacyjna zaciągnięta w krak. Kasie oszczędności 67.000 K. spłacana w półrocznych ra-

tach przez $32^1/_2$ lat. Obecnie liczy Stowarzyszenie członków zwyczajnych 449, wspierających 55, razem 504; członków bibliotecznych 463.

Od pierwszych lat swego istnienia Stowarzyszenie przychodziło z pomocą swym członkom, udzielając im pożyczek, a później także zapomóg jednorazowych i stałych.

W r. 1907 otrzymuje stałe zapomogi 12 nauczycielek wiekowych w łącznej kwocie 1.920 K. rocznie, nadto otrzymały dwie nauczycielki zapomogę jednorazową wynoszącą 107 K.

Z funduszu pożyczkowego korzystało w r. 1907 30 nauczycielek, a suma wypożyczona wynosi 4.694 K. Od r. 1879 z funduszu pożyczkowego korzystało 465 nauczycielek, a łączna kwota, którą wypożyczyły, wynosi 70.584 K.

W domu nauczycielek mieszkają 3 nauczycielki emerytki, reszta pokoi zajęta jest przez nauczycielki prywatne i szkół publicznych. Mieszkanie dla przejezdnych nauczycielek urządzone jest na 10 osób. Kuchnię prowadzi się we własnym zarządzie. Aby w razie choroby nauczycielki znalazły w Stowarzyszeniu pomoc i opiekę rodzinną, powziął Wydział na wniosek prezesowej uchwałę zbudowania szpitalika na gruncie własnej realności i na ten cel przygotowuje fundusze.

SPRAWOZDANIE
z obrotu funduszów Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1907.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1906	5.102	kor.	77	h.
Wkładki i wpisowe od członków	2.387	»	90	»
Dar Kasy oszczędności m. Krakowa	200	»	—	»
Subwencya Wys. Sejmu krajowego za r. 1907 .	1.000	»	—	»
Dochód z biblioteki i biura	4.394	»	66	»
» z realności w Zakopanem	301	»	—	»
» ze sprzedaży katalogów	18	»	—	»
Do przeniesienia .	13.404	kor.	33	h.

Z przeniesienia .	13.404	kor.	33	h.
Dochód z umieszczenia guwernantek 1906 . .	559	»	62	»
» » » » 1907 . .	991	»	27	»
Odsetki od ulokowanej gotówki	278	»	32	»
Zwrot kaucyi z Kasy oszczędności	748	»	25	»
Fundusz złożony przez p. Zawadzką	600	»	—	»
Legat ś. p. K. Krynickiej	360	»	—	»
Czysty dochód z loteryi fantowej	2.064	»	10	»
Różne dochody	7.815	»	50	»
Razem .	26.821	kor.	39	h.

Rozchody:

Zapomogi	1.914	kor.	—	h.
Pensya bibliotekarki i pomocnicy	1.830	»	—	»
» sekretarki (od maja do listopada 1907 wł.)	350	»	—	»
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .	721	»	44	»
Pensya kierowniczki i rozchody biura	940	»	83	»
Płaca kursora (50·—) i służby z wiktem . . .	400	»	—	»
Oprawa książek	183	»	86	»
Druki	38	»	50	»
Przybory pisemne, marki, stemple	161	»	31	»
Różne drobne wydatki	351	»	58	»
Opał i światło	304	»	84	»
Wydatki realności w Zakopanem	131	»	65	»
Ogłoszenia	98	»	86	»
Koszta notaryalne	115	»	80	»
Część tantyemy od kierownictwa biura umieszczeń	138	»	34	»
Meble, sprzęty, wewnętrzne urządzenie, naprawy, pranie	652	»	82	»
Różne wydatki	7.820	»	54	»
Razem .	16.154	kor.	37	h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	26.821	kor.	39	h.
Rozchody wynosiły	16.154	»	37	»
Pozostaje reszta na r. 1908 .	10.667	kor.	02	h.

Stosownie do §§ 13 i 18 statutu przelewa się:

Do funduszu rezerwowego 10% na książ. Kasy
oszczęd. Nr. 255.882 . . . . 1.066 kor. 70 h.
Do funduszu bud. nowego pawilonu 25% na ks.
Kasy oszczęd. Nr. 255.883 . . . . 2.666 » 75 »
Razem . 3.733 kor. 45 h.

Pozostaje więc we funduszu obrotowym reszta na r. 1908 K. 6933·57.

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1906 . . . . 2.509 kor. 50 h.
Spłacone raty pożyczek . . . . 2.595 » 40 »
Razem . 5.104 kor. 90 h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

2 osobom po 300 kor. . . . . . 600 kor.
1 osobie . . . . 240 »
14 osobom po 200 kor. . . . . . . 2.800 »
1 osobie . . . . 150 »
1 » . . . . 140 »
2 osobom po 120 kor. . . . . . . 240 »
2 » » 100 » . . . . 200 »
2 » » 70 » . . . . . . 140 »
1 osobie . . . . 60 »
1 » . . . . 50 »
1 » . . . . 40 »
1 » . . . . 20 »
1 » . . . . 14 » 4.694 kor. — h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły . . . . 5.104 kor. 90 h.
Rozchody wynosiły . . . . 4.694 » — »
Reszta kasowa z końcem roku 1907 . 410 kor. 90 h.
Na pożyczkach pozostaje . . . . 5.055 » — »
Fundusz pożyczkowy wynosi więc . 5.465 kor. 90 h.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej

wynosił z końcem r. 1906		2.344	kor.	90	h.
Wydano na wsparcie biednej nauczycielki narosłe odsetki		85	»	67	»
	Zostaje .	2.259	kor.	23	h.
Dar hr. Antoniów Potockich w Olszy		100	»	—	»
Narosłe odsetki w Kasie oszczędności		92	»	06	»
Z końcem roku 1907 fundusz ten wynosi . .		2.451	kor.	29	h.

Za zgodność z księgami kasowemi:

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 1. lutego 1908 i znaleziono zgodnie z księgami.

Władysław J. Ficher. *Pelagia Jarosławowa Dąbrowska.*

XXX.

Sprawozdanie za rok 1908.

Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek. W myśl § 23. nowego statutu wybrało Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia Nauczycielek dnia 8. marca 1908 roku Wydział, którego skład jest następujący: Prezesowa: Joanna Pogonowska. I. Wiceprezesowa: Anna Zakrzewska. II. Wiceprezesowa: Ernestyna Friedberg. Sekretarka: Marya Gońska. Skarbnik: Henryk Müldner.

Członkowie Wydziału: Józefa Barańska, Julia Baranowska, Wanda Eljasz-Radzikowska, Wanda Estreicher, Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumann, Ludmiła Horaczkowna, Marya Hupkowa, Aniela Kopaczowna, Bronisława Łaska, Leontyna Owczarkiewiczowna, Antonina Pałkowska, Józefa Swobodowna, Włodzimira Szołayska, Marya Świderska.

Ponieważ pp. Estreicher i Pałkowska zrezygnowały, Wydział na mocy § 23. statutu zaprosił w ich miejsce panią Maryę Zdziechowską i p. Waleryę Łopacińską, jako mające najwięcej głosów po wybranych.

Komisya kontrolująca: Pp. Marya Kumaniecka, Marya Majewiczówna, Marya Zagórzańska i p. Władysław Fischer.

Czynności Wydziału.

Wobec tego, że pracy w Stowarzyszeniu przybywa coraz więcej, Wydział ukonstytuował sekcyę szkolno-pedagogiczną w myśl § 28. nowego statutu.

W skład jej weszły pp. Ernestyna Friedberg jako przewodnicząca, Julia Baranowska, Stanisława Heumann, Ludmiła Horaczkowna i Aniela Kopaczowna.

W ten sposób w nowo wybranym Wydziale pracowały w ciągu 1908 roku sekcye: I. szkolno-pedagogiczna, II. odczytowo-biblioteczna, III. gospodarcza, IV. biurowa, V. zebrań i zabaw towarzyskich, VI. muzyczna.

Sprawozdania poszczególnych sekcyj, umieszczone na innem miejscu, dają dokładny obraz ich działalności. Tutaj poprzestajemy na ogólnej wzmiance o czynności Wydziału.

W roku 1908 Wydział odbył 15 posiedzeń, z których cztery poświęcono zmianom regulaminów dla domu, hoteliku, biura umieszczeń, biblioteki i czytelni. Regulamina te opracowała osobna komisya, złożona z pp.: Prezesowej, II. wiceprezesowej i przewodniczącej sekcyi domu; zreferowała II. wiceprezesowa, p. Ernestyna Friedberg.

Biblioteka Stowarzyszenia pod zarządem p. Emilii Stypkowskiej, a pod kierunkiem sekcyi odczytowo-bibliotecznej, której przewodniczy I. wiceprezesowa p. Anna Zakrzewska, stale się rozwija, członków przybywa coraz więcej, bo Wydział zasila bibliotekę doborowemi dziełami tak treści naukowej, beletrystycznej jak też dla młodzieży.

Przewodniczącą sekcyi gospodarczej jest p. Józefa Barańska. Gospodarstwo spoczywa w rękach zarządczyni domu nauczycielek, p. Karoliny Pawłowskiej, b. nauczycielki prywatnej. Dzięki niezmordowanej pracy przewodniczącej tej sekcyi, gospodarstwo w roku ubiegłym bez porównania przedstawia się lepiej, bo jakkolwiek nie przyniosło żadnych dochodów, to niedobór był niezbyt wielki. Jest to także zasługą p. Karoliny Pawłowskiej, która okazała się godną zaufania, jakie Wydział w niej położył.

Biuro umieszczeń i hotelik prowadzi p. Jadwiga Chwalibóg, b. nauczycielka prywatna. Pod jej zarządem biuro stale się rozwija i przyniosło w roku ubiegłym kilkaset koron czystego dochodu. Dochód ten jednak nietylko, że całkowicie zużytym został na pokrycie kosztów hoteliku, ale nawet wydatków nie pokrył, tak, że i do tej pożytecznej instytucyi Wydział Stowarzyszenia rok rocznie znaczną kwotę dokłada. Przekonanie jednak, że nauczycielki, mające bardzo

skromne fundusze, a często nie posiadające ich wcale, mogą każdej chwili znaleźć w Stowarzyszeniu opiekę i pomieszczenie, jest dla Wydziału dostateczną zachętą, aby mimo strat hotelik dla dobra stowarzyszonych dalej prowadzić.

Staraniem sekcyi zabaw i zebrań towarzyskich, zostającej pod przewodnictwem p. Anieli Giełgudowej, urządzoną została w roku ubiegłym loterya fantowa. Sekcya odbyła sześć posiedzeń, w których prócz członków wzięło udział liczne grono pań krakowskich z panią prezydentową Leową na czele.

Sekcya muzyczna pod przewodnictwem p. Stanisławy Heumann dała dowód swej żywotności urządzeniem kursu przygotowawczego do egzaminu państwowego z muzyki.

Jak w latach ubiegłych, tak też w ostatnim roku Stowarzyszenie udzielało swoim członkom pomocy materyalnej we formie pożyczek i zapomóg bezzwrotnych. Zapomóg stałych udzielił Wydział 13 wiekowym nauczycielkom, zapomóg jednorazowych udzielono 3 nauczycielkom.

Ponieważ fundusz pożyczkowy okazał się niewystarczającym, Wydział na posiedzeniu d. 23. października 1908 r. przelał z funduszu obrotowego kwotę 752 k. 39 h. do funduszu pożyczkowego. Zasilenie tegoż okazało się tem konieczniejszem, że z roku na rok podnosi się liczba członków Stowarzyszenia. Obecnie Stowarzyszenie liczy ogółem 593 członków; w tem honorowych 18, wspierających 58, zwyczajnych 520.

Co do czystego dochodu Stowarzyszenia, to stan jego przedstawia się wcale pomyślnie; 10% tego dochodu przelano w myśl § 13. statutu do funduszu rezerwowego, 25% w myśl § 18. przekazano do funduszu budowy szpitalika.

Czuwając nad materyalnymi interesami Stowarzyszenia, Wydział nie tracił z oka idealnych celów, jakie sobie zakreślił. Pragnął mianowicie wejść w ściślejszy kontakt z członkami Stowarzyszenia urządzaniem zebrań towarzyskich, odczytów i pogadanek. Osiągnięcie tego celu przedstawia jednak na razie trudności, ponieważ w obecnych warunkach Stowarzyszenie nie rozporządza odpowiednim na ten cel lokalem.

Gdy polskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie r. 1908 jako w 40-lecie swego istnienia powzięło zamiar urządzenia kon-

gresu pedagogicznego w sprawie szkolnictwa polskiego, Wydział wysłał do komitetu przygotowawczego delegatkę Stowarzyszenia w osobie p. Leontyny Owczarkiewiczówny. Jubileusz Towarzystwa pedagogicznego obchodzono w sierpniu, a Stowarzyszenie nauczycielek było na nim reprezentowane przez tę samą delegatkę.

Filii w roku ubiegłym nie założono. Wprawdzie nauczycielki przemyskie nosiły się początkowo z myślą utworzenia filii Stowarzyszenia krakowskiego, które przesłało im też sprawozdania z lat ubiegłych i swój statut. Ponieważ jednak później chciały spróbować sił własnych, założyły osobne stowarzyszenie p. n. »Samopomoc nauczycielek«, opierając się na statucie Stowarzyszenia krakowskiego.

W roku ubiegłym Stowarzyszenie poniosło stratę przez śmierć członków: ś. p. Stefanii Łopuszańskiej, Heleny Mazurskiej, Maryi Błociszewskiej i Antoniny Rehneltowej.

Prezesowa:	Sekretarka:
Joanna Pogonowska.	*Marya Gońska.*

Sprawozdanie Sekcyi bibliotecznej za rok 1908.

Jednem z zadań Stowarzyszenia nauczycielek jest ułatwianie członkom swoim dalszego kształcenia się zawodowego i ogólnego, zapoznawanie ich z ruchem umysłowym w kraju i zagranicą, zwłaszcza na polu wychowawczem. Dla spełnienia tego zadania utrzymuje Stowarzyszenie bogatą bibliotekę, złożoną z dzieł naukowych i beletrystycznych, zaopatrzoną w osobny dział książek dla dzieci i młodzieży, oraz czytelnię czasopism.

W ubiegłym roku zakupiono dzieł	308
Otrzymano w darze dzieł	220
Przybyło więc dzieł . .	528

Obecnie posiada biblioteka Stowarzyszenia dzieł 5539 w 12833 tomach.

Sekcya biblioteczna Wydziału Stowarzyszenia stara się usilnie o nabywanie wszystkich wartościowych a odpowiednich do biblioteki nowości literackich, przedewszystkiem polskich. Dzieła bardzo

poczytne nabywa się rychło w kilku egzemplarzach dla uprzystępnienia ich większej liczbie czytających.

Z biblioteki i czytelni korzystają nietylko stowarzyszone nauczycielki, lecz także szersza publiczność w charakterze członków bibliotecznych. Członków takich liczyła biblioteka w ubiegłym roku 528.

Ruch biblioteczny był bardzo ożywiony; dziennie zmieniało książki przeciętnie około 100 osób, a bibliotekarka wraz z pomocnicą zaledwie były w stanie nadążyć pracy. Liczba wypożyczonych w ciągu roku książek wynosiła około 52.000. Dla czytelni abonowano 15 następujących czasopism: Ateneum, Bibliotekę dzieł wyborowych, Bibliotekę uniwersalną, Bibliotekę warszawską, Biesiadę literacką, Mały Światek, Bluszcz, Moje pisemko, Muzeum, Przegląd powszechny, Przyjaciela Dzieci, Signale, Świat, Tygodnik ilustrowany, oraz 3 dzienniki: »Czas«, »Głos narodu«, »Reformę«.

Prenumerata pism wynosiła 389 K. 40 h.

Przewodnicząca:
Anna Zakrzewska.

Sprawozdanie Sekcyi gospodarczej „Domu Nauczycielek“ za rok 1908.

Celem »Domu« Stowarzyszenia nauczycielek jest dać za skromną opłatą pomieszczenie jego członkom t. j. osobom, które znaczną część życia poświęciły pracy pedagogicznej, czy to jako nauczycielki prywatne, czy jako nauczycielki szkół publicznych.

W tym duchu działając, Stowarzyszenie udziela schronienia osobom wiekowym, nauczycielkom o siłach starganych pracą, które w »Domu« naszym znajdują spokojny odpoczynek i wygody ich wiekowi odpowiednie. Oprócz emerytek, zamieszkują »Dom« także osoby młodsze, samotne, pozbawione ogniska domowego, którym »Dom« Stowarzyszenia dostarcza opieki troskliwej i ciepła rodzinnego, mieszkają nadto kandydatki do zawodu nauczycielskiego, studyujące w Krakowie.

Prócz tych mieszkanek, zwykle stałych, goszczą w »Domu« Stowarzyszenia w ciągu roku chwilowo po kilka dni lub tygodni

nauczycielki przejezdne, często z dalekich stron pochodzące, czy to dla zwiedzenia miasta, czy na ferye wakacyjne lub świąteczne przybyłe. Największy ruch gości panuje w terminach egzaminów ludowych i wydziałowych; popyt wtedy na mieszkania największy, zajmują też wtedy pokoje po dwie i trzy osoby wspólnie, byle tylko osiąść w wygodnem dla nich ognisku, gdzie za skromną opłatą jest utrzymanie na miejscu, biblioteka do dyspozycyi i wszelka porada zawodowa do usług.

Budynek w ogrodzie zdrowy i słoneczny mieści dla lokatorek 13 pokoi.

W ciągu ubiegłego roku 1908 zamieszkiwało go wiekowych emerytek	4
nauczycielek czynnych prywatnych	10
nauczycielek szkół publicznych	11
kandydatek nauczycielskich	3
nauczycielek przejezdnych	30

Te ostatnie przepędziły w »Domu« naszym 299 dni.

Na czele Sekcyi gospodarczej stoi p. Józefa Barańska wraz z kilkoma członkami Wydziału, na czele wewnętrznego zarządu »Domu« p. Karolina Pawłowska.

Tak Wydział jak Zarząd dokłada wszelkich starań, aby osobom w »Domu« zamieszkałym zapewnić zdrowy i wygodny pobyt.

Ponieważ na »Domu« ciąży znaczny dług, który spłaca się ratami, a dział gospodarczy nie dostarcza wcale dochodów, lecz stanowi jeszcze rubrykę w rozchodach, przeto Stowarzyszenie dotąd tylko częściowo spełniać może swoje zadanie humanitarne względem niezamożnych członków-emerytek.

Przewodnicząca:
Józefa Barańska.

Sprawozdanie Sekcyi biura pomieszczeń i hoteliku za rok 1908.

Biuro umieszczeń Stowarzyszenia nauczycielek prowadzi p. Jadwiga Chwalibóg, b. nauczycielka prywatna. Pośredniczy w umieszczaniu na prywatnych posadach guwernantek i bon, oraz w udzie-

laniu w mieście lekcyi muzyki, śpiewu i przedmiotów, objętych planem szkolnym.

W ubiegłym roku zgłosiło się nauczycielek Polek 278, cudzoziemek 90, razem 368.

Nauczycielek poszukujących lekcyj 38, domów poszukujących nauczycielek 200. Zawarto umów, które doszły do skutku, 87.

Ogólny dochód brutto wynosił 2.427 K. Koszta biurowe, pensya kierowniczki, mieszkanie, światło, opał, usługa wynosiły 1.760 K. 19 h., zatem czystego dochodu przyniosło biuro zaledwie 666 K. 81 h. Jest to dochód bardzo nieznaczny, ale Stowarzyszenie prowadzi biuro nie dla zysków własnych, tylko dla dobra stowarzyszonych, od których za pośrednictwo pobiera minimalną opłatę 2⁰/₀ od rocznej płacy, również od domów, biorących nauczycielki, tylko 4⁰/₀.

Aby nauczycielki, przybywające do Krakowa czy dla wypoczynku, czy dla składania egzaminów, czy też poszukujące posady, nie musiały stawać w hotelu, na co ich skromne fundusze nie pozwalają, urządzono w Stowarzyszeniu dwa pokoje na 8 do 10 osób, gdzie w każdej chwili, o ile miejsca starczy, mogą być przyjęte nauczycielki na krótki pobyt. Opłata za dobę kosztuje dla członków 60 h., dla niecłonków 80 h. Za to otrzymują mieszkanie, światło, opał, usługę, łóżko z pościelą, a za bardzo skromną opłatą mogą otrzymać wikt całodzienny lub częściowy w zarządzie domu.

Nauczycielek, które w ubiegłym roku zatrzymywały się w Stowarzyszeniu, było 321, razem spędziły 1632 dni. Dochód całoroczny wynosił 1.030 K. Ponieważ opłata za pranie, usługę, światło, opał, mieszkanie kierowniczki i t. p. wynosiła 1.640 K., przeto Stowarzyszenie dołożyło do tej humanitarnej instytucyi 610 K., czyli, że prawie cały czysty dochód z biura umieszczeń pochłonął hotelik.

Hotelik jest podobnie jak biuro umieszczeń pod zarządem p. Jadwigi Chwalibóg.

W zastępstwie przewodniczącej:
Józefa Swobodówna.

Sprawozdanie Sekcyi muzycznej za rok 1908.

Sekcya muzyczna powstała w czerwcu 1907 r. Celem jej jest podniesienie stanowiska społecznego i materyalnego bytu nauczycielek muzyki, stworzenie dla nich środków do dalszego kształcenia się i zachęcenie do zdobywania szerszych widnokręgów muzycznych. Założono zatem przy istniejącej już czytelni i bibliotece Stowarzyszenia dział muzyczny, zaopatrzony w pisma i książki polskie, niemieckie i francuskie, który w miarę rozwoju stale powiększać się będzie. Prócz dni powszednich czytelnia otwarta jest dla członków sekcyi muzycznej w niedzielę od godziny 11—1. Tam znajdują członkowie odpowiedni dla siebie punkt zborny i otoczenie, w którem wymiana myśli jest bardzo korzystną.

W r. 1908 otwarto staraniem Sekcyi kurs przygotowawczy dla kandydatek do egzaminu państwowego z muzyki. Na kursie tym udzielają siły fachowe lekcyi teoryi i historyi muzyki, tudzież harmonii. Członkowie sekcyi płacą za naukę 12 K. miesięcznie; jest to cena taka, jakiej żadna obliczona na zyski instytucya ustanowićby nie mogła.

Sekcya ułożyła i wydała regulamin, który ma ułatwić i ustalić członkom (nauczycielkom muzyki) układy ze stronami.

Biuro Stowarzyszenia poleca wszystkie zgłoszone tam siły nauczycielskie bezinteresownie. Sekcya poleca co kilka tygodni swych członków w Krakowie i na prowincyi.

Sekcya zastanawia się na wszystkich posiedzeniach nad sposobem ubezpieczenia swych członków na starość lub wypadek choroby. Na razie ma zebraną na ten cel kwotę około 50 koron (złożoną w kasie oszczędności); dla powiększenia tej sumy zamierza Sekcya urządzić w odpowiedniej porze koncert tudzież kilka popularnych odczytów i wieczorków.

Dzięki prośbie wystosowanej do ogółu powstaje przy bibliotece Stowarzyszenia zbiór cennych utworów muzycznych.

Pierwszemi ofiarodawczyniami były pp. Wiktoryna Ciechanowska i Kazimierzowa Żeleńska, którym Sekcya wyraziła serdeczne podziękowanie. Zbiór ten stanowi zawiązek przyszłej wypożyczalni muzycznej.

Stale wzrastająca liczba członków Sekcyi wynosi obecnie 52 osób; są to prywatne nauczycielki muzyki, zamieszkałe w Krakowie, na prowincyi i w zaborach.

Zdając sprawę z dotychczasowej swej czynności, składa Sekcya podziękowanie Wydziałowi Stowarzyszenia nauczycielek za życzliwość, okazywaną najmłodszej swej odrośli i jednostkom, które czas i siły poświęcały idei, dla której Sekcya powstała.

Daj Boże, aby idea ta w dobie rozwijającej się gwałtownie kultury muzycznej zaświeciła pełnią blasku a niosąc oświaty kaganiec na zaniedbanem dotąd polu, ogarniała coraz szersze kręgi, a ułatwiała i uszlachetniała walkę o byt codzienny w imię miłości dla ukochanej sztuki.

Przewodnicząca:
Stanisława Heumann.

SPRAWOZDANIE

z obrotu funduszów Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1908.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1907	6.933	kor.	57	h.
Wkładki i wpisowe od członków	2.870	»	60	»
Dochód z biblioteki i biura	4.491	»	20	»
» z realności w Zakopanem	72	»	—	»
Dar Kasy oszczędności m. Krakowa	200	»	—	»
Subwencya Wys. Sejmu krajowego (2. rata) .	1.000	»	—	»
Czysty dochód z loteryi fantowej	1.420	»	20	»
Odsetki od ulokowanej gotówki	196	»	20	»
Różne dochody	9.980	»	36	»
Razem . . .	27.164	kor.	13	h.

Rozchody:

Zapomogi miesięczne	2.478	kor.	—	h.
» jednorazowe	110	»	—	»
Pensye bibliotekarki, sekretarki i pomocnicy . .	2.930	»	—	»
Do przeniesienia . . .	5.518	kor.	—	h.

Z przeniesienia . .	5.518 kor.	—	h.
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .	1.634 »	64	»
Rozchody biura i pensya kierowniczki . . .	1.449 »	09	»
Płaca kursora i służby z wiktem	356 »	60	»
Oprawa książek	329 »	46	»
Druki	829 »	50	»
Przybory pisemne, marki, stemple	134 »	50	»
Różne drobne wydatki	398 »	99	»
Opał i światło	168 »	91	»
Ubezpieczenie biblioteki i ruchomości	26 »	87	»
» realności i wydatki w Zakopanem	70 »	66	»
Ogłoszenia	202 »	76	»
Koszta prawne	36 »	—	»
Przelano do funduszu pożyczkowego	752 »	39	»
Różne wydatki	7.395 »	91	»
Razem . .	19.313 kor.	28	h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	27.164 kor.	13	h.
Rozchody »	19.313 »	28	»
Pozostaje reszta na rok 1909 .	7.850 kor.	85	h.

Stosownie do §§ 13 i 18 statutu przelewa się:

Do funduszu rezerwowego 10% na książeczkę Kasy oszcz. Nr. 255882	785 kor.	08	h.
Do funduszu budowy nowego pawilonu 25% na książeczkę oszcz. Nr. 255883	1.962 »	71	»
Razem . .	2.747 kor.	79	»
Pozostaje więc we funduszu obrotowym reszta na rok 1909	5.103 kor.	06	h.

Fundusz rezerwowy wynosił z początkiem r. 1908	1.066 kor. 70 h.		
Narosłe odsetki	37 » 62 »		
Przelane za rok 1908	785 » 08 »	1.889 »	40 »
Fundusz budowy nowego pawilonu wynosił z początkiem r. 1908	2.666 kor. 75 h.		
Narosłe odsetki	94 » 09 »		
Przelane za rok 1908	1.962 » 71 »	4.723 kor.	55 h.

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1907	410	kor.	90	h.
Spłacone raty pożyczek	3.936	»	42	»
Przelano z funduszu obrotowego	752	»	39	»
Razem	5.099	kor.	71	h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

1 osobie	400	kor.					
2 osobom po 300	600	»					
1 osobie	230	»					
9 osobom po 200	1800	»					
2 osobom po 190	380	»					
2 osobom po 160	320	»					
1 osobie	150	»					
2 osobom po 120	240	»					
5 osobom po 100	500	»					
1 osobie	40	»					
2 osobom po 20	40	»					
1 osobie	11	»	4.711	kor.	—	h.	

Zestawienie:

Dochody wynosiły	5.099	kor.	71	h.
Rozchody wynosiły	4.711	»	—	»
Reszta kasowa z końcem roku 1908	388	kor.	71	h.
Na pożyczkach zostaje	5.773	»	58	»
Fundusz pożyczkowy wynosi więc	6.162	kor.	29	h.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej

wynosił z końcem r. 1907	2.451	kor.	29	h.
Wydano na wsparcie biednej naucz. narosłe ods.	92	»	06	»
zostaje	2.359	kor.	23	h.
Za kupony od renty węgierskiej	16	»	—	»
Narosłe odsetki w Kasie oszczędności	96	»	11	»
Z końcem roku 1908 fundusz ten wynosi	2.471	kor.	34	h.

Za zgodność z księgami kasowemi: *Henryk Müldner*, podskarbi.

Sprawdzono d. 13 lutego 1909 i znaleziono zgodnie z księgami.

J. Władysław Fischer. Marya Kumaniecka. Marya Zagorzańska.

XXXI.

Sprawozdanie za rok 1909.

W myśl § 23. statutu Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia nauczycielek dnia 21. marca 1909 r. dokonało uzupełniającego wyboru do Wydziału, którego skład jest następujący: Prezesowa: Joanna Pogonowska. I. Wiceprezesowa: Anna Zakrzewska. II. Wiceprezesowa: Ernestyna Friedberg. Skarbnik: Henryk Müldner. Sekretarka: Marya Gońska.

Członkowie Wydziału: Józefa Barańska, Julia Baranowska, Marya Dłuska, Wanda Eljasz-Radzikowska, Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumann, Ludmiła Horaczkówna, Marya Hupkowa, Aniela Kopaczówna, Jadwiga Mayówna, Leontyna Owczarkiewiczówna, Józefa Swobodówna, Włodzimiera Szołayska, Marya Świderska, Marya Zdziechowska.

Komisya kontrolująca: Pp. Balbina Sadowska, Otylia Cholewiczowa, Róża ks. Ponińska i p. Władysław Fischer.

Czynności Wydziału.

Prace Wydziału koncentrowały się w 6 sekcyach następujących: I. szkolno-pedagogicznej, II. odczytowo-bibliotecznej, III. gospodarczej, IV. biurowej, V. zebrań i zabaw towarzyskich, VI. muzycznej.

Odsyłając czytelników do sprawozdań poszczególnych sekcyi, znajdujących się poniżej, poświęcamy każdej z nich kilka słów wzmianki.

Sekcya szkolno-pedagogiczna pod przewodnictwem II. wiceprezesowej, p. Ernestyny Friedberg, poświęciła kilka posiedzeń wyłącznie sprawie udziału Stowarzyszenia w lwowskim kongresie pedagogicznym. Pp. Aniela Kopaczówna i Józefa Barańska opracowały referaty, które p. Barańska na kongresie odczytała, a mianowicie »O nauce historyi polskiej w szkołach ludowych«. Komitet organizacyjny kongresu pedagogicznego przemienił się ostatecznie w Komitet wykonawczy i zaprosił Stowarzyszenie do wzięcia udziału w pracy około wykonania uchwał kongresu. Wydział wydelegował do Komitetu wykonawczego p. Józefę Barańską, jako stałą przedstawicielkę Stowarzyszenia.

Biblioteka Stowarzyszenia, zostająca pod kierunkiem sekcyi odczytowo-bibliotecznej z I. Wiceprezesową, p. Anną Zakrzewską na czele, stwierdza ciągły rozwój. Doborowe dzieła naukowe, beletrystyczne i dla młodzieży zyskują coraz więcej czytelników nietylko w kołach nauczycielskich ale i wśród uczącej się młodzieży szkół średnich i młodszej dziatwy. Jest to w znacznej mierze zasługą p. Emilii Stypkowskiej, która zarządza biblioteką z całem oddaniem się i znawstwem.

Dzięki doskonałemu kierownictwu przewodniczącej sekcyi gospodarczej, p. Józefy Barańskiej, jako też i wzorowemu zarządowi p. Karoliny Pawłowskiej, »Dom nauczycielek« przedstawia i w tym roku wyniki o tyle dodatnie, że czyniąc zadość celowi humanitarnemu, zapewnił już sporej liczbie nauczycielek wiekowych opiekę i całkowite utrzymanie za bardzo skromną opłatą. »Dom« nietylko żadnych nie przynosi dochodów, ale nawet znaczny wykazuje niedobór, który Stowarzyszenie z funduszu obrotowego pokrywać musi.

Podobnie i biuro umieszczeń, utrzymywane nie dla zysków ale raczej dla dobra członków, nie przyniosło dochodów. Z przykrością zaznaczyć musimy, że niewypłacalność stron a zwłaszcza pracodawców, utrudnia często pracę kierowniczce biura, p. Jadwidze Chwalibóg.

Zabiegom sekcyi zabaw i zebrań towarzyskich, zostającej pod przewodnictwem p. Anieli Giełgudowej, zawdzięcza Stowarzyszenie znaczny dochód z dorocznej loteryi fantowej, urządzonej przy współudziale p. prezydentowej Leowej i licznego grona pań krakowskich.

Sekcya muzyczna pod kierunkiem p. Stanisławy Heumann nie ustaje w pracy nad podniesieniem materyalnego bytu nauczycielek muzyki, oraz nad zachęcaniem ich do pogłębienia wykształcenia zawodowego. Zrealizowanie tej idei pragnie sekcya osiągnąć peryodycznem urządzaniem wieczorów muzycznych tak nauczycielek, jak uczniów i uczenic. Dotychczas mamy do zanotowania trzy wieczory i już stwierdzić należy ich dobroczynny wpływ na ogólne zainteresowanie się sekcyą. Czysty dochód z tych wieczorów ma być zawiązkiem powstać mającego w przyszłości we własnym zarządzie funduszu emerytalnego dla nauczycielek muzyki.

Biblioteka muzyczna coraz bardziej się powiększa dzięki ofiarności życzliwych jej osób.

Niezależnie od posiedzeń poszczególnych sekcyi Wydział rozpatrywał sprawy Stowarzyszenia na peryodycznych posiedzeniach, których w roku ubiegłym odbył 12.

Ponieważ oprócz długu, ciążącego na »Domu« Stowarzyszenia a spłacanego ratami, podatki niemałą stanowią rubrykę w rozchodach, Wydział od $2^1/_2$ roku czynił starania w kierunku uwolnienia od podatków przynajmniej »Domu« dla nauczycielek emerytek. Zabiegi te nareszcie w ubiegłym roku pomyślny osiągnęły skutek: »Dom« w ogrodzie uwolniony został na lat 12 od opłaty podatków rządowych. Ciążą na nim jeszcze podatki krajowe i gminne, ale i w tej sprawie Wydział odpowiednie poczyni kroki u Wysokiego Wydziału krajowego. Pomyślne załatwienie tej kwestyi jest rzeczą bardzo ważną, ponieważ zredukowanie rozchodów ułatwi Wydziałowi spełnienie zadań humanitarnych względem członków Stowarzyszenia.

Z szeregu poszczególnych pozycyi, umieszczonych poniżej w sprawozdaniu kasowem, czytelnicy przekonać się mogą o równowadze bilansowej Stowarzyszenia. Na tem miejscu stwierdzamy tylko, że $10^0/_0$ czystego dochodu przelano w myśl § 13. statutu do funduszu rezerwowego, $25^0/_0$ w myśl § 18. do funduszu budowy pawilonu dla chorych. Pożyczek w roku ubiegłym udzielono w łącznej sumie 6.011 kor., zapomóg stałych 2.328 kor. 13-tu nauczycielkom, a zapomóg jednorazowych 606 kor., z funduszu im. ś. p. Wandy Żeleńskiej 96 kor., na pogrzeb pewnej nauczycielki 58 kor., razem na zapomogi wydano 3.088 kor., co świadczy wymownie o filan-

tropijnej i hojnej gospodarce Stowarzyszenia. Tak wysokiej sumy, wydanej na powyższe cele, nie wykazują nawet bardzo bogate instytucye.

Obecnie liczy Stowarzyszenie ogółem 606 członków, w tem honorowych 15, wspierających 58, zwyczajnych 533. W roku ubiegłym w myśl § 8. statutu członkowie, którzy przez czas dłuższy nie uiścili wkładek, przestali tem samem być członkami Stowarzyszenia. Zaznaczyć należy, że na 533 członków zwyczajnych przypada tylko 144 nauczycielek prywatnych. Liczba to bardzo mała i musi uderzyć każdego, że właśnie nauczycielki prywatne, dla których głównie Stowarzyszenie założonem zostało, które prawie wyłącznie korzystają z zapomóg stałych, do niego się nie garną i lekceważą tak doniosłą kwestyę zabezpieczenia swego bytu na starość.

Zadaniem Stowarzyszenia jest nietylko członkom swoim spieszyć z pomocą materyalną w formie zapomóg i pożyczek, ale nadto w razie wieku podeszłego lub nieudolności do pracy przyjmować ich jako stałe mieszkanki za skromną opłatą ewentualnie za darmo. Także po złożeniu jednorazowo większej sumy można sobie zapewnić schronienie dożywotnie w »Domu« Stowarzyszenia. W ubiegłym roku administracyjnym mamy do zanotowania pierwszy taki układ prawny, zawarty między Stowarzyszeniem a jednym z jego członków. Przykład ten powinienby znaleźć naśladowczynie.

W r. 1909 Stowarzyszenie poniosło stratę przez śmierć członków: ś. p. Jarosławowej Dąbrowskiej, Stanisławy Orzechowskiej, Amelii Raichówny, Izy Richterowej.

Prezesowa: *Joanna Pogonowska.* Sekretarka: *Marya Gońska.*

Sprawozdanie Sekcyi szkolno-pedagogicznej za rok 1909.

Sekcya szkolno-pedagogiczna zajęta była w ubiegłym roku głównie przygotowaniem referatu na kongres pedagogiczny we Lwowie.

Na zaproszenie Komitetu kongresu zgłosiła sekcya temat do referatu »O nauce historyi polskiej w szkołach ludowych«. Celem podania Komitetowi żądanych głównych punktów referatu odbyła

sekcya kilka posiedzeń, zaprosiwszy do udziału w obradach panie nauczycielki, uczące historyi polskiej w szkołach krakowskich. Na tych posiedzeniach przedyskutowano odnośne punkta wytyczne referatu, a wypracowanie go w I. części, dotyczącej nauczania historyi polskiej w szkołach ludowych pospolitych, powierzono p. Anieli Kopaczównie, w części II, odnośnie do szkół wydziałowych, p. Józefie Barańskiej.

Dalsze posiedzenia sekcyi poświęcono odczytaniu wyczerpujących elaboratów pań referentek. Obydwie prace, przyjęte przez lwowski Komitet zjazdu, odczytała p. Barańska na plenarnem posiedzeniu kongresu we Lwowie dnia 2. listopada.

Na kongres pedagogiczny pojechała delegacya Stowarzyszenia nauczycielek. Przewodnicząca odczytała na posiedzeniu sekcyi sprawozdanie z obrad kongresu, zachęcając do żywszej akcyi na wskazanych przez kongres polach pracy wychowawczej. Sekcya uchwaliła, by prelegentka podała to sprawozdanie w formie odczytu do wiadomości szerszemu gronu członków Stowarzyszenia, chodzi bowiem o pozyskanie jak największej liczby nauczycielek, chętnych do współdziałania w wymienionym kierunku.

Przewodnicząca:
Ernestyna Friedberg.

Sprawozdanie Sekcyi bibliotecznej za rok 1909.

Stowarzyszenie nauczycielek posiada bardzo piękną i bogatą bibliotekę, złożoną z doborowych dzieł treści naukowej, beletrystycznej i dla młodzieży, w językach: polskim, francuskim i niemieckim. Ogólna liczba dzieł jest 5.752 o 12 896 tomach. Ruch biblioteczny wzmaga się też z roku na rok. Ponad sto osób zmieniało dziennie książki, a ogólna cyfra dzieł wypożyczonych w ciągu roku dosięgła 60.000. Ażeby ułatwić dalsze kształcenie się i uprzyjemnić wolne chwile nauczycielkom zamiejscowym, wysyła bibliotekarka książki na prowincyę. Jest to wielkiem dobrodziejstwem, które nauczycielki oceniają, serdeczną Stowarzyszeniu wyrażając wdzięczność. Prócz tego nauczycielki, przygotowujące się do egzaminu, znajdują

w bibliotece Stowarzyszenia potrzebne im podręczniki naukowe. Ucząca się młodzież szkół średnich czerpie obficie z bogatego zbioru dzieł treści naukowej.

Beletrystyka we wszystkich trzech językach jest w ciągłem czytaniu, a dział dla młodzieży w żadnym roku jeszcze nie miał tak licznych czytelników jak obecnie.

W roku ubiegłym czytelnia Stowarzyszenia stale była odwiedzaną tak w godzinach porannych jak i popołudniowych, a to dzięki czasopismom, których Stowarzyszenie prenumerowało 20, mianowicie: »Bibliotekę dzieł wyborowych«, »Bibliotekę warszawską«, »Biesiadę literacką«, »Bluszcz«, »Czas«, »Encyklopedyę powszechną«, »Głos narodu«, »Łan młodzieży«, »Mały światek«, »Moje pisemko«, „Muzeum«, »Nową Reformę«, »Poradnik językowy«, »Przegląd powszechny«, »Przyjaciela dzieci«, »Signale«, »Sodalis Marianus«, »Straż polską«, »Świat«, »Tygodnik ilustrowany«.

Czytelnia otrzymywała 4 czasopisma następujące: »Der Gral«, »Le courier musical«, »Misye katolickie«, »Przegląd polski«.

W r. 1909 zakupiono dzieł: beletrystycznych 96, naukowych 34, dla młodzieży 27, w języku francuskim 17, w języku niemieckim 14, otrzymano w darze 25.

Do biblioteki przybyło razem 213 dzieł.

Przewodnicząca:

Anna Zakrzewska.

Sprawozdanie Sekcyi gospodarczej „Domu nauczycielek“ za rok 1909.

»Dom w ogrodzie« jest przeznaczony dla nauczycielek emerytek. Zamieszkują go tylko członkowie Stowarzyszenia, osoby wiekowe i spracowane, oraz kilka młodszych nauczycielek, które tu znalazły spokój i przyzwoite pomieszczenie.

Dom obejmuje 13 pokoi i jadalnię. Zarządza nim p. Karolina Pawłowska, mianowana przez Wydział.

W r. 1909 mieszkało w »Domu« stale emerytek 8, nauczycielek prywatnych czynnych 6, razem stałych lokatorek 14.

O ile wolne były pokoje, korzystały z czasowego w nim pobytu przyjezdne nauczycielki z prowincyi. Największy ruch dla tego rodzaju zgłoszeń przypada na czas wakacyi, egzaminów ludowych i dłuższych feryi świątecznych. W ubiegłym roku mieszkało 16 nauczycielek przyjezdnych przez 291 dni.

Skromna opłata, spokój i wygoda, zapewnione każdemu, powodują, że zgłoszeń bywa wiele, lecz nie wszystkie dla szczupłości miejsca mogą być uwzględnione.

Oprócz zwyczajnych lokatorek, zamieszkujących »Dom« za miesięczną opłatą, Stowarzyszenie przyjmuje zgłoszenia i takich osób, zwłaszcza starszych, które pragnąc na stałe zamieszkać w »Domu« naszym, składają jednorazowy fundusz, za co zapewnia się im utrzymanie i opiekę do końca życia. Na tych warunkach w ubiegłym roku zamieszkała w »Domu« jedna z emerytek.

Z powodu drożyzny, podnoszącej się z każdym rokiem w Krakowie, z powodu zwiększonej liczby lokatorek emerytek, a wreszcie podatków, które w tym roku wiele wyniosły, rata bankowa, należąca się za dług »Domu w ogrodzie« nie mogła być pokrytą z dochodów »Domu«. Kasa główna musiała dołożyć do gospodarstwa znaczną kwotę. Mimo to nie tracimy otuchy i z myśli celu, do którego zdążamy t. j. do oddania kiedyś całego »Domu« na użytek tylko nauczycielkom-emerytkom; chcemy służyć dobrej sprawie i ufamy, że Bóg do niej nam dopomoże.

Przewodnicząca:
Józefa Barańska.

Sprawozdanie Sekcyi biura umieszczeń i hoteliku za rok 1909.

Biuro umieszczeń Stowarzyszenia nauczycielek prowadzi w dalszym ciągu p. Jadwiga Chwalibóg, była nauczycielka prywatna.

Biuro zajmuje się nietylko umieszczaniem nauczycielek i bon na prywatnych posadach, ale także pośredniczy w udzielaniu lekcyi w Krakowie tak przedmiotów naukowych, języków, jak muzyki i śpiewu.

Za pośrednictwo w umieszczaniu na posadach płacą nauczycielki członkowie Stowarzyszenia tylko 2% od rocznej płacy, a domy, biorące nauczycielki, 4%.

W roku ubiegłym zgłosiło się nauczycielek Polek 246, cudzoziemek 60, razem 306.

Nauczycielek, poszukujących lekcyi w mieście, zgłosiło się 55. Domów poszukujących nauczycielek lub bon, zgłosiło się 124. Zawarto umów 50, 10 układów zerwano.

Ogólny dochód wynosił 1.720 kor. a wydatki 1.718 kor. Do wydatków zalicza się mieszkanie, usługę, światło, opał, koszta korespondencyi i pensyę kierowniczki biura

Jak widać z powyższego zestawienia, cała korzyść Stowarzyszenia ogranicza się tylko do tego, że jedna nauczycielka (prowadząca biuro) ma utrzymanie, gdyż 2 kor. czystego dochodu nie można nazywać zyskiem.

Smutny ten stan kasowy przedstawiłby się lepiej, gdyby obie strony, mające uiszczać procent przy zawartej umowie, nie zalegały z zapłatą. Niestety Stowarzyszenie nie może ściągnąć zaległości z dwóch lat w pokaźnej sumie 985 kor. 10 hal.

W hoteliku, urządzonym w dwóch pokojach domu Stowarzyszenia, zatrzymało się w ubiegłym roku 170 nauczycielek, które spędziły tamże 323 dni.

Dochód całoroczny brutto wynosił 1.277 kor. 60 hal. a wydatki 1.607 kor. 5 hal., przeto dołożyło Stowarzyszenie 329 kor. 45 hal. Tutaj tak samo jak wyżej nierzetelność w spłacaniu należytości czyni krzywdę tej tak wysoce filantropijnej instytucyi, gdyż zaległości wynoszą 504 kor. 60 hal.

Prawie trudno uwierzyć, że znajdują się osoby, które nie uiszczają tak skromnej opłaty, wynoszącej dla członków po 80 hal. a dla niečzłonków po 1 kor. na dobę. Za to otrzymują mieszkanie, światło, usługę, opał, łóżko z pościelą, a za bardzo skromną opłatą mogą otrzymać wikt całodzienny w zarządzie domu. — Hotelik zostaje pod zarządem p. Jadwigi Chwalibóg.

Przewodnicząca:

Wanda Eljasz-Radzikowska.

Sprawozdanie Sekcyi muzycznej za rok 1909.

Cel sekcyi muzycznej jest:

1) podniesienie stanowiska społecznego i materyalnego bytu nauczycielek muzyki;

2) stworzenie dla nich środków do dalszego kształcenia się i zachęcanie do zdobywania szerszych widnokręgów muzycznych;

3) stworzenie ogniska własnego, któreby im umożliwiło okazanie swojego stopnia uzdolnienia i postęp uczniów;

4) stworzenie funduszu emerytalnego dla niemogących już pracować.

Pierwszemu celowi czyni zadość biuro Stowarzyszenia, które poleca wszystkie zgłoszone siły nauczycielskie bezinteresownie, tylko za opłatą jednorazowego wpisowego, oraz reklamuje w gazetach.

Oprócz informacyi w biurze urządzono we wrześniu i w październiku dyżury w bibliotece Stowarzyszenia od 11—12 rano i od 4—5 po południu. Panie nauczycielki dyżurujące zapisywały zgłoszenia stron i polecały bezinteresownie nauczycielki muzyki, zaś regulamin, ułożony i wydany staraniem sekcyi, ułatwiał układy.

Drugiemu celowi czyni zadość czytelnia muzyczna przy istniejącej czytelni i bibliotece Stowarzyszenia, zaopatrzona bogato w pisma i książki muzyczne, polskie, francuskie i niemieckie. Czytelnia prócz dni powszednich jest otwarta w niedzielę od 11—1 dla członków sekcyi muzycznej. Panie, należące do sekcyi, kolejno pełnią dyżury.

Oprócz tego, dzięki darom prywatnym, pomału ale stale powiększa się zbiór cennych utworów muzycznych. Tegoroczny dar p. Henryka Müldnera i p. Siekirskiej oprócz wielu skromniejszych bardzo wzbogaciły ten dział biblioteczny, za które to dary składa sekcya serdeczne podziękowanie. Zbiór ten stanowi zawiązek przyszłej wypożyczalni muzycznej.

Odpowiadając wreszcie swemu trzeciemu celowi, urządziła sekcya 3 wieczorki muzyczne w sali Stowarzyszenia nauczycielek dla członków i zaproszonych przez nich gości. Pierwszy wieczorek zapełniły produkcye nauczycielek; w dwóch popołudniowych brali udział uczniowie i uczenice nauczycielek członków sekcyi muzycznej.

Wszystkie trzy wieczorki o bogatym programie cieszyły się wielką frekwencyą i spotkały z gorącem uznaniem i serdeczną zachętą.

Czysty dochód z wieczorków i składki dobrowolne członków stanowić będą zawiązek funduszu emerytalnego.

Mamy nadzieję w Bogu i ufamy dobrej sprawie, że pójdziemy mimo trudności naprzód i zwyciężymy. Fakt, że wszystkie nauczy-

cielki, należące do sekcyi, miały lekcye, świadczy o żywotności i konieczności podobnego związku wśród muzyczek.

Sekcya muzyczna liczy obecnie 72 członków. Są to nauczycielki fortepianu, skrzypiec i śpiewu.

Przewodnicząca:
Stanisława Heumann.

SPRAWOZDANIE
z obrotu funduszów Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1909.

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1908	5.103	kor.	06	h.
Wkładki i wpisowe od członków	2.834	»	90	»
Dochód z biblioteki i biura	3.987	»	81	»
» z realności w Zakopanem	346	»	—	»
Dar Kasy Oszczędności m. Krakowa	200	»	—	»
» p. Cukrowicz	10	»	—	»
Subwencya Wys. Sejmu (3 rata)	1.000	»	—	»
Czysty dochód z loteryi	1.496	»	36	»
Odsetki od ulokowanej gotówki	308	»	73	»
Zwrot za wodę i czyszczenie dołów	510	»	—	»
» kosztów pogrzebu	101	»	—	»
Ze sprzedaży katalogów	170	»	—	»
Różne dochody	9.051	»	75	»
Razem .	25.119	kor.	61	h.

Rozchody:

Zapomogi miesięczne	2.328	kor.	—	h.
» jednorazowe	606	»	—	»
Pensye bibliotekarki, sekretarki i pomocnicy . .	2.960	»	—	»
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .	1.371	»	83	«
Rozchody biura i pensya kierowniczki	1.272	»	79	»
Do przeniesienia .	8.538	kor.	62	h.

Z przeniesienia .	8.538	kor.	62	h.
Płace kursora i służby z wiktem	464	»	—	»
Oprawa książek	249	»	24	»
Druki	190	»	—	»
Przybory pisemne, marki, stemple	152	»	58	»
Różne drobne wydatki	171	»	90	»
Opał i światło	313	»	27	»
Ubezpieczenie biblioteki i ruchomości	55	»	11	»
» realności i wydatki w Zakopanem	224	»	83	»
Ogłoszenia	22	»	40	»
Koszta prawne (Zakopane 1900)	171	»	99	»
Ubezpieczenie bibliotekarki	66	»	—	»
Maszyna do pisania	625	»	—	»
Koszta 2 pogrzebów	162	»	30	»
Różne wydatki	6.985	»	25	»
Razem .	18.392	kor.	49	h.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	25.119	kor.	61	h.
Rozchody »	18.392	»	49	»
Pozostaje reszta na r. 1910 .	6.727	kor.	12	h.

Stosownie do §§ 13 i 17 statutu przelewa się:

Do funduszu rezerwowego 10% na książeczkę Kasy oszczędności Nr. 255.882	672	kor.	71	h.
Do funduszu budowy nowego pawilonu 25% na książeczkę Kasy oszcz. Nr. 255.883 . . .	1.681	»	78	»
Razem .	2.354	kor.	49	h.
Pozostaje więc we funduszu obrotowym reszta na r. 1910	4.372	»	63	»

Fundusz rezerwowy wynosił

z początkiem r. 1909 .	1.889	kor.	40	h.				
narosłe odsetki . . .	70	»	95	»				
przelane na r. 1909 .	672	»	71	»	2.633	»	06	»

Fundusz budowy nowego pawilonu wynosił z początkiem r. 1909	4.723 kor. 55 h.	
narosłe odsetki . . .	177 » 43 »	
przelane na r. 1909 . .	1.681 » 78 »	6.582 kor. 76 h.
Fundusz rezerwowy kamieniczny utworzony z funduszu złożonego przez p. Heinze wynosi . . .	6.000 kor. — h.	
narosłe odsetki . . .	179 » 48 »	6.179 » 48 »
Przelano narosłe odsetki do funduszu bieżącego		179 » 48 »
Pozostaje w funduszu kamienicznym rezerwowym		6.000 kor. — h.

Fundusz pożyczkowy.

Dochody:

Reszta kasowa z roku 1908	388 kor. 71 h.
Spłacone raty pożyczek	5.630 » 71 »
Razem .	6.019 kor. 42 h.

Rozchody:

Udzielono pożyczek:

7 osobom po 300 kor.	2.100 kor.
1 osobie	250 »
13 osobom po 200 kor.	2.600 »
1 osobie	160 »
1 »	150 »
1 »	135 »
1 »	120 »
2 osobom po 100 kor.	200 »
1 osobie	80 »
1 »	60 »
1 »	50 »
1 »	41 »
1 »	30 »
1 »	15 »
2 osobom po 10 kor.	20 »
Razem .	6.011 kor.

Zestawienie:

Dochody wynosiły	6.019	kor. 42	h.
Rozchody »	6.011	» —	»
Reszta kasowa z końcem r. 1909 .	8	kor. 42	h.
Na pożyczkach zostaje	6.462	» 35	»
Fundusz pożyczkowy wynosi więc .	6.470	kor. 77	h.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej

wynosił z końcem r. 1908	2.471	kor. 34	h.
Wydano na wsparcie biednej nauczycielki narosłe odsetki	96	» 11	»
Zostaje .	2.375	kor. 23	h.
za kupony od renty węgierskiej	8	» —	»
narosłe odsetki w Kasie oszczędności . .	96	» 82	»
Z końcem r. 1909 fundusz ten wynosi	2.480	kor. 05	h.

Za zgodność z księgami kasowemi:

Henryk Müldner, podskarbi.

Sprawdzono dnia 21. lutego 1900 i znaleziono zgodnie z księgami.

J. Władysław Fischer. Balbina Sadowska. Otylia Cholewiczowa.

Sprawozdanie za rok 1910.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia nauczycielek dokonało w dniu 10. kwietnia 1910 r. w myśl § 23. statutu wyboru prezesowej, dwóch wiceprezesowych i połowy członków Wydziału. Wybranymi zostali następujący członkowie: pp. Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumann, Aniela Kopaczówna, Leontyna Owczarkiewicz, Róża ks. Ponińska, Józefa Swobodówna, Marya Świderska i p. Stanisław Szeliga.

Wydział na rok 1910: Prezesowa: Joanna Pogonowska. I. Wiceprezesowa: Anna Zakrzewska. II. Wiceprezesowa: Ernestyna Friedberg. Skarbnik: Stanisław Szeliga. Sekretarka: Marya Gońska.

Członkowie Wydziału: Józefa Barańska, Julia Baranowska, Wanda Eljasz-Radzikowska, Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumann, Ludmiła Horaczkówna, Marya Hupkowa, Aniela Kopaczówna, Jadwiga Mayówna, Leontyna Owczarkiewicz, Róża ks. Ponińska, Józefa Swobodówna, Marya Świderska, Marya Zdziechowska.

Komisya kontrolująca: Balbina Sadowska, Otylia Cholewiczowa, Władysław Fischer.

Czynności Wydziału.

Zanim przystąpimy do sprawozdania z działalności Wydziału, poświęcamy gorące i wdzięczne wspomnienie zmarłemu dnia 8. maja ubiegłego roku długoletniemu skarbnikowi Stowarzyszenia ś. p. Henrykowi Müldnerowi.

Przez lat 25 bezinteresownie, z najwyższem poświęceniem pełnił odpowiedzialny obowiązek skarbnika i pomyślny stan finansowy zawdzięcza Stowarzyszenie w znacznej mierze Jego pracy i zabiegom.

Złożony ciężką chorobą ś. p. Henryk Müldner nie mógł już wziąć udziału w obradach ostatniego Walnego Zgromadzenia, ale mimo dotkliwych cierpień zamknął jeszcze rachunki całoroczne, oddając fundusze Stowarzyszenia i księgi kasowe w ręce prezesowej i p. Józefy Swobodówny, tymczasowej zastępczyni.

Godnego następcę ś. p. Henryka Müldnera znalazło Stowarzyszenie w osobie p. Stanisława Szeligi, urzędnika m. Kasy Oszczędności, który, uproszony przez Wydział, a następnie wybrany przez Walne Zgromadzenie w dniu 10. kwietnia roku zeszłego, podjął się bezinteresownie pełnić obowiązki skarbnika.

Dnia 18. maja odebrał p. Szeliga fundusze Stowarzyszenia oraz księgi kasowe i od tej chwili wspomaga Wydział w jego trudnej i odpowiedzialnej pracy.

Różnorodne prace Wydziału skupiały się podobnie jak w latach ubiegłych w następujących sekcyach: I. szkolno-pedagogicznej, II. odczytowo-bibliotecznej, III. gospodarczej, IV. biurowej, V. zabaw i zebrań towarzyskich, VI. muzycznej.

Sekcya szkolno-pedagogiczna, zostająca pod przewodnictwem wiceprezesowej p. Ernestyny Friedberg, zastanawiała się w ubiegłym roku nad potrzebą pokierowania lekturą pozaszkolną młodzieży, oraz koniecznością tworzenia zbiorków naukowych w szkołach, które ich dotychczas nie posiadają. Z inicyatywy p. Józefy Januszówny, nauczycielki szkoły wydziałowej im. św. Scholastyki, odbywać się będą w lokalu Stowarzyszenia odczyty dla nauczycielek z dziedziny praktycznego nauczania przedmiotów szkolnych.

Przewodniczącą sekcyi odczytowo-bibliotecznej jest I. wiceprezesowa, p. Anna Zakrzewska. Podręczników i dzieł naukowych, potrzebnych do egzaminów, jakoteż dzieł beletrystycznych dostarcza członkom biblioteka, prowadzona wzorowo od szeregu lat przez p. Emilię Stypkowską. W ubiegłym roku biblioteka powiększyła się o kilkaset tomów rozmaitej treści. Oprócz tego otrzymała biblioteka 183 tomów dzieł niemieckich, francuskich i włoskich jako dar ś. p. Stanisława i Stefanii ks. Jabłonowskich. Za tak hojny dar składamy spadkobiercom na tem miejscu staropolskie »Bóg zapłać«.

Szczegółowe sprawozdanie sekcyi gospodarczej świadczy zarówno o doskonałem kierownictwie przewodniczącej, p. Józefy Barańskiej, jakoteż o sumiennej pracy zarządczyni »Domu nauczycielek«, p. Karoliny Pawłowskiej. Stowarzyszenie utrzymuje »Dom nauczycielek« jedynie w tym celu, aby nauczycielki starsze, nie mogące już oddać się pracy zawodowej, za możliwie najniższą opłatą znalazły w nim utrzymanie i opiekę. Ponieważ dochody nie wystarczają na pokrycie wydatków, przeto i w tym roku rachunki sekcyi gospodarczej wykazują niedobór, a wzrastająca drożyzna utrudnia coraz bardziej prowadzenie gospodarstwa.

Przewodniczącą sekcyi biurowej jest p. Wanda Eljasz-Radzikowska. Wobec tego, że zamknięcie rachunków biura umieszczeń a głównie hoteliku wykazuje rok rocznie znaczny deficyt, w ubiegłym zaś roku blizko 800 koron wynoszący, Wydział zastanawia się poważnie nad tem, czy nie należałoby hoteliku zwinąć.

Jak w latach ubiegłych, tak i w ostatnim roku loterya fantowa zasiliła kasę główną Stowarzyszenia dość znacznym dochodem. Loterya zawdzięcza swe powodzenie staraniom przewodniczącej komisyi loteryjnej, p. Maryi Zdziechowskiej, oraz niestrudzonym zabiegom grona pań krakowskich z p. prezydentową Leową na czele.

Sekcya muzyczna, której przewodniczy p. Stanisława Heumann, dąży wytrwale do zawodowego i materyalnego podniesienia bytu prywatnych nauczycielek muzyki. Wieczory muzyczne, staraniem sekcyi od czasu do czasu urządzane w Stowarzyszeniu, cieszą się powodzeniem i zasilają jej fundusze. Zaznaczyć należy, że do ich powiększenia przyczyniła się również ofiarność kilku członków sekcyi. W ubiegłym roku sekcya rozesłała nauczycielkom muzyki, członkom Stowarzyszenia i nieczłonkom, w Krakowie i na prowincyi sprawozdanie ze swojej dotychczasowej działalności.

Cyfry, przedstawione w sprawozdaniu kasowem, świadczą o materyalnym rozwoju i równowadze bilansowej Stowarzyszenia. W ubiegłym roku administracyjnym podobnie jak w latach ostatnich przelano w myśl § 13. statutu 10% czystego dochodu do funduszu rezerwowego, a w myśl § 18. statutu 25% do funduszu budowy pawilonu dla chorych. Pożyczek w roku zeszłym udzielono ogółem 4.005 koron 34 nauczycielkom. Zapomóg stałych udzielono w kwocie 2.686 kor., zapomóg jednorazowych w kwocie 216 kor. 79 hal.,

w czem 96 koron 79 hal. z funduszu im. ś. p. Wandy Żeleńskiej; razem na zapomogi wydano 2.902 kor. 79 hal. Suma to znaczna, ale też i liczba członków Stowarzyszenia niemała, bo ogółem wynosi 610 członków, w tem honorowych 15, wspierających 52, zwyczajnych 543.

Wydział, pragnąc członkom Stowarzyszenia zabezpieczyć byt na starsze lata, powziął myśl zawiązania we własnym zarządzie funduszu emerytalnego. Każda zatem nauczycielka, a przedewszystkiem prywatna, może zapewnić sobie dożywotnią emeryturę tak, jak nauczycielki szkół publicznych, a na warunkach o wiele korzystniejszych, niż to jest w innych instytucyach. Wysokość emerytury jest dowolna, a opłata wynosić będzie 12% od umówionej sumy. Walne Zgromadzenie w roku ubiegłym powyższy projekt Wydziału jednomyślnie uchwaliło. Teraz więc tylko od poczucia solidarności pp. nauczycielek i zrozumienia własnego interesu zależeć będzie powstanie funduszu emerytalnego przy Stowarzyszeniu. Regulamin obowiązujący otrzyma każda zgłaszająca się nauczycielka.

Wydział brał w zeszłym roku czynny udział w akcyi podjętej celem podniesienia zawodowego wykształcenia nauczycielstwa, mianowicie Koło nauczycieli szkół wyższych w Krakowie powzięło inicyatywę do założenia biblioteki i czytelni pedagogicznej i do wspólnej pracy zaprosiło Stowarzyszenie nauczycielek. Delegaci stowarzyszeń nauczycielskich odbyli kilka posiedzeń w czytelni Stowarzyszenia pod przewodnictwem prezesowej p. Joanny Pogonowskiej. Z ramienia Wydziału wydelegowano wiceprezesową p. Ernestynę Friedberg. Sprawę przystąpienia Stowarzyszenia do Instytucyi pedagogicznej przedłożył Wydział ostatniemu Walnemu Zgromadzeniu, które jednomyślnie uchwaliło przyłączyć się do akcyi z tem zastrzeżeniem, że udział Stowarzyszenia nie przeniesie kwoty 360 koron rocznie na opłatę lokalu.

Powołany do Komitetu grunwaldzkiego, Wydział Stowarzyszenia brał przez swoje delegatki czynny udział w pracach Komitetu, a następnie w obchodzie samym. W myśl uchwały Walnego Zgromadzenia członkowie Stowarzyszenia w ubiegłym roku zebrali 88 koron jako pierwszą ratę na »Dar grunwaldzki«.

W listopadzie z. r., kiedy szkoły krakowskie obchodziły 40-letni jubileusz pracy nauczycielskiej dyrektora p. Juliana Maciołowskiego

Wydział powziął jednomyślną uchwałę uczczenia Jubilata, który, przed 35 laty wstąpiwszy do Wydziału w chwilach bardzo ciężkich i krytycznych, uratował młodą wówczas instytucyę od zagłady. Czynności skarbnika pełnił p. Maciołowski przez lat 10, a następnie kilkanaście lat pracował jako członek Wydziału. W uznaniu zasług Wydział imieniem Stowarzyszenia złożył gremialnie życzenia Jubilatowi wręczając adres z następującym tekstem:

»Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie swemu honorowemu Członkowi WPanu Julianowi Maciołowskiemu, Dyrektorowi szkoły wydziałowej im. św. Jana Kantego, Delegatowi do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej, Radcy stoł. król. miasta Krakowa, swemu długoletniemu Członkowi Wydziału, wielce zasłużonemu skarbnikowi, serdecznemu, wiernemu przyjacielowi i obrońcy, w dniu jubileuszu czterdziestoletniej pracy na polu szkolnictwa, w dowód głębokiej czci i serdecznej wdzięczności składa hołd i podziękę, oraz życzenia jak najdłuższego życia, tak obfitego w dodatnią działalność na każdem polu i tak potrzebnego dla nauczycielstwa, które zawsze otaczał opieką, a wspierał mądrą i dobrą radą.

Kraków dnia 1. listopada 1910 r. Podpisy.«

Fundusz 400 kor., który Stowarzyszenie uzyskało ze sprzedaży dziełka ś. p. Mieczysławy Śleczkowskiej p. t. »Z naszego skarbca«, wydanego przed laty nakładem Stowarzyszenia, złożył Wydział w ręce odnośnego komitetu z przeznaczeniem na uczczenie pamięci Zmarłej. Funduszu tego użył Komitet na postawienie pomnika na grobie ś. p. Mieczysławy Śleczkowskiej.

W roku ubiegłym Stowarzyszenie poniosło stratę przez śmierć członków: ś. p. Henryka Müldnera, Mieczysławy Śleczkowskiej, dr. Władysława Markiewicza, Ksawery Chlebowskiej, Ludmiły Straszyńskiej, Maryi Wachholz, Flory Grzywińskiej, Eweliny Dobrowolskiej. Cześć ich pamięci!

Prezesowa: Sekretarka:

Joanna Pogonowska. *Marya Gońska.*

Sprawozdanie Sekcyi szkolno-pedagogicznej za rok 1910.

Prace tej sekcyi rozpoczął w roku ubiegłym odczyt przewodniczącej, wygłoszony w czytelni Stowarzyszenia d. 17. stycznia, a zawierający obszerne sprawozdanie z kongresu pedagogicznego we Lwowie.

W miesiącach kwietniu i maju prezesowa Stowarzyszenia i przewodnicząca Sekcyi wraz z delegatami wszystkich stowarzyszeń nauczycielskich krakowskich brały udział w szeregu posiedzeń przygotowawczych, których celem było obmyślenie funduszów i środków, zmierzających do założenia w Krakowie centralnej instytucyi pedagogicznej.

Na posiedzeniach sekcyjnych zajmowano się w roku ubiegłym następującemi sprawami:

1) ułożeniem dla młodzieży szkół żeńskich ludowych tak pospolitych, jak i wydziałowych systematycznego planu lektury domowej celem uzupełnienia wiadomości w szkole nabytych z zakresu historyi, geografii i nauk przyrodniczych:

2) potrzebą tworzenia zbiorków naukowych i ułożenia katalogu niezbędnych w każdej klasie obrazów poglądowych, modeli, okazów i przyborów, służących do uzmysłowienia nauki, a którym za wzór służyćby mogły te szkoły męskie i żeńskie, w których zbiorki takie już istnieją;

3) sprawą urządzenia wykładów z metodyki przedmiotów szkolnych dla nauczycielek i kandydatek nauczycielskich. Inicyatorka tej myśli, p. Józefa Januszówna, nauczycielka szkoły wydziałowej im. św. Scholastyki, ofiarowała się wygłosić szereg wykładów z metodyki rachunków.

Przewodnicząca:
Ernestyna Friedberg.

Sprawozdanie Sekcyi bibliotecznej za rok 1910.

Biblioteka Stowarzyszenia wzrosła w roku ubiegłym do liczby 6.144 dzieł o 13.136 tomach. Zakupiono ogółem 209, a otrzymano w darze 183 dzieł. Sekcya biblioteczna czuwa, by żadne dzieło

niewłaściwe nie przedostało się do księgozbioru, natomiast zasilano go dziełami dobremi, przeważnie treści naukowej. Nauczycielki przysposabiające się do egzaminów, młodzież ucząca się żeńska i męska szkół średnich i wyższych ze zbioru dzieł naukowych czerpie obficie. Wysyłanie książek na prowincyę stale wzrasta. Czytelnia jest zaopatrzona w czasopisma, te są: »Biblioteka dzieł wyborowych«, »Biblioteka warszawska«, »Biesiada literacka«, »Bluszcz«, »Czas«, »Encyklopedya powszechna«, »Głos narodu«, »Łan młodzieży«, »Mały światek«, »Misye katolickie«, »Młoda muzyka«, »Moje pisemko«, »Muzeum«, »Nowa Reforma«, »Poradnik językowy«, »Prawda«, »Przegląd polski«, »Przegląd powszechny«, »Przyjaciel dzieci«, »Signale«, »Sodalis Marianus«, »Straż polska«, »Świat«, »Tygodnik illustrowany«.

Czytelnia i biblioteka otwarte są codziennie prócz niedziel i świąt od godz. 11 — 1 przed południem i od 3 — 6 po południu.

Przewodnicząca:
Anna Zakrzewska.

Sprawozdanie Sekcyi gospodarczej „Domu nauczycielek" za rok 1910.

W roku 1910 w tak zwanym »Domu w ogrodzie« mieszkało w 13-stu pokojach stale osób 14, a mianowicie emerytek 7, nauczycielek prywatnych 4, nauczycielek czynnych w szkołach publicznych 3. Nadto o ile w ciągu roku było mieszkanie jakieś opróżnione, zajmowały je osoby przybyłe z dalszych stron, czy to dla przygotowania się do egzaminów, czy dla poznania miasta, czy wreszcie w ciągu wakacyj dla wypoczynku. Witane mile, znajdowały w zakładzie towarzystwo odpowiednie, spokój, wygodę oraz bogatą na miejscu bibliotekę Stowarzyszenia. W ciągu ubiegłego roku nauczycielki przejezdne korzystały z pobytu w »Domu« naszym przez 390 dni. W tymże czasie z kuchni Stowarzyszenia dano utrzymanie częścią całodzienne, częścią śniadania i obiady dla 45 osób przyjezdnych. Zgłoszeń na mieszkanie zawsze jest bardzo wiele; niestety budynek za szczupły nie wystarcza zapotrzebowaniu, domaga się też rozszerzenia, do czego Wydział pragnie doprowadzić. Z braku jednak funduszów zmuszony jest projekt cały odłożyć na później.

Oprócz lokatorek, zamieszkujących »Dom« za miesięczną opłatą, Stowarzyszenie może przyjąć zgłoszenia i takich osób, któreby złożyły jednorazowy fundusz; z odsetek togoż otrzymałyby w Stowarzyszeniu mieszkanie z całkowitem utrzymaniem.

Wzmagająca się w Krakowie drożyzna prowiantów, podatki oraz podwyższona opłata służby powodują, że rachunki gospodarcze za rok ubiegły znowu wykazują deficyt.

Z końcem ubiegłego roku okrył się »Dom« nasz żałobą. Dwie stałe jego mieszkanki ś. p. Marya Wachholz i Ludmiła Straszyńska przeniosły się do wieczności. Wydział nie skąpił grosza i trudu, aby otoczyć je w ciągu choroby serdeczną opieką i troskliwością. Odczuł jednak ciężko brak osobnego pawilonu, w którymby chore oddzielnie od zdrowych pomieszczone być mogły. Wydział zabiega też, by na ten cel zebrać fundusze, pragnąc coprędzej zadośćuczynić tej niezmiernie ważnej potrzebie humanitarnej.

Przewodnicząca:
Józefa Barańska.

Sprawozdanie Sekcyi biura umieszczeń i hoteliku za rok 1910.

Dochody i ruch w biurze umieszczeń nauczycielek i bon przedstawiają się w ubiegłym roku mniej korzystnie.

Kandydatek zgłosiło się 220, z tych Polek 195, cudzoziemek 25; domów 68. Zawarto układów 33, a 5 zerwano. Ogólny dochód wynosił 1.624 kor. 24 hal., a wydatki 1.708 kor. 48 hal., niedobór wynosi zatem 84 kor. 24 hal. Do wydatków zalicza się mieszkanie, usługę, światło, opał, koszta korespondencyi i pensyę kierowniczki. Zaległość z roku ubiegłego ze strony domów wynosi 141 kor. 96 hal.

Za pośrednictwo w umieszczaniu na posadach płacą nauczycielki członkowie Stowarzyszenia 2% od rocznej płacy, a domy biorące nauczycielki 4%.

Utrzymywanie hoteliku jest dla nauczycielek przyjeżdżających do Krakowa czy to dla składania egzaminów, czy dla kształcenia się, czy też w innych celach, wielkiem dobrodziejstwem, gdyż opłata na dobę od członka wynosi 80 hal., od innych zaś nauczycielek

1 kor. Za to otrzymuje się mieszkanie, łóżko z pościelą, światło, opał, usługę, a za skromną opłatą można dostać całodzienny wikt w zarządzie domu.

Te atoli wysoce humanitarne względy, któremi się Stowarzyszenie powoduje, ciążą coraz bardziej na skromnych dochodach tegoż, bo z każdym rokiem deficyt się zwiększa. W roku ubiegłym mieszkało w hoteliku 265 nauczycielek. Liczba dni wynosiła 1.109. Ogólny dochód przyniósł 1.206 kor. 70 hal., wydatki doszły do kwoty 1.916 kor. 72 hal. Niedobór 710 kor. 2 hal. Hotelik jak i biuro umieszczeń pozostaje pod zarządem p. Jadwigi Chwalibożanki.

Przewodnicząca:
Wanda Eljasz-Radzikowska.

Sprawozdanie Sekcyi muzycznej za rok 1910.

Celem sekcyi muzycznej jest:

1) podniesienie stanowiska społecznego i materyalnego bytu nauczycielek muzyki;

2) stworzenie dla nich środków do dalszego kształcenia się i zachęcanie do zdobywania szerszych widnokręgów muzycznych;

3) stworzenie własnego ogniska, któreby im umożliwiło okazanie swego stopnia uzdolnienia i postęp uczniów;

4) stworzenie funduszu emerytalnego dla niemogących już pracować.

Pierwszemu celowi uczyniła sekcya zadość, ogłaszając na początku roku szkolnego siły nauczycielskie w dziennikach miejscowych i rozsyłając list otwarty, objaśniający o celach sekcyi, do wszystkich nauczycielek muzyki, mieszkających tak w Krakowie jak też w miastach i miasteczkach zachodniej Galicyi. Listów tych rozesłała sekcya w listopadzie ubiegłego roku 100 egzemplarzy.

Drugiemu celowi czyni zadość czytelnia muzyczna przy czytelni i bibliotece Stowarzyszenia, zaopatrzona w książki treści muzycznej, oraz peryodyczne pisma muzyczne jak: »Signale«, dające obraz ruchu muzycznego w całej Europie, »Le courrier musicale« i »Przegląd muzyczny«. Książki mogą członkowie wypożyczać, czasopisma zaś czytać codziennie prócz niedziel i świąt w czytelni Stowarzy-

szenia od godziny 11—1 i od 3—6 po południu. Oprócz tego tworzy się pomału, dzięki darom prywatnym, zbiór cennych utworów muzycznych, który po zupełnem uporządkowaniu oddany będzie do użytku miejscowych członków. Na tem miejscu Sekcya dziękuje za cenny dar p. Emilii Dziedzickiej, kierowniczki szkoły muzycznej, członka Stowarzyszenia.

Cztery wieczorki muzyczne uczniów i uczenic, urządzone staraniem Sekcyi w miesiącach lutym, kwietniu, maju i listopadzie roku zeszłego w sali Stowarzyszenia, bogatym programem, jak też i starannem pedagogiczno-artystycznem obrobieniem, wykazały organizacyjne zdolności pań urządzających, oraz zamiłowanie i zapał młodzieży do tych wieczorków. Pełna sala i oklaski chętnych i wdzięcznych słuchaczy, serdeczne podziękowania rodziców dowiodły, że Sekcya stworzyła rzecz dobrą. Czysty dochód z wieczorków, oraz składki dobrowolne stanowią zawiązek funduszu emerytalnego. Oprócz tego pomału powstaje fundusz stypendyalny z dobrowolnego opodatkowania się członków z okazyi szczęśliwych wydarzeń wśród ich grona. Na ten cel składa p. Ludwika Grodzicka 200 kor. w miesięcznych ratach po 20 koron, pani Szymusikowa złożyła 10 koron, za co paniom tym Sekcya najserdeczniejsze składa podziękowanie. Oby znalazły więcej naśladowczyń w gronie pań nauczycielek muzyki.

Przewodnicząca:
Stanisława Heumann.

SPRAWOZDANIE
z obrotu funduszów Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1910.

Przychód:

Reszta kasowa z r. 1909	4.372	kor.	63	h.
Wkładki i wpisowe od członków	2.965	»	10	»
Dochód z biblioteki i biura	3.941	»	34	»
Subwencya Wys. Sejmu (4. rata)	1.000	»	—	»
Dar Kasy oszczędności m. Krakowa	200	»	—	»
Dar na zapomogi od N. N.	20	»	—	»
Czysty dochód z loteryi	1.379	»	33	»
Do przeniesienia .	13.878	kor.	40	h.

Z przeniesienia .	13.878	kor.	40	h.
Za fant sprzedany	10	»	—	»
Dar na loteryę	3	»	—	»
Za sprzedane katalogi	79	»	20	»
Odsetki od ulokowanej gotówki	397	»	35	»
Różne dochody	9.881	»	36	»
Razem .	24.249	kor.	31	h.

R o z c h ó d :

Zapomogi miesięczne	2.686	kor.	—	h.
» jednorazowe	120	»	—	»
Pensye bibliotekarki, sekretarki i pomocnicy .	3.120	»	—	»
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .	1.137	»	57	»
Wydatki biura i pensya kierowniczki	1.494	»	50	»
Płace kursora i służby z wiktem	502	»	80	»
Oprawa książek	271	»	28	»
Druki	259	»	70	»
Wydatki kancelaryjne, marki, stemple, portorya	222	»	20	»
Drobne wydatki	66	»	92	»
Opał i światło	320	»	48	»
Ubezpieczenie bibliotekarki i ruchomości . . .	50	»	43	»
» realności i wydatki w Zakopanem	153	»	54	»
» bibliotekarki	72	»	—	»
Utrzymanie porządku i różne naprawy	246	»	40	»
Różne wydatki	6.811	»	13	»
Razem .	17.534	kor.	95	h.

Z e s t a w i e n i e :

Przychód wynosił w r. 1910	24.249	kor.	31	h.
Rozchód » » »	17.534	»	95	»
Pozostaje .	6.714	kor.	36	h.

S t o s o w n i e d o §§ 13 i 18 s t a t u t u p r z e l e w a s i ę :

10% do Funduszu rezerwowego	671 kor. 43 h.			
25% » » budowy nowego pawilonu . . .	1.678 » 57 »	2.350	kor. —	h.
Stan Funduszu obrotowego (książ. K. O. m. Krakowa nr. 275.209) z początkiem r. 1911 .		4.364	kor. 36	h.

Fundusz rezerwowy (książ. K. O. m. Krarakowa nr. 255.882) wynosił z początkiem r. 1910 2.633 kor. 06 h.

Narosłe odsetki za r. 1910	102 »	04 »
Przelane z funduszu obrotowego za r. 1910 .	671 »	43 »
Stan funduszu rezerwowego z początkiem r. 1911	3.406 kor.	53 h.

Fundusz budowy nowego pawilonu (książ. K. O. m. Krakowa nr. 255.883) wynosił

z początkiem r. 1910.	6.582 kor.	76 h.
Narosłe odsetki za r. 1910	254 »	46 »
Przelane z Funduszu obrotowego za r. 1910 .	1.678 »	57 »
Stan Fund. budowy now. pawilonu z począt. r. 1911	8.515 kor.	79 h.

Fundusz rezerwowy kamieniczny (książ. K. O. m. Krakowa nr. 281.707) wynosił z po-

czątkiem r. 1910	6.000 kor.	— h.
Narosłe odsetki za r. 1910	242 »	62 »
Razem .	6.242 kor.	62 h.
Do funduszu obrotowego przelano	242 »	62 h.
Stan Fund. rezerw. kamienicznego z począt. r. 1911	6.000 kor.	— h.

Fundusz pożyczkowy.

Reszta kasowa z roku 1909	8 kor.	42 h.
Spłacono w r. 1910	4.845 »	55 »
Razem .	4.853 kor.	97 h.
Udzielono nowych pożyczek w r. 1910	4.005 »	— »
Reszta kasowa z końcem r. 1910 .	848 kor.	97 »
Na pożyczkach u 58. dłużniczek pozostaje . .	5.723 »	35 »
Stan Funduszu pożyczkowego z początkiem r. 1911	6.572 kor.	32 h.

W szczególności udzielono pożyczek w ciągu r. 1910:

1 osobie	300 kor.
5 osobom po 200 kor.	1.000 »
1 osobie	185 »
1 »	160 »
4 osobom po 150 kor.	600 »
Do przeniesienia .	2.245 kor.

	Z przeniesienia .	2.245	kor.
4 » » 120 »	. . . . . .	480	»
8 » » 100 »	. . . . . .	800	»
1 osobie	. . . .	80	»
4 osobom po 60 kor.	. . . . . .	240	»
2 » » 50 »	. . . . . .	100	»
1 osobie	. . . .	30	»
1 »	. . . .	20	»
1 »	. . . .	10	»
	Razem 34 osobom .	4.005	kor.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej

(książ. K. O. m. Krakowa nr. 225.897) wynosił

z początkiem r. 1910	2.480	kor.	05	h.
Wydano na wsparcie biednej nauczycielki narosłe odsetki za r. 1909	96	»	82	»
Pozostało .	2.383	kor.	23	h.
Narosłe odsetki za r. 1910	96	»	79	»
Za kupony pł. 1. czerwca i 1. grudnia 1910 od Renty węg. kor.	8	»	—	»
Stan Funduszu wieczystego im. W. Żeleńskiej z początkiem r. 1911	2.488	kor.	02	h.

Prezesowa: *Joanna Pogonowska.*

Skarbnik: *Stanisław Szeliga.*

Za zgodność z księgami kasowemi komisya rewizyjna:

J. Władysław Fischer, Otylia Cholewiczowa, Balbina Sadowska.

XXXIII.

Sprawozdanie za rok 1911.

Skład Wydziału Stowarzyszenia Nauczycielek: Prezesowa: Joanna Pogonowska. I. Wiceprezesowa: Anna Zakrzewska. II. Wiceprezesowa: Józefa Barańska, Sekretarka: Marya Gońska. Skarbnik: Stanisław Szeliga.

Członkowie Wydziału: Julia Baranowska, Wanda Eljasz-Radzikowska, Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumannówna, Ludmiła Horaczkówna, Marya Hupkowa, Aniela Kopaczówna, Marya Kwaśnicka, Jadwiga Mayówna, Leontyna Owczarkiewiczówna, Józefa Swobodówna, Włodzimira Szołayska, Marya Świderska, Marya Zdziechowska.

Komisya kontrolująca: Adela Sikorowa, Marya Nizieniecka, Władysław Fischer.

Sekcye: I. Szkolno-pedagogiczna, II. Biblioteczna, III. Muzyczna, IV. Biura umieszczeń i hoteliku, V. Zebrań i zabaw towarzyskich, VI. Gospodarcza.

Członków zwyczaj. liczy Stowarzyszenie 641, członków wspierających 56, członków honorowych 15, członków bibliotecznych 470.

Działalność Wydziału.

Na wstępie niniejszego sprawozdania podajemy przebieg najżywotniejszej sprawy, jaką Wydział podjął w roku ubiegłym, mianowicie sprawy obrony posad dyrektorek i kierowniczek w szkołach ludowych żeńskich pospolitych i wydziałowych.

Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia w dniu 26. marca 1911 roku jednomyślnie uchwaliło rezolucyę, polecającą Wydziałowi, aby w obronie zagrożonych praw nauczycielek wniósł do Wysokiej c. k. Rady szkolnej Krajowej przedstawienie o zmianę § 123 Regulaminu szkolnego. Stosownie do powyższej uchwały, w myśl § 3 statutu Stowarzyszenia Wydział w czerwcu 1911 roku wniósł do Wysokiej c. k. Rady szkolnej Krajowej dotyczący memoryał.

Wysoka c. k. Rada szkolna Krajowa reskryptem z dnia 9-go listopada 1911 roku w odpowiedzi na memoryał zapewniła Wydział Stowarzyszenia, że o nowej tendencyi częstszego niż dawniej poruczania kierownictwa szkół żeńskich mężczyznom, czy nawet usuwaniu z nich sił żeńskich, nie może być mowy, że obsadzanie tych posad siłami męskiemi należeć będzie i nadal do rzadkich, ważnymi lokalnymi względami uzasadnionych wyjątków. Wniesienie memoryału odniosło ten dodatni rezultat, że w Łańcucie i w Zakopanem na stanowiska kierowniczek w szkołach żeńskich zostały przez Radę szkolną krajową zamianowane nauczycielki.

W pierwszych dniach listopada roku zeszłego Stowarzyszenie zostało zaproszone przez Ognisko nauczycielskie krakowskie od Komitetu, mającego urządzić w Krakowie wiec powiatowy nauczycielstwa krakowskiego. Równocześnie Zarząd Towarzystwa pedagogicznego oddziału krakowskiego zaprosił Stowarzyszenie również do urządzenia wiecu powiatowego okręgu krakowskiego. Tym sposobem w Krakowie miały się odbyć dwa wiece nauczycielskie. Wydział wysłał delegatki do jednego i drugiego Komitetu. Stanowisko, jakie Stowarzyszenie zajęło w tej sprawie, doprowadziło do tego, że dnia 19-go listopada odbył się jeden wspólny wiec staraniem wszystkich trzech towarzystw, t. j. Towarzystwa pedagogicznego, Stowarzyszenia nauczycielek i Ogniska nauczycielskiego.

Ponieważ coraz częściej powtarzały się wieści, że nauczyciele dążą do tego, aby przy zamierzonej regulacyi płac nauczycielki niższe otrzymały pobory niż nauczyciele, jak również i do tego, by posady kierowniczek i dyrektorek w szkołach żeńskich zdobyć dla siebie, Wydział Stowarzyszenia, poczynił odpowiednie kroki, aby przekonać się, o ile wieści te są prawdziwe lub fałszywe, a upewniwszy się, że stanowiska nauczycielek w kołach żeńskich rzeczywiście są zagrożone, postanowił stosownie do przysługujących praw

obronę nauczycielek ująć w swe ręce, tem więcej, że § 3. statutu Stowarzyszenia nietylko tej obrony dozwala, ale wyraźnie nakazuje.

Aby stanowcza chwila nie zastała nauczycielki nieprzygotowanemi, Wydział Stowarzyszenia po porozumieniu się ze Związkiem nauczycielek we Lwowie i ze Stowarzyszeniem »Samopomoc nauczycielek w Przemyślu« zwołał dnia 17. grudnia 1911 r. nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w Krakowie, które po wysłuchaniu sprawozdania z dotychczasowej czynności Wydziału uchwaliło pięć rezolucyi, wybrało delegatki do Lwowa i powierzyło Wydziałowi dalszą akcyę.

Na podstawie § 3. statutu, który pod A. 9) powiada, że »Stowarzyszenie zaspakaja potrzeby członków przez wnoszenie memoryałów i petycyi do reprezentacyi kraju i państwa w sprawach, które dotyczą szkół żeńskich lub ich nauczycielek wszelkich kategoryi«, Wydział Stowarzyszenia wspólnie ze Związkiem nauczycielek we Lwowie i Stowarzyszeniem »Samopomoc nauczycielek« w Przemyślu dnia 10. stycznia 1912 r. wniósł do Wysokiego Sejmu krajowego odnośną petycyę.

Ponieważ samo wniesienie petycyi do Wysokiego Sejmu okazało się niewystarczającem i trzeba było koniecznie osobiście sprawę w Sejmie poprzeć, przeto dnia 30. stycznia wyjechała do Lwowa Deputacya wybrana na Walnem Zgromadzeniu dnia 17. grudnia 1911.

Jak Deputacya spełniła obowiązek strzeżenia interesów swoich członków, stwierdza sprawozdanie, zamieszczone wraz z odbitką petycyi do Wysokiego Sejmu na końcu głównego sprawozdania z działalności Wydziału.

Nadmienić musimy, że wszystkie trzy stowarzyszenia nauczycielek wystąpiły w obronie nietylko praw, ale i opieki nad szkołami żeńskiemi już po raz drugi z pomyślnym rezultatem dlatego, że dążyły solidarnie i wytrwale do celu. Lecz praca jednostek musi znaleźć oparcie w nauczycielkach całego kraju. Rozwój i siła Stowarzyszenia naszego i dwóch pokrewnych stowarzyszeń, zależą przedewszystkiem od samych nauczycielek; zwracamy się też z wezwaniem do Pań Koleżanek, aby wspierały Wydział i starały się szczególnie o pozyskanie nowych członków. Stowarzyszenie nasze, jako zawodowe, ma dla wszystkich cel wspólny i wymaga, aby ogół nauczycielek szczerze troszczył się o dobro jego i rozwój i o pomno-

żenie funduszów. Zrzeszanie się na każdem polu pracy jest hasłem dnia dzisiejszego i tylko silne związki zawodowe mogą skutecznie stawać w obronie zagrożonych praw swych członków.

Panie nauczycielki w Bochni przejęły się tą ideą zrzeszenia i pozyskawszy dla Stowarzyszenia odpowiednią liczbę członków w okręgu bocheńskim, wniosły w roku ubiegłym do Wydziału podanie o zawiązanie w Bochni Filii Stowarzyszenia krakowskiego.

Na posiedzeniu w dniu 14. grudnia 1911 r. Wydział w myśl § 3 statutu założył w Bochni pierwszą filię krakowskiego Stowarzyszenia nauczycielek i zatwierdził następujący wybór Zarządu Filii: p. Stanisława Czaykówna, przewodnicząca; p. Felicya Nemetzowa, zastępczyni; p. Zofia Skoczylasówna, sekretarka; p. Zofia Kazanowska, skarbniczka.

Myśl tworzenia filii od dawna już zajmowała Wydział; to też z prawdziwem zadowoleniem dzielimy się z czytelniczkami wiadomością o zawiązaniu pierwszej filii Stowarzyszenia, jako zapowiedź dalszego rozwoju pracy i mamy nadzieję, że przykład Bochni zachęci jak największy zastęp Pań nauczycielek na prowincyi do wspólnej pracy dla Stowarzyszenia.

Te różnorodne zajęcia rozdzieliły między siebie jak w poprzednich latach tak i w roku ubiegłym poszczególne sekcye. Załączone obok sprawozdania sekcyi przedstawiają całoroczną działalność Stowarzyszenia i świadczą o rozumnej i wydatnej pracy; tylko sekcya zabaw i zebrań towarzyskich nie mogła zająć się w ubiegłym roku urządzeniem loteryi fantowej na rzecz Stowarzyszenia, z powodu bowiem nawału doniosłych prac zawodowych Wydział odłożyć musiał loteryę na rok następny.

Sprawozdanie kasowe poniżej zamieszczone jasny daje pogląd na obecny stan finansowy Stowarzyszenia. W myśl § 13. statutu przelano jak w latach ostatnich 10% czystego dochodu czyli kwotę 558 K. 23 h. do funduszu rezerwowego, a w myśl § 18. statutu 25% mianowicie kwotę 1.395 K. 57 h. do funduszu budowy pawilonu dla chorych. Z funduszu pożyczkowego udzielono 30 osobom 4.450 kor. pożyczek. Zapomóg udzielono 20 osobom w łącznej kwocie 2.970 kor. 04 hal. Cyfry te świadczą wymownie o tem, że Stowarzyszenie spełnia swe zadanie w kierunku samopomocy.

Na Walnem Zgromadzeniu dnia 26. marca 1911 r. odczytany został regulamin dla funduszu emerytalnego i punkt za punktem przyjęty. Niestety na tem się skończyło, w ciągu całego roku bowiem nie zgłosiły się nauczycielki, pragnące korzystać z dobrodziejstwa, jakiem jest zabezpieczenie bytu na starość mimo, iż warunki ubezpieczenia w Stowarzyszeniu są korzystniejsze niż w jakiejkolwiek innej instytucyi, nawet w Tow. wzajemnych ubezpieczeń.

Z uwagi na to, że dom Stowarzyszenia w Zakopanem stale przysparza wiele kłopotów i przynosi straty, gdyż dochody nigdy nie pokrywają wydatków a w roku przyszłym trzeba podjąć gruntowne reperacye wewnątrz i zewnątrz domu, co takie pociągnie za sobą koszta, że Stowarzyszenie podołać im nie będzie w możności, nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 17. grudnia 1911 r. odpowiednią uchwałą upoważniło Wydział do sprzedania tej realności, gdyby znalazł się dobry nabywca, któryby uwolnił Stowarzyszenie od tego wielkiego ciężaru.

Prócz spraw zawodowych i administracyjnych, Stowarzyszenie nauczycielek wspólnie z krakowskiemi Stowarzyszeniami kobiecemi podjęło akcyę w sprawie rozszerzenia praw wyborczych dla kobiet przy zamierzonej zmianie ordynacyi wyborczej do Rady miejskiej.

Stowarzyszenie popierało również usilnie dążności i prace innych stowarzyszeń w kierunku narodowym i oświatowym, a trzy Panie z Wydziału należały do Komitetu obywatelskiego urządzającego »Dzień śląski« w sprawach szkolnictwa na kresach.

W końcu niniejszego sprawozdania zaznaczamy, że w roku ubiegłym międzynarodowy związek »L'ami de la jeune fille« zamierzając urządzić szereg odczytów z obrazami świetlnymi o rozmaitych schroniskach nauczycielskich, zwrócił się do Wydziału z prośbą o przesłanie fotografii domu Stowarzyszenia. Dyapozytywy obydwóch domów, oraz wnętrza biblioteki i czytelni Stowarzyszenia wysłano do Medyolanu z objaśniającem sprawozdaniem.

W ubiegłym roku poniosło Stowarzyszenie stratę przez śmierć swego Protektora śp. JEm. Księcia Kardynała Puzyny, wielkodusznego Księcia Kościoła na tronie Biskupów krakowskich, który zaprawdę był »światłem« swych bliźnich i »solą« swej ziemi.

Cześć Jego pamięci!

Nasze szeregi uszczupliła śmierć, zabierając między innemi najzasłużeńszą, nieodżałowaną Koleżankę, wychowawczynię młodzieży i dyrektorkę śp. Emilię Wyrobiszównę. Cicha, pokorna w długotrwałej pełnej boleści chorobie, która ją oderwała od umiłowanej pracy w szkole i w Sodalicyi Maryańskiej, zostawiła głęboki żal w sercach naszych i pamięć cnotliwego życia, pociągającego swoim przykładem.

Wspomnienie serdeczne zachowamy również dla naszych zmarłych Członkow: śp. Laury Wysockiej, Zofii Hałacińskiej, Wiktoryi Hannytkiewiczowej, Julii Niewińskiej, Jadwigi Nideckiej, Wandy Langer, Emilii Jawurkówny, Heleny Książkówny, Józefy Cylińskiej, Władysławy Błoniarzowej. Cześć Ich pamięci!

W Krakowie, w kwietniu 1911 r.

Wydział Stowarzyszenia nauczycielek.

Sprawozdanie Sekcyi szkolno-pedagogicznej za rok 1911.

Sekcya szkolno-pedagogiczna w dalszym ciągu pracowała nad ułożeniem wzorowego katalogu bibliotek dla szkół ludowych pospolitych i wydziałowych żeńskich. Prócz tego sekcya zajmowała się urządzeniem odczytów i lekcyi wzorowych z zakresu metodyki przedmiotów szkolnych.

P. Józefa Januszówna wygłosiła w kwietniu i maju seryę wykładów z metodyki rachunków. P. Jadwiga Mayówna przedstawiła w maju szereg wzorowych lekcyi gier i zabaw ruchowych, którym przysłuchiwały się z zajęciem pp. nauczycielki szkół krakowskich. Przewodnicząca sekcyi wygłosiła w czerwcu dla grupy pp. nauczycielek z prowincyi, przebywających na kursie ogrodniczym, obszerne sprawozdanie z kongresu hygieny szkolnej w Paryżu.

Przewodnicząca:
Ernestyna Friedberg.

Sprawozdanie Sekcyi bibliotecznej za rok 1911.

Biblioteka Stowarzyszenia, zaopatrzona bogato w dzieła treści naukowej, beletrystycznej i dla młodzieży w języku polskim, francuskim i niemieckim, w zupełności odpowiada swemu zadaniu utrzymania łączności swych członków z ruchem umysłowym kraju i zagranicy.

W roku 1911 liczba dzieł wypożyczonych przekroczyła sumę 80.000. Korzystało z biblioteki 470 członków. Nauczycielki, przyspasabiające się do egzaminów, jak równie i młodzież kształcąca się czerpały z obfitego zbioru podręczników. Wysyłce książek dla nauczycielek na prowincyę z wielkim trudem zaledwie wydołano.

Dzieł w ubiegłym roku przybyło 288, w tem 226 zakupionych a 62 otrzymanych w darze od JWP. Felicyi Kieszkowskiej i JWP. Włodzimierza Zborowskiego. Ofiarodawcom na tem miejscu serdeczne składamy podziękowanie. Obecnie liczy biblioteka 6.432 dzieł o 13.205 tomach.

Czytelnia Stowarzyszenia zaopatrzona jest w 25 czasopism, które bądź to otrzymywano w darze, bądź prenumerowano: Biblioteka warszawska, Encyklopedya powszechna, Książka, Muzeum, Poradnik językowy, Przegląd powszechny, Misye katolickie, Prawda, Sodalis Marianus, Biblioteka dzieł wyborowych, Les annales, Biesiada literacka, Bluszcz, Łan młodzieży, Świat, Tygodnik illustrowany, Czas, Głos narodu, Przegląd polski, Straż polska, Młoda muzyka, Signale, Mały światek, Moje pisemko, Przyjaciel dzieci.

Biblioteka i czytelnia Stowarzyszenia otwarte są od godz. 11—1 przed południem i od 3—6 po południu każdego dnia prócz niedziel i świąt.

Przewodnicząca:
Anna Zakrzewska.

Sprawozdanie Sekcyi muzycznej za rok 1911.

Celem sekcyi muzycznej jest:

1. Podniesienie stanowiska społecznego i materyalnego nauczycielek muzyki.

2. Stworzenie dla nich środków dalszego kształcenia się i zachęcanie do zdobywania szerszej wiedzy muzycznej.

3. Urządzanie popisów muzycznych celem okazania stopnia własnego uzdolnienia i postępu uczniów.

4. Stworzenie funduszu emerytalnego dla niemogących już pracować.

Pierwszemu celowi uczyniła sekcya zadość, ogłaszając na początku roku szkolnego w dziennikach miejscowych siły nauczycielskie, jako też rozmieszczając po księgarniach i w biurze umieszczeń Stowarzyszenia karty reklamujące nauczycielki muzyki, należące do Stowarzyszenia nauczycielek. Biuro umieszczeń pod kierownictwem p. Wandy Jawornickiej pośredniczy w umieszczaniu nauczycielek muzyki, członków Stowarzyszenia.

Drugiemu celowi czyni zadość czytelnia muzyczna, zaopatrzona w książki treści muzycznej, oraz peryodyczne pisma jak: »Przegląd muzyczny«, »Le courrier musicale«, »Signale«, dające obraz ruchu muzycznego w całej Europie. Książki mogą członkowie wypożyczać, zaś pisma czytać codziennie prócz niedziel i świąt w czytelni Stowarzyszenia od godz. 11—1 i od 3—6 po południu.

Oprócz tego została otworzona dla członków miejscowych w grudniu wypożyczalnia nut, z której nuty codziennie wypożyczać można za bardzo małą opłatą, a która powstała z darów członków i osób życzliwych Stowarzyszeniu. Wypożyczalnia jest pod zarządem p. Karoliny Pawłowskiej, która codziennie między 1—2 nuty wydaje zgłaszającym się członkom.

Chcąc ułatwić sekcyi zetknięcie się z szerszym światem muzycznym i zapoznać członków z nowymi kierunkami, uchwalił Wydział wysłanie p. Stanisławy Heumannówny jako delegatki Stowarzyszenia na I. Kongres pedagogiczno-muzyczny austryacki, który się odbył w kwietniu r. 1911 we Wiedniu.

P. Heumannówna wzięła bardzo czynny udział we wszystkich obradach Kongresu i obznajmiwszy się doskonale ze wszystkiemi postulatami, dążącemi do poprawy bytu prywatnych nauczycielek muzyki, z kwestyą reformy nauki śpiewu w szkołach pospolitych, średnich i wyższych, oraz z nowemi prądami, które poruszają świat muzyczny w celu umuzykalnienia ogółu, skonstatowała, że dążenia sekcyi muzycznej Stowarzyszenia nauczycielek są prawie identyczne

z całą akcyą Kongresu, a zatem że wszystkie zabiegi sekcyi są na czasie i powinny być popierane przez swych członków. Aby zaznajomić ogół ze sprawami, obchodzącemi sfery pedagogiczno-muzyczne, odbędzie się szereg odczytów w lokalu Stowarzyszenia.

Dobrze będzie przypomnieć na tem miejscu, że regulamin wydany przed 3 laty przez sekcyę muzyczną Stow. naucz. (który można nabyć w biurze umieszczeń po 4 hal. sztuka), a regulujący stosunek nauczycielki do chlebodawcy, jest identyczny z regulaminem, wydanym przez Związek austr. pedagogiczno - muzyczny.

Odpowiadając wreszcie swemu trzeciemu celowi, urządziła sekcya cztery wieczorki muzyczne: w styczniu, marcu, kwietniu i listopadzie — 3 uczniowskie w sali Stow. nauczycielek, a 1 nauczycielski w sali Tow. lekarskiego. W tym ostatnim oprócz nauczycielek wzięli udział znani muzycy krakowscy. Wieczorki te swym bogatym programem i starannem pedagogiczno-artystycznem obrobieniem zyskały ogólne uznanie, o czem świadczy zapał młodzieży, biorącej w nich udział, zapełniona sala i oklaski słuchaczy.

Czysty dochód z wieczorków, oraz składki dobrowolne członków stanowią zawiązek funduszu emerytalnego i stypendyalnego. Na powyższe cele złożyły panie: Truszkowska 40 kor., Dziedzicka 10 kor., Pietrzycka 10 kor., Baranowska 25 kor., Kamińska 6 kor., prof. Skarżyński 5 kor., za co ofiarodawcom Sekcya najserdeczniejsze składa podziękowanie.

W końcu nadmieniamy, że, służąc dobrej sprawie, sekcya muzyczna weszła w ściślejszy kontakt z sekcyą muzyczną Związku nauczycielek we Lwowie, aby swym członkom zapewnić punkt oparcia w razie przesiedlenia się do Lwowa.

Przewodnicząca:
Stanisława Heumann.

Sprawozdanie Sekcyi biura umieszczeń i hoteliku za rok 1911.

W zarządzie zaszły w tym roku zmiany, a mianowicie tak biuro umieszczeń jak i hotelik zostawały do 1. lipca b. r. pod zarządem p. Jadwigi Chwalibożanki. Od 1. lipca objęła kierownictwo

biura p. Wanda Jawornicka, a hotelik oddano w zarząd p. Karoliny Pawłowskiej, byłej zarządczyni domu nauczycielek.

Od 1. stycznia do 1. lipca było w biurze umieszczeń zgłoszeń 51, układów zawarto 19. Od 1. lipca do końca 1911 r. ruch w biurze umieszczeń przedstawia się następująco:

Zgłoszeń o nauczycielki i bony Polki, Niemki i Francuzki na posady stałe, demi-place i lekcye było razem 87. Zawarto umów 48, 9 spraw pozostało w dalszym toku; 30 układów nie przyszło do skutku z powodu braku odpowiednich kandydatek, lub też cofnięcia się tychże przed ukończeniem umowy.

Zgłosiło się o posady nauczycielek i bon lub o lekcye 105 Polek, 35 Niemek, 12 Francuzek, 2 Angielki. Umieszczono 28 Polek 15 Niemek, 4 Francuzki, 1 Angielkę.

Korespondencya biura od 1. lipca wynosiła listów i kartek korespondentek odebranych i wysłanych 966 numerów.

Ogólny dochód za cały rok 1911 wynosił 2.377·63 kor. a wydatki 2.112·37 kor. Czysty dochód wynosi 265·26 kor. Do wydatków zalicza się mieszkanie, usługę, światło, opał, koszta korespondencyi, pensyę i remuneracyę kierowniczki biura, oraz tytułem odprawy dwumiesięczną płacę byłej kierowniczki biura. Zaległości od osób, które dostały posady, wynoszą 369·24 kor.

Za pośrednictwo w umieszczaniu na posadach płacą nauczycielki, członkowie Stowarzyszenia, tylko 2% od rocznej płacy, a domy biorące nauczycielki 4%.

W hoteliku, urządzonym w dwóch pokojach domu Stowarzyszenia, zatrzymało się w ubiegłym roku 239 nauczycielek i spędziły tam 936 dni.

Ogólny dochód wynosi 1.004·50 kor., a wydatki 1.853·77, przeto niedobór wynosi 849·27 kor.

Do wydatków zalicza się mieszkanie, usługę, światło, opał, mieszkanie kierowniczki. Opłata za dobę kosztuje dla członków w letniej porze 80 h. — w zimowej 1 kor., za co otrzymują mieszkanki łóżko z pościelą, światło i usługę, a za skromną opłatą mogą otrzymać wikt całodzienny lub częściowy w zarządzie domu.

Wobec znacznych wkładów, które ponosi Stowarzyszenie, zastanawiał się Wydział, czyby nie zaniechać utrzymywania hoteliku, ale ze względu na to, że w takim razie nauczycielki, przybywające

do Krakowa czy dla składania egzaminów, czy to dla porady lekarskiej, a choćby tylko dla wypoczynku, narażoneby były na wydatki, przechodzące ich fundusze, postanowił Wydział nadal utrzymywać hotelik, nie tracąc nadziei, że Bóg dopomoże dobrej sprawie i pozwoli wybrnąć Stowarzyszeniu z finansowych kłopotów.

Przewodnicząca:

Wanda Eljasz-Radzikowska.

Sprawozdanie Sekcyi gospodarczej „Domu nauczycielek“ za rok 1911.

»Dom w ogrodzie«, przeznaczony dla stałych lokatorek, był w ciągu roku 1911 bez przerwy zamieszkały przez jedne i te same osoby. Pomieszczenie wygodne, spokój i przyjemne prawie rodzinne stosunki, panujące wśród mieszkanek, uczyniły im wspólny pobyt pożądanym i miłym.

W 13 pokojach mieszkało osób 14, a mianowicie: emerytek 7, nauczycielek prywatnych 3, nauczycielek pracujących w szkołach publicznych 3. Jeden pokój zajmowała zarządczyni domu.

Oprócz stałych lokatorek korzystało z kuchni Stowarzyszenia 75 przejezdnych nauczycielek, które zamieszkiwały hotelik we frontowym domu.

Obiadów z kuchni naszej wydano dla nich 650, śniadań 460, kolacyi 180 po cenach prawie własnego kosztu.

Ze względu na dogodne warunki, popyt na zamieszkanie w »Domu« naszym wzrasta z każdym rokiem, Wydział bardzo często odmawiać musi zgłaszającym się — potrzeba zatem rozszerzenia lokalu jest wielka. Niestety, Stowarzyszenie nie ma jeszcze dostatecznych funduszów, aby się odważyć mogło na rozszerzenie budynku; celu jednak tego nie spuszcza z oka, jak również myśli o założeniu pawilonu dla osób obłożnie chorych, którym w »Domu« naszym w obecnych warunkach nie możnaby dostarczyć należytej opieki.

Oprócz lokatorek, zamieszkujących »Dom« za miesięczną opłatą, Stowarzyszenie przyjmuje zgłoszenia i takich osób, które złożą je-

dnorazowy fundusz, wzamian za to utrzymują całkowite dożywotnie utrzymanie.

Od stycznia b. r. »Domem nauczycielek« kieruje nowa zarządczyni pani M. Wajdowska.

Przewodnicząca:
Józefa Barańska.

SPRAWOZDANIE
z obrotu funduszów Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1911.

Fundusz obrotowy.
(Książeczka Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 275.209).

Przychód:

Reszta kasowa z r. 1910	4.364	kor.	36	h.
Wkładki i wpisowe od członków	2.947	»	30	»
Dochód z biura	2.377	»	07	»
» z biblioteki	2.356	»	80	»
Subwencya Wysokiego Sejmu (5-ta rata) . . .	1.000	»	—	»
» Kasy Oszczędności m. Krakowa . .	200	»	—	»
Za sprzedane katalogi	85	»	20	»
Odsetki od ulokowanej gotówki	378	»	56	»
Dar na budowę domu od ks. J. C.	20	»	—	»
Różne dochody	9.273	»	82	»
Razem .	23.003	kor.	11	h.

Rozchód:

Zapomogi miesięczne	2.658	kor.	—	h.
» jednorazowe	312	»	40	»
Wydatki biura i pensya kierowniczki	1.613	»	38	»
Pensye bibliotekarki, sekretarki i pomocnicy .	3.300	»	—	»
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .	1.050	»	69	»
Oprawa książek	282	»	60	»
Druki i ogłoszenia	205	»	40	»
Marki, stemple, portorya i t. p.	132	»	72	»
Do przeniesienia .	9.555	kor.	19	h.

Z przeniesienia .	9.555	kor.	19	h.
Wydatki kancelaryjne	25	»	03	»
Opał i światło	238	»	28	»
Płace kursora i służby, oraz wikt tejże . . .	454	»	74	»
Datki noworoczne	80	»	—	»
Ubezpieczenie biblioteki i ruchomości	51	»	80	»
» realności i wydatki w Zakopanem	60	»	—	»
» bibliotekarki	72	»	—	»
Utrzymanie porządku i różne naprawy	341	»	34	»
Raty pożyczki hipotecznej	3.852	»	50	»
Drobne wydatki	58	»	18	»
Różne wydatki	2.631	»	69	»
Razem .	17.420	kor.	75	h.

Zestawienie:

Przychód wynosił w r. 1911	23.003	kor.	11	h.
Rozchód » » »	17.420	»	75	»
Pozostaje .	5.582	kor.	36	h.

Z kwoty tej przelewa się stosownie do §§ 13 i 18 statutu 10% do Funduszu rezerwowego . . . . 558 kor. 23 h.
25% do Funduszu budowy nowego pawilonu . . . 1.395 » 57 » 1.953 » 80 »

Stan z końcem roku 1911 3.628 kor. 56 h.

Fundusz rezerwowy (książ. K. O. m. Krakowa nr. 255.882) wynosił z d. 1. stycznia 1911 3.406 kor. 53 h.

Narosłe odsetki za rok 1911	134	»	79	»
Przelane z Funduszu obrotowego za r. 1911 . .	558	»	23	»
Stan z końcem roku 1911	4.099	kor.	55	h.

Fundusz rezerwowy kamieniczny (książ. K. O. m. Krakowa nr. 281.707) wynosił z dniem

1. stycznia 1911	6.000	kor.	—	h.
Narosłe odsetki za rok 1911	243	»	43	»
Razem .	6.243	kor.	43	h.
Do funduszu obrotowego przelano	243	»	43	»
Stan z końcem roku 1911	6.000	kor.	—	h.

Fundusz budowy nowego pawilonu

(książ. K. O. m. Krakowa nr. 255.883) wynosił

z dniem 1. stycznia 1911	8.515	kor.	79 h.
Narosłe odsetki za r. 1911	336	»	98 »
Przelane z Funduszu obrotowego za r. 1911 .	1.395	»	57 »
Stan z końcem roku 1911 .	10.248	kor.	34 h.

Fundusz pożyczkowy.

Reszta kasowa z roku 1910	848	kor.	97 h.
Spłacono w roku 1911	3.841	»	60 »
Razem .	4.690	kor.	57 h.
Udzielono nowych pożyczek w roku 1911 . .	4.450	»	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1911 .	240	kor.	57 h.
Na pożyczkach u 58. dłużniczek pozostaje . .	6.441	»	95 »
Stan z końcem roku 1911 .	6.682	kor.	52 h.

W szczególności udzielono pożyczek w ciągu roku 1911:

16 osobom po 200 kor.	3.200	kor.
1 osobie	150	»
2 osobom po 120 kor.	240	»
5 » » 100 »	500	»
2 » » 80 »	160	»
1 osobie	60	»
2 osobom po 50 kor.	100	»
1 osobie	40	»
Razem .	4.450	kor.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej

(książeczka Kasy Oszcz. m. Krakowa nr. 225.897)

wynosił z dniem 1. stycznia 1911	2.488	kor.	02 h.
Wydano na wsparcie biednej naucz. narosłe ods.	96	»	79 »
Pozostaje .	2.391	kor.	23 h.
Narosłe odsetki za rok 1911	101	»	96 »
Za kupony płatne $^1/_6$ i $^1/_{12}$ od Renty węgier. kor.	8	»	— »
Złożone przez rodzinę śp. Fundator. w »Red. Czasu«	145	»	— »
Stan z końcem roku 1911 .	2.646	kor.	19 h.

Joanna Pogonowska, prezesowa. *Stanisław Szeliga*, skarbnik.

Za zgodność z księgami kasowemi, Komisya rewizyjna:

J. Władysław Fischer. Adela Sikorowa. Marya Nizieniecka.

Petycya do Sejmu.

Wysoki Sejmie!

Stowarzyszenie Nauczycielek w Krakowie w myśl § 3. statutu, który niniejszem załączamy, na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 17. grudnia 1911 r., łącznie ze Związkiem Nauczycielek we Lwowie, na mocy uchwały Walnego Zebrania, odbytego we Lwowie również w dniu 17. grudnia 1911 r. i wspólnie ze Stowarzyszeniem »Samopomoc Nauczycielek w Przemyślu«, ma zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następującą petycyę:

Ustawa zasadnicza państwowa z dnia 14. maja 1869 r., obejmująca zasady szkolnictwa ludowego (zmieniona co do niektórych paragrafów ustawą z dnia 2. maja 1883) w § 14 orzeka, że §§ 5 do 13 stosują się tak dobrze do nauczycieli jak i do nauczycielek pod względem zajmowania posad przy szkołach ludowych, a jakkolwiek § 15 rzeczonej ustawy przewiduje możliwość poruczenia szkół żeńskich także męskim siłom nauczycielskim, zastrzeżenie to odnosi się do wyjątkowych wypadków i w niczem nie ogranicza równouprawnienia nauczycielek do ubiegania się o posady nauczycielskie Ustawa krajowa z dnia 11. czerwca 1905 r. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego (zmieniona co do brzmienia artykułów 11, 13, 14, 16, 26 i 63 ustawą krajową z dnia 25. maja 1907) w art. 63 orzeka, że postanowienia ustawy, w których mowa o nauczycielu, odnoszą się także do nauczycielek. Ustawa krajowa nie zawiera przytem żadnego podobnego zastrzeżenia, jak to wyżej z ustawy państwowej przytoczyliśmy.

Stwierdzić też należy z wdzięcznem uznaniem nauczycielstwa krajowego, że Wysoki Sejm postawił jasno i bez ograniczenia zasadę równouprawnienia nauczycieli i nauczycielek tak pod względem służbowych stosunków, jak i materyalnego uposażenia.

Stanowisko to Wysokiego Sejmu odpowiada w zupełności dzisiejszym postępowym postulatom sprawiedliwości, uznającym kobietę na równi z mężczyzną za obywatela, któremu przy równych warunkach wymagań należą się równe prawa na polu pracy społecznej. We wszystkich dziedzinach życia społecznego kulturalne społeczeństwa coraz powszechniej zasadę tę przeprowadzają w ustawodawstwach i w urządzeniach swoich.

Jakiekolwiekby jednak panowały jeszcze dzisiaj różnice w zapatrywaniach na ruch emancypacyjny i prawa kobiety, to trzeba stwierdzić, że na polu wychowania publicznego kobieta nie od dziś dopuszczoną wszędzie została do równych praw z mężczyzną; wszędzie przyznano jej, jako przyrodzonej wychowawczyni, wskazanej i uzdolnionej przez samą naturę do tego ważnego stanowiska, nietylko równy z mężczyzną, ale nawet znaczniejszy i skuteczniejszy wpływ na wychowanie i wykształcenie młodego pokolenia. W wychowaniu zaś i wykształceniu dziewcząt pierwsze miejsce bezwarunkowo przyznano kobiecie. To też usiłowania — z jakichkolwiekby one wypływały motywów — zepchnięcia lub upośledzenia kobiety-wychowawczyni, kobiety-nauczycielki w jej działalności wychowawczej dziewcząt; usiłowania usunięcia kobiety do roli jakiejś mniej wartościowej siły pedagogicznej w stosunku do nauczyciela, byłoby nietylko jaskrawą krzywdą dla nauczycielki, ale katastrofą dla zadań publicznego wychowania dziewcząt — społeczeństwo bowiem przerażone jest dziś wprost objawami braku wychowania u młodzieży. W takiej chwili upośledzać pełne uprawnienie wychowawczyni-nauczycielki do spełniania jej zadań, prowadziłoby do coraz smutniejszych wyników wychowania.

Na niebezpieczeństwo to, zagrażające prawidłowej i spokojnej pracy nauczycielki-wychowawczyni, ośmielamy się dziś z ubolewaniem zwrócić uwagę Wysokiego Sejmu w pełnem przekonaniu, że Wysoki Sejm obmyśli skuteczne środki przeciwdziałania. Podnieśliśmy wyżej, że nasza ustawa szkolna krajowa stoi na stanowisku równouprawnienia nauczycielek z nauczycielami do zajmowania wszystkich stanowisk w publicznej szkole ludowej.

Administracya szkolna krajowa zgodnie z literą prawa wymienionej ustawy od jej uchwalenia przez szereg lat przestrzegała praw nauczycielek, dopuszczając je bez ograniczenia do stanowisk nauczy-

cielek i kierowniczek oraz dyrektorek w szkołach żeńskich. Wyjątkowo tylko, jak to na wstępie wspomniana ustawa państwowa dopuszcza, mianowała Władza szkolna z powodów lokalnych lub osobistych, koniecznością wskazanych, na stanowiska kierownicze w szkołach żeńskich nauczycieli. Były to rzadkie wyjątki, stwierdzające niejako zasadę, że w szkole żeńskiej należą się wszystkie stanowiska nauczycielskie przedewszystkiem nauczycielkom. Od jakiegoś czasu zmieniły się te stosunki na krzywdę nietylko nauczycielek, ale i zadań wychowawczych dziewcząt. Władze szkolne usuwają nauczycielki, nierzadko w jaskrawy sposób, ze stanowiska kierowniczki lub dyrektorki szkoły żeńskiej na korzyść męskiej siły nauczycielskiej; przyczem bynajmniej nie gra roli wyższe wykształcenie lub lepsza aplikacya nauczyciela, ale większe obarczenie rodziną, wzgląd, który jest może ludzkim, ale dla wychowawczej działalności szkoły bez znaczenia i prowadzić może do pomieszania pojęć o wartości nauczycielskiej pracy, jeżeli nauczyciel nie w lepszem przygotowaniu się do zawodu, w wyższem fachowem wykształceniu, dzielniejszej i wydatniejszej działalności widzieć będzie warunki do posunięcia na lepsze stanowisko, ale w większej liczbie członków swej rodziny.

Do czegoż więc dojdziemy tą drogą na polu wychowania publicznego? Dziś już można po części oceniać skutki takiej niesprawiedliwej działalności. Albowiem w całym kraju podnoszą się w kołach nauczycielskich niespokojne i mało wyrobione żywioły i rozpoczynają na tem tle zawziętą agitacyę za upośledzeniem nauczycielek na korzyść nauczycieli. Rodzi się zawiść chlebowa i zatacza coraz szersze kręgi w miarę coraz liczniejszych wypadków pokrzywdzenia przez Władzę szkolną nauczycielki na korzyść nauczyciela przy obsadzie posady kierowniczki lub dyrektorki w żeńskiej szkole.

Pomijanie nauczycielek przy obsadach kierujących stanowisk występuje rażąco w nowo wydanym regulaminie szkolnym. W § 116 zamieszczono postanowienie, iż Radzie szkolnej krajowej służy prawo wydawania zasadniczego postanowienia, czy posada nauczycielska ma być obsadzona siłą męską, czy żeńską. § 123 regulaminu zaś stanowi, »że przy każdem stałem obsadzeniu posady nauczycielskiej w *szkole żeńskiej* może Rada szkolna krajowa ze względu na każdoczesne (?) potrzeby szkoły postanowić, po wysłuchaniu Rady szkolnej

okręgowej, jednak bez naruszenia wydanego ewentualnie przy systemizowaniu tej posady zasadniczego rozporządzenia, czy posadę tę ma się obsadzić siłą żeńską, czy męską, czy też ma się dopuścić do ubiegania się siły nauczycielskie bez różnicy płci«. Jest to bezwzględne ukrócenie praw nauczycielek wbrew ustawą przyznanemu równouprawnieniu i wbrew interesom prawidłowego rozwoju szkoły publicznej, skoro nie dobiera się sił według ich najlepszego uzdolnienia, ale według przywileju przyznanego w danej szkole jednej płci. Zaznaczyć wypada, że dawny regulamin z r. 1876 takiego ograniczenia nie obejmował. Elastyczność zaś określenia w tym paragrafie »ze względu na każdoczesne potrzeby szkoły« otwiera na oścież furtkę dowolności, a nawet samowoli różnym czynnikom, wobec której kobieta-nauczycielka jest bezbronną. Skutki tego opłakanego przepisu regulaminowego, wymierzonego wyraźnie na upośledzenie nauczycielki, coraz dotkliwiej dają się uczuwać.

Na Walnem Zgromadzeniu członków Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie w dniu 26. marca 1911 głośne skargi podniosły nauczycielki z całego kraju, przytaczając fakta jaskrawego pokrzywdzenia przy obsadach kierowniczek w najnowszych czasach, gdzie się najzasłużeńszym osobom odbiera kierownictwo na korzyść młodych, bez wszelkich zasług nauczycieli!

Widzi się też w kraju tak rażące pokrzywdzenie kobiet, że n. p. w Przemyślu, Bochni, wszystkie szkoły żeńskie obsadzono męskimi kierownikami.

W myśl uchwały powołanego wyżej walnego Zgromadzenia odniosło się Stowarzyszenie Nauczycielek w Krakowie w obronie zagrożonych praw do Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej i w memoryale z dnia 25. czerwca 1911 r. przedstawiło szczegółowo krzywdy nauczycielek z prośbą, aby wysoka Rada szkolna krajowa w dobrze zrozumianym interesie szkół krajowych i w obronie praw nauczycielek poczynić raczyła jak najdalej idące zarządzenia, iżby dalsze w tym kierunku pokrzywdzenie jak najrychlej zostało powstrzymane.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 9. listopada 1911 r. L. 8001/III raczyła w odpowiedzi na memoryał udzielić uspakajających wyjaśnień, zapewniając Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek, że o jakiejś nowej tendencyi częstszego, niż dawniej, poruczania kierownictwa szkół żeńskich mężczyznom, czy

nawet usuwania z nich sił żeńskich nie może być mowy i że obsadzanie tych posad siłami męskiemi należeć będzie i nadal do rzadkich wyjątków.

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycielek na posiedzeniu, w dniu 17. grudnia 1911 r. odbytem, po wysłuchaniu reskryptu Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej, który bynajmniej nie usunął podnoszonych obaw, jednomyślnie uchwaliło następujące rezolucye:

I. Wobec niezdrowej w kołach nauczycielskich agitacyi, usiłującej w ostatnich czasach wprowadzić rozdwojenie między nauczycielami a nauczycielkami, Walne Zebranie Stowarzyszenia Nauczycielek zaznacza w sposób stanowczy potrzebę utrzymania solidarności i łączności całego nauczycielstwa w kraju we wszystkich sprawach, dotyczących stosunków służbowych nauczycielskich i postanawia rozwinąć jak najenergiczniejszą akcyę w celu utrzymania i utrwalenia tej solidarności.

II. Walne Zgromadzenie wzywa Wydział, aby tak, jak dotąd, stojąc przy sprawiedliwej zasadzie równouprawnienia, wszelkimi służącymi sobie środkami bronił prawa w szkołach żeńskich wszelkich kategoryi zajmowania stałych posad nauczycielek, kierowniczek i dyrektorek tak, jak to prawo przysługuje nauczycielom w szkołach męskich. Również Stowarzyszenie stać będzie na straży praw posiadanych do równej z nauczycielami płacy wobec równych wymagań uzdolnienia i równych obowiązków.

III. Walne Zgromadzenie przyjmuje z uznaniem do zatwierdzającej wiadomości dotychczasową działalność Wydziału w sprawie zagrożonych praw nauczycielek przez zwrócenie się do Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej w wyczerpującym memoryale z przedstawieniem krzywdzącego pomijania nauczycielek przy awansie na stanowiska kierowniczek i dyrektorek.

IV. Walne Zgromadzenie upoważnia Wydział do podjęcia stanowczej akcyi o dopuszczenie nauczycielek na kursa przemysłowe, urządzane co rok dla nauczycieli we Lwowie ewentualnie w Krakowie, a to w tym celu, aby nauczycielki po uzyskaniu odpowiedniej kwalifikacyi miały prawo zajmowania stanowisk nauczycielek i dyrektorek w szkołach przemysłowych uzupełniających dla dziewcząt tak, jak prawo to przysługuje nauczycielom w szkołach męskich, zarówno pod względem obowiązków jak i płacy.

V. Walne Zgromadzenie uchwala przy zamierzonej przez Wysoki Sejm Krajowy regulacyi płac nauczycielskich domagać się uregulowania poborów wszystkich dawnych emerytów i emerytek, wdów i sierót po nauczycielach i wzywa Wydział, aby w danej chwili wdrożył odpowiednią akcyę.

Przeprowadzenie tych postulatów powierzyło Walne Zebranie delegacyi, złożonej z pp. Joanny Pogonowskiej, Józefy Barańskiej, Józefy Swobodówny, Teofili Tęczarówny i Jadwigi Przesmyckiej.

W wykonaniu powyższych uchwał, na mocy statutem Stowarzyszenia określonych obowiązków popierania interesów zawodowych nauczycielstwa żeńskiego, mamy zaszczyt upraszać Wysoki Sejm o opiekę praw nauczycielek, w szczególności o *uzupełnienie ustawy* o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych w tym kierunku, aby zajmowanie posad kierowniczek i dyrektorek w szkołach żeńskich pospolitych i wydziałowych zapewnione było nauczycielkom, posiadającym ustawowe warunki do zajmowania takiej posady.

Wysoki Sejmie! Nauczycielki dokładają wszelkich starań, aby się jak najgruntowniej przysposobić do zawodu. Nie ustają nawet w najcięższych warunkach bytu w pracy nad dalszem fachowem i ogólnem wykształceniem, aby tylko godnie i z pożytkiem dla kraju pracować na stanowiskach, na jakie je Władza powoła. Własną prywatną pracą, własnym trudem, własnym groszem, zdobywają wyższe kwalifikacye; bo, gdy nauczyciele od wielu lat mają ułatwione wyższe kształcenie się na kursach wydziałowych, kobiety dopiero trzeci rok w skromnej liczbie dopuszczone zostały do korzystania z tego dobrodziejstwa.

O gorliwości nauczycielek i ich wychowawczej działalności w szkole, o bezinteresownej i ofiarnej pracy oświatowej i społecznej poza szkołą jest powszechny głos uznania w kraju.

Niczem więc nie stoją nauczycielki niżej od kolegów-nauczycieli i niczem też nie zasługują na to, aby je, jako mniej wartościowe siły nauczycielskie, stawiano w drugim szeregu.

To też w poczuciu swej pełnej wartości, w poczuciu swej godności osobistej ośmielają się nauczycielki zwrócić do Wysokiego Sejmu z uniżoną prośbą, aby stanął w obronie ich prawa.

Stanowisko, jakie Wysoki Sejm raczy zająć w tej sprawie — oceniając sprawiedliwie rzetelną pracę nauczycielek dla kraju — uciszy niezdrową, wrogą i drażniącą agitacyę w kołach mniej wytrawnych nauczycieli, zapewni nauczycielkom spokój, tak pożądany do skutecznej dla dobra kraju i społeczeństwa pracy nad religijnem, moralnem i narodowem wychowaniem przyszłych matek i obywatelek naszej Ojczyzny.

W Krakowie, dnia 10. stycznia 1912 r.

Za Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie:

Prezesowa:
Joanna Pogonowska.

I. Wiceprezesowa:
Anna Zakrzewska.

II. Wiceprezesowa:
Józefa Barańska.

Sekretarka:
Marya Gońska.

Za Wydział Związku Nauczycielek we Lwowie:

Prezesowa:
Marya Skrzyńska.

Sekretarka:
Aniela Aleksandrowiczówna.

Za Wydział Stowarz. »Samopomoc Nauczycielek w Przemyślu«:

Prezesowa:
Teofila Tęczarówna.

Zastępczyni Prezesowej:
Zofia Koczyrkiewiczowa.

Sekretarka:
Wilhelmina Felsztyńska.

Sprawozdanie Deputacyi Nauczycielek do Sejmu.

Celem osobistego poparcia petycyi, wniesionej do Sejmu dnia 10. stycznia 1912 roku, udała się do Lwowa dnia 30. stycznia b. r. Deputacya, wybrana na nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu Stowarzyszenia Nauczycielek dnia 17. grudnia 1911 roku a złożona z pp. Prezesowej Joanny Pogonowskiej, Barańskiej i Swobodówny z Krakowa, Tęczar z Przemyśla. We Lwowie przyłączyły się do delegacyi pp. Skrzyńska, A. Alexandrowiczówna, Szafrańska, Ru-

dnicka i Bałabanowa, wszystkie jako członkowie Związku nauczycielek lwowskich.

Deputacya Nauczycielek była w Sejmie dnia 31-go stycznia przed południem i po południu i dnia 3-go lutego i przedłożyła JE. Panu Marszałkowi Krajowemu i Panom Posłom Sejmowym uchwały Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia krakowskiego i Związku lwowskiego Nauczycielek, żądających równych praw i równych płac tak dla nauczycielek jak i nauczycieli, jak również i tego, by w szkołach żeńskich na wszystkich stanowiskach, t. j. dyrektorek, kierowniczek i nauczycielek stały tylko nauczycielki.

Deputacya od wszystkich doznała jak najżyczliwszego przyjęcia i zapewnienia, że słuszne sprawy nauczycielek zasługują na najzupełniejsze poparcie.

Dzięki staraniom Delegatek i życzliwości pp. Posłów, Komisya szkolna sejmowa uchwaliła dnia 13. lutego b. r. w załatwieniu petycyi nauczycielek wezwać c. k. Radę szkolną Krajową, aby przy obsadzaniu posad kierowniczek i dyrektorek żeńskich szkół pospolitych i wydziałowych przyznawała pierwszeństwo nauczycielkom, posiadającym ustawowe warunki do zajmowania takich posad.

W tem miejscu należy pokrótce przypomnieć, jakie losy przechodziły starania nauczycielek o zdobycie wyłącznie dla nauczycielek wszelkich posad w szkołach żeńskich.

Ustawa zasadnicza orzekała ogólnikowo, że w szkołach wydziałowych stoi na czele Dyrektor, a w trzech klasach wydziałowych trzej nauczyciele z egzaminami z I., II. i III. grupy. W końcu był dodatek, że co powiedziano o szkołach męskich, odnosi się do szkół żeńskich.

Tymczasem nauczyciele, interpretując ustawę tę tylko na swoją korzyść, a mianowicie, że w szkołach wydziałowych może być »Dyrektor«, a więc nauczyciel nie nauczycielka, zaczęli ubiegać się o posady dyrektorów w szkołach żeńskich.

W roku 1900, gdy w Krakowie była do obsadzenia posada dyrektorki w szkole wydziałowej żeńskiej im. Zb. Oleśnickiego, a we Lwowie w szkole im. św. Marcina, nauczyciele podali się na te posady i byli przez c. k. Radę szkolną okręgową umieszczeni w ternie. Wtedy to prezesowa Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie,

p. Joanna Pogonowska, łącznie z prezesową Związku nauczycielek we Lwowie, p. Wincentą Longchamps, ująwszy akcyę w ręce, wniosły petycyę do Wysokiego Sejmu z prośbą o obronę wobec krzywdy, jaka się dzieje nauczycielkom.

Wysoki Sejm zmienił ustawę na korzyść nauczycielek, a Lwów zamianował dyrektorką w szkole im. św. Marcina nauczycielkę. Nauczyciele, niezadowoleni z takiego zakończenia, wnieśli protest do c. k. Rady szkolnej Krajowej, potem do c. k. Ministerstwa Oświaty, a gdy i tu nic nie uzyskali, wnieśli protest do Trybunału Administracyjnego. Ale i ta najwyższa Instancya państwowa protest ten odrzuciła i temsamem zatwierdziła zmianę ustawy w tym duchu, że w szkołach wydziałowych żeńskich może na stanowisku kierowniczem być dyrektor lub dyrektorka. Po pięciu latach, gdyż tak długo trwała ta walka, Rada szkolna Krajowa zatwierdziła na stanowisku Dyrektorki w szkole im. Zb. Oleśnickiego w Krakowie p. Barańską.

Kilka lat był spokój, dopiero ostatnimi czasy coraz częściej zaczęto usuwać nauczycielki ze szkół żeńskich, gdyż nauczyciele zapragnęli zdobywać te stanowiska dla siebie, pozbawiając nauczycielki awansu tak na stanowiska dyrektorek i kierowniczek jak na posady stałych nauczycielek, otwierające się po zamianowaniu nauczycielki dyrektorką.

Za inicyatywą Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie instytucye nauczycielskie kobiece musiały więc stanąć obecnie w obronie praw nauczycielek, a starania ich zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem. I znowu zrobiłyśmy krok naprzód w zdobyciu stanowisk, które się kobietom wyłącznie należeć powinny. Oprócz obrony stanowisk naszych w szkołach żeńskich Deputacya nauczycielek prosiła pp. Posłów i o to, aby przy zamierzonej obecnie regulacyi płac nie pokrzywdzono nauczycielek i odniosłyśmy to wrażenie, że akcya nasza była bardzo na czasie.

W roku 1907. przy regulacyi płac, nauczycielki miały otrzymać 20% niższe pobory i tylko dzięki zabiegom i staraniom Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie i Związku nauczycielek we Lwowie Sejm uchwalił równe dla wszystkich płace.

Oprócz u Panów Posłów Sejmowych, Deputacya nauczycielek była i u Pana Wiceprezydenta c. k. Rady szkolnej Krajowej, Dra

Dembowskiego, u Pana Radcy Dworu Zaleskiego i u innych członków c. k. Rady szkolnej Krajowej. I tu upewnioną została, że o pokrzywdzeniu nauczycielek mowy być nie może. Tak więc uspokojone z ufnością patrzymy w przyszłość, wierząc, że uczciwa praca a baczna czujność są naszych praw najlepszymi stróżami, a bronić praw i interesów naszych nietylko możemy, ale jest naszym obowiązkiem, którego nam nikomu zaprzeczać nie wolno. To też wszystkie protesta na zgromadzeniach Ognisk nauczycielskich i t. p. i zakazy, z jakichkolwiek one stron pochodzą, nie odwiodą nas od obranej, jedynie słusznej i sprawiedliwej drogi.

Stojąc na tem stanowisku, że w szkołach żeńskich wszystkie posady nauczycielskie powinny być zajmowane wyłącznie przez nauczycielki, Prezesowa Stowarzyszenia poddała pod uchwałę Walnego Zgromadzenia rezolucyę, domagającą się, aby i w szkołach przemysłowych uzupełniających żeńskich przewodniczyły i uczyły tylko nauczycielki.

Delegacya nauczycielek i w tej sprawie poczyniła potrzebne kroki u c. k. Rady szkolnej Krajowej. Mając pewność, że to pole pracy zdobędziemy, Prezesowa nakłoniła nauczycielki, aby wniosły podania o przyjęcie na kurs rysunkowy dla szkół uzupełniających. Po raz pierwszy cztery nauczycielki zostały przyjęte i od 1. kwietnia b. r. na kurs ten uczęszczają.

W Krakowie, w kwietniu 1912 r.

Członek Wydziału:
Józefa Swobodówna.

XXXIV.

Sprawozdanie za rok 1912.

Skład Wydziału Stowarzyszenia Nauczycielek: Prezesowa: Joanna Pogonowska. I. Wiceprezesowa: Anna Zakrzewska. II. Wiceprezesowa: Józefa Barańska. Sekretarka: Marya Gońska. Skarbnik: Stanisław Szeliga.

Członkowie Wydziału: Julia Baranowska, Wanda Eljasz - Radzikowska, Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumann, Ludmiła Horaczkówna, Marya Hupkowa, Aniela Kopaczówna, Marya Kwaśnicka, Jadwiga Mayówna, Leontyna Owczarkiewicz, Józefa Swobodówna, Włodzimira Szołayska, Marya Świderska, Marya Zdziechowska.

Członkowie zastępcy: Zofia du Vall, Zofia Łakocińska, Kazimiera Szafrańska, Marya Szarłowska.

Komisya kontrolująca: Adela Sikorowa, Marya Nizieniecka, Władysław Fischer.

Sekcye: I. Szkolno-pedagogiczna, II. Biblioteczna, III. Muzyczna, IV. Biura umieszczeń i hoteliku, V. Zebrań i zabaw towarzyskich, VI. Gospodarcza.

Członków zwyczajnych liczy Stowarzyszenie 725, członków wspierających 62, honorowych 15, bibliotecznych 546.

Działalność Wydziału.

Z końcem stycznia 1912 r. wyjechała do Lwowa deputacya członków Stowarzyszenia nauczycielek, wybrana na nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu dnia 17. grudnia 1911 r., aby wspólnie z de-

legatkami Stowarzyszeń nauczycielek ze Lwowa i z Przemyśla przedstawić pp. Posłom sejmowym uchwały tegoż nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i prosić o opiekę i obronę praw i interesów nauczycielek. O staraniach Deputacyi była szczegółowa wzmianka w zeszłorocznem sprawozdaniu.

Nawiązując rzecz do powyższego sprawozdania, stwierdzamy z radością, że Deputacya już w znacznej mierze cel swój osiągnęła, albowiem Sejmowa Komisya szkolna w załatwieniu petycyi nauczycielek wypowiedziała swą opinię w tym kierunku, by Rada szkolna krajowa przy obsadzaniu posad kierowniczek i dyrektorek żeńskich szkół pospolitych i wydziałowych przyznawała pierwszeństwo nauczycielkom, posiadającym ustawowe warunki do zajmowania takich posad.

Dzięki przychylnemu stanowisku Komisyi szkolnej Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zamianowała w roku ubiegłym dyrektorką szkoły wydziałowej św. Anny w Krakowie nauczycielkę, mimo licznych podań, wniesionych przez nauczycieli. Również i w innych miastach zamianowano dyrektorkami nauczycielki.

Odnośnie do uchwały nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia członków Stowarzyszenia z dnia 17. grudnia r. 1911 w sprawie szkół przemysłowych uzupełniających dla dziewcząt Deputacya poczyniła starania w tym kierunku; obecnie już kilkanaście nauczycielek ma zajęcie w tych szkołach i jest nadzieja, że posady kierowniczek w żeńskich szkołach przemysłowych również powierzane będą nauczycielkom.

Ten dodatni rezultat starań, jakie krakowskie Stowarzyszenie łącznie ze Związkiem nauczycielek we Lwowie i z Samopomocą w Przemyślu podjęło w obronie praw nauczycielek, zachęcił Wydział do dalszej pracy na polu spraw zawodowych. A pracy tej wiele przysporzył rok ubiegły.

Na czele walki o byt i prawa całego nauczycielstwa stoi Polskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, istniejące już lat 44. Do niedawna Towarzystwo to było jedyną organizacyą, broniącą nauczycielstwo, później Rusini stworzyli własne Tow. pedagogiczne, a kilka lat temu powstał w Krakowie »Związek nauczycielstwa ludowego«. Mimo to Tow. pedagogiczne, pragnąc w walce o byt nauczycielstwa zjednoczyć wszystkie organizacye nauczycielskie, zwołało

w listopadzie r. 1906. pierwsze zebranie delegatów poszczególnych organizacyi, na którem utworzono wspólny Komitet wiecowy. W roku 1907. na ogólnym wiecu nauczycielskim we Lwowie zatwierdzono skład tegoż Komitetu i powierzono mu prowadzenie dalszej akcyi w sprawie zrównania płac nauczycielskich z poborami czterech ostatnich rang urzędników państwowych. Delegatkami Stowarzyszenia do Komitetu wiecowego wybrało nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia w dniu 20. grudnia 1906 r. pp. Józefę Swobodównę i Annę Chryścińską.

Po drugim krajowym wiecu nauczycielskim, odbytym w styczniu r. 1912, nastąpiło rozbicie Komitetu wiecowego, mianowicie w toku prac nad reorganizacyą Komitetu reprezentanci »Związku nauczycielskiego« i »Wzaim. Pomiczy« uchwalili samowolnie, że odtąd tylko delegaci »Związku« i »Wzaim. Pomiczy« mają tworzyć Komitet wiecowy i usunęli z Komitetu delegatów wszelkich innych stowarzyszeń nauczycielskich. W ten sposób Polskie Tow. pedagogiczne, Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie, Związek nauczycielek we Lwowie, oraz Polskie Tow. nauczycieli lwowskich odsądzono od prawa bronienia interesów własnych rzekomo z tego powodu, jakoby nie były czysto zawodowemi.

Przeciw tej samowoli usunięte stowarzyszenia zaprotestowały, ponieważ członkowie Komitetu od wiecu otrzymali mandaty, a zatem pojedyncze organizacye nie mają prawa mandatu tego im odbierać.

Wyeliminowane stowarzyszenia, w których grupuje się przeważna liczba nauczycielstwa polskiego, utworzyły »Delegacyę wszystkich polskich towarzystw nauczycielskich«, która to Delegacya ma prowadzić dalej akcyę w sprawie postulatów nauczycielskich na podstawie regulaminu i mandatu przez wiec krajowy udzielonego.

Na posiedzeniu dnia 28. września r. z. przy współudziale delegatów lwowskich P. T. P. Wydział Stowarzyszenia uchwalił przystąpienie Stowarzyszenia do «Delegacyi polskich towarzystw nauczycielskich» i zatwierdził do tej Delegacyi dotychczasowe 2 delegatki Stowarzyszenia do Komitetu wiecowego.

Członkowie Delegacyi odbyli 3 posiedzenia we Lwowie, jedno w Krakowie. Na posiedzeniu, odbytem we Lwowie dnia 19. października r. z., określono jasno cel »Delegacyi«, którym jest:

1) dążenie do podniesienia poziomu intelektualnego i moralnego nauczycielstwa polskiego,

2) popieranie spraw zawodowych,

3) dążenie, aby pobory nauczycielstwa zrównane zostały z poborami czterech rang urzędników państwowych.

»Delegacyę« tworzą jedynie polskie stowarzyszenia i prócz czterech wymienionych należeć mogą do niej wszystkie towarzystwa nauczycielskie polskie. Każde stowarzyszenie nauczycielskie, przystępujące do »Delegacyi«, ma być reprezentowane w tejże przez 4 osoby, z których jedna jako wiceprezes ewentualnie wiceprezesowa wejdzie do Prezydyum. Do ważności uchwał konieczną jest obecność przynajmniej jednego przedstawiciela każdego stowarzyszenia. Zjazdy odbywać się mają we Lwowie, w Krakowie lub w Przemyślu.

Na posiedzeniu odbytem dnia 28. października Wydział wybrał delegatkami Stowarzyszenia prezesową p. Joannę Pogonowską i p. Wandę Eljasz-Radzikowską. Tak więc przedstawicielkami Stowarzyszenia w »Delegacyi polskich towarzystw nauczycielskich« są pp. Pogonowska, Eljasz-Radzikowska, Swobodówna i Chryścińska. Wydział przyjął również i zatwierdził regulamin »Delegacyi«, uchwalony na październikowym zjeździe we Lwowie, oraz odezwę, wystosowaną przez »Delegacyę« do nauczycielstwa polskiego.

Niebawem po ukonstytuowaniu się rozpoczęła »Delegacya« swoją działalność. Dnia 8. grudnia udała się w deputacyi do członków Koła sejmowego celem przedstawienia zawodowych postulatów nauczycielstwa ludowego, t. j. zrównania płac nauczycielskich z płacami urzędników czterech najniższych rang, zniesienia systemu płac miejscowo-klasowego, sprawę pragmatyki służbowej, polepszenia bytu emerytów, wdów i sierot po nauczycielach i zaznaczyła najwyraźniej, że nauczycielki mają mieć równe pobory i równe prawa z nauczycielami. Deputacya podkreśliła konieczność uregulowania w jak najkrótszym czasie stosunków prawno-służbowych, celem umożliwienia nauczycielstwu polskiemu intenzywnej pracy na polu szkolnictwa, oraz celem usunięcia z jego szeregów goryczy i niezadowolenia, które mimowoli wkradają się z powodu przewlekania tych nieodzownych spraw.

Życzliwe przyjęcie »Delegacyi« przez p. Marszałka krajowego i pp. Posłów budzi nadzieję, że organizacya polskich towarzystw

nauczycielskich zdoła pomyślnie załatwić żywotne sprawy nauczycielstwa. Stowarzyszenie z ufnością patrzy w przyszłość i nie ustanie we wspólnej pracy z »Delegacyą«, ale zarazem jako pierwszy w kraju Związek nauczycielek stać będzie i w dalszym ciągu na straży ich praw.

Wydział Stowarzyszenia pragnąc rozwinąć jak najszerszą akcyę na polu szkolnictwa, nie omija żadnej sposobności, aby dać dokładny obraz działalności nauczycielek, wykazać rezultat ich pracy wychowawczej, społecznej i narodowej; to też gdy »Zjednoczenie Towarzystw kobiecych w Pradze« zwróciło się do Polek z prośbą o urządzenie w Pradze wystawy prac kobiet polskich, wziął czynny udział w pracach Komitetu, zawiązanego w tym celu w Krakowie. Podobne komitety utworzone zostały równocześnie we Lwowie, w Warszawie i w Poznaniu. W salach Stowarzyszenia odbywały się posiedzenia delegatek wymienionych komitetów; pierwsze posiedzenie przy współudziale jednego z inicyatorów wystawy, publicysty p. Franciszka Hovorki. Postanowiono wystawę w Pradze obesłać i otworzyć ją 15. czerwca. Dla ułatwienia pracy podzielono wystawę na poszczególne działy. Organizacyę działu szkolnego podjęło Stowarzyszenie nauczycielek. Wybrano Komisyę pod przewodnictwem p. Joanny Pogonowskiej, złożoną z dyrektorek i nauczycielek szkół miejskich, oraz przedstawicielek szkół klasztornych i prywatnych, która w imieniu Komitetu urządzającego wystawę, zwróciła się z prośbą do wszystkich szkół polskich w kraju aby nadesłały jak najdokładniejsze zestawienie działu szkolnictwa w cyfrach, prace dziatwy szkolnej z działu robót ręcznych kobiecych, w szkołach wszelkiej kategoryi metodycznie zestawionych i rysunków ułożonych według toku nauki. Wszystkie przedmioty wystawowe przysyłano do Stowarzyszenia nauczycielek, skąd po zestawieniu w grupy przez Komisyę szkolną, odesłane zostały do Pragi razem z przedmiotami i okazami innych działów wystawy pracy kobiet polskich.

Niezależnie od czynności Stowarzyszenia w dziale II. szkolnym, Wydział przedstawił w dziale VIII. na wystawie praskiej tablicę statystyczną, wykazującą działalność Stowarzyszenia w kierunku pracy oświatowej, społecznej i humanitarnej, oraz sprawozdania, statut i fotografie domów własnych.

Gdy w dniach 25. i 26. września r. z. Kraków uczcił pamięć ks. Piotra Skargi, Stowarzyszenie wzięło udział w pochodzie i w zbieraniu składek na dom im. ks. Skargi dla katolickiej młodzieży rękodzielniczej.

W marcu r. z. Wydział Stowarzyszenia przyjęty został na audyencyi u Księcia Biskupa krakowskiego Adama Sapiehy, który raczył przyjąć najłaskawiej protektorat nad Stowarzyszeniem w miejsce zmarłego Księcia Kardynała Puzyny.

Dyrekcya Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich zwróciła się do Wydziału z prośbą o nadesłanie sprawozdań z działalności Wydziału Stowarzyszenia od początku istnienia instytucyi. Dyrekcya zakładu wcieli komplet sprawozdań do zbiorów Biblioteki. Ponieważ z lat dawniejszych posiadamy sprawozdania przeważnie tylko po jednym egzemplarzu, Wydział postanowił wszystkie sprawozdania zestawić w jednej broszurze i uzupełnić tabelą statystyczną, aby dać jasny pogląd na historyę rozwoju Stowarzyszenia.

W myśl uchwały Walnego Zgromadzenia z d. 21. kwietnia r. z. Wydział zgłosił przystąpienie Stowarzyszenia do powstałej w Krakowie Polskiej Rady katolickiej, co wkłada na każdego członka Stowarzyszenia obowiązek płacenia 20 hal. rocznej wkładki.

Na »Dar Grunwaldzki« złożyli w roku zeszłym członkowie 31 kor. 20 hal., która to kwota została złożoną w administracyi »Czasu« dla koła VIII. Uniwersyteckiego na szkoły kresowe.

Sprawozdania z działalności poszczególnych sekcyi zamieszczamy poniżej. Dowodzą one, że, jak dotychczas, tak i w ubiegłym roku, Wydział, śledząc bacznie i popierając sprawy zawodowe członków Stowarzyszenia, równie gorliwie pracował nad rozwojem samej instytucyi.

Na tem miejscu wspominamy tylko, że sekcya zabaw i zebrań towarzyskich urządziła na cele Stowarzyszenia loteryę fantową, z której czysty dochód w kwocie 1.030 kor. 28 hal. przelano do funduszu obrotowego. Powodzenie loteryi zawdzięczamy niestrudzonym zabiegom i ofiarności p. Prezydentowej Leowej, p. Maryi Hupkowej, przewodniczącej sekcyi zabaw, oraz licznemu gronu Pań krakowskich.

Zestawienie dochodów i rozchodów Stowarzyszenia podajemy w osobnych wykazach. Tu zaznaczamy tylko, że w myśl § 13. sta-

tutu przelano 10% czystego dochodu czyli kwotę 367 kor. 79 hal. do funduszu rezerwowego, a w myśl § 18. statutu 25% czyli kwotę 919 kor. 47 hal. do funduszu budowy powilonu.

Z funduszu zapomogowego udzielono zapomóg 20 osobom w łącznej kwocie 2.649 kor. 35 hal. Pożyczek przyznano 27 osobom w łącznej kwocie 3.710 koron.

Fundusz pożyczkowy oddaje prawdziwe usługi członkom, potrzebującym chwilowej pomocy. Zaznaczyć jednak musimy, że pomoc ta mogłaby być o wiele wydatniejszą, gdyby uiszczanie rat zaciągniętych pożyczek odbywało się regularniej. Wydział bowiem zmuszony jest nieraz odmówić pożyczki nie dla istotnego braku funduszu pożyczkowego, bo ten jest, i nawet dość znaczny, ale z powodu, że kapitał wypożyczony nie dość szybko i w niedostatecznej ilości wraca do Kasy Stowarzyszenia.

W ubiegłym roku Stowarzyszenie poniosło stratę przez śmierć długoletniego członka ś. p. Heleny Chwastkiewiczówny. Cześć Jej pamięci!

W Krakowie, w kwietniu 1912 r.

Wydział Stowarzyszenia nauczycielek.

Sprawozdanie Sekcyi bibliotecznej za rok 1912.

Jak w latach ubiegłych, tak i w roku sprawozdawczym mamy do zaznaczenia pomyślny rozwój biblioteki Stowarzyszenia pod względem zdwojonego odbytu przeczytanych książek, oraz przybytku nowych dzieł.

Czyniąc zadość życzeniom członków, sekcya stara się wedle możności o zakupno nowych książek o istotnej wartości. To też staranny dobór dzieł naukowych, beletrystycznych i książek dla młodzieży, w języku polskim, francuskim i niemieckim zyskuje bibliotece coraz więcej członków nietylko miejscowych ale i z prowincyi. W 1912. roku 546 członków korzystało z biblioteki Stowarzyszenia, która przedstawia obecnie pokaźną liczbę polskich dzieł naukowych, bo 1.526, beletrystycznych 3.171. Książek niemieckich jest 534, francuskich 713 a dla młodzieży, która bardzo licznie zapisuje się

na członków biblioteki, jest 780 dziełek. Ogółem liczy biblioteka nasza 6.724 dzieł, tomów 13.926. W r. 1912 zakupiono 166, otrzymano w darze 126 książek, a mianowicie od JWPP. Kazimierzowej Morawskiej, Kazimierzowej Kostaneckiej i Maryi Ocetkiewiczówny. Ofiarodawczyniom składamy serdeczne podziękowanie.

W jasnej, wygodnej czytelni Stowarzyszenia korzystać można z 28-miu czasopism, przeważnie prenumerowanych przez Stowarzyszenie (kilka otrzymujemy w darze). Posiadamy następujące pisma treści pedagogicznej: Szkoła, Praktyka szkolna, Przewodnik oświatowy, Rodzina i szkoła, Wiedza i praca, Wiedza i postęp, Wychowanie w domu i w szkole, Słownik języka polskiego, Język polski, Muzeum, oraz pisma: Biblioteka warszawska, Encyklopedya powszechna, Książka, Kosmos, Przegląd powszechny, Przegląd polski, Młoda muzyka, Prawda, Misye katolickie, Niewiasta katolicka, Sodalis Marianus, Biblioteka dzieł wyborowych, Biesiada literacka, Bluszcz, Świat, Straż polska, Les annales, Das Buch für alle, Przyjaciel dzieci, Mały światek, Moje pisemko.

W skład sekcyi bibliotecznej wchodzą: jako przewodnicząca p. Anna Zakrzewska, oraz członkowie pp. Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa, Włodzimira Szołayska, Ludmiła Horaczkówna, Aniela Kopaczówna, Marya Kwaśnicka, Jadwiga Mayówna, Leontyna Owczarkiewicz, Józefa Swobodówna, Marya Świderska, Marya Zdziechowska, z poza Wydziału p. Marya Rosnerówna.

Biblioteka i czytelnia Stowarzyszenia otwarte są od godz. 11—1 przed połud. i od 3—6 po południu, codziennie prócz niedziel i świąt.

Przewodnicząca:
Anna Zakrzewska.

Sprawozdanie Sekcyi muzycznej za rok 1912.

Sekcya muzyczna, istniejąca przy Stowarzyszeniu nauczycielek od r. 1906., rozwija się coraz lepiej.

Objawem jej żywotności są:

1) wieczory muzyczne nauczycielskie i uczniowskie, na które z widocznem zadowoleniem spieszyli starsi i młodzież. Były to wieczorki pełne uroku dla młodzieży, która sobie uważała za rodzaj zaszczytu, gdy mogła w nich brać czynny udział.

2) Biblioteka muzyczna, która stale od 3 lat się rozwija, dzięki darom poszczególnych członków jak i osób prywatnych. Dział fortepianowy szczególnie dobrze się przedstawia, składając się z dzieł bardzo poważnych. Z biblioteki powstała wypożyczalnia wyłącznie dla nauczycielek muzyki, oparta na bardzo skromnych warunkach.

3) Stały przyrost członków muzycznych choć nie duży ale zawsze znaczny, zważywszy, że wielu członków od chwili założenia umarło, a wielu wyjechało z Krakowa. Sekcya liczy 70 członków, w tem 5 nauczycielek skrzypiec, 5 śpiewu, 60 fortepianu.

Z powyższego zestawienia widzimy, że sekcya spełnia zadania, które sobie postawiła, zawiązując się, mianowicie:

1) Podniesienie stanowiska społecznego i materyalnego nauczycielek muzyki przez odpowiednią reklamę.

2) Urządzanie popisów muzycznych celem okazania stopnia własnego uzdolnienia i postępu uczniów (Wieczory muzyczne).

3) Stworzenie dla nauczycielek muzyki środków do dalszego kształcenia się i zachęcania do zdobywania szerszej wiedzy muzycznej.

4) Stworzenie funduszu emerytalnego dla niemogących już pracować.

Pierwszemu celowi uczyniła sekcya zadość, ogłaszając na początku roku szkolnego w dziennikach miejscowych siły nauczycielskie, jako też rozmieszczając w księgarniach i w biurze umieszczeń Stowarzyszenia karty, reklamujące nauczycielki muzyki.

Biuro umieszczeń pod kierownictwem p. Wandy Jawornickiej, pośredniczy w umieszczaniu nauczycielek muzyki, członków Stowarzyszenia.

Godziwą reklamą są wieczory muzyczne, urządzane tak przez nauczycielki, jak przez młodzież uczącą się od członków Stowarzyszenia. Wieczorów takich było w r. 1911 — 12 pięć. Odbyły się w salach Stowarzyszenia, ostatni zaś popis uczenic p. Heumann w sali Starego Teatru. Z przyczyn niezależnych od Wydziału wieczory muzyczne wstrzymano, lecz rozpoczną się znowu wkrótce.

Trzeciemu celowi czyni zadość czytelnia muzyczna, zaopatrzona w książki treści muzycznej oraz pisma peryodyczne jak: »Przegląd muzyczny«, »Signale«, »Le courrier musical«, dające obraz ruchu muzycznego w całej Europie. Czytelnia otwarta codziennie od godz. 11 — 1 i od 3 — 6 popołudniu. Oprócz czytelni jest wypożyczalnia

nut dla nauczycielek pod zarządem pani Pawłowskiej, otwarta we wtorki i piątki od godz. 7 — 8 wieczorem.

Fundusz emerytalny narazie nie wszedł w życie dla braku chętnych i należycie uświadomionych jednostek — rzucono tylko myśl udziałów.

W końcu wyraża sekcya podziękowanie wszystkim życzliwym i ofiarodawcom, którzy bądź groszem, bądź nutami i pismami ją obdarzają, a w szczególności pp. Ciechanowskiej, Moraczewskiej, Śreniawa-Morawskiej, Swobodównie, Fuchsównie, Gebauerównie, Pierzchalskiej, Rutowskiej, Szklarskiej, Zaleskiej.

Skład sekcyi muzycznej stanowią: przewodnicząca i pp. Julia Baranowska, Józefa Swobodówna, Zofia Łakocińska, a z poza Wydziału pp. Otylia Cholewiczowa, Alicya Nebelska, Helena Strycharska, Ludwika Grodzicka, Ula Birkenmayer

Przewodnicząca:

Stanisława Heumann.

Sprawozdanie Sekcyi biura umieszczeń i hoteliku za rok 1912.

Dochody z biura umieszczeń za rok 1912 przedstawiają się następująco:

Ogólny dochód wynosił 3.657 kor. 91 hal. Wydatki na biuro oraz wynagrodzenie kierowniczki wynosiły 2.116 kor. 14 hal.; pozostaje zatem czysty dochód w kwocie 1.541 kor. 77 hal. Zaległości od stron wynoszą 481 kor. 94 hal.

Ogółem zgłoszeń o nauczycielki, bony i wychowawczynie Polki, Niemki, Francuzki i Angielki na posady stałe, demi-place i lekcye było 191.

Z tych zawarto układów 104, a 87 nie doszło do skutku bądź z powodu braku odpowiednich kandydatek, bądź z powodu nieodpowiednich warunków dla kandydatek.

Zgłosiło się do biura nauczycielek, bon i osób poszukujących pracy:

Polek	263
Niemek	78
Francuzek	25
Angielek	4
razem . . .	370

Z tych biuro umieściło nauczycielek i bon:

Polek	61
Niemek	35
Francuzek	6
Angielek	2
razem . . .	104

Z powyższego zestawienia wynika, że ruch w biurze umieszczeń Stowarzyszenia nauczycielek zwiększył się w r. 1912, co świadczy o zaufaniu publiczności do Instytucyi.

Biuro umieszczeń prowadzi w dalszym ciągu p. Wanda Jawornicka, nauczycielka prywatna.

Biuro, zajmujące się umieszczaniem nauczycielek i bon na posadach prywatnych i pośrednictwem w udzielaniu lekcyi w miejscu, bierze za pośrednictwo od członków Stowarzyszenia 2% od rocznej płacy a od nieczłonków 4%.

Hotelik dla nauczycielek przejezdnych wykazuje następujący obrót kasowy: ogólny dochód wynosił w r. 1912 kor. 1.279 hal. 04, a wydatki 2.113 kor. 20 hal., niedobór zatem wynosi 834 kor. 16 h.

Pomimo corocznych strat materyalnych Stowarzyszenie i nadal zatrzymuje hotelik ze względów ideowych. Nauczycielki, przyjeżdżające do Krakowa na czas krótszy, otrzymują za opłatą 80 hal., a w zimowej porze za opłatą 1 korony łóżko z pościelą, światło, opał, usługę, a za bardzo skromną opłatą otrzymać mogą wikt całodzienny w zarządzie domu. Hotelik zostaje pod zarządem p. Karoliny Pawłowskiej. W hoteliku przebywało 361 osób przez 1.358 dni.

Z powodu zaprowadzenia światła elektrycznego i gruntownego odświeżenia budynku od 15. sierpnia do 15. września z. r. był hotelik zamknięty.

Na czele sekcyi biura umieszczeń i hoteliku stoi przewodnicząca, członkami są: pp. Marya Kwaśnicka, Leontyna Owczarkiewicz.

Przewodnicząca:

Wanda Eljasz-Radzikowska.

Sprawozdanie Sekcyi gospodarczej „Domu nauczycielek“ za rok 1912.

Dom nauczycielek w ogrodzie składa się z 12 pokoi, jadalni i pokoju dla zarządczyni. Pokoje zamieszkiwały stałe lokatorki a mianowicie:

emerytek	7
nauczycielek prywatnych	4
nauczycielek szkół publicznych	3

Budynek zdrowy, suchy, słoneczny, dostarcza w zimie ciepłych pokoi a w lecie miłego wypoczynku w ogródku wśród ciszy i chłodu. Gospodarstwo prowadzone jest we własnym zarządzie. Nauczycielki, mieszkające w hoteliku we frontowym domu, mogą otrzymać za umiarkowaną cenę wikt całodzienny lub częściowy.

Panująca drożyzna odbija się dotkliwie na gospodarstwie tak z powodu podrożenia artykułów żywności, opału, światła, służby, jak z powodu opłaty podatków i spłaty długu. Naprawa dachu i różne konieczne reparacye domu pochłonęły przeszło 450 koron.

Mimo to Wydział nie tracąc z uwagi myśli humanitarnej, która kierowała założeniem tego domu, nie zraża się trudnościami, zabiega wedle sił, ufny, że Bóg dobrej sprawie dopomaga.

Na czele sekcyi gospodarczej stoi przewodnicząca, członkami są następujące panie: Anna Zakrzewska, Julia Baranowska, Stanisława Heumann, Jadwiga Mayówna, Józefa Swobodówna, Zofia du Vall.

Przewodnicząca:
Józefa Barańska.

SPRAWOZDANIE
z obrotu funduszów Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie za rok 1912.

Fundusz obrotowy. (Książ. K. O. m. Krakowa Nr. 275.209).

Dochody:

Reszta kasowa z r. 1911	3.628	kor.	56	h.
Wkładki i wpisowe od członków	3.049	»	16	»
Dochód biura	3.657	»	91	»
» biblioteki	2.444	»	10	»
Do przeniesienia	12.779	kor.	73	h.

Z przeniesienia .	12.779	kor.	73	h.
Subwencya Wys. Sejmu (6 rata)	1.000	»	—	»
» Kasy Oszczędności m. Krakowa . .	200	»	—	»
Za sprzedane katalogi	51	»	20	»
Odsetki od ulokowanej gotówki	293	»	01	»
Dochód z loteryi fantowej	1.030	»	48	»
Zwrócone przez zarząd domu w ogrodzie . . .	198	»	—	»
Różne dochody	9.036	»	99	»
Razem .	24.589	kor.	41	h.

Rozchody:

Zapomogi	2.649	kor.	35	h.
Wydatki biura i pensya kierowniczki	1.576	»	14	»
Pensye bibliotekarki, sekretarki i pomocnicy . .	3.150	»	—	»
Zakupno książek i prenumerata czasopism . .	961	»	60	«
Oprawa książek	250	»	66	»
Druki i ogłoszenia	255	»	60	»
Marki, stemple, portorya	209	»	64	»
Wydatki kancelaryjne	86	»	97	»
Opał i światło	414	»	75	»
Płace kursora i służby, oraz wikt tejże . . .	553	»	12	»
Datki noworoczne	18	»	—	»
Ubezpieczenie biblioteki i ruchomości	51	»	80	»
» realności i inne wydatki w Zakopanem	209	»	92	»
Ubezpieczenie bibliotekarki	72	»	—	»
Zaliczka dla zarządu domu w ogrodzie . . .	198	»	—	»
Malowanie klatki schodowej i sal	386	»	—	»
Utrzymanie porządku i różne naprawy . . .	396	»	77	»
Raty pożyczki hipotecznej	3.852	»	50	»
Opłaty do związków	66	»	—	»
Dodatek drożyźniany dla funkcyonaryuszek Stowarzyszenia	420	»	—	»
Wydatki na rzecz wystawy w Pradze	121	»	35	»
Drobne wydatki	14	»	05	»
Różne wydatki	4.997	»	24	»
Razem .	20.911	kor.	46	h.

Zestawienie:

Przychód wynosił w roku 1912	24.589	kor.	41	h.
Rozchód » » » »	20.911	»	46	»
Pozostaje .	3.677	kor.	95	h.

Z kwoty tej przelewa się stosownie do §§ 13. i 18. statutu 10% do Funduszu rezerwowego . . . . . . 367 kor. 79 h.
25% do Funduszu budowy nowego pawilonu . . . 919 » 47 » | 1.287 » 26 »

Stan z końcem roku 1912 .	2.390	kor.	69	h.

Fundusz rezerwowy (książ. K. O. m. Krakowa Nr. 255.882) wynosił z d. 1. stycznia 1912 r.

wynosił z d. 1. stycznia 1912 r.	4.099	kor.	55	h.
Narosłe odsetki za rok 1912	163	»	67	»
Przelane z Funduszu obrotowego za rok 1912 .	367	»	79	»
Stan z końcem roku 1912 .	4.631	kor.	01	h.

Fundusz rezerwowy kamieniczny (książ. K. O. m. Krakowa Nr. 281.707) wynosił z dniem

1. stycznia 1912	6.000	kor.	—	h.
Narosłe odsetki za rok 1912	243	»	07	»
Razem .	6.243	kor.	07	h.
Do Funduszu obrotowego przelano	243	»	07	»
Stan z końcem roku 1912 .	6.000	kor.	—	h.

Fundusz im. Joanny Pogonowskiej na budowę nowego pawilonu, utworzony uchwałą Walnego Zgromadzenia członków Stowarzyszenia w dniu 21. kwietnia 1912 roku z Funduszu budowy nowego pawilonu (Książeczka Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 255.883) wynosił z dniem 1.

stycznia 1912 r.	10.248	kor.	34	h.
Narosłe odsetki za rok 1912	409	»	20	»
Przelane z Funduszu obrotowego za rok 1912	919	»	47	»
Do przeniesienia razem .	11.577	kor.	01	h.

Z przeniesienia . 11.577 kor. 01 h.

Na fundusz powyższy złożono nadto:

Grono naucz. i szkoła im. Konarskiego	194 kor.	50 h.		
Z wieczorku muzycznego . .	122 »	68 »		
P. Józefa Swobodówna . .	100 »	— »		
» Paulina Łazowska . . .	100 »	— »		
» Klementyna Jaworska . .	20 »	— »		
» N. N.	15 »	— »		
» Jodko-Narkiewicz . . .	10 »	— »		
» Aleksandra Rybczyńska .	10 »	— »		
» Marya Świderska . . .	10 »	— »		
» Marya Budziłowiczówna .	10 »	— »		
» Emilia Lambertowa . . .	10 »	— »		
» Konstancya Wojciechowska	10 »	— »		
» Marya Baudówna . . .	10 »	— »		
» Marya Kwaśnicka . . .	10 »	— »		
» A. P. — dawna uczenica .	10 »	— »		
» Otylia Pietrzycka . . .	10 »	— »		
» Marya Dziedzicka . . .	10 »	— »		
» Wanda i Marya Szklarskie	10 »	— »		
» Witold Śląski z Wąbrza .	10 »	— »		
» Julia Baranowska . . .	6 »	— »		
» Klotylda Kowalska . . .	5 »	— »		
» Lucyna Spornówna . . .	5 »	— »		
Odsetki narosłe	13 »	32 »	711 »	50 »

Stan Funduszu im. Joanny Pogonowskiej z końcem 1912 roku . . . . 12.288 kor. 51 h.

Fundusz pożyczkowy.

Reszta kasowa z roku 1911	240 kor.	57 h.
Spłacono w roku 1912	3.851 »	25 »
Razem .	4.091 kor.	82 h.
Udzielono nowych pożyczek w roku 1912 . .	3.816 »	— »
Reszta kasowa z końcem roku 1912 .	275 kor.	82 h.
Na pożyczkach u 60 dłużniczek pozostaje . .	6.494 »	60 »
Stan z końcem roku .	6.770 kor.	42 h.

W szczególności udzielono pożyczek w ciągu roku 1912:

1	osobie	250	kor.
14	osobom po 200 kor.	2.800	»
1	osobie	160	»
3	osobom po 100 kor.	300	»
2	» » 80 »	160	»
1	osobie	40	»
2	osobom po 30 kor.	60	»
2	» » 20 »	40	»
1	osobie	6	»
	Razem	3.816	kor.

Fundusz wieczysty im. Wandy Żeleńskiej

(książ. Kasy Oszczęd. m. Krakowa Nr. 225.897)

wynosił z dniem 1. stycznia 1912 r.	2.646	kor.	19	h.
Wydano na wsparcie biednej nauczycielki odsetki za r. 1911	101	»	96	»
Pozostało	2.544	kor.	23	h.
Narosłe odsetki za rok 1912	104	»	02	»
Za kupony pł. 1/6 1/12 1912 od K. 200.— Renty węgierskiej koronowej	8	»	—	»
Za wylosowany los Czerw. Krzyża austr. S. 5.290/27	27	»	—	»
Stan z końcem roku 1912	2.683	kor.	25	h.

Prezesowa:

Joanna Pogonowska.

Skarbnik:

Stanisław Szeliga.

Za zgodność z księgami kasowemi Komisya rewizyjna:

J. Władysław Fischer.

Adela Sikorowa.

Marya Nizieniecka.

Protokół 39. Walnego Zgromadzenia członków Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie.

Doroczne Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia nauczycielek odbyło się dnia 21. kwietnia 1912 r. w domu własnym Stowarzyszenia.

Przed rozpoczęciem obrad uczciło Stowarzyszenie uroczystością jubileuszową 35-letnią działalność swej Prezesowej, p. Joanny Pogonowskiej. W pięknie udekorowanych salach domu Stowarzyszenia licznie zebrali się miejscowi członkowie oraz delegatki z różnych miast kraju i zaproszeni goście. Zebranie zaszczycił swą obecnością Najprzew. Ks. Biskup Nowak, oraz liczne grono Pań krakowskich, które przy każdej sposobności dają wyraz prawdziwej życzliwości dla Stowarzyszenia.

Przebieg uroczystości był najlepszym dowodem serdecznego uczucia, jakie łączy Stowarzyszenie z osobą Prezesowej. Pierwsza przemówiła Wiceprezesowa prof. Zakrzewska. Powitawszy Jubilatkę, skreśliła Jej działalność i zasługi dla Stowarzyszenia.

Prof. Zdziechowska, w obszerniejszem przemówieniu przedstawiła rozwój instytucyi od jej założenia. Z przemówienia tego okazało się, że Jubilatka od r. 1877. jest duszą Stowarzyszenia, które głównie Jej wytrwałej pracy i poświęceniu rozwój swój zawdzięcza. Pani Włodzimira Szołayska, najstarszy członek Wydziału, wręczyła Jubilatce od Wydziału i pań, pracujących w Zarządzie, pierścień jako godło wierności i serdecznego przywiązania. Dyrektorka p. Wanda Eljasz-Radzikowska złożyła dyplom z piękną dedykacyą, opatrzoną kilkuset podpisami członków Stowarzyszenia. Jedna z pań emerytek, przeszło 90-letnia staruszka, dziękowała Jubilatce, że za Jej staraniem stanął dom, w którym emerytki znajdują cichy kąt po znojnem i spracowanem życiu.

Imieniem nauczycielek przemawiały pp.: Cięglewiczówna, Horoszkiewiczowa i Szafrańska. Imieniem członków filii Stowarzyszenia w Bochni złożyła życzenia p. Nemetzowa, od nauczycielek z Nowego Sącza p. Klotylda Kowalska, z Przemyśla p. Tęczarówna. P. Leokadya Kulińska wyraziła życzenie utworzenia fundacyi im. Joanny Pogonowskiej. Zebrani oklaskami przyjęli tę propozycyę.

Następnie odczytano liczne telegramy i listy, nadesłane na uroczystość od przyjaciół i od osób z poza sfer nauczycielskich, duchownych i świeckich, od gron nauczycielskich i Związków nauczycielek z różnych stron kraju i od dawnych uczenic.

Jubilatka w serdecznych słowach dziękowała Najprzew. Ks. Biskupowi i wszystkim obecnym za objawy uznania i zgotowanie Jej tak błogiej i radosnej chwili, oraz wszystkim życzliwym, którzy przesłali Jej wyrazy swych uczuć przyjaznych.

Uroczystość zakończyło przemówienie Najprzew. Ks. Biskupa, który dał wyraz zdumieniu na widok tego, czego dokonać zdołała wyjątkowa energia i wytrwałość pań zasłużonych około rozwoju instytucyi, a zwłaszcza niezmożona praca Jubilatki. W podniosłych słowach dostojny Mowca zagrzewał do dalszej owocnej pracy i udzielił Jubilatce oraz wszystkim Zebranym pasterskiego błogosławieńswa.

* * *

Po uroczystości jubileuszowej odbyło się 39. Zwyczajne Walne Zgromadzenie, które Przewodnicząca, p. Joanna Pogonowska, zagaiła następującem przemówieniem:

»Przed przystąpieniem do porządku dzisiejszego Zebrania, pragnę uczcić pamięć zmarłych w ubiegłym roku członków Stowarzyszenia, a na pierwszem miejscu poświęcam wdzięczne wspomnienie św. pamięci Protektora Stowarzyszenia nauczycielek, księcia Kardynała Puzyny.

Prócz tej straty śmierć uszczupliła nasze szeregi, zabierając między innemi drogiemi zmarłemi ś. p. Emilię Wyrobiszównę, która zostawiła głęboki żal w sercach naszych i pamięć zasłużonej wychowawczyni młodzieży i najlepszej Koleżanki. Cześć pamięci wszystkich, którzy nas opuścili!

A teraz zwracam się myślą do tego dnia, w którym Wydział w imieniu Stowarzyszenia złożył hołd Najdost. Księciu Biskupowi

Adamowi Sapiesze, a doznawszy wielce dobrotliwego przyjęcia, zaprosił Go na protektora Stowarzyszenia, którą to prośbę przyjął Książę Biskup jak najłaskawiej. Pewną jestem, że Wydział spełnił gorące życzenie wszystkich członków Stowarzyszenia nauczycielek». Walne Zgromadzenie okazało oklaskami wdzięczność Księciu Biskupowi za przyjęcie protektoratu.

Przewodnicząca mówiła w dalszym ciągu: »Pragnę rzucić krótki pogląd na działalność Wydziału i podnieść niektóre momenty tejże. Zamykając nasze czynności z wiarą w pomoc Bożą i błogosławieństwo do dalszej pracy, pokładamy na przyszłość nadzieję nietylko w samym wzroście członków i w materyalnym rozwoju, ale większą jeszcze otuchą napełnia nas pozyskanie do współpracownictwa znacznego zastępu pp. nauczycielek z poza Krakowa. Rok ubiegły był wielkim krokiem naprzód w rozwoju Stowarzyszenia i rozszerzenia jego wpływu. Nasze Stowarzyszenie spełniać będzie swe zadania w coraz szerszym zakresie, coraz skuteczniej i lepiej, a upewnia nas w tem coraz większe zainteresowanie sprawami i działalnością naszą pp. Koleżanek całego kraju. upewnia wytrwałość w pracy i poświęcenie całego Wydziału.

Wielce pomocną do utrzymania stosunków koleżeńskich była bardzo ożywiona działalność informacyjna; oprócz informacyi w ważnych sprawach zawodowych, udzielanych członkom ustnie lub listownie, posyłano również komunikaty do dzienników krajowych.

Jak ze sprawozdania przekonało się Szanowne Zgromadzenie, ubiegły rok zaznaczył się pracą humanitarną, społeczną i oświatową Stowarzyszenia. Starać się będziemy, aby biblioteka i czytelnia stały się ogniskiem, skupiającem w sobie tutejszy ruch umysłowy, żeby wzmogło się zainteresowanie gron nauczycielskich i publiczności, oraz podniosła się frekwencya w czytelni.

Stowarzyszenie ma dla wszystkich nauczycielek cel wspólny, cel umiłowany gorąco przez każdą z nas, to też świętym obowiązkiem naszym jest i powinno być starać się nietylko o jego rozwój materyalny, ale by Stowarzyszenie stało zawsze na gruncie szczerze katolickim i narodowym.

W ubiegłym roku powstała w mieście naszem Polska Rada katolicka, która postawiła sobie jako zadanie ułatwiać wspólne porozumienie między istniejącemi już w Krakowie towarzystwami

o celach katolickich i między osobami, dla których sprawy katolickie ogólnego znaczenia nie są obojętne.

Na skutek odezwy i zaproszenia zarządu Polsk. Rady katolickiej, Wydział uchwalił jednomyślnie na posiedzeniu w d. 14. listopada, aby Stowarzyszenie nauczycielek przystąpiło do Rady, czyniąc tem zadość głęboko odczutej potrzebie zrzeszenia się katolików naszego miasta, a jaki gorący odzew znalazła myśl ta zbożna, świadczy fakt, że odrazu przystąpiło do organizacyi 50 stowarzyszeń katolickich. Wkładka roczna wynosi 20 hal. na rok.

Również wzięło Stowarzyszenie na zaproszenie Głównego Zarządu Tow. Szkoły Lud., udział w akcyi, obchodzącej ogół społeczeństwa polskiego, a to w sprawie przyspieszenia przez odnośne władze upaństwowienia gimnazyum i seminaryum nauczycielskiego męskiego w Białej, założonych i utrzymywanych przez T. S. L., które oddaje niespożyte usługi szkolnictwu polskiemu na kresach.

Zamykając to ogólne sprawozdanie, wyrażam imieniem Wydziału najgorętsze podziękowanie wszystkim przyjaciołom Stowarzyszenia za życzliwość i szanownej Prasie za gotowość umieszczania sprawozdań i komunikatów».

Następnie Przewodnicząca zawiadamia zebranych, że w bieżącym roku odbędzie się w Pradze wystawa prac kobiety polskiej; Stowarzyszenie weźmie w niej udział jako instytucya i jako sekcya, która obejmie cały zakres szkolnictwa, a więc prace szkół żeńskich wszelkich kategoryi w zakresie robót ręcznych i rysunków, fotografie budynków, sal szkolnych, ogrodów, łazienek, sal gimnastycznych i t. p., dalej szkoły i ogródki froeblowskie. Co do szkół żeńskich średnich, jak seminaryów, gimnazyów, sprawa ta zostanie wyjaśnioną na posiedzeniu Komitetu centralnego, które odbędzie się w najbliższym dniu w lokalu Stowarzyszenia przy współudziale delegatek czterech Komitetów polskich t. j. z Warszawy, Poznania, Lwowa i Krakowa.

Do Stowarzyszenia nauczycielek, które objęło główny kierunek szkolnictwa ludowego, należy skierować wszelkie gotowe prace i zgłoszenia przedmiotów na wystawę najpóźniej do dnia 10. czerwca. Termin otwarcia wystawy naznaczony na dzień 15. czerwca.

W naszym narodowym interesie leży, aby wystawa w Pradze wypadła jak najlepiej, aby dała jak najdokładniejszy obraz rozwoju życia duchowego i kulturalnego kobiety polskiej. To też Przewodni-

cząca zwraca się do pp. nauczycielek z prowincyi z prośbą, aby tworzyły Komitety miejscowe celem zebrania obfitego materyału.

Po przemówieniu Przewodniczącej Walne Zgromadzenie uchwaliło jednomyślnie wniosek p. Leokadyi Kulińskiej, a mianowicie:

Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie dnia 21. kwietnia 1912 r., uchwala utworzyć fundacyę imienia Joanny Pogonowskiej w uznaniu zasług, jakie przez 35 lat dla Stowarzyszenia położyła i postanawia, aby istniejący z inicyatywy p. Joanny Pogonowskiej fundusz budowy pawilonu, a umieszczony na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa Nr. 255.883 przelać do tejże fundacyi z przeznaczeniem na wybudowanie pawilonu dla chorych nauczycielek.

Do Komitetu, który zajmie się wykonaniem uchwały Walnego Zgromadzenia, wybrano pp.: Barańską, Swobodównę, Heumann i du Vall.

Zebrani również jednomyślnie uchwalili wniosek p. Heleny Szafrańskiej, aby dla spóźnionej pory odstąpić od odczytania protokółów ze zwyczajnego i nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Następnie p. Adela Sikorowa, członek Komisyi kontrolującej, w zastępstwie p. Władysława Fischera złożyła sprawozdanie kasowe za rok 1911. Zgromadzenie jednomyślnie udzieliło Wydziałowi absolutoryum z zarządu funduszami Stowarzyszenia. Poczem z porządku dziennego przystąpiono w myśl § 23 statutu do wyboru Prezesowej. I. i II. Wiceprezesowej i połowy członków Wydziału.

Na wniosek pp.: Ulmanówny, Szafrańskiej i Rybczyńskiej, Walne Zgromadzenie wśród oklasków jednomyślnie wybrało p. Joannę Pogonowską, dożywotnią prezesową Stowarzyszenia.

Na wniosek pp. Kowalskiej z N. Sącza i Cięglewiczówny wybrano przez aklamacyę obydwie wiceprezesowe i połowę członków Wydziału, mianowicie: I. wiceprezesowa p. Anna Zakrzewska, II. wiceprezesowa p. Józefa Barańska.

Członkowie Wydziału pp. Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumann, Aniela Kopaczówna, Leontyna Owczarkiewicz, Józefa Swobodówna, Marya Świderska. Z uwagi, że rok bieżący jest 40. rokiem istnienia Stowarzyszenia i że dużo prac należy w tym roku jubileuszowym przedsięwziąć i uskutecznić, powołano na członków zastępców do Wydziału pp. Zofię du Vall,

Zofię Łakocińską, Kazimierę Szafrańską i Maryę Szarłowską. Komisya kontrolująca pozostała w dawnym składzie, mianowicie: p. Władysław Fischer, pp. Adela Sikorowa i Marya Nizieniecka. P. Nemetzowa, nauczycielka szkoły wydziałowej w Bochni, wyraża życzenie, aby sekcya szkolna Stowarzyszenia zajęła się opracowaniem broszurki dla szkół żeńskich na wzór takiejże broszury, przeznaczonej dla młodzieży szkół średnich p. t. »O zachowaniu się w szkole«. Przewodnicząca oznajmia, że zajmie się tą sprawą i dziękuje p. Nemetzowej za poruszenie tej kwestyi, ponieważ Walne Zgromadzenie może upoważnić Wydział do podjęcia z Kasy głównej Stowarzyszenia odpowiedniej kwoty na pokrycie kosztów wydawnictwa

W końcu Walne Zgromadzenie jednomyślnie uchwaliło następujące wnioski:

1. Upoważnia się Wydział Stowarzyszenia do wydania broszury »O zachowaniu się w szkole«.

2. Stowarzyszenie przystępuje do Polskiej Rady katolickiej. Każdy członek zobowiązuje się płacić 20 hal. tytułem wkładki rocznej.

Przewodnicząca podziękowała pp. Nauczycielkom za liczne przybycie, przedewszystkiem członkom zamiejscowym i na tem zamknęła obrady 39. Walnego Zgromadzenia.

Spis członków.

Członkowie honorowi:

Hupkowa Marya
Dr Leo Juliusz
Machczyńska Antonina
Maciołowski Julian
Pogonowska Joanna
X. Kan. Dr Spis
Szołayska Włodzimira
Witowska Teresa
Zakrzewska Anna
Prof. Dr Zoll Fryderyk
Dr Żeleński Władysław

Członkowie wspierający:

Bogucka Marta
Caro Leopold
Chwalibogowa Karolina
Doborzyńska Malwina
Fischer Władysław
X. Fonferko Ludwik
Giełgudowa Aniela
Górska Konstantowa
Izdebski Kazimierz
Janczewska Jadwiga
Jezierska Iza
Kamieńska Wacława
Kaźmierczakowa Teodozya
X. Kopiński Jacek
Kopffowa Stefania
Koźmianówna Marya
Krzymuska Helena
Krzyżanowska Zofia
Kumaniecka Marya
Lambertowa Emilia
Mehofferowa Julia
Meyerowa Helena
Morawska Marya
Narkiewicz Jodkowa Marya
Natansonowa Elżbieta
Narzymska Seweryna
Piasecka Jadwiga
Pollerowa Wanda
Hr. Ponińska Aniela
Popiel Zofia
Przybylska Laura
Satalecki Kazimierz
Schleifowa Walerya
Sikorska Izabella
X. Smolarski Wiktor
Steczkowska Wanda
Sulimska Zofia
X. Szewczyk Franciszek
Świderska Marya
Uderska Zofia
Urbanowa Eleonora
Vimpellerowa Marya

Walentowiczowa Teresa
Warzeszkiewiczowa Józefa
Wiszniewska Lucyna
Wittekowa Helena
Hr. Wodzicka Stanisławowa
Wojciechowska Konstancya
Wyrobiszowa Zofia
Zakaszewska Iza
Zdziechowska Marya
Zielińska Józefa

Członkowie zwyczajni.

D'Abancourt Helena
Adamska Seweryna
Antecka Stanisława
Antoniewiczówna Stanisława
Antonowiczówna Ewa
Balówna Marya
Bandrowska Michalina
Bandrowska Róża
Baranowska Leontyna
Baranowska Julia
Barańska Józefa
Barańska Zofia
Baudówna Marya
Baumanowa Helena
Bentkówna Helena
Bialikiewiczówna Jadwiga
Biegunowa Marya
Bielańska Jadwiga
Bielecka Antonina
Bieniarzowa Zofia
Bieńkowska Bolesława
Biernacka Olga
Bierońska Janina
Birkenmeyer Ula
Bladowska Julia
Błeszyńska Marya
Bobkowska Wanda
Bodyńska Marya
Bojarska Ludwika
Borelowska Władysława
Borhardt Marya
Bosiewiczówna Albertyna
Breańska Marya
Breyer Anna
Brodowiczówna Jadwiga
Broekere Michalina
Brossmanowa Marya
Brugiliole Hermancya
Budziłowiczówna Marya
Bukowska Aleksandra
Burkacka Zofia
Burzyńska Elżbieta
Butrymówna Wilhelmina
Capówna Stanisława
Cerchowa Leokadya
Chamielcówna Jadwiga
Charzewska Anna
Chmielowska Marya
Chmurzanka Zofia
Chodorowska Wanda
Cholewiczowa Otylia
Cholewińska Franciszka
Chorążanka Bronisława
Chorubska Czesława
Chrobakówna Klementyna
Chryścińska Anna
Chrząszczówna Jadwiga
Ciastoniówna Zofia
Cięglewiczówna Michalina
Ciszewska Emilia
Ciszewska Wanda
Cybulska Maya
Cynkówna Zofia
Czaykówna Stanisława
Czechowska Zofia
Czerwińska Leokadya
Czopp-Umlauf Klara
Czudecówna Helena
Dadejowa Karolina
Dadejówna Marya
Dalewska Wiktorya
Damaskówna Stanisława
Danielska Walerya
Dankówna Marya

Dankowska Marya
Dańcówna Marya
Darowska Wanda
Dąbrowska Janina
Dąbrowska Helena
Dąbrowska Helena
Dąbrowska Janina
Dereniowska Leontyna
Dębska Izabella
Diama Bronisława
Dietrich Augusta
Dłuska Marya
Dobrowolska Anna
Dobrowolska Bronisława
Dobrzańska Eugenia
Dolińska Helena
Domagalska Marya
Dreścikówna Olga
Drozdowska Helena
Dudzińska Michalina
Dukietówna Marya
Durbasiewiczówna Stanisława
Du Vall Zofia
Dymkowa Marya
Dyndowiczówna Marya
Dziedzicka Emilia
Dziubandowska Honorata
Dzusiowa Melania
Eckardt Zofia
Eljasz-Radzikowska Wanda
Eljasz-Radzikowska Marya
Ekierówna Emilia
Esipenko Marya
Estreicherówna Wanda
Estreicherówna Marya
Eylard Marya
Fedorowiczówna Marya
Filewiczówna Leonarda
Fischer Zofia
Fischer Melania
Friedberg Ernestyna
Fuchsówna Marya
Fuksówna Stanisława
Furmankiewiczówna Kazimiera
Fuxówna Marya
Fuxówna Wanda
Gabrysiówna Zofia
Gagatnicka Marya
Gajdówna Karolina
Gajewska Wanda
Gałkówna Zofia
Ganszerowa Marya
Gawacka Marya
Gebauerówna Stefania
Geislerowa Helena
Georgeon Józefa
Gębicówna Marya
Gnutkiewiczówna Julia
Godawska Wanda
Godekówna Jadwiga
Goetzówna Lubina
Gollenhofer Helena
Gołogórska Marya
Gońska Marya
Gorgoniówna Helena
Gorgoniówna Teofila
Gorzecka Anna
Gorzkowska Marya
Goyska Aleksandra
Göttmanówna Marya
Graffówna Stanisława
Gregeracka Marya
Grodzicka Ludwika
Grottówna Anna
Grynfeltt Julia
Grządzielówna Zofia
Grzybkówna Marya
Gułkowska Antonina
Gundelachowa Zofia
Gustkowiczówna Marya
Günther Wanda
Habowska Helena
Halawowa Władysława
Hallerówna Anna
Hałacińska Marya
Hankiewiczówna Zofia
Hankiewiczówna Gabryela
Hanschlówna Aleksandra

Hauserówna Wilhelmina
Heinze Emilia
Heldówna Matylda
Henochówna Zofia
Hermanowa Walerya
Heumannówna Stanisława
Honzekówna Aniela
Hopcasówna Marya
Höppówna Róża
Horaczkówna Ludmiła
Horoszkiewiczowa Eugenia
Hubaczkowa Kazimiera
Hubischta Matylda
Hublówna Aleksya
Jaczmierska Klotylda
Jaglarzówna Jadwiga
Janicka Marya
Janikowska Antonina
Januszówna Józefa
Jawornicka Wanda
Jaworska Marya
Jaworska Klementyna
Jaworzyńska Marya
Kaczyńska Marya
Kałłaur Stefania
Kamieńska Helena
Kankofer Helena
Kańska Wanda
Kaplińska Helena
Karlińska Marya
Karpasówna Zofia
Karpińska Karolina
Kazanowska Zofia
Kestrzankówna Marya
Kirkorowa Ryta
Kisielewska Miłosława
Klichówna Stanisława
Knapikówna Elżbieta
Koczajowa Stefania
Koczurówna Klara
Kodrębska Józefa
Kolpiówna Zofia
Kołomaźnik Marya
Kominkowska Helena
Komorowska Wanda
Konopczanka Anna
Kopaczówna Aniela
Kopaczówna Zofia
Kopaczówna Wanda
Kopcińska Walerya
Kopcińska Franciszka
Korosteńska Felicya
Korytkowa Aleksandra
Kosińska Marya
Kosobucka Marya
Koszowa Aniela
Kostórkiewiczówna Eleonora
Kowalówna Helena
Kowalska Zofia
Kowalska Klotylda
Kowalska Karolina
Kowalska Zofia
Kozikówna Marya
Koziołowa Anna
Kozłowska Julia
Kozubska Antonina
Kozubska Marya
Kronenberg Zofia
Królikiewiczówna Jadwiga
Krukowa Zofia
Krupicka Anna
Krzanowska Marya
Krzanowska Stanisława
Krzęciarzowa Zofia
Ksałkówna Marya
Kuchinka Klara
Kuczerówna Marya
Kudasiewiczówna Emilia
Kulińska Leokadya
Kulmianka Józefa
Kulówna Balbina
Kunzówna Walerya
Kurkówna Flora
Kurowska Lucyna
Kusionowiczówna Ernestyna
Kwaśnicka Marya
Langerówna Julia
Lassak Stanisława

Ligęzianka Helena
Ligęzianka Helena
Like Marya
Lilling Marya
Lissowska Marya
Lisowska Helena
Łakocińska Zofia
Łapińska Aniela
Łaska Bronisława
Łazowska Paulina
Łobaczewska Jadwiga
Łobaczewska Ewa
Łojasiewiczówna Aniela
Łopacińska Walerya
Łozińska Janina
Łukasiewiczówna Paulina
Łysakowska Bronisława
Machalska Zofia
Machowa Fryderyka
Machówna Irena
Maciaszkówna Kazimiera
Maciejowska Izydora
Maciołek Marya
Madeyska Zofia
Majewiczówna Marya
Majewska Helena
Makowska Karolina
Makowska Anna
Malinowska Eugenia
Marciszewska Anna
Markiewiczowa Stanisława
Markiewiczówna Janina
Markiewiczówna Stefania
Markiewiczówna Helena
Marynowska Marya
Matejkowa Regina
Mayerberg Kornelia
Mayerberg Marya
Mayówna Jadwiga
Mazurkiewiczowa Teresa
Mecnarowska Zofia
Menszyk Teresa
Miarczyńska Józefa
Miączyńska Helena
Michalczykówna Helena
Michalikowa Anna
Michalikówna Marya
Michalska Honorata
Mikolaszkówna Franciszka
Milaczek Józefa
Milerowiczówna Zofia
Milerowiczówna Jadwiga
Misiorowska Michalina
Mogilnicka Helena
Moraczewska Olga
Morawska Helena
Morawska Paula
Morbitzerówna Jadwiga
Motylówna Bronisława
Możnówna Jadwiga
Mühlnówna Władysława
Mühlnówna Józefa
Munkączy Antonina
Münnichowa Sebalda
Münnichowa Marya
Musiałówna Sydonia
Nebelska Al.cya
Nemetzowa Felicya
Nemetzówna Jadwiga
Neugebauer Karolina
Niedźwiecka Marya
Nieszczyńska Teresa
Niewiadomska Helena
Nikodemska Jadwiga
Nitschówna Wanda
Nitschówna Alma
Nizieniecka Marya
Nowaczyńska Oktawia
Nowakówna Zofia
Nowicka Janina
Nyczówna Wilhelmina
Ocelkiewiczówna Stanisława
Ogarkówna Stefania
Olszanowska Helena
Onyszkiewiczowa Marya
Ottmanówna Zofia
Owczarkiewicz Leontyna
Pabjanowa Marya

Pałkowska Antonina
Papée Franciszka
Pardalewiczowa Stanisława
Patoczkówna Olga
Pawlikowska Józefa
Pawłowska Karolina
Pawłowska Zofia
Pazdanowska Marya
Pazdanowska Stanisława
Pekny Wanda
Pelcowa Zofia
Pelczarówna Zofia
Pelczarówna Stanisława
Petkun Ewa
Piechocka Marya
Pierzchalska Konstancya
Pietraszkiewiczówna Elżbieta
Pietrzycka Otylia
Piętkowska Anna
Pileska Jadwiga
Pinkasówna Wanda
Piotrowska Anna
Piotrowska Sabina
Płachecka Stefania
Pniowerówna Irena
Pocałuniówna Marya
Podworska Janina
Połomska Emilia
Ponikłówna Zofia
Poprawska Stanisława
Porembska Aniela
Preissówna Aniela
Probulska Bronisława
Prysakówna Jadwiga
Przebindowska Henryka
Przesmycka Jadwiga
Przybylska Marya
Przybyłowiczówna Rozalia
Przyszłowska Tekla
Pstruchówna Stefania
Rabel Elżbieta
Rachlewiczówna Irena
Radwanówna Anna
Radwańska Ludmiła
Radzikowska Marya
Raich Emma
Rakowiczówna Marya
Rakowiczówna Iza
Rampeltówna Janina
Ramzowa Ewelina
Rekowska Marya
Reyman Antonina
Richling Wincencya
Roblowa Janowa
Rodakowska Leontyna
Romanowska Marya
Rosnerówna Marya
Rottermund Stefania
Rouquaud Sylwia
Rozpędzikowa Marya
Rozwadowska Celestyna
Rożankowska Jadwiga
Rożańska Marya
Rożyńska Melania
Różycka Helena
Różycka Jadwiga
Rudnicka Marya
Rudnicka Stanisława
Rupikówna Wanda
Ruszczyńska Marya
Rybczyńska Aleksandra
Rybczyńska Teofila
Rybowska Małgorzata
Rychlicka Władysława
Rzepecka Anna
Rzepecka Zofia
Sacharkówna Marya
Sadowska Michalina
Samborska Zofia
Sawiczewska Marya
Schaller Emilia
Schrottówna Helena
Schwalbe Walerya
Schwalbl Gabryela
Senkarówna Jadwiga
Serwinowa Albertyna
Serwońska Marya
Siekierska Wilhelmina

Sikorowa Adela
Sikorska Zofia
Sikorska Paulina
Siudut Wiktorya
Skalicka Emilia
Skalska Franciszka
Skibińska Jadwiga
Sklarska Wanda
Skoczylasówna Klementyna
Skoczylasówna Zofia
Skorzepianka Melania
Skowrońska Helena
Skórska Marya
Skubówna Janina
Skubówna Jadwiga
Skwarczkówna Wanda
Smoczyńska Wanda
Smoczyńska Antonina
Smolarska Helena
Smolkowa Emilia
Spadalikówna Stefania
Spitzerowa Janina
Spławińska Paula
Spławińska Marya
Spytkowska Stefania
Stanclikówna Eufemia
Stanclikówna Marya
Stankiewiczówna Klara
Starklówna Teresa
Stawarska Helena
Steczkowska Marya
Stolarzewiczowa Zofia
Strażyńska Helena
Strokowa Jadwiga
Stronerówna Jadwiga
Strowska Leonia
Struczowska Marya
Strycharska Helena
Studnicka Marya
Stypkowska Augustyna
Stypkowska Emilia
Suchorzewska Zofia
Swobodówna Józefa
Syktowska Stefania
Szafrańska Helena
Szafrańska Kazimiera
Szajdzicka Zofia
Szarłowska Marya
Szarzyńska Marya
Szczepańska Tekla
Szczerbianka Helena
Szczerbułówna Anna
Szeligowa Stanisława
Szewczykówna Rozalia
Szklarska Wanda
Szklarska Helena
Szklarzewiczówna Marya
Szkocka Irena
Szołayska Antonina
Szremerówna Matylda
Sztorzówna Marya
Szufówna Anna
Szybalska Wanda
Szydłowska Anna
Szymańska Józefa
Szymańska Helena
Szymusikowa Marya
Szyrajew Marya
Szypulska Stanisława
Ślebodzińska Kazimiera
Ślósarzówna Janina
Świątkowska Bronisława
Świątkówna Anna
Świątkówna Zofia
Świątkówna Eugenia
Świeżówna Stefania
Świtkowska Bronisława
Taborówna Kazimiera
Taborska Marya
Targowska Franciszka
Tarkowska Janina
Tatarczuchówna Stanisława
Tatarówna Franciszka
Teisseyre Paulina
Tempkowa Helena
Terkówna Kazimiera
Tomasikówna Stanisława
Tomaszewska Michalina

Topolecka Ludwina
Truszkowska Marya
Trzcińska Flora
Trzecieska Wiktorya
Tuchowska Helena
Tułasiewiczowa Jadwiga
Turkówna Marya
Tuschówna Marya
Ulmanówna Marya
Vimpellerówna Felicya
Wagnerówna Karolina
Wandasiewiczówna Jadwiga
Wasilewska Marya
Wasyliszyn Olga
Wasyłynowa Ferdynanda
Waszkiewiczowa Marya
Ważanka Marya
Wąchałówna Marya
Weissenfeld Aleksandra
Wejwodówna Marya
Wernerówna Helena
Westfalewiczówna Marya
Westwalewiczówna Barbara
Wierzbicka Amelia
Wilczyńska Katarzyna
Wiśniewska Marya
Wittekówna Wirginia
Wittekówna Wanda
Wittekówna Władysława
Wochowa Ludwika
Wojewska Aniela
Wojnarowska Katarzyna
Wojnarska Helena
Wójcik Bronisława
Wróblówna Elżbieta
Wróblówna Władysława
Wsołkówna Stefania
Wyszyńska Stefania
Zagórska Marya
Zagorzańska Marya
Zajączkowska Marcela
Zajączkowska Ludmiła
Zajączkowska Helena
Zaleska Marya
Zaleska Józefa
Zapalanka Helena
Zarembianka Stefania
Zawadzka Marya
Zawiszanka Marya
Zdankiewiczówna Zofia
Zwick Marya
Zwirnerówna Anna
Żelechowska Marya
Żółkiewiczówna Emilia
Żulińska Jadwiga
Żułkiewiczówna Julia

Tabela statystyczna „Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie" założonego dn. 20 września 1873 r.

Nr		Rubryka	1873	1 1874	2 1875	3 1876	4 1877	5 1878	6 1879	7 1880	8 1881	9 1882	10 1883	11 1884	12 1885	13 1886	14 1887	15 1888	16 1889	17 1890	18 1891	19 1892
1	Członkowie	Honorowi	–	–	–	—	100	122	125	122	125	128	134	134	135	133	133	126	55	59	60	58
2		Wspierający	10	20	40	40	24	20	16	16	15	16	17	17	17	17	17	19	20	17	18	19
3		Zwyczajni	14	17	37	42	36	48	67	103	141	181	202	221	235	250	268	303	130	139	168	170
4		Ogólna liczba członk.	24	37	77	82	160	190	208	241	281	325	353	372	387	400	418	448	205	215	246	247
5		Biblioteczni	—	—	—	—	–	–	—	—	—	—	–	–	—	—	—	54	168	204	171	166
6	Wydział honorowy	Prezesowa	Krynicka	Janska	Krynicka	Nowobilska	Antonina Zubrzycka													Wanda Żeleńska		
7		I Wiceprezesowa	–	–	–	–	Michał Schmidt										Joanna Pogonowska					
8		II "	—	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9		Sekretarka	–	–	–	Rylska	Joanna Pogonowska											–	–	–	–	–
10		Skarbnik	–	–	–	–	Julian Maciołowski									Henryk Mildner						Henryk
11		Liczba członk. Wydziału	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	9	9
12		Członk. Zastępcy	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
13		Urzędniczki	1	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	2
14		Statuta	I 1/III L. 26.730.					II 11/II L. 13.743.			–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	III 15/III L. 6.192.	
15		Sekcye	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
16		Filie	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
17	Fundusze	Fundusz żelazny	–	–	–	5.912	6.674	7.344	8.040	8.626	9.432	10.284	11.084	13.374	15.774	17.340	17.926	19.318	23.946	25.844	30.072	35.060
18		" rezerwowy	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
19		Zapomogi	–	–	–	–	–	400	500	440	390	606	626	824	578	946	1.354	1.494	832	1.186	1.020	1.178
20		Fundusz pożyczkowy	osobno administrowany						414	848	1.521	2.209	2.963	3.406	3.768	4.162	4.300	4.428	4.580	4.760	4.940	5.102
21		" budowy szpitalika	–	–	–	–	–	–	–	–	Dnia 21 kwietnia 1912 roku na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Członkiń zmieniony na fundacyę im. J. Pogonowskiej z przeznaczeniem na budowę pawilonu na infirmeryę.											
22		" im. Bogumiły Ramer	–	–	–	–	–	–	–	–	–	768	803	został przelany do funduszu żelaznego							–	–
23		" Wandy Żeleńskiej	Odsetki od tego funduszu tworzą każdego roku zapomogę dla jednej nauczycielki																			
24		" dożywocia	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
25		Dochody ogólne	–	5.558	–	–	–	2.559	2.395	2.701	3.522	4.723	4.007	4.805	4.094	4.594	3.642	5.461	5.047	5.610	5.312	5.070
26		Wydatki	–	480	–	–	–	746	1.254	1.173	1.102	2.166	1.604	2.505	1.042	1.936	1.890	3.729	2.452	3.632	3.534	3.928
27		Czysty dochód	–	2.176	5.850	5.702	1.016	1.813	1.341	1.761	2.419	2.556	2.403	2.300	3.053	2.658	1.752	1.964	2.529	1.978	1.776	1.140
28		Reszta kasowa	–	–	–	–	–	–	894	1.175	1.613	1.709	1.603	1.500	2.053	1.772	1.163	1.308	1.758	1.380	1.294	958
29		Administracya	–	–	–	–	–	–	354	100	30	50	105	72	100	200	432	513	756	1.244	2.518	1.554
30	Dochody	Wkładki człon. zwycz.	–	234	1415	–	1016	229	341	302	683	1.025	957	916	972	657	678	910	1.300	1.081	1.132	1.088
31		" " bibliotecz.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	470	438	448	874	501
32		Dary członkiń	–	4240	–	–	–	772	444	168	212	127	206	1142	72	421	78	472	150	134	240	14
33		" nieczłonkiń	–	–	–	–	400	–	–	200	162	968	100	–	–	–	–	–	374	–	–	435
34		Subwencye	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	300	4300
35		Loterye	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	344	1064	1368	1573	1630	1.278
36		Koncerta	–	962	138	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	72	129	–	600	–	1.096
37		Odczyty	–	–	–	–	–	–	–	–	31	–	–	–	–	–	–	–	–	–	162	–
38		Biuro umieszczeń	Zatrzymano 1/8				Straty		73	136	408	420	480	400	560	400	–	960	480	160	440	-77
39		Hotelik	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
40		Dom w Zakopanem	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	Darowany przez p. Adelę Małyjankę w r. 1900 stale przynosi straty				
41		Pomieszczenie	Lokal najęty			Od r. 1877 do r. 1887 mieszkanie w. p. A. Zebrzyckiej.												Lokal najęty przy ul. Krupniczej L. 16. II p. do r. 1906				
42		Liczba zapomóg	–	–	–	–	–	4	5	10	9	8	8	10	8	8	12	12	7	11	8	8
43		" pożyczek	–	–	–	–	–	–	3	9	18	20	22	19	25	23	22	19	16	20	20	16
44		" emerytek	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
45		Dom na ul. Karmelickiej	–	–	–	–	–	–	–	Kupiony w r. 1900 za cenę 94.000 K. Zaciągnięto pożyczkę w Krakowskiej Kasie Oszczędności w kwocie 42.000 K.; resztę zapłacono gotówką. Pożyczkę w Kasie konwertowano w r. 1906.												
46		" emerytek											Zbudowano na gruncie realności przy ul. Karmelickiej L. 32 w r. 1906 kosztem 37.169 K. W. Pani Szołayska darowała na ten cel 10.000 K. resztę pożyczono w Kasie Oszczędności m. Krakowa.									
47	Biblioteka	Wydano na książki	Bibliotekę założono w r. 1881								62	134	267	131	118	127	127	440	366	993	470	526
48		Liczba dzieł	–	–	–	–	–	–	–	–	–	150	163	207	300	422	514	1124	2.125	2.453	2.673	2.965
49		" tomów	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2.220	2.640	3.107	3.348	3.690
50		kupiono	–	–	–	–	–	–	–	–	–	45	100	118	171	200	256	334	394	457	527	627
51		otrzymano w darze	–	–	–	–	–	–	–	–	–	105	163	183	129	222	258	790	1.731	1.996	2.146	2.338
52		Czasopisma	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–
53		Petycye							W r. 1900, 1906, 1907 i 1912 wnosił Wydział Stowarzyszenia Nauczycielek petycye do Wysokiego Sejmu w sprawach zawodowych nauczycielek szkół publicznych.													
54		Memoryały											W r. 1911 wniesiono memoryał do Wysokiej c. k. Rady Szkolnej Krajowej w sprawach służbowych nauczycielek szkół publicznych.									
55		Akcya społeczna														Stowarzyszenie bierze żywy i czynny udział we wszystkich sprawach społecznych i kulturalnych o charakterze katolickim i narodowym.						
56		Długi								Stowarzyszenie zaciągnęło w r. 1906 pożyczkę amortyzacyjną na 67.000 K. w Krakowskiej Kasie Oszczędności płatną w półrocznych ratach przez 32½ lat.												

Nr	20 1893	21 1894	22 1895	23 1896	24 1897	25 1898	26 1899	27 1900	28 1901	29 1902	30 1903	31 1904	32 1905	33 1906	34 1907	35 1908	36 1909	37 1910	38 1911	39 1912	40 1913	Rubryka
1	56	54	52	58	58	58	54	54	50	50	50	40	30	20	14	15	15	15	15	15		Honorowi
2	25	28	29	29	30	30	32	30	28	29	29	39	49	34	34	38	58	52	56	62		Wspierający
3	168	200	212	220	204	184	178	170	168	163	161	219	291	401	478	520	533	543	641	725		Zwyczajni
4	249	282	293	307	292	272	264	254	246	242	240	298	370	455	526	593	606	610	712	802		Ogólna liczba człon.
5	162	216	218	222	206	194	178	180	150	160	175	186	250	376	495	528	400	410	470	546		Biblioteczni
6					Wanda Żeleńska							Joanna Pogonowska										Prezesowa
7				Joanna Pogonowska								Anna Zakrzewska										I Wiceprezesowa
8	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	E. Friedberg			J. Barańska			II "
9	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–		Sekretarka
10								Henryk Mildner										Stanisław Szeliga				Skarbnik
11	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	15	15	15	15	15		Liczba członk. Wydziału
12	–	–	–	4	4	4	5	5	5	6	9	9	9	9	9	–	–	–	–	4		Członkinie Zastępcy
13	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	5	5	5	5	5	6		Urzędniczki
14		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	IV 23/III L. 84.599.			–	–			Statuta
15	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4	6	6	6	6	6		Sekcye
16	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1		Filie
17	37.780	38.240	40.604	44.044	47.246	49.540	50.598	50.868	Za ten fundusz kupiono dom przy ul. Karmelickiej L. 32.									–	–	–		Fundusz żelazny
18	–	–	–	–	–	–	–	–	powstaje z 10% czystego dochodu						1.066	1.889	2.633	3.406	4.099	4.631		" rezerwowy
19	1.318	1.638	1.308	1.518	1.388	1.779	1.496	1.698	1.696	2.073	1.536	1.562	1.644	2.048	1.914	2.588	3.083	2.903	3.066	2.649		Zapomogi
20	5.186	5.412	5.448	5.582	5.960	4.844	4.892	4.577	4.974	5.114	5.200	5.440	5.459	5.629	5.466	6.162	6.471	6.572	6.682	6.770		Fundusz pożyczkowy
21															2.667	4.723	6.583	8.516	10.248	12.288		" budowy szpitalika
22	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–		Fun. im. Bogumiły Ramer
23	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	591	2.317	2.345	2.431	2.470	2.480	2.488	2.646	2.683		" Wandy Żeleńskiej
24	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	600	600	600	6.600	6.600	6.600		dożywocia
25	4.878	7.320	7.742	7.232	7.090	6.966	6.454	6.785	15.203	17.087	19.514	16.244	22.177	95.511	26.821	27.164	25.119	24.249	23.003	24.589		Dochody ogólne
26	4.682	5.500	5.092	5.254	6.346	8.065	6.046	6.643	12.422	12.273	18.406	12.604	19.742	90.409	16.154	19.313	18.392	17.535	17.420	20.911		Wydatki
27	136	1.818	2.649	1.974	666	-1.199	276	87	2.781	4.814	1.107	3.639	5.250	5.102	10.667	7.851	6.727	6.714	5.582	3.677		Czysty dochód
28	187	765	1.016	-686	222	—	276	87	2.781	4.814	1.107	3.639	5.250	5.102	6.933	5.103	4.373	4.365	3.620	2.390		Reszta kasowa
29	2.444	2.766	3.777	3.074	3.524	3.240	3.456	4.426	5.100	4.995	4.644	4.763	5.841	6.262	4.618	6.331	6.198	6.506	6.198	6.229		Administracya
30	1.172	1.184	1.115	1.220	1.036	493	1.006	900	902	917	1.128	1.195	1.798	1.818	2.381	2.870	2.835	2.965	2.947	3.046		Wkładki członk. zwycz.
31	839	912	837	864	434	730	816	687	620	800	1.048	1.060	920	1.038	973	1.034	991	1.111	1.352	2.444		" bibliotecz.
32	371	1.579	1.468	600	1.400	48	50	124	700	–	300	200	15	10.000	360	–	–	–	–	–		Dary członkiń
33	–	–	–	1.203	1.053	1.366	1.766	–	1.079	–	–	–	1.534	249	–	–	–	20	20	–		" nieczłonkiń
34	300	300	300	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	500	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200		Subwencye
35	1.128	2.036	1.260	817	1.164	1.252	1.048	1.228	1.278	942	1.199	1.095	1.372	1.650	1.911	2.064	1.420	1.496	1.379	1.030		Loterye
36	–	–	–	–	–	552	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	122		Koncerta
37	–	343	70	–	–	–	–	–	–	82	47	–	–	–	–	–	–	–	–	–		Odczyty
38	-65	–	–	–	–	–	–	–	—	300	100	100	110	310	710	667	2	-84	265	1.541		Biuro umieszczeń
39	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	-111	-610	-329	-710	-849	-834		Hotelik
40								-1.170	194	-316	-471	113	46	136	170	1	-51	87	180	120		Dom w Zakopanem
41														Dom wł. ul. Karmelicka L. 32. I p.								Pomieszczenie
42	9	11	8	10	8	12	11	15	20	20	13	13	10	12	12	13	14	16	20	20		Liczba zapomóg
43	14	21	17	15	16	12	5	8	18	18	15	16	16	12	30	29	35	34	30	27		" pożyczek
44	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	12	14	14	14	14	12		" emerytek
45																						Dom na ul. Karmelickiej
46																						" emerytek
47	674	738	862	363	732	2.350	468	514	500	544	874	975	816	1.254	1.250	1.972	1.621	1.400	1333	1212		Wydano na książki
48	3.061	3.437	3.860	4.050	4.236	4.366	4.511	3.943	4.065	4.145	4.245	4.395	4.652	4.845	5.011	5.539	5.752	6.144	6.432	6.724		Liczba dzieł
49	3.990	4.442	4.750	4.960	5.171	5.171	5.321	6.300	6.900	7.400	8.200	8.950	9.450	10.260	10.995	11.933	12.496	13.288	13.576	13.926		" tomów
50	681	719	814	856	930	1.000	1.065	1.120	1.200	1.280	1.350	1.400	1.518	1.711	1.877	2.185	2.378	2.587	2.813	2.979		kupiono
51	2.373	2.718	3.046	3.194	3.306	3.366	3.446	2.825	2.865	2.865	2.895	2.995	3.134	3.134	3.134	3.354	3.374	3.557	3.619	3.745		otrzymano w darze
52	–	12	12	14	17	17	19	19	19	19	19	20	21	21	20	15	20	24	25	25		Czasopisma
53																						Petycye
54																						Memoryały
55																						Akcya społeczna
56																						Długi

